Pla territorial de Mallorca

AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA ORDINÀRIA DE PLANS I PROGRAMES

TR LLEI D'AVALUACIÓ AMBIENTAL DE LES ILLES BALEARS

LLEI ESTATAL 21/2013 D'AVALUACIÓ AMBIENTAL

PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA MODIFICACIÓ NÚM. 4

ESTUDI AMBIENTAL ESTRATÈGIC

PROMOTOR:

DEPARTAMENT DE TERRITORI, MOBILITAT I INFRAESTRUCTURES

DIRECCIÓ INSULAR DE TERRITORI I PAISATGE

FEBRER 2025

Consell de Mallorca

Febrer 2025

Àngel Maria Pomar i Gomà

Consultor Ambiental
Biòleg Col·legiat 6.047 C

angelpomar@gmail.com

637 57 67 87

Clara Fuertes Salom

Consultora ambiental
ambientòloga

clara.fuertes.salom@gmail.com

627 86 42 94

POMAR GOMA ANGEL MARIA - 40866299Z
Digitally signed by POMAR GOMA ANGEL MARIA - 40866299Z
Date: 2025.03.31 07:36:24 +02'00'

FUERTES SALOM CLARA - 43207971X
Digitally signed by FUERTES SALOM CLARA - 43207971X
Date: 2025.03.31 07:36:50 +02'00'

Taula de continguts

I.- Motivació i necessitat d'Avaluació Ambiental Estratègica ordinària de Plans i Programes.....4

Objecte de la Modificació del pla objecte d'avaluació ambiental.....4
Objecte del present document.....5
Motivació i necessitat d'Avaluació Ambiental Estratègica ordinària de Plans i programes.....5
Fases i ítems de l'avaluació estratègica ordinària.....6
Continguts i documentació per a l'avaluació ambiental estratègica segons la legislació.....6

II.- Abast de l'estudi ambiental estratègic definit per l'administració ambiental.....9

Introducció.....9
Continguts de l'informe de determinació de l'abast de l'estudi ambiental estratègic i justificació de la implementació.....10
Reproducció de l'informe de determinació de l'abast de l'estudi ambiental estratègic.....19

III.- Descripció del pla o programa.....29

Àmbit de la Modificació Puntual.....29
Procedència i oportunitat de la Modificació núm. 4 del PTIM.....29
Marc conceptual i legal que motiva i condiciona la Modificació Puntual.....30
Descripció de la Modificació Puntual.....33
Delimitació de les Zones de desenvolupament prioritari (ZDP) per a la implantació d'energies renovables.....35
Comparativa zones d'aptitud definides al PDSEIB i ZDP definides a la MP.....94
Criteris de disseny i condicions d'implantació de les energies renovables.....97
Esmena d'errades detectades a la Modificació Puntual 3 del PTIM. Determinacions relaciones amb el litoral i les Àrees de protecció territorial de costa.....106
Rutes d'interès cultural, paisatgístic i patrimonial.....108
Sistema general del Castell d'Alaró.....109
Actualització de la cartografia de suport.....110
Canvis introduïts a la normativa.....111
Relacions amb altres plans i programes.....125

IV.- Objectius de protecció ambiental i objectius de la planificació.....127

Objectius de protecció mediambiental.....127
Objectius de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica.....128
Objectius de la Modificació Puntual.....129

V.- Aspectes rellevants de la situació actual i la probable evolució en cas de no aplicació del pla o programa.....131

Aspectes rellevants en cas de no aplicació de la MP.....131
Aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient.....132

VI.- Característiques mediambientals.....189

Introducció.....189
ZDP per a instal·lacions fotovoltaiques.....190
ZDP per a instal·lacions eòliques.....191
ZDP per a la implantació de plantes de generació amb biomassa.....191
ZDP per autoconsum compartit o col·lectiu.....192
Zones per a infraestructures d'emmagatzematge energètic autònom.....192
Línies d'evacuació.....192
Castell d'Alaró.....193

VII.- Problemes ambientals relacionats amb la MP i de qualsevol zona de rellevància ambiental.....194

Delimitació de les ZDP.....194
Criteris generals per les infraestructures energètiques.....195
Sistema general del Castell d'Alaró.....195

VIII.- Motivació de les alternatives seleccionades.....196

Delimitació de les ZDP i incorporació de criteris de disseny i implantació.....196
Sistema general del Castell d'Alaró.....201
Altres modificacions previstes a la MP4.....201

IX.- Impactes ambientals potencials del desenvolupament del Pla prenent en consideració el canvi climàtic.....202

Introducció.....202
Avaluació dels impactes de la MP.....203
Avaluació dels impactes relatius a la qualificació com a Sistema general al Castell d'Alaró.....213
Altres modificacions previstes a la MP4.....213

X.- Avaluació de les repercussions sobre Xarxa Natura 2000..... 214

Delimitació de ZDP.....214
Sistema general del Castell d'Alaró.....214

XI.- Estudi d'integració paisatgística.....215

XII.- Perspectiva climàtica de la MP.....217

Introducció.....217
Anàlisi de l'impacte sobre les emissions de GEH derivades de la Modificació del Pla. 217
Anàlisi de la vulnerabilitat del efectes del canvi climàtic.....218
Avaluació de les necessitats energètiques de la MP.....219
No necessitat de reserva de sòl per a energies renovables.....219

XIII.- Mesures ambientals.....220

Mesures ambientals previstes a la normativa del PTIM.....220
Mesures ambientals previstes a la memòria de la MP.....221
Recomanacions per a l'aprovació definitiva de la MP.....223

XIV.- Programa de Vigilància ambiental.....225

XV.- Conclusions i resum no tècnic.....227

I.- Motivació i necessitat d'Avaluació Ambiental Estratègica ordinària de Plans i Programes

Objecte de la Modificació del pla objecte d'avaluació ambiental

La Modificació Puntual objecte d'avaluació ambiental correspon a una modificació puntual del Pla territorial insular de Mallorca (PTIM), relativa, principalment, a la delimitació de les zones de desenvolupament prioritari (ZDP) per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable, així com la regulació de la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona.

La necessitat de fer la delimitació de les esmentades zones respon a donar compliment a l'establert a la *Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica* (Llei de CCiTE), a la seva revisió vigent de data de 24 de maig de 2024.

Aquestes zones de desenvolupament prioritari són aquelles on, d'acord amb la llei de canvi climàtic, les infraestructures de producció d'energia renovable tenen un ús admès. Per aquestes zones, es produeix una simplificació del tràmit substantiu d'obtenció de les autoritzacions, això no obstant, no eximeix de la necessitat de realitzar el tràmit ambiental en aquells casos previstos per la legislació d'avaluació ambiental.

S'ha de tenir en compte que, tal i com indica la pròpia figura, es tracta de zones prioritàries, la qual cosa no suposa una prohibició ni limitació d'implantació d'aquests tipus d'infraestructures fora d'aquestes zones, sempre que la normativa vigent ho permeti.

A més, en relació a les infraestructures energètiques renovables, la MP estableix una sèrie de criteris de disseny i condicions d'implantació de les instal·lacions i les línies d'evacuació que s'hauran de complir amb caràcter general, independentment de si es troben o no en ZDP. Per altra banda, atenent l'increment d'aquesta tipologia de projectes, també s'incorporen a la normativa del PTIM criteris específics per als sistemes d'emmagatzematge d'energia autònoms.

D'altra banda, més enllà de l'objectiu principal, la Modificació Puntual incorpora diverses línies d'actuació addicionals, que es detallen a continuació:

— Esmena d'errades detectades en la Modificació Puntual núm. 3 del Pla Territorial de Mallorca, aprovada l'11 de maig de 2023 (BOIB núm. 73, de 3 de juny de 2023), incloent-hi determinacions relatives a les Àrees de Protecció Territorial de Costa.

— Modificació i actualització de l'articulat del PTM amb l'objectiu de millorar la claredat en la regulació i desenvolupament de les rutes d'interès cultural, paisatgístic i patrimonial.

— Qualificació com a sistema general supramunicipal al Castell d'Alaró, àmbit en sòl rústic situat a la Serra de Tramuntana, d'acord amb els criteris de la declaració com a Patrimoni Mundial per la UNESCO, a petició de l'Ajuntament d'Alaró i en compliment de la normativa vigent. La regulació detallada d'aquest espai es concretarà mitjançant una figura de planejament específica, com ara un pla especial del bé d'interès cultural o, si escau, un pla especial d'ordenació territorial, segons el que estableixi la fitxa de determinacions corresponent.

— Actualització de la cartografia de suport, en coherència amb la prioritat de protecció paisatgística que estableix la MP4. Amb l'objectiu de compatibilitzar la transició energètica amb la preservació del patrimoni cultural, natural i paisatgístic, s'incorpora a la documentació del Pla la cartografia elaborada

en el marc dels estudis sobre el grau de visibilitat del paisatge de Mallorca des de les principals infraestructures de comunicació i la detecció de paisatges oberts. Aquests estudis, elaborats l'any 2022 en aplicació del Conveni Europeu del Paisatge i de l'Estratègia de Paisatge del Consell de Mallorca, són públics i consultables, i ara s'integren com annexos al PTIM amb caràcter informatiu i consultiu.

— Adaptació de la normativa del PTIM a legislació sobrevinguda, tractant-se de normativa que guarda relació amb l'objecte principal de la modificació, així com millora de la redacció d'algunes disposicions que, amb el pas del temps, han generat ambigüitats o dificultats d'interpretació.

Objecte del present document

L'objecte del present document és avaluar els efectes ambientals derivats de la Modificació Puntual núm. 4 del PTIM. Aquesta modificació inclou la delimitació de les Zones de Desenvolupament Prioritari, la regulació de les instal·lacions permeses en cadascuna d'elles i criteris generals de disseny i implantació. També incorpora l'actualització de la regulació de les rutes d'interès cultural i paisatgístic, la inclusió de sistemes generals de protecció patrimonial, la transposició de la delimitació de les zones de servitud del domini públic marítim-terrestre, així com l'actualització de les Àrees de Protecció Territorial de costa. Finalment, es fa esmena d'errades materials o millores de precisió a la documentació del PTIM. En qualsevol cas, s'ha de tenir en compte que el PTIM s'adapta a una legislació sobrevinguda, de rang superior i obligat compliment, on els efectes són imputables a la pròpia legislació, on, en el present document, s'entén com a més important la justificació i anàlisi ambiental de les modificacions introduïdes, especialment en referència a l'objecte principal de la modificació.

Motivació i necessitat d'Avaluació Ambiental Estratègica ordinària de Plans i programes

La Modificació Puntual número 4 del Pla Territorial insular de Mallorca, que inclou els aspectes indicats anteriorment, es correspon a la modificació d'un pla vigent.

Les modificacions de plans vigents requereixen, a l'igual que els plans de nova elaboració, una avaluació ambiental ordinària, exceptuant-ne aquelles que siguin de dimensió reduïda o que no estableixin un marc per la futura autorització de projectes que requereixen avaluació d'impacte.

En el present cas, tenint en compte les característiques i envergadura de la modificació del pla vigent, aquesta es trobaria subjecte al tràmit d'avaluació estratègica ordinària, d'acord amb l'establert al Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears:

Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears

Article 12. Àmbit d'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica.

2. També seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica ordinària les modificacions dels plans i programes inclosos en les lletres a) i b) de l'apartat 1 d'aquest article quan, per si mateixes, impliquin:

a) Establir un marc nou per a l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a l'avaluació d'impacte ambiental en les matèries incloses en l'apartat 1.a) anterior.

b) S'entendrà que les modificacions comporten un nou marc per a l'autorització futura de projectes legalment sotmesos a avaluació ambiental quan la seva aprovació generi la possibilitat d'executar algun projecte nou sotmès a avaluació ambiental, o augmenti les dimensions o l'impacte eventual de projectes sotmesos a avaluació ambiental ja permesos en el pla o programa que es modifica.

c) Requerir una avaluació perquè afecten espais Xarxa Natura 2000 en els termes prevists en la legislació del patrimoni natural i de la biodiversitat.

Fases i ítems de l'avaluació estratègica ordinària

El Text refòs de la Llei 12/2016/caib d'avaluació d'impacte a les Illes Balears [revisió vigent des de 29 de maig de 2024] preveu en el seu article 17.1 que l'avaluació ambiental estratègica ordinària, l'avaluació ambiental estratègica simplificada, la modificació de la declaració ambiental estratègica i la presentació del documentació per a aquests tràmits, es dugui a terme de conformitat amb el procediment i els terminis que preveu la normativa bàsica estatal d'avaluació ambiental [Llei 21/2013/es] i les particularitats que preveu aquesta llei.

Les fases i ítems de l'avaluació ambiental ordinària són, d'acord amb l'article 17 *d*e la llei estatal:

- Sol·licitud d'inici i consultes prèvies i determinació de l'abast de l'estudi ambiental estratègic.

  Document inicial estratègic.

- Exposició publica i consultes a persones i administracions interessades.

  Estudi Ambiental Estratègic.

- Adaptació del pla i de l'estudi ambiental estratègic, en el seu cas, als resultats de les consultes.

- Anàlisi de l'expedient i avaluació i
  Declaració ambiental estratègica.

Una vegada ha estat desenvolupada la fase de determinació de l'abast, es realitzen les fases d'elaboració de l'estudi ambiental estratègic i la d'informació pública i consulta, a les quals li seguiran les fases d'anàlisis de l'expedient i de declaració ambiental, per part de l'òrgan ambiental.

Continguts i documentació per a l'avaluació ambiental estratègica segons la legislació

La legislació d'avaluació ambiental autonòmica remet als continguts establerts per la Llei estatal 21/2013, amb alguns continguts addicionals per als plans que porten associats processos d'urbanització (Llei 12/2016. *Article 11 Particularitats de l'avaluació ambiental estratègica ordinària dels instruments d'ordenació que impliquin actuacions d'urbanització*), que no és el cas.

L'article 20 de la Llei 21/2013/es estableix que l'Estudi Ambiental Estratègic serà part integrant del pla o programa i contindrà, com a mínim, la informació determinada a l'Annex IV de l'esmentada Llei, així com aquella informació que es consideri raonablement necessària per a assegurar la seva qualitat. A aquest efecte, es tindran en compte els següents extrems:

- Els coneixements i mètodes d'avaluació existents.
- El contingut i nivell de detall del pla o programa.
- La fase del procés de decisió en què es troba.
- La mesura en què l'avaluació de determinats aspectes necessita ser complementada en altres fases d'aquest procés, per a evitar la seva repetició.
- Igualment, l'Estudi Ambiental Estratègic haurà de tenir en consideració els continguts del Document d'Abast de l'estudi ambiental estratègic emès per l'Autoritat Ambiental i les consultes realitzades a les administracions públiques i persones interessades.

Article 20. Estudi ambiental estratègic.

1. Tenint en compte el document d'abast, el promotor elaborarà l'estudi ambiental estratègic, en el qual s'identificaran, descriuran i avaluaran els possibles efectes significatius en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, així com unes alternatives raonables tècnica i ambientalment viables, que tinguin en compte els objectius i l'àmbit d'aplicació geogràfic del pla o programa.

2. L'estudi ambiental estratègic es considerarà part integrant del pla o programa i contindrà, com a mínim, la informació continguda en l'annex IV, així com aquella que es consideri raonablement necessària per a assegurar la seva qualitat. A aquest efecte, es tindran en compte els següents extrems:

a Els coneixements i mètodes d'avaluació existents.

b El contingut i nivell de detall del pla o programa.

c La fase del procés de decisió en què es troba.

d La mesura en què l'avaluació de determinats aspectes necessita ser complementada en altres fases d'aquest procés, per a evitar la seva repetició.

ANNEX IV. Contingut de l'estudi ambiental estratègic

La informació que haurà de contenir l'estudi ambiental estratègic previst en l'article 20 serà, com a mínim, la següent:

1- Un esbós del contingut, objectius principals del pla o programa i relacions amb altres plans i programes pertinents.

2.- Els aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient i la seva probable evolució en cas de no aplicació del pla o programa.

3.- Les característiques mediambientals de les zones que puguin veure's afectades de manera significativa i la seva evolució tenint en compte el canvi climàtic esperat en el termini de vigència del pla o programa.

4.- Qualsevol problema mediambiental existent que sigui rellevant per al pla o programa, incloent en particular els problemes relacionats amb qualsevol zona d'especial importància mediambiental, com les zones designades de conformitat amb la legislació aplicable sobre espais naturals i espècies protegides i els espais protegits de la Xarxa Natura 2000."

5.- Els objectius de protecció mediambiental fixats en els àmbits internacional, comunitari o nacional que guardin relació amb el pla o programa i la manera en què tals objectius i qualsevol aspecte mediambiental s'han tingut en compte durant la seva elaboració.

6.- Els probables efectes significatius en el medi ambient, inclosos aspectes com la biodiversitat, la població, la salut humana, la fauna, la flora, la terra, l'aigua, l'aire, els factors climàtics, la seva incidència en el canvi climàtic, en particular una avaluació adequada de la petjada de carboni associada al pla o programa, els béns materials, el patrimoni cultural, el paisatge i la interrelació entre aquests factors. Aquests efectes han de comprendre els efectes secundaris, acumulatius, sinèrgics, a curt, mitjà i llarg termini, permanents i temporals, positius i negatius.

7.- Les mesures previstes per a prevenir, reduir i, en la mesura que sigui possible, compensar qualsevol efecte negatiu important en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, incloent-hi aquelles per a mitigar la seva incidència sobre el canvi climàtic i permetre la seva adaptació a aquest.

8.- Un resum dels motius de la selecció de les alternatives contemplades i una descripció de la manera en què es va realitzar l'avaluació, incloses les dificultats, com a deficiències tècniques o falta de coneixements i experiència que poguessin haver-se trobat a l'hora de recaptar la informació requerida.

9.- Un programa de vigilància ambiental en el qual es descriguin les mesures previstes per al seguiment.

10.- Un resum de caràcter no tècnic de la informació facilitada en virtut dels epígrafs precedents.

Continguts definits pel Decret legislatiu 1/2020/caib i per la Llei 10/2019/caib

D'acord amb la *Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears* i el *Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears*, en el procés d'avaluació del instruments de planificació s'ha d'introduir la perspectiva climàtica:

***Decret legislatiu 1/2020**, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears*

Avaluació Ambiental Estratègica de Plans i Programes

Article 17 Tràmits, documentació i terminis de l'avaluació ambiental estratègica ordinària, l'avaluació ambiental estratègica simplificada i la modificació de la declaració ambiental estratègica:

*7. Els plans i programes, així com les seves revisions i modificacions, que hagin de sotmetre's a avaluació ambiental estratègica, hauran d'incorporar la perspectiva climàtica al procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, **incorporaran als documents ambientals la informació recollida en l'apartat 1 de l'article 20 de la Llei 10/2019,** de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears.*

Serà preceptiu i determinant l'informe de l'administració competent en matèria de canvi climàtic respecte dels potencials impactes que el pla o programa pot tenir en el medi ambient des de la perspectiva del canvi climàtic i de les mesures previstes per a prevenir, reduir i corregir qualsevol efecte negatiu.

***Llei 10/2019**, de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears*

Article 20. Perspectiva climàtica en els instruments de planificació

1. La nova formulació, adaptació o revisió dels plans directors sectorials, els plans territorials insulars i els instruments de planejament municipal, així com qualsevol altre pla sotmès a avaluació ambiental estratègica, incorporaran la perspectiva climàtica en el procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, incorporaran:

a) Una anàlisi del seu impacte sobre les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle directes i induïdes, així com mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar.

b) Una anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.

c) Una avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per a minimitzar-les i per a garantir la generació d'energia d'origen renovable.

2. En els nous desenvolupaments urbanístics que prevegin els instruments recollits en l'apartat anterior es reservarà una àrea de sòl destinada a la generació d'energia renovable amb una superfície suficient per a generar l'equivalent anual a les necessitats energètiques d'aquest desenvolupament.

Aclariment.- La modificació puntual objecte d'avaluació no té per objecte la total adaptació del Pla Territorial de Mallorca a la Llei de canvi climàtic, sinó que pretén donar compliment a dita llei en els aspectes específics relatius a la delimitació de les Zones de Desenvolupament Prioritari.

En qualsevol cas, atesa la naturalesa de la modificació puntual, s'ha tengut en compte la perspectiva climàtica.

II.- Abast de l'estudi ambiental estratègic definit per l'administració ambiental

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic	
Article 20	1. **Tenint en compte el document d'abast**, el promotor elaborarà l'estudi ambiental estratègic, en el qual s'identificaran, descriuran i avaluaran els possibles efectes significatius en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, així com unes alternatives raonables tècnica i ambientalment viables, que tinguin en compte els objectius i l'àmbit d'aplicació geogràfic del pla o programa.
Annex IV	—

Introducció

Amb data de 22 de juliol de 2022 va tenir entrada a la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears la sol·licitud d'inici del procediment d'Avaluació Ambiental Estratègica Ordinària de la modificació núm. 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca (MD4PTIM), d'acord amb l'art 18 de la *Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental*, acompanyada de:

- Esborrany del pla de la modificació núm. 4 del PTIM realitzada pel Servei Tècnic i Jurídic d'Ordenació del Territori (juliol 2022).
- Document Inicial Estratègic (DIE) de la modificació núm. 4 del PTIM, realitzat pel Servei d'Ordenació del Territori i el Departament de Territori del Consell de Mallorca (juliol 2022).

L'òrgan ambiental va efectuar consulta a les administracions considerades afectades i a persones considerades interessades:

Administracions consultades i persones interessades			Resposta/ informe
Conselleria de Medi Ambient i Territori. Govern de les illes Balears			
	DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (Departament de Medi Natural)	Servei de Planificació al Medi Natural	√
		PNMT de l'Arxipèlag de Cabrera	√
		PN Es Trenc-Salobrar de Campos	√
		PN de s'Albufera de Mallorca i la RN de s'Albufereta	√
		Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl	√
		Servei de Protecció d'Espècies	√
	DG de Recursos Hídrics (Departament tècnic de Coordinació i Gestió de l'Aigua)- Entrada 24/05/2021.	Servei d'Estudis i Planificació	-
		Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic	-
	DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus (Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus)	Servei de Residus i Sòls Contaminats	-
	DG de Territori i Paisatge	Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme	√
Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació			
	DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural	Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari	√
Conselleria Presidència, Funció Pública i Igualtat			
	DG d'Emergències i Interior		-
Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica			
	DG d'Energia i Canvi Climàtic	Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera	√
		Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica	-
Persones Interessades		FELIB	-
		GOB	-
		Terraferida	-
		Amics de la Terra	-
		Federació Associacions veïns Palma	-

Continguts de l'informe de determinació de l'abast de l'estudi ambiental estratègic i justificació de la implementació

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
3.- Incloure apartats específics de l'article 17 de TRLAI, especialment punt 7 en matèria de canvi climàtic: **TRLAI artículo 17**. **Punt 7.** Els plans i programes, així com les seves revisions i modificacions, que s'hagin de sotmetre a avaluació ambiental estratègica, hauran d'incorporar la perspectiva climàtica al procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, incorporaran als documents ambientals la informació recollida a l'apartat 1 de l'article 20 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears. **LCCTE: Artículo 20** Perspectiva climática en los instrumentos de planificación 1. La nueva formulación, adaptación o revisión de los planes directores sectoriales, los planes territoriales insulares y los instrumentos de planeamiento municipal, así como cualquier otro plan sometido a evaluación ambiental estratégica, incorporarán la perspectiva climática en el proceso de evaluación ambiental. A tal efecto, incorporarán: a) Un análisis de su impacto sobre las emisiones de gases de efecto invernadero directas e inducidas, así como medidas destinadas a minimizarlas o compensarlas en caso de que no se puedan evitar. b) Un análisis de la vulnerabilidad actual y prevista ante los efectos del cambio climático y medidas destinadas a reducirla. c) Una evaluación de las necesidades energéticas de su ámbito de actuación y la determinación de las medidas necesarias para minimizarlas y para garantizar la generación de energía de origen renovable.	En el present cas, la MP correspon a una adaptació del PTI a la TRLAI, i amb la finalitat específica de desenvolupar els aspectes que la Llei demana per als plans territorials. A la modificació puntual objecte de l'avaluació ambiental, entenem que l'objecte d'aquesta modificació puntual és ampliar els diferents aspectes de la perspectiva climàtica que inclou el PTI. En aquest sentit es considera que l'abast de la MP incorpora els aspectes que la llei assenyala per al PTI, sense tractar-se d'una revisió del PTI, en la qual seria necessari revisar els aspectes de perspectiva climàtica, i, en el seu cas, millorar-los. D'aquesta manera, en el àmbit de la MP, que no és una revisió, entenem que es dona compliment a la introducció de la perspectiva climàtica que és pròpia d'aquesta modificació. En qualsevol cas, aquest document incorpora un capítol específic justificatiu relatiu a la perspectiva climàtica referent a l'abast de la modificació puntual.
4.1.- Referent a la delimitació de ZDP i les característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona:	
4.1.1. Descriure el pes dels diferents aspectes que es tenen en compte els aspectes prioritaris per definir les zones prioritàries.	Al capítol de descripció del projecte, es descriu la metodologia emprada per a la delimitació de les ZDP.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
4.1.2 Valorar els següents aspectes de la idoneïtat dels emplaçaments:	
4.1.2 a. S'haurà de prioritzar les àrees sense valor ecològic, sòls urbans, urbanitzables, zones industrials, àrees de transició i sòls degradats	Al capítol de descripció del projecte, es descriu la metodologia emprada per a la delimitació de les ZDP. Si bé no hi ha pròpiament un catàleg de zones amb valor ecològic, entenem que aquestes zones són els espais protegits, i algunes zones no protegides que disposen de referencies tècniques conegudes. ZDP per a instal·lacions FV i eòliques: En relació als sòls urbans, urbanitzables, no han estat incorporats, atès que des del punt de vista de la planificació territorial i urbanística, aquests espais no són adequats per a implantar infraestructures energètiques, llevat de quan els planejaments urbanístics han definit una qualificació compatible amb aquestes instal·lacions. Igualment, a priori, s'han considerat menys adequats per a implantació d'infraestructures energètiques les àrees properes als nuclis urbans, com són les Àrees de Transició. Per a les ZDP per a instal·lacions FV s'han incorporat les parcel·les de sòl rústic comú amb habitatges unifamiliars construïts des de l'entrada en vigor de la Llei 6/1997. ZDP per autoconsum col·lectiu: es espais urbans i urbanitzables es consideren adequats per a la implantació d'infraestructures energètiques d'autoconsum col·lectiu, per tal d'afavorir aquesta modalitat per a aquelles persones que no puguin gaudir del dret a l'autoconsum "in situ" per les característiques pròpies del seu immoble. El mateix s'ha fet amb les àrees de transició al voltant dels nuclis residencials. Infraestructures d'emmagatzematge energètic autònom: s'ha prioritzat la seva implantació en àrees urbanes industrials i la seva zona de transició, considerant que no és una infraestructura que s'hagi d'implantar al sòl rústic. En relació a espais amb menys vàlua ambiental, s'han tingut en compte espais transformats per l'activitat extractiva.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
4.1.2 b. Descartar:	Al capítol de descripció del projecte, es descriu la metodologia emprada per a la delimitació de les ZDP.
• Domini públic Hidràulic i servituds, i zones inundables	S'incorpora, com a condicionant per a les ZDP que en àrees de prevenció de riscos, cal informe favorable de l'administració competent. El domini públic hidràulic i les zones de servitud dels torrents no es troben delimitades per l'administració competent, on el Consell de Mallorca no té competències per fer aquestes delimitacions. Les ZDP no eximeixen del compliment de la normativa vigent, ni dels informes que tingui que fer l'administració hidràulica als projectes que puguin afectar torrents i les zones de servitud.
• Xarxa Natura 2000	Els espais de Xarxa Natura 2000 estan exclosos de les ZDP.
• ENP	Els Espais Naturals Protegits estan exclosos de les ZDP. En relació a Zones perifèriques de protecció d'espais protegits, encara que puguin aparèixer grafiades a la cartografia, serà d'aplicació la normativa ambiental i sectorial d'aplicació.
• Sòl Rústic Protegit	El Sòl Rústic Protegit segons l'article 6 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries es troba exclòs en la totalitat, exceptuant-ne, per a algunes modalitats de renovables, les ARIP de la Serra de Tramuntana, atès que hi ha instal·lacions compatibles amb la legislació que regula les ARIP, essent el indrets de la Serra més idonis i els únicament aptes, atès que són els espais amb un grau de protecció territorial més baix. També es permet la implantació dins zones APT de costes, encara que a l'anàlisi multi-criteri per a la delimitació de les ZDP s'ha ponderat a la baixa. També s'ha exclòs el sòl amb protecció específica derivada del planejament urbanístic municipal a l'empara de les previsions de l'article 9.2 de la LDOT.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
• Àrees protegides per instruments internacionals	Es troben excloses totes les àrees naturals protegides per instruments internacionals, les quals es troben protegides, a més, per figures específiques d'espais naturals protegits i per Xarxa Natura.
• Terrenys amb pendent alt (més 10%)	El pendent s'ha considerat un factor de ponderació per a la delimitació de les ZDP per a la implantació d'energia fotovoltaica, però no d'exclusió necessària. Per a la resta de modalitats, no s'ha considerat com a factor de ponderació tenint en compte la resta de factors limitants i de ponderació. En relació al pendent assenyalat a l'informe un pendent del 10 % té un angle de 5,7º, considerant-se que a priori no és un factor estratègicament decisiu. Tal com es pot veure als mapes de pendents que s'aporten en el present document, les ZDP corresponen a les zones amb menys pendents. A més, s'ha de tenir en compte que en els criteris generals d'implantació d'instal·lacions FV incorporats a la normativa del PTIM, s'indica que l'àrea ocupada per la instal·lació s'ha d'ubicar en terrenys de pendent inferior al 10%. Aquesta limitació és d'aplicació per a les ZDP i per a la resta de projectes.

	CONSIDERACIONS TÈCNIQUES
• Llocs d'interés geològic	No es disposa per a la illa de Mallorca d'un inventari aprovat de llocs d'interès geològic Ha existit algun projecte legislatiu per a declarar llocs d'interès geològic, que no ha estat aprovat. La proposta de Llocs d'Interés Geològic de 2007, aquests es troben a espais protegits, i la costa, trobant-se fora dels espais proposats. http://observatoriaigua.uib.es/repositori/asoc_patrimonio_2007.pdf En relació als espais del catàleg de l'GME, els espais d'interès geològic localitzats es troben fora de les ZDP. http://info.igme.es/ielig/ Apareix un element amb interès paleontolòc sense localització pública per la seva sensibilitat, que per trobar-se a la Serra de Llevant no resultaria afectat. (LIG 700001) Quan s'aprovi la normativa, o en el seu cas de forma cautelarment mentre es tramiti aquesta, incorporaran les limitacions inherents a aquesta normativa i les zones a protegir, tant en el que fa referencia a les ZDP com a qualsevol tipus d'actuació que les pogués afectar.
• Zones d'alt valor paisatgístic	Les zones d'alt valor paisatgístic del PTM han format part del procés de delimitació de les ZDP, havent estat ponderades en aquest procés de delimitació. S'ha complementat amb el grau de visibilitat des de les vies de comunicació o amb altres factors com són els paisatges oberts. La zona delimitada com a Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial s'ha tengut especialment en compte.

	CONSIDERACIONS TÈCNIQUES
• ZAR (IV PLa)	Per al terrenys que definits com a ZAR s'han considerat com un factor de ponderació, però no d'exclusió necessària. No s'exclou de la delimitació de les ZDP les ZAR. S'entén que els projectes es poden dissenyar tenint en compte el risc existent, per tal de no incrementar-ho. En qualsevol cas, s'han considerat amb més aptitud les zones on no apareix aquest risc ambiental. En qualsevol cas, s'ha de tenir en compte que s'han exclòs les masses forestals del mapa forestal, les quals es troben en ZAR. A més, s'incorpora, com a condicionant per a les ZDP que en àrees de prevenció de riscos, cal informe favorable de l'administració competent.
• Valor patrimonial	Han estat exclosos de les ZDP els BIC i BC, les seves àrees de protecció delimitades, i un àrea d'influència de 100 m/500 m.
• Àrees amb alt risc d'impacte ambiental davant accidents greus o catàstrofes molt elevat.	S'ha analitzat i descartat que el desenvolupament del pla tingui incidència, ni que modifiqui, els riscos greus derivats d'instal·lacions perilloses (Directiva Seveso), existents o futures. Les instal·lacions d'energies renovables no són activitats que tinguin riscs especials per ser concentradores de persones, entenent que no els hi afecten de manera particular els plans de protecció de les instal·lacions existents de risc de catàstrofes. En relació a les possibles instal·lacions Seveso pròximes, aquestes compleixen amb les mesures de seguretat establertes a la normativa vigent i es duen a terme les inspeccions necessàries, per la qual cosa es considera que el risc d'accident és baix. En cas que es produís un accident greu en aquestes instal·lacions Seveso, el personal (si es troba a la instal·lació) haurà d'actuar seguint les indicacions que dictin específicament les autoritats en aquest cas. En relació als riscos ambientals s'incorpora, com a condicionant per a les ZDP que en àrees de prevenció de riscos, cal informe favorable de l'administració competent.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
Flora i fauna • Àrees crítiques de les zones afectades per Plans i Estratègies de Conservació d'Espècies en Perill d'Extinció o d'Especial Protecció. zones de reproducció i de migració de rapinyaires. - Aplicar les distàncies mínimes recomanades de tranquil·litat als voltants dels nius i dormidors recollides en el Pla Terrasse i consultar el catàleg AIRIB	Les àrees biològiques crítiques de l'illa de Mallorca resten excloses de ZPD: Limonium barceloi (Fontanelles) Limonium (Prat de Magaluf) Orquis palustris (Albufera) I en concret per a instal·lacions eòliques, atenent els potencials impactes, s'han exclòs les AIRIB i AIRIB-Migració. Per a la resta de modalitats, no s'han incorporat limitacions o mesures específiques amb relació a les AIRIB i AIRIB-migració. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que el PTIM no disposa de la localització de nius, ni és una informació que el PTIM pugui fer pública llevat de que hagi estat publicada per l'administració competent. S'entén que les normes de protecció per a zones de reproducció i migració són necessàries, si bé han de ser dictades prèviament per l'administració competent, i s'inclourien en la present MP. En qualsevol cas, es recomana en cas de desenvolupar-se projectes a AIRIB, que en el procés d'autorització es consulti al Servei de Protecció d'Espècies perquè pugui establir les mesures i limitacions escaients, cas per cas.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
• Protecció aus estepàries: - Criteris de l'Estratègia de conservació d'aus estepàries amenaçades lligades a medis agraris i esteparis d'Espanya, de l'Estratègia de conservació de les aus d'ambients agraris de les Illes Balears i de la Guia metodològica per a la valoració de repercussions de les instal·lacions solars sobre espècies d'avifauna estepària, de l'àrea d'accions de Conservació de la Subdirecció General de Biodiversitat Terrestre i Marina.	La MP ha exclòs les ZEPA. Els espais actualment declarats com a ZEPA per motius d'espècies estepàries són la ZEPA de Es Blanquer i la ZEPA del Pla de Vilafranca. Entenem que el desenvolupament de normes de protecció per a l'avifauna es convenient que siguin desenvolupades per l'administració competent en matèria de protecció d'avifauna. https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/publicaciones/pbl_estrategia_aves_esteparias_tcm30-542262.pdf https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/especies-silvestres/Guia_metodologica_repercusiones_instalaciones_solares_especies_avifauna_esteparia.aspx https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/guiafotovoltaicas_y_esteparias_tcm30-529601.pdf https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/d/estratagia_de_conservacia_de_les_aus_dambients_agraris_a_les_illes_balears_quadern_de_natura_26_2019/ Amb relació a les zones agrícoles, s'ha de tenir en compte que també s'han exclòs àrees subjectes a programes europeus de desenvolupament rural o règims d'ajuts agraris i que d'acord amb la normativa, amb caràcter general per a infraestructures FV, aquestes s'han de situar fora de les Zones d'alt valor agrari, en tant que aquestes darreres no s'hagin establert no es podran situar en Àrees d'interès agrari.
• Protecció quiròpters - pròximes de refugis reconeguts com a importants per a quiròpters o àrees habituals de concentració de sobrevol	Dacord amb el Pla Balcells, (https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/f/178192) entre les accions previstes hi ha la declaració d'àrees biològiques crítiques i inventaris de cavitats. En el present moment no hi ha declarades àrees biològiques crítiques per a quiròpter ni es disposa d'informació sobre les àrees d'interès per a quiròpters, més enllà de les cavitats declarades com a Xarxa Natura 2000, que queden excloses de les ZDP. S'inclouria en el PTI les possibles normes dictades per l'administració competent.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
• Hábitats Interés comunitari (HIC) - aportar una anàlisi de com afectarà la zonificació als Hàbitats, prestant especial atenció als hàbitats que requereixen llargs períodes de temps per restablir-se després d'una pertorbació i als Hàbitats d'Interès Comunitari	S'ha analitzat la presència d'hàbitats inventariats de la Directiva, havent-se considerat més adequades les zones sense presència d'HIC.
• Masses Forestals - Conveniència d'excloure o no les masses forestals de les ZDP, tenint en compte la importància que tenen com a embornals de carboni naturals i l'Estratègia de la UE a favor dels boscos per al 2030 (Brussel·les, COM/ 2021/572 final). Per a l'anàlisi de les masses forestals cal emprar el Mapa Forestal d'Espanya de MITECO.	Han estat exclosos els espais forestals, delimitats bàsicament per ser ZAR, que són els espais que més biomassa combustible concentren, i per tan més risc d'incendi, i a més poden actuar com a corredors ecològics. En qualsevol cas, les masses forestals actuen com a dipòsits temporals de carboni, el qual s'allibera en forma de CO_2 quan es degrada la matèria orgànica de forma lenta, o, en incendis forestals, de forma brusca, o a mesura que es consumeix biomassa com a font energètica.
• Corredors ecològics i llocs amenaçats per la urbanització - conveniència d'excloure de les ZDP els corredors ecològics entre els espais de la Xarxa Natura 2000 i llocs amenaçats per a la urbanització que fins ara no estan transformats urbanísticament o encara no estan consolidats com a sòl urbà i que presenten valors naturals d'interès mencionats a l'informe de 02 de novembre 2022 de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat	S'han exclòs de les zones prioritàries els corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal. Es recomana excloure també els corredors ecològics declarats pel PORN del Parc Natural de s'Albufera, donant compliment a la normativa sectorial i ambiental.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
• Població: el context social, econòmic, geogràfic i ambiental de les comunitats afectades. - Cal evitar les àrees on es perjudiquin les estratègies de desenvolupament local o rural del territori, o que siguin incompatibles amb altres activitats susceptibles de generar més feina i fixar més població al medi rural. A més, s'haurien d'analitzar i excloure de la zonificació les àrees que provoquin rebuig per part de la població local i les seves institucions.	En el procés de participació ciutadana realitzat no s'han identificat àmbits específics de preservació d'implantació d'energies renovables més enllà dels ja específicament exclosos en la proposta de ZDP. En qualsevol cas, a través de les consultes públiques durant la informació pública del projectes específics, es podrà determinar, en el seu cas, si hi ha zones amb elevat rebuig. De totes maneres, la proposta exclou els espais considerats com de més interès social i singulars.
• Àrees afectades per riscos ambientals: inundació, esllavissament, erosió i incendi forestal, vulnerabilitat d'aqüífers. - S'haurà de prestar especial atenció a les APR d'incendis, actualment delimitades per les ZAR del Pla General contra Incendis Forestals de les Illes Balears (PGIF), de conformitat amb la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balear.	Per al terrenys on apareixen riscos ambiental, aquest risc s'ha considerat com un factor de ponderació, però no d'exclusió necessària. S'entén que els projectes es poden dissenyar tenint en compte el risc existent, per tal de no incrementar-ho. En qualsevol cas, s'han considerat amb més aptitud les zones on no apareix aquest risc ambiental. En qualsevol cas, s'ha de tenir en compte que s'han exclòs les masses forestals del mapa forestal, les quals es troben en ZAR. A més, s'incorpora, com a condicionant per a les ZDP que en àrees de prevenció de riscos, cal informe favorable de l'administració competent.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
4.1.3- Analitzar la baixa productivitat o interès agrari de la zona. • S'hauran d'identificar i preservar les zones d'alt valor agrari (ZAVA), tant els terrenys amb alt valor productiu com els que tenen potencial productiu moderat però que contenen arbrat tradicional, marjades o disponibilitat d'aigua. S'hauran de prioritzar aquelles zones que no hagin rebut serveis i ajuts per part de l'administració. - Es recorda que d'acord amb l'article 104 de la llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, «Els consells insulars regularan i delimitaran reglamentàriament o mitjançant el Pla territorial insular les zones d'alt valor agrari».	S'han identificat les zones de baixa productivitat i interès agrari. La delimitació de les ZAVA no és objecte de la MP que s'analitza, les quals s'incorporaran al PTIM un cop hagi finalitzat la seva delimitació, on la seva aprovació requerirá de tramitacions específiques incloent-hi la tramitació ambiental necessària. Actualment de forma transitòria es troben delimitades unes ZAVA que es corresponen amb les AIA del PTIM. S'ha descrit la metodologia d'identificació del terrenys de baixa productivitat o interès agrari i les categories restants que se'n desprenen de l'avaluació realitzada. A més, s'ha de tenir en compte que s'han exclòs de les ZDP per a la implantació de fotovoltaiques les AIA, les àrees subjectes a programes europeus de desenvolupament rural o règims d'ajuts agraris i les zones regables amb aigües regenerades.
4.1.4.- La diagnosi de les zones de desenvolupament prioritari haurà de tenir en compte les zones d'exclusió establertes al Decret 33/2015, de 15 de maig, d'aprovació definitiva de la modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, i justificar les divergències entre les zones d'aptitud del ZDP i les del PDSEIB.	Article 33 del Decret 33/2015/caib: 4. Les zones d'exclusió són: - ENP - Xarxa Natura 2000 - Zones Humides - Àrees alt nivell de protecció del PTI (Exceptuant-ne les zones d'ús compatible del Paratge Natural) - Alzinars Protegits No s'han previst ZDP en cap d'aquestes zones. S'ha fet una anàlisi comparativa entre les zones d'aptitud del PDSEIB i el resultat de la proposta on s'ha inclòs la justificació.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
4.2.- L'anàlisi quantitatiu de la superfície mínima requerida per garantir la suficiència de les ZDP, haurà de tenir en compte les Millors Tecnologies Disponibles diferenciant entre energia fotovoltaica i eòlica. - A més, s'ha de tenir en compte que d'acord amb la Llei 10/2019, DE 22 DE FEBRER, DE CANVI CLIMÀTIC I TRANSICIÓ ENERGÈTIC, l'ordre de prioritats en l'estabilització i el decreixement de la demanda energètica és l'estalvi energètic, l'eficiència energètica i finalment la generació amb energies renovables.	En determinats casos s'ha establert la condició d'utilització d'elements d'alta eficiència, Normes 78 i 79 del PTIM. En qualsevol cas, en la quantificació de la superfície de ZDP, s'ha ponderat la coexistència de diferents fonts d'energia renovable i l'evolució creixen de l'eficiència de la tecnologia. S'ha introduït a la norma 74.3 la prioritat d'intervencions.
4.3.- Sobre la integració del contingut de l'Estratègia de Paisatge del Consell de Mallorca, aprovada pel Ple del Consell el 14 de febrer de 2019, com a document orientador de les polítiques territorials al conjunt de l'illa de Mallorca en matèria de paisatge.	
4.3.1- L'anàlisi paisatgístic de l'EAE en relació a la possibilitat del territori d'implantació de renovables, a més dels aspectes mencionats a l'esborrany, haurà de tenir en compte:	
• Identificar poblacions, línies i punts de concentració d'observadors afectats. Nombre d'observadors afectats diferenciant entre locals i visitants.	La valoració s'ha centrat en el valor intrínsec del paisatge, més que en la quantitat d'observadors. El nombre d'observadors potencials s'ha tengut en compte per les vies de comunicació i rutes senderistes, així com amb la proximitat a zones urbanes. No s'ha considerat adient a efectes de la valoració diferenciar entre espectadors del paisatge locals o visitants.
• L'anàlisi de les conques visuals i les seves àrees d'influència visual i abast visual, tant per al període diürn com per al nocturn.	Per a l'anàlisi s'han tengut en compte, com a factor limitant, els paisatges oberts, i com a factors ponderables el grau de visibilitat des de la xarxa viària i principals rutes senderistes, les Unitats de paisatge i la valoració paisatgística del PTIM. No ha estat considerat adient introduir un factor de ponderació diferent respecte a diürna o nocturna, atès que les instal·lacions, com a norma general, no requerixen estar il·luminades durant la nit, ni necessiten que siguin visualitzades a distància.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
• Identificar les àrees on hi hagi més possibilitats d'implantar estratègies per a minimitzar els impactes visuals dels futurs projectes.	La delimitació ha exclòs les àrees consideres més sensibles paisatgísticament. La normativa ha previst criteris de protecció a aplicar, no exonerant-se de l'obligació de realitzar un procediment d'avaluació quan ho preveu la llei, ni de les mesures de protecció que preveu el PDS específic.
4.3.2- En el desenvolupament general de les polítiques de paisatge:	
• Cal tenir en compte els aspectes introduïts en la modificació número 3 del PTIM que es troba en tramitació.	La MP3 PTIM ja s'ha aprovat definitivament i s'ha integrat amb la MP4. S'han tingut en compte els aspectes de la Modificació 3 que afecten a la modificació 4. A la MP4 s'esmenen errades detectades a la MP3, aprovada definitivament el dia 11 de maig de 2023. Transitòriament, fins la delimitació definitiva pels Plans Territorials Insular de les Zones de Desenvolupament Prioritari, tenen la consideració de Zona de Desenvolupament Prioritari les definides a la Modificació Puntual núm. 3 del PTIM. Una vegada aprovada la MP4, aquestes quedaran sense efecte.
• Cal analitzar com minimitzar els impactes de les xarxes aèries i urbanitzacions.	La delimitació de les ZDP ha tingut en compte la disponibilitat i proximitat de punts d'evacuació.
• Valorar la inclusió de mesures per a la recuperació dels terrenys rústics al seu estat original una vegada finalitzat l'ús de qualsevol edificació, construcció o instal·lació implantades en sòl rústic que hagin quedat en desús, extensiu als projectes que es trobin en funcionament.	S'han incorporat a la normativa mesures relatives a la fase de desmantellament: En la documentació de tramitació hi ha de constar una proposta de desmantellament de les instal·lacions i de restauració dels terrenys al seu estat original quan cessi l'activitat.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
4.4.- Sobre l'actualització d'alguns elements de l'ordenació territorial general i, en especial, la delimitació de les categories de sòl rústic protegit:	Les tasques proposades no són pròpies d'una modificació puntual, sinó que corresponen a una revisió. A la MP4 s'esmenen errades detectades a la MP3 amb relació a les APT de Costes, tal i com es justifica el present document. Per una altra part, algunes de les propostes no són competència del PTIM, sinó que corresponen a altres administracions.
4.4.1.- Cal que s'analitzi i valori la creació de nous espais protegits, com ara:	Entenem que les declaracions d'espais protegits no poden ser competència d'una modificació puntual del PTIM, i que tal com estableix la normativa, s'ha de fer mitjançant els estudis previs que determinin els valors dels espais, i amb el procediment establert per la legislació.
• Àrees d'alzinars que no es trobin protegides pel Decret 130/2001, de 23 de novembre.	La competència de delimitar dels alzinars com ANEI-ANP, en desplegament del que disposa la disposició addicional primera de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears correspon al Govern de les Illes Balears, no puguen fer-se aquesta delimitació modificació per una modificació puntual del PTI, no disposant-se, per una altra part, d'informació exhaustiva de forma que es pogués plantejar aquest aspecte dins el pla territorial. En qualsevol cas han estat excloses de les ZDP les masses forestals, on es troben incloses els alzinars.
• Masses forestals i elements del paisatge amb alt grau de naturalitat.	En el present moment el PTI no planteja una revisió de les seves delimitacions, en qualsevol cas han estat excloses les mases forestals. Únicament s'esmenen errades detectades a la MP3 amb relació a les APT de Costes, tal i com es justifica el present document. Igualment s'ha considerat que els espais amb un major grau de naturalitat, i amb major vàlua ambiental, es troben recollits dins els espais declarats com a ANEI, Espais Naturals Protegits i Xarxa Natura, els quals han estat exclosos de les ZDP.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
• ZAVA.	S'han assenyalat els aspectes referent a les ZAVA a l'anàlisis de l'apartat 4.1.3. En aquest aspecte, cal assenyalar que encara no es disposa de la delimitació de les ZAVA, si bé es disposa d'una delimitació transitòria de les mateixes (AIA del PTIM).
• Els elements naturals que fan de corredors ecològics entre els espais de la Xarxa Natura 2000 de les Illes Balears, especialment els indicats a l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural que es recorden a continuació: 1. El sòl rústic que connecta (al TM de Calvià) la Serra de Tramuntana amb el LIC i ZEPA ES0000074 Cap de Cala Figuera. 2. El corredor ecològic configurat pels ANEI 38 (Son Cos), 39 (Garriga de Son Caulelles) i 40. (Puig de Son Seguí), i els barrancs de Puntiró, Xorrigo i Son Gual, que posen en connexió els espais de la Xarxa Natura 2000 de la Serra de Tramuntana amb el massís de Randa i sa Marina de Llucmajor. S'ha de tenir especial esment en no interrompre aquest corredor en les zones de Son Sales, Son Sureda, Marratxinet i Pòrtol (Marratxí), a Binicanella i s'Extremera Vella (Bunyola) i es Cabàs (Santa Maria) i en tota la zona de sa Marina de Llucmajor parcialment interrompuda per l'autopista de Llucmajor (Ma-19) 3. El corredor ecològic de la serra de Campos (Son Garau - Son Fadrinet - Es Rosells – Es Palmer), que posa en connexió el Massís de Randa amb el Parc Natural des Trenc i el Puig de Sant Salvador. 4. El corredor ecològic de les Serres de Llevant (Puig de Sant Salvador-es Fangar-Son Llodrà-So Na Moixa-Son Suau fins arribar a Calicant), que posa en contacte el Parc Natural de Mondragó i el UC ES5310098 Cales de Manacor amb les Muntanyes d'Artà. 5. El corredor ecològic que posa en connexió les zones humides de s'Albufera de Mallorca, s'Estany Gran (o des Ponts), es Prat de Maristany, s'Albufereta de Pollença, es Prat de l'Ullal i la Gola. 6. L'àrea de reconversió territorial (ART) 6 «Connector paisatgístic lineal Na Borges – Massís de Randa	En el moment actual només s'han tingut en compte els corredors ecològics que es troben incorporats dins instruments normatius, vinculats a espais naturals protegits, i els corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal. En aquest sentit, s'ha considerat les qüestions següents: • La necessit i conveniència de que delimitacions de corredors ecològics d'aquesta importància es facin amb figures de protecció adients a la seva finalitat, per part de l'administració competent amb els estudis tècnics justificatius adients, i amb processos de participació ciutadana i informació pública. • En relació a la implantació de plaques fotovoltaiques, en la mesura que segueixen essent espais oberts, amb vegetació i on no hi ha pressió antròpica derivada d'un ús intensiu del territori, son espais que permeten la connectivitat ecològica entre espais, al no eliminar fonts d'alimentació per a la fauna, i mantenir la permeabilitat per a la fauna. En aquest sentit s'han de tenir en compte que les normes de protecció proposades són molt adients per a mantenir unes condicions ecològiques que són compatibles amb la connectivitat ecològica.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES	
• Els llocs amenaçats per la urbanització, encara no transformats urbanísticament o encara no consolidats com a sòl urbà (per tant, en situació bàsica de sòl rural), susceptibles de ser requalificats com a SRP, perquè presenten valors naturals d'interès i perquè actuen com a zones d'esmorteïment d'impactes cap els espais de rellevància ambiental immediats, com a mínim els urbanitzables que s'han indicat a l'apartat àrees immediates a la XN2000 que s'haurien d'incloure al SRP, inclosos a l'informe del Servei de Protecció al Medi Natural d'entrada (13/12/2022).	L'abast de la MP4 correspon a la delimitació de les ZDP, no tenint capacitat de fer aquest tipus de revisió.
4.4.2.- Recollir en la cartografia els espais de rellevància ambiental que hi falten	S'han tingut en compte els nous espais protegits per a la delimitació de les ZDP.
4.5.- Sobre l'adaptació a la normativa de rang superior al PTIM sobrevinguda, l'EAE haurà d'analitzar les afeccions sobre el medi d'aquestes adaptacions.	En aquest moment, només es fa l'adaptació als continguts que la Llei 10/2019 preveu per al PTI. Altres adaptacions es realitzaran en un procés de revisió del PTI, diferent a la modificació puntual avaluada.
4.6.- La modificació puntual podria incorporar criteris vinculants per als projectes d'energies renovables: en matèria de paisatge, de mesures per compensar l'ús impropi del sòl rústic, amb càrregues agràries o ambientals, o garanties en la gestió dels residus generats. Així mateix, podria preveure el desmantellament de les instal·lacions una vegada exhaurida la seva vida útil a fi de recuperar el terreny al seu estat original, sense perjudici, que, si es volgués seguir explotant un parc d'energia renovable, s'hauria de tramitar de nou la pertinent avaluació ambiental.	La MP incorpora a la normativa criteris de disseny i condicions d'implantació de les energies renovables. A més, per a les ZDP estableix uns condicionants específics per a poder considerar la infraestructura com a ús admès. També s'incorpora a la normativa mesures relatives a la fase de desmantellament.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES

5.1 L'EAE i la documentació que conformarà aquesta Modificació hauran de tenir especialment en compte l'informe realitzat pel Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de 13 de setembre de 2022, 5.2 així com, el que es lliurarà de l'Administració Hidràulica, i, també, els altres informes de les administracions que s'han sol·licitat durant aquesta fase prèvia. De tots aquests informes es lliuraran còpies que s'adjuntaran amb el Document d'Abast o es trametran posteriorment des de la CMAIB, a la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca, una vegada aquest Document s'hagi signat.	En el moment de finalització de la redacció de la documentació ambiental, només s'ha rebut l'informe d'abast, el qual inclou una síntesi dels diferents informes, els quals han estat tinguts en compte en el que fà referència al contingut de l'anàlisi, i, en el seu cas, s'han incorporat les recomanacions proposades que s'han considerat adients i ajustats a l'abast de la Modificació Puntual.
6.- Recordatori d'Aspectes relatius al DT del PIAT	Entenem que es un recordatori entre administracions, pròpiament sense continguts relatius a la avaluació ambiental de la modificació puntual, on la MP4 no té cap relació amb les zones turístiques saturades. Aquest aspecte relatiu a la limitació de places turístiques en zones turístiques saturades ja va ser incorporat al PTIM a través de l'aprovació definitiva de la MP3PTIM , mitjançant la vigent Disposició transitòria setzena "Limitació de les places turístiques".

Reproducció de l'informe de determinació de l'abast de l'estudi ambiental estratègic

GOIB CONSELLERIA MEDI AMBIENT I TERRITORI
COMISSIÓ MEDI AMBIENT ILLES BALEARS

Exp.: CMAIB 115E/2022
Data entrada: 22/07/2022
Document: Informe tècnic pel Document d'Abast de l'EAE.
Emissor: CMAIB/GGA
O. substantiu: Direcció Insular de Territori i Paisatge de Consell de Mallorca
Promotor: Direcció Insular de Territori i Paisatge de Consell de Mallorca

Informe per al Document d'Abast de l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE) de la modificació núm. 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM).

Motiu de la sol·licitud i documentació presentada

Des de la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell de Mallorca es tramet un ofici a la CMAIB (entrada 22/07/2022) per iniciar el procediment d'Avaluació Ambiental Estratègica Ordinària de la modificació núm. 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca (MD4PTIM), d'acord amb l'art 18 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental. La finalitat és que l'òrgan ambiental determini l'abast de l'Estudi Ambiental Estratègic d'aquest Pla.

Amb aquest ofici s'adjunta la documentació següent:

- Esborrany del pla de la modificació núm. 4 del PTIM realitzada pel Servei Tècnic i Jurídic d'Ordenació del Territori (juliol 2022).

- Document Inicial Estratègic (DIE) de la modificació núm. 4 del PTIM, realitzat pel Servei d'Ordenació del Territori i el Departament de Territori del Consell de Mallorca (juliol 2022).

Modificació núm. 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM).

Antecedents i objectius específics de la Modificació

El Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM) va ser aprovat pel Ple del Consell Insular de Mallorca el dia 13 de desembre de 2004 (BOIB núm. 188 Ext. de 31 de desembre de 2004) i va entrar en vigor dia 1 de gener de 2005.

Des de la seva aprovació el PTIM ha sofert dues modificacions, i actualment s'està tramitant la modificació número 3 referida a la millora de la sostenibilitat territorial i de la integració paisatgística de les àrees de desenvolupament urbà i

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

urbanitzable, de les àrees d'assentament en paisatge d'interès i de l'entorn immediat, d'abast clarament diferenciat de la modificació que ara es planteja.
Al llarg dels anys de vigència del PTIM s'ha aprovat nombrosa normativa sobrevinguda que implica anar actualitzant les normes del pla per facilitar l'aplicació del règim complet que va preveure quan es va aprovar. També el context social i econòmic ha variat i és oportú iniciar la seva actualització per definir un pla més acord amb polítiques enfocades a la sostenibilitat, eficiència energètica i lluita contra el canvi climàtic, facilitant la implantació d'energies renovables.
És evident que la nombrosa normativa sobrevinguda que afecta el contingut i l'abast del PTIM, en fa recomanable una actualització ; tot i que també és cert que el seu marc normatiu bàsic, les directrius d'ordenació territorial (Llei 6/1999, de 3 d'abril, DOT), sense perjudici d'alguns ajustos esporàdics de caràcter puntual, en essència es manté de forma semblant al moment en que es redactà originàriament el PTIM, sense donar peu a una revisió model.
Entre la normativa sobrevinguda destaca l'aprovació del Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, que en el seu article 46.2 indica que els plans territorials insulars han de definir la ubicació de les zones de desenvolupament prioritari, així com la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, tot considerant aspectes com la suficiència de la font d'energia; l'aptitud ambiental i territorial per acollir instal·lacions; la baixa productivitat o interès agrari de la zona; la disponibilitat o proximitat de la capacitat de la xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries; l'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn; la preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears; o les necessitats energètiques dels municipis afectats.
Aquesta regulació en matèria de canvi climàtic i transició energètica al seu torn ha anat evolucionant ràpidament en el breu termini de temps transcorregut des de la seva aparició, tant per motiu de les diferents declaracions d'emergència climàtica realitzades a tots els nivells de la jerarquia normativa, com per la situació de risc de dificultat d'accés a altres fonts d'energia per mor dels canvis significatius en el context geopolític mundial.
Això no obstant, per motiu de coherència amb l'estructura del model territorial insular s'entén que la modificació del Pla territorial adopti una perspectiva més àmplia que no tan sols executi el manament esmentat de la Llei 10/2019 sinó que també es fixi com a objectiu complementari una actualització cartogràfica aprofitant les millores tecnològiques de les eines de sistema d'informació geogràfica i capes de superposició. A aquests efectes, es considera adequat fer especial referència a l'actualització a les dades disponibles a les capes relatives a les categories de sòl rústic i l'adequació a l'ordenació paisatgística que hi resultin directament relacionades. Aquesta modificació esdevindrà la Modificació número 4 del Pla territorial insular de Mallorca.
Dia 16 de juliol de 2021 la Consellera de Territori ha dictat resolució d'inici del procediment per a la modificació del Pla territorial insular de Mallorca en el sentit esmentat.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

En posterioritat a l'ordre d'inici d'aquesta modificació, la Disposició final quarta del Decret Llei 1/2022 de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna (BOIB núm. 14 de 31 de març de 2022), realitza una sèrie de modificacions de la Llei10/2019, entre les quals afegeix una nova disposició transitòria, la disposició transitòria sisena, sobre la delimitació provisional de zones de desenvolupament prioritari a les illes de Mallorca i Eivissa, i que diu:
<<1.En tant que el Pla territorial insular no delimiti les zones de desenvolupament prioritari previstes en l'article 46 d'aquesta llei, i per un termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta disposició, té la consideració de zona de desenvolupament prioritari per a la implantació d'energia renovable el sòl urbà o urbanitzable d'ús diferent al residencial, turístic o dotacional i tot el sòl rústic comú, tret del que s'ubiqui en les categories de sòl de règim general forestal (SRG-F) o en les àrees d'interès agrari definides per l'esmentat pla, que tinguin la consideració de zones d'aptitud alta en el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balear.
2. Queda expressament fora d'aquesta delimitació provisional el sòl rústic catalogat com a protegit.
3. Només es poden acollir a aquest règim extraordinari les instal·lacions que no superin una superfície de 10 hectàrees a Mallorca i 5 hectàrees a Eivissa. En tot cas, s'haurà d'atendre a la normativa sectorial i d'avaluació ambiental vigent.
4. En aquestes instal·lacions, només és necessari tramitar davant l'administració local competent la llicència urbanística corresponent, ja sigui amb comunicació prèvia o bé amb llicència urbanística municipal prèvia. En cas que sigui necessari fer el tràmit ambiental i/o informes a altres administracions, els ha de fer l'Administració local. No obstant això, en les instal·lacions de potència instal·lada superior a 100 kW, les quals requereixen autorització administrativa prèvia, la tramitació ambiental i/o els informes a altres administracions s'han de fer conjuntament amb l'autorització administrativa i ho ha de fer la direcció general competent en matèria d'energia.>>

Els objectius específics de la modificació núm. 4 del PTIM seran els següents:

1. Delimitar les zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable, així com la regulació de la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona d'acord amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic. Inclou el desenvolupament tècnic per a la incorporació de les delimitacions esmentades als sistemes d'informació geogràfica del Consell de Mallorca.

D'acord amb l'article 46.2 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, els plans territorials insulars han de definir la ubicació de les zones de desenvolupament prioritari (ZDP) així com la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, tot considerant els aspectes següents:

a) La suficiència de la font d'energia.
b) L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.
c) La baixa productivitat o interès agrari de la zona

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

d) La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o
les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.
e) L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.
f) La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'Urbanisme de les Illes Balears.
g) Les necessitats energètiques dels municipis afectats.

2. Quantificar i justificar que la superfície delimitada com a ZDP és suficient per a la generació d'energia renovable equivalent al consum energètic anual de l'illa, d'acord amb els objectius de consum establerts a l'article 14 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer.

3. Integrar, de forma adequada a la seva naturalesa i abast, el contingut de l'Estratègia de Paisatge del Consell de Mallorca, aprovada pel Ple del Consell el 14 de febrer de 2019, com a document orientador de les polítiques territorials al conjunt de l'illa de Mallorca en matèria de paisatge. En especial s'ha d'atendre al desplegament dels objectius II i III mitjançant les estratègies i directrius següents:

«Objectiu II, "Implementar la protecció, gestió i ordenació del paisatge a través de la planificació territorial general del PTIM"
II.3 gestió i integració paisatgística dels processos de canvi territorial.
II.3.b) Fixació de condicions d'integració paisatgística per a edificis i instal·lacions en sòl rústic, en relació amb el seu emplaçament, les seves característiques constructives i la seva relació amb la parcel·la/entorn.
II.3.c) Establiment de criteris d'integració paisatgística per a la implantació de nous equipaments d'escala territorial.»
«Objectiu III, "Incorporar la dimensió paisatgística a les polítiques i als instruments sectorials d'incidència en el paisatge"
III.8. Integració paisatgística en l'ordenació del sector energètic.
III.8.a) Aptitud paisatgística a escala insular i municipal per a energies renovables.
III.8.b) Informe d'incidència paisatgística i energies fotovoltaica i eòlica.
III.8.c) Solucions tècniques i de disseny per mitigar impactes paisatgístics.
III.11.b) Incorporació de mesures d'integració paisatgística per a l'execució d'obres d'infraestructures i equipaments a sòl rústic.»

4. Actualitzar alguns elements de l'ordenació territorial general que estan especialment vinculats amb el seu objecte, com ara la delimitació de les categories de sòl rústic protegit: àrees naturals d'especial interès d'alt nivell de protecció (AANP); les àrees naturals d'especial interès (ANEI); les àrees rurals d'interès paisatgístic (ARIP) i les boscoses (ARIP-B); les àrees de prevenció de riscos (APR); i les àrees de protecció territorial (APT) o d'altres com la delimitació del Sòl rústic de règim general forestal (SRG-F), de les quals es disposi d'informació de referència més actual.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

També pot resultar convenient la reconsideració de l'ordenació paisatgística general del PTIM (unitats de paisatge, grau de valoració paisatgística, àmbits d'intervenció paisatgística) en base als estudis que s'elaborin.

5. Adoptar mesures de coherència i integració amb el Pla territorial insular vigent i amb les modificacions que estiguin en tramitació, així com de coordinació amb la resta normativa vigent relacionada amb l'objecte.

6. Considerar la proposta de millores tècniques que resultin escaients d'acord amb els objectius ja esmentats, entre les quals hi figura l'actualització de la cartografia de suport segons la base subministrada i la proposta d'indicadors de seguiment relacionats amb l'objecte de la modificació.

Es preveuen les línies d'intervenció següents:

1. Delimitació de les ZDP per a la implantació d'energies renovables.
2. Actualització dels elements d'ordenació territorial i paisatgística.
3. Adaptació a normativa sobrevinguda.
4. Introducció de millores tècniques.

Procés d'implantació de les seves directrius

La implantació de la modificació núm. 4 del PTIM serà gradual.

Es contemplen:

A. Mesures d'aplicació plena, directa i immediata

Són determinacions d'aplicació directa sobre els plans i projectes. Entre d'altres, en aquesta modificació es preveu una incidència directa, per subrogació de competències, sobre alguns aspectes d'ordenació dels instruments de planificació urbanística de determinats municipis. Suposen el desplaçament de les determinacions dels instruments de planejament urbanístic o dels plans directors sectorials subordinats al Pla territorial que s'oposin o siguin contràries, sense perjudici de l'obligatorietat d'adaptació.

B. Mesures d'eficàcia directiva, d'aplicació en els processos de nova formulació, revisió o modificació del planejament urbanístic.

• Determinacions vinculants per a la redacció de nou planejament urbanístic.
• Determinacions vinculants per a les modificacions de planejament.
• Determinacions indicatives per al planejament urbanístic.

C. Exigències de desenvolupaments per al procés d'implementació del Pla

• Potencials indicacions d'exigència de redacció de plans sectorials o urbanístics generals o de desenvolupament conseqüència directa d'aquesta Modificació del PTIM.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

D. D'aplicació posterior d'intervencions exigides.

• Determinacions per a la redacció de planejament de desenvolupament.

E. Mesures d'eficàcia indicativa

• Merament propositives o de caràcter orientatiu per a futures actuacions de les administracions públiques i particulars amb incidència o rellevància territorial.

CONSULTES A LES ADMINISTRACIONS AFECTADES I PERSONES INTERESSADES.

Tal com preveu l'article 19 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, la CMAIB en relació amb la **modificació núm. 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca**, ha realitzat les consultes següents:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient i Territori

DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (Departament de Medi Natural)

- Servei de Planificació al Medi Natural (entrada 13/12/2022)
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (entrada 29/09/2022)
- Servei de Protecció d'Espècies (entrada 29/09/2022)

DG de Recursos Hídrics (Departament tècnic de Coordinació i Gestió de l'Aigua)- Entrada 24/05/2021.

- Servei d'Estudis i Planificació
- Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic

DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus (Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus)

- Servei de Residus i Sòls Contaminats

DG de Territori i Paisatge

- Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme (entrada 20/09/2022)

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació

DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural

- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (entrada 05/09/2022)

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

Conselleria Presidència, Funció Pública i Igualtat

- DG d'Emergències i Interior

Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica

-DG d'Energia i Canvi Climàtic -

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (entrada 19/09/2022)
- Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica.

FELIB (notificat 10/08/2022)

GOB (notificat 10/08/2022)

TERRAFERIDA (notificat 10/08/2022)

AMICS DE LA TERRA (notificat 10/08/2022)

Federació Associacions de veïns de Palma (notificat 10/08/2022)

Fins a la data d'avui, dels organismes i entitats consultades per la CMAIB, s'han rebut les respostes següents:

- **Servei d'Espais Naturals (DG d'Espais Naturals i Biodiversitat)**- Entrada 14/09/2022.

1. PNMT de l'Arxipèlag de Cabrera: Informa que a l'elaboració del document d'abast de la modificació número 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca i els seus efectes en relació al Parc Nacional maritimoterrestre de l'Arxipèlag de Cabrer, ha de:
   * Tenir en compte la normativa reguladora del PNMT de Cabrera (PORN i PRUG) a l'hora de planificar actuacions i sol·licitar les autoritzacions pertinents per evitar possibles afeccions sobre la biodiversitat, especialment la pèrdua, l'alteració i la fragmentació dels hàbitats i espècies.
   * Tenir en compta la zonificació del PNMT de Cabrera, tant terrestre com marina, amb especial atenció a les limitacions i els usos permesos a les zones amb major grau de protecció.
2. PN Es Trenc-Salobrar de Campos indica que s'haurà de tenir en compte el següent:
   • Respecte a la zonificació en la actualització de la cartografia, incloure la totalitat de l'àmbit terrestre del Parc Natural Maritimoterrestre Es Trenc - Salobrar de Campos com a àrea natural d'especial interès d'alt nivell de protecció **(AANP).**
   • La prohibició de la instal·lació de grans infraestructures de generació d'energia i la instal·lació de noves esteses elèctriques aèries.
   • Dins l'àmbit dels Espais de Rellevància Ambiental, el Pla haurà d'estar d'estar subjecte a la normativa d'aquestes zones (lleis de declaració, PORNs, PRUGs i Plans de Gestió).
3. PN de s'Albufera de Mallorca i la RN de s'Albufereta indica que s'haurà de tenir en compte el següent:
   *La normativa específica d'ambdós ENP, i molt especialment els seus PORN's respectius. En el cas de l'àmbit de s'Albufera de Mallorca, les centrals i instal·lacions de producció energètica, com ara centrals tèrmiques, centrals nuclears, parcs eòlics o fotovoltaics, quan no tinguin per finalitat l'autoconsum, es troben específicament prohibides.
   * Els informes previs vinculants ja emesos al respecte.

- **Servei de Protecció d'Espècies (DG d'Espais Naturals i Biodiversitat)-** Entrada 29/09/2022. Conclou que la modificació número 4 del PTIM han d'incorporar els criteris de conservació recollits als següents pla, estratègies i guia:

- Pla Terrasse, de recuperació, conservació i seguiment dels rapinyaires diürns de les Balears i Catàleg d'Àrees Importants per als Rapinyaires diürns de les Illes Balears.
- Estratègia de conservació d'aus amenaçades lligades a medis agraris esteparis d'Espanya.
- Estratègia de conservació de les aus d'ambients agraris de les Illes Balears.
- Guia metodològica per a la valoració de repercussions de les instal·lacions solars sobre espècies d'avifauna estepària.

- **Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (DG d'Espais Naturals i Biodiversitat)-** Entrada 28/09/2022. Conclou que s'ha de tenir en compte:

A) Respecte a la futura delimitació de les zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable (ZDP), es considera que caldria excloure els següents terrenys, tenint en compte la importància de les masses forestals com a embornals de carboni naturals, tant a partir de la seva biomassa aèria com també per la seva part subterrània:
   - Qualsevol tipologia de terrenys forestals, al efectes de la seva definició a la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests, és a dir, «terreny on vegetin espècies forestals arbòries, arbustives, de matoll o herbàcies, sigui espontàniament o procedeixin de sembra o plantació, que compleixin o puguin complir funcions ambientals, protectores, productores, culturals, paisatgístiques o recreatives». Es considera que caldria excloure de les ZDP els terrenys forestals consolidats, sobretot aquells total o parcialment arbrats.
   - Com a criteri addicional d'exclusió de les ZDP, tot i que no exhaustiu, també caldria tenir en compte, tal i com esmenta l'esborrany, les àrees de prevenció de riscs APR d'Incendis, actualment delimitades per les zones ZAR del Pla General contra Incendis Forestals de les Illes Balears (PGIF), de conformitat amb la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.

B) Els principals objectius de la modificació són la «necessitat de progressar en la implantació de polítiques de sostenibilitat territorial» i revertir la «dèbil implantació de les energies renovables a l'illa», considerant la importància estratègica de les fonts d'origen renovable (p.e, parcs fotovoltaics) per a la mitigació del canvi climàtics, en el marc de la transició

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

energètica. Precisament, no resultaria coherent establir una delimitació de zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable, eliminant la funcionalitat com a embornals naturals de carboni dels boscos i resta de masses forestals.

C) Aquest criteri s'aplica tenint en compte els objectius del Pla Forestal de les Illes Balears i especialment de la nova Estratègia de la UE a favor dels Boscos per al 2030 (Brussel·les, COM/2021 /572 final), cal ressaltar la importància d'aquests de cara a contribuir a assolir els objectius de biodiversitat de la UE i sobretot, de l'objectiu de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, d'almenys un 55% el 2030 i la neutralitat climàtica el 2050, a través de les funcions de les masses forestals com a embornals de carboni, entre d'altres. Altrament, segons la Llei Europea del Clima, per assolir l'objectiu de 2030 i l'objectiu de neutralitat climàtica, es donarà prioritat a les reduccions ràpides i previsibles de emissions i, alhora, s'incrementaran les absorcions per embornals naturals. Complementàriament, la mateixa Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica determina que «s'han de prendre mesures encaminades a reduir la vulnerabilitat del sistema forestal i a optimitzar-ne la capacitat d'actuar com a embornal i com a font d'energies renovables i materials de construcció sostenibles. Sobre aquest articulat, tampoc resultaria coherent incloure futures ZDP en terrenys forestals consolidats.

D) Per tant, respecte a la delimitació de les ZDP, cal prioritzar altres espais no forestals existents en gran mesura a l'illa, sobretot en àmbits agraris no forestals: zones agrícoles abandonades, àrees degradades (canteres abandonades, inactives o en restauració), etc.
Alguns d'aquests espais ja queden esmentats a l'esborrany, sota el criteri de terrenys de «baixa productivitat o interès agrari». En aquest sentit, quan parla de la determinació d'un «conjunt de paràmetres objectius o d'indicadors per considerar la baixa productivitat o interès agrari d'una parcel·la, com per exemple: parcel·les no incloses en la declaració de la PAC d'una explotació agrària, parcel·les no qualificades de regadiu segons el SIGPAC, parcel·les amb una classificació agronòmica del sòl baixa, dimensió insuficient de la parcel·la per a la producció agrícola, coexistència amb altres usos ja implantats, etc.», caldria excloure aquelles parcel·les amb un ús, funció o tipologia forestal.
Precisament, en el càlcul d'aquesta valoració de la «productivitat o interès agrari», caldria tenir en compte no només la funció dels terrenys forestals com a embornals de carboni en la mitigació del canvi climàtic sinó també els seus serveis ecosistèmics: captació, filtració i regulació del cicle de l'aigua; generació d'oxigen i assimilació de diversos contaminants; protecció de la biodiversitat, retenció de sòl i control de l'erosió, refugi de fauna silvestre, paisatge, etc.

E) Altrament, la pròpia Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests, determina que el canvi d'ús forestal tindrà caràcter excepcional, sense perjudici de la normativa ambiental aplicable i el possible interès general.

F) Respecte a la previsió del pla d'elaborar una anàlisi quantitativa de la superfície mínima requerida per garantir la suficiència de les ZDP, de conformitat amb els objectius fixats a la Llei 10/2019 de 22 de febrer, aquesta determina que «els plans territorials insulars han de garantir que la superfície total prevista per a les ZDP sigui adequada i suficient per a la generació d'energia equivalent al consum energètic anual de l'illa». Tot i així, la primera finalitat d'interès públic de l'esmentada llei és el de «estabilització i decreixement de la demanda energètica, prioritzant, en aquest ordre, l'estalvi energètic, l'eficiència energètica i la generació amb energies renovables».
El criteri d'excloure les masses forestals consolidades de les ZDP també ha d'anar acompanyat de mesures complementaries, efectives i concretes, en el marc de la modificació del pla territorial presentada, que treballin en pro d'aquesta finalitat, sobretot pel que fa al concepte de contenció de la demanda.

- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural)- Entrada 05/09/2022. Informa favorablement, des del punt de vista agrari i d'acord amb la normativa vigent en matèria agrària, la Llei 3/2019, que es tengui en compte els articles 117 i 118.

- Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme (DG de Territori i Paisatge)- Entrada 19/09/2022. Conclou que es considera oportú a l'AAE efectuar una valoració dels paisatges que se observen des dels punts amb major afluència de població/observadors, ja siguin carreteres, vies de circumval·lació, vies de tren, etc, considerant les seves àrees d'influència visual properes, mitjanes i llunyanes a l'hora d'establir les ZDP.

- Servei de canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic)- Entrada 16/09/2022. Realitza una sèrie de consideracions a tenir en compte les quals inclouen:

- Tota una sèrie d'articles (18, 20, 23, 31, 32, 35, 36, 38, 42, 44, 45, 46, 53, 54, 61, 64, 65) de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de Canvi Climàtic i Transició Energètica a aplicar a la modificació del PTIM, a fi d'aconseguir els objectius establerts a la Llei 10/2019 per tal de reduir la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, millorar l'eficiència energètica i la penetració d'energies renovables.
- Recomana dur a terme una avaluació adequada de la petjada de carboni associada a la modificació del PTIM (la DG ha desenvolupat una eina de càlcul de les emissions corresponents a la planificació urbanística).
- S'hauria d'incloure com a mesura compensatòria, l'obligació d'aconseguir una absorció que compensi la pèrdua de reserves de carboni i de la capacitat de remoció.
- Cal estudiar les projeccions del clima (s'aconsella la senda representativa de concentració RCP6.0, contemplar els visors d'escenaris Adaptecca). A més actualment ja es disposa de dades sobre l'afecció del canvi climàtic a la costa a causa de l'augment del nivell de la mar.
- S'ha de tenir en compte el Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic per als trams de carreteres que gestiona el Consell de Mallorca i que travessen el DPMT.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

- Limitar la bombolla de calor urbana i fomentar mecanismes de control de la temperatura (enjardinaments, coberta vegetal...)
- Als nuclis urbans s'haurien d'habilitar «refugis climàtics» per a les persones vulnerables a les ones de calor.
- Per optimitzar la gestió dels recursos hídrics:
  I. -Mesures adequades, com: obligació al dissenys d'habitatges i edificis a la captura i utilització de l'aigua de pluja i predigestió d'aigües grises.
  II. - El subministrament separatiu d'aigües (potable i per altres usos)
  III. -Eliminar aquelles estructures amb més perillositat quan es produeixin episodis d'inundació.
  IV. - Augmentar la permeabilitat del sòl i fomentar Sistemes Urbans de Drenatge Sostenibles (SUDS).
  V. - Actualitzar mapes de riscos amb perspectiva climàtica
  VI. - Regular la reconversió que actualment està patint el sistema agroramader cap a l'ús turístic o d'activitats complementàries.
- Per millorar la qualitat de l'aire:
  - A l'hora de planificar la ubicació de les diferents activitats econòmiques, s'hauria de tenir en compte quines d'elles són incompatibles quant a la seva proximitat. Definint categories dins dels usos del Sòl a zones industrials.

Conclou amb les següents consideracions:

1. El Document Inicial Estratègic de la modificació 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca fa una diagnosi global sobre l'impacte que el canvi climàtic tindrà sobre l'illa de Mallorca.
Si bé no es tracta hores d'ara d'un estudi al detall, i es reflecteix únicament els impactes que s'extreuen dels càlculs de l'AEMET i de les zones de risc existents.
S'hauran de tenir en compte les informacions que es vagin generant:
- Inundació costanera per augment del nivell de la mar:
https://www.caib.es/sites/costespelcanvi/ca/objectiu de costes pel canvi/
- Visors de futur sobre risc de desertificació i d'incendi que està generant l'Oficina Espanyola de Canvi Climàtic.
Quantificació en termes d'emissions de CO_2 que suposa el propi pla:http://www.caib.es/sites/canviclimatic2/ca/calculadora_de_co2_para_el_planeamiento/
2. S'indiquen les mesures que s'establiren per mitigar els impactes de canvi climàtic de la modificació número 3 del PTI , que no es varen incorporar dins de la pròpia modificació i s'ajornaren a la modificació número 4.
3. Un dels objectius és adaptar el pla territorial a la normativa generada. S'hauria de contemplar la possibilitat de que el propi pla territorial disposàs d'un sistema d'incorporació fàctica dels plans que li poden afectar, com ara el Pla de riscos d'Inundacions (tant d'interior com de costa); Pla Hidrològic; Pla Director Sectorial d'Energia; Pla De Riscos d'Incendis; la redefinició de espais naturals ...
4. A continuació es descriuen alguns dels considerants que s'havien de tenir en compte, d'acord als informes previs:
- Ampliar la definició de les Directrius d'Ordenació del Territori quant a definir la zona inundable costanera tenint en compte les previsions de l'augment del nivell de la mar.
- Regular la reconversió que actualment està patint el sistema agro-ramader cap a l'ús turístic o d'activitats complementàries, fent que no es perdés l'activitat actual.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

-Dins dels usos del sòl en zona industrial, es podrien definir categories per a diferents usos del sòl, de manera que s'evitàs la incompatibilitat entre tipus d'indústries o d'indústries i serveis.

- **Servei de Planificació al Medi Natural (DG d'Espais Naturals i Biodiversitat)-** Entrada 13/12/2022. Informa favorablement la modificació número 4 del PTIM indicant que no sembla que hagi de causar afectacions negatives significatives sobre els llocs de la Xarxa Natura 2000. Insta a que l'EAE inclogui, com a mínim, els punts següents:
a) L'EAE ha d'aportar una breu anàlisi que prevegi com es veuran afectats els llocs de la Xarxa Natura 2000 i els valors protegits (HIC i espècies d'interès comunitari) per les previsions de la nova M4PTIM, especialment per la nova delimitació de les ZDP i la redelimitació del SRP contemplada per la M4PTIM.
b) L'EAE ha d'identificar els principals impactes ambientals que es preveuen, sobre els llocs de la Xarxa Natura 2000, pel fet de desenvolupar-se la M4PTIM, en comparació als previsibles impactes que hagués tengut el desenvolupament del PTIM actualment vigent.
c) L'EAE ha de valorar i avaluar, des del punt de vista ambiental, la conveniència d'incloure o no, dins la nova delimitació del SRP, masses forestals i elements del paisatge amb alt grau de naturalitat, justificant adequadament l'exclusió d'aquells que finalment no quedin delimitats com a sòl rústic protegit. De forma particular, s'haurà d'analitzar la conveniència d'incloure dins ZDP o dins SRP aquelles àrees que en aquest moment són d'alimentació i campeig per aus protegides i espècies d'interès comunitari, però que no gaudeixen de cap figura de protecció ni estan actualment incloses al SRP.
d) El mapa de referència per analitzar quines masses forestals és convenient incloure dins SRP i excloure de les ZDP, ha de ser el Mapa forestal d'Espanya del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic (MITECO), en la fulla corresponent a l'illa de Mallorca, que és la referència forestal principal al nostre país, independentment de que es puguin també utilitzar com a suport, altres cartografies com el mapa dels usos del sòl a Mallorca de l'any 2018 elaborat pel projecte Corine Land Cover que aporta el document inicial estratègic.
e) Per tal d'ajustar-se el més fidelment possible als requeriments ambientals del territori, evitar en un futur que certes actuacions per la implantació d'infraestructures per la captació d'energies renovables hagin de passar, tanmateix, llargues tramitacions ambientals i per avançar-se als futurs problemes ambientals que es puguin derivar d'aquesta nova delimitació de les ZDP, es proposa que s'excloguin de les ZDP el major nombre possible de les masses forestals que apareixen cartografiades al Mapa forestal d'Espanya.
f) A l'hora de considerar els HIC fora dels espais de la Xarxa Natura 2000 que han de quedar exclosos de les ZDP i/o inclosos en la nova delimitació del SRP, s'han de considerar tots els HIC, siguin o no prioritaris, tal com ho encomanen els articles 11 de la Directiva Hàbitats i 46.3 de la Llei 42/2007.
g) Aprofitant que la M4PTIM pretén revisar la delimitació del SRP, s'haurà de considerar la inclusió en SRP de les noves ZEPA i ampliacions de les existents que es varen declarar l'any 2019, especialment les zones cerealístiques de Vilafranca i Maria de la Salut, on es varen declarar les ZEPA ES0000542 Pla de Vilafranca i ES0000543 Pla des Blanquer, que fins ara continuen classificades com a sòl rústic comú de tipus general, permetent la implantació d'infraestructures de captació

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

d'energia renovable que no es consideren adequades per la protecció dels valors pels quals es varen declarar aquests espais protegits.

h) A l'hora de definir les noves ZDP i de revisar la delimitació del SRP, s'ha de valorar la inclusió dins la nova delimitació del SRP, dels elements naturals que fan de corredors ecològics entre els espais de la Xarxa Natura 2000 de les Illes Balears, especialment els indicats al present informe a l'apartat corresponent, que es recorden a continuació:

1. El sòl rústic que connecta (al TM de Calvià) la Serra de Tramuntana amb el LIC i ZEPA ES0000074 Cap de Cala Figuera.
2. El corredor ecològic configurat pels ANEI 38 (Son Cos), 39 (Garriga de Son Caulelles) i 40 (Puig de Son Seguí), i els barrancs de Puntiró, Xorrigo i Son Gual, que posen en connexió els espais de la Xarxa Natura 2000 de la Serra de Tramuntana amb el massís de Randa i sa Marina de Llucmajor. S'ha de tenir especial esment en no interrompre aquest corredor en les zones de Son Sales, Son Sureda, Marratxinet i Pòrtol (Marratxí), a Binicanella i s'Extremera Vella (Bunyola) i es Cabàs (Santa Maria) i en tota la zona de sa Marina de Llucmajor parcialment interrompuda per l'autopista de Llucmajor (Ma-19).
3. El corredor ecològic de la serra de Campos (Son Garau - Son Fadrinet - Es Rosells - Es Palmer), que posa en connexió el Massís de Randa amb el Parc Natural des Trenc i el Puig de Sant Salvador.
4. El corredor ecològic de les Serres de Llevant (Puig de Sant Salvador-es Fangar-Son Llodrà-So Na Moixa-Son Suau fins arribar a Calicant), que posa en contacte el Parc Natural de Mondragó i el UC ES5310098 Cales de Manacor amb les Muntanyes d'Artà.
5. El corredor ecològic que posa en connexió les zones humides de s'Albufera de Mallorca, s'Estany Gran (o des Ponts), es Prat de Maristany, s'Albufereta de Pollença, es Prat de l'Ullal i la Gola.
6. L'àrea de reconversió territorial (ART) 6 «Connector paisatgístic lineal Na Borges - Massís de Randa»

i) L'EAE ha de considerar, com a llocs amenaçats per la urbanització, encara no transformats urbanísticament o encara no consolidats com a sòl urbà (per tant, en situació bàsica de sòl rural), susceptibles de ser requalificats com a SRP, perquè presenten valors naturals d'interès i perquè actuen com a zones d'esmorteïment d'impactes cap els espais de rellevància ambiental immediats, com a mínim els urbanitzables que s'han indicat a l'apartat *àrees immediates a la XN2000 que s'haurien d'incloure al SRP,* que es recorden a continuació:

- Pinars de Bonaire (Alcúdia).
- Urbanitzables de Maristany (Alcúdia).
- Urbanitzables de Cala Pi, Vallgornera i Vallgornera Nou (Llucmajor).
- Casetes des Capellans (Muro).
- Prat de l'Ullal i La Gola (Pollença).
- Prat de Magaluf o salobrar de sa Porrassa (Calvià).
- Urbanitzables de Puntiró, Son Gual, Son Oliver, Son Oliveret i Son Vida (Palma).
- Urbanitzables i SRG de Cala Anguila, Cala Mendia i S'Estany d'en Mas (Manacor).

j) L'EAE ha de proposar les adequades mesures correctores o protectores per minimitzar els impactes ambientals prevists sobre els espais de la Xarxa Natura 2000, tenint especialment en compte els objectius de conservació d'aquests llocs.

k) Maldament la implantació d'infraestructures per la captació d'energies renovables dins les ZDP es pugui considerar, des del punt de vista urbanístic, com un ús admès, la M4PTIM haurà de recordar l'obligació d'obtenir el preceptiu informe encomanat per l'article 39 de la LECO, en referència a les possibles afectacions als espais de la Xarxa Natura 2000.

l) En cas que la instal·lació d'infraestructures per a la captació d'energia renovable que s'implantin en les noves ZDP, es pugui tramitar via declaració responsable o comunicació prèvia, la M4PTIM ha de recordar que tant l'article 9 de la Llei

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

21/2013 com l'article 16 del Decret legislatiu 1/2020, estableixen que la declaració responsable o la comunicació prèvia no es poden presentar davant l'òrgan substantiu fins que no hagi conclòs el procediment ambiental.

CONSIDERACIONS TÈCNIQUES

Una vegada vista i avaluada la documentació presentada pel Consell, a la fase inicial d'avaluació ambiental estratègica ordinària de la modificació núm. 4 del PTIM, i vists també i valorats els informes rebuts fins a data d'avui de les consultes realitzades per la CMAIB d'acord amb l'article 19 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre d'avaluació ambiental, cal esmentar el següent:

1. El present informe actuarà com a Document d'Abast de l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE) d'acord amb l'article 19 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre.

2. L'EAE es considera part integrant d'aquesta Modificació del PTIM i haurà d'incloure la informació que es recull a l'Annex IV de la Llei 21/2013, de 9 de desembre i el previst a l'art. 20 d'aquesta Llei.

3. L'EAE també haurà d'incloure els apartats de l'article 17 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, que li siguin d'aplicació, especialment el punt 7 en matèria de Canvi Climàtic.

4. En aquesta fase de document d'abast s'està avaluant ambientalment i estratègicament un esborrany de la modificació núm. 4 del PTIM (juliol 2022), l'EAE haurà d'avaluar la proposta de la Modificació que el Consell de Mallorca aprovi inicialment i que se sotmetrà a exposició pública, la qual haurà d'incloure com a mínim el següent:

4.1.- Referent a la delimitació de ZDP i les característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona:

4.1.1.- S'indica que es farà tenint en compte una sèrie d'aspectes com la suficiència d'energia, aptitud ambiental... no s'explica quin serà el pes d'aquests elements a l'hora de decidir quines zones són prioritàries. L'EAE haurà d'aclarir quins aspectes són els prioritaris.

4.1.2- A l'hora d'analitzar l'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions, l'EAE haurà de valorar i avaluar:

- **Idoneïtat d'emplaçaments: s'haurà de prioritzar les àrees sense valor ecològic, sòls urbans, urbanitzables, zones industrials, àrees de transició i sòls degradats. Descartar les àrees que ocupin domini públic hidràulic, zones de servitud o zones inundables, Xarxa Natura 2000 (Zones ZECs, ZEPA i LICs), ENP, Sòl Rústic Protegit, àrees protegides per instruments internacionals, terrenys amb pendent alta (més 10%), llocs d'Interès Geològic, zones d'alt valor paisatgístic, àrees amb**

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

valor patrimonial i àrees amb alt risc d'impacte ambiental davant accidents greus o catàstrofes molt elevat.

- Flora i fauna: cal evitar àrees crítiques de les zones afectades per Plans i Estratègies de Conservació d'Espècies en Perill d'Extinció o d'Especial Protecció. S'haurien d'excloure zones de reproducció i de migració de rapinyaires. En aquest sentit, s'haurien d'aplicar les distàncies mínimes recomanades de tranquil·litat als voltants dels nius i dormidors recollides en el Pla Terrasse i consultar el catàleg AIRIB.
  Per a la protecció de les aus estepàries s'haurien de tenir en compte els criteris de l'Estratègia de conservació d'aus amenaçades lligades a medis agraris i esteparis d'Espanya, de l'Estratègia de conservació de les aus d'ambients agraris de les Illes Balears i de la Guia metodològica per a la valoració de repercussions de les instal·lacions solars sobre espècies d'avifauna estepària, de l'àrea d'accions de Conservació de la Subdirecció General de Biodiversitat Terrestre i Marina.
  Per altra banda, s'haurà de tenir en compte de no ubicar les ZDP pròximes de refugis reconeguts com a importants per a quiròpters o àrees habituals de concentració de sobrevol.
- HIC: s'haurà d'aportar una anàlisi de com afectarà la zonificació als Hàbitats, prestant especial atenció als hàbitats que requereixen llargs períodes de temps per restablir-se després d'una pertorbació i als Hàbitats d'Interès Comunitari.
- Masses forestals: la conveniència d'excloure o no les masses forestals de les ZDP, tenint en compte la importància que tenen com a embornals de carboni naturals i l'Estratègia de la UE a favor dels boscos per al 2030 (Brussel·les, COM/2021/572 final).
  Per a l'anàlisi de les masses forestals cal emprar el Mapa Forestal d'Espanya de MITECO.
- Corredors ecològics i llocs amenaçats per la urbanització: la conveniència d'excloure de les ZDP els corredors ecològics entre els espais de la Xarxa Natura 2000 i llocs amenaçats per a la urbanització que fins ara no estan transformats urbanísticament o encara no estan consolidats com a sòl urbà i que presenten valors naturals d'interès mencionats a l'informe de 02 de novembre 2022 de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Població: el context social, econòmic, geogràfic i ambiental de les comunitats afectades. Cal evitar les àrees on es perjudiquin les estratègies de desenvolupament local o rural del territori, o que siguin incompatibles amb altres activitats susceptibles de generar més feina i fixar més població al medi rural. A més, s'haurien d'analitzar i excloure de la zonificació les àrees que provoquin rebuig per part de la població local i les seves institucions.
- Àrees afectades per riscos ambientals: inundació, esllavissament, erosió i incendi forestal, vulnerabilitat d'aqüífers. S'haurà de prestar especial atenció a les APR d'incendis, actualment delimitades per les ZAR del Pla General contra Incendis Forestals de les Illes Balears (PGIF), de conformitat amb la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

4.1.3- L'EAE haurà d'analitzar, tal com esmenta l'esborrany, la baixa productivitat o interès agrari de la zona. S'hauran d'identificar i preservar les zones d'alt valor agrari (ZAVA), tant els terrenys amb alt valor productiu com els que tenen potencial productiu moderat però que contenen arbrat tradicional, marjades o disponibilitat d'aigua. S'hauran de prioritzar aquelles zones que no hagin rebut serveis i ajuts per part de l'administració.
Es recorda que d'acord amb l'article 104 de la llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, *«Els consells insulars regularan i delimitaran reglamentàriament o mitjançant el Pla territorial insular les zones d'alt valor agrari»*.
4.1.4.- La diagnosi de les zones de desenvolupament prioritari haurà de tenir en compte les zones d'exclusió establertes al Decret 33/2015, de 15 de maig, d'aprovació definitiva de la modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, i justificar les divergències entre les zones d'aptitud del ZDP i les del PDSEIB.

4.2.- L'anàlisi quantitatiu de la superfície mínima requerida per garantir la suficiència de les ZDP, haurà de tenir en compte les Millors Tecnologies Disponibles diferenciant entre energia fotovoltaica i eòlica.

A més, s'ha de tenir en compte que d'acord amb la Llei 10/2019, DE 22 DE FEBRER, DE CANVI CLIMÀTIC I TRANSICIÓ ENERGÈTIC, l'ordre de prioritats en l'estabilització i el decreixement de la demanda energètica és l'estalvi energètic, l'eficiència energètica i finalment la generació amb energies renovables.

4.3.- Sobre la integració del contingut de l'Estratègia de Paisatge del Consell de Mallorca, aprovada pel Ple del Consell el 14 de febrer de 2019, com a document orientador de les polítiques territorials al conjunt de l'illa de Mallorca en matèria de paisatge:

4.3.1- L'anàlisi paisatgístic de l'EAE en relació a la possibilitat del territori d'implantació de renovables, a més dels aspectes mencionats a l'esborrany, haurà de tenir en compte:

- Identificar poblacions, línies i punts de concentració d'observadors afectats. Nombre d'observadors afectats diferenciant entre locals i visitants.
- L'anàlisi de les conques visuals i les seves àrees d'influència visual i abast visual, tant per al període diürn com per al nocturn.
- Identificar les àrees on hi hagi més possibilitats d'implantar estratègies per a minimitzar els impactes visuals dels futurs projectes.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

4.3.2- En el desenvolupament general de les polítiques de paisatge:

- **Cal tenir en compte els aspectes introduïts en la modificació número 3 del PTIM que es troba en tramitació.**
- **Cal analitzar com minimitzar els impactes de les xarxes aèries i rururbanitzacions.**
- **Valorar la inclusió de mesures per a la recuperació dels terrenys rústics al seu estat original una vegada finalitzat l'ús de qualsevol edificació, construcció o instal·lació implantades en sòl rústic que hagin quedat en desús, extensiu als projectes que es trobin en funcionament.**

4.4.- Sobre l'actualització d'alguns elements de l'ordenació territorial general i, en especial, la delimitació de les categories de sòl rústic protegit:

4.4.1.- Cal que s'analitzi i valori la creació de nous espais protegits, com ara:
- Àrees d'alzinars que no es trobin protegides pel Decret 130/2001, de 23 de novembre.
- Masses forestals i elements del paisatge amb alt grau de naturalitat.
- ZAVA
- Els elements naturals que fan de corredors ecològics entre els espais de la Xarxa Natura 2000 de les Illes Balears, especialment els indicats a l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural que es recorden a continuació:

1. El sòl rústic que connecta (al TM de Calvià) la Serra de Tramuntana amb el LIC i ZEPA ES0000074 Cap de Cala Figuera.
2. El corredor ecològic configurat pels ANEI 38 (Son Cos), 39 (Garriga de Son Caulelles) i 40. (Puig de Son Seguí), i els barrancs de Puntiró, Xorrigo i Son Gual, que posen en connexió els espais de la Xarxa Natura 2000 de la Serra de Tramuntana amb el massís de Randa i sa Marina de Llucmajor. S'ha de tenir especial esment en no interrompre aquest corredor en les zones de Son Sales, Son Sureda, Marratxinet i Pòrtol (Marratxí), a Binicanella i s'Extremera Vella (Bunyola) i es Cabàs (Santa Maria) i en tota la zona de sa Marina de Llucmajor parcialment interrompuda per l'autopista de Llucmajor (Ma-19).
3. El corredor ecològic de la serra de Campos (Son Garau - Son Fadrinet - Es Rosells – Es Palmer), que posa en connexió el Massís de Randa amb el Parc Natural des Trenc i el Puig de Sant Salvador.
4. El corredor ecològic de les Serres de Llevant (Puig de Sant Salvador-es Fangar-Son Llodrà-So Na Moixa-Son Suau fins arribar a Calicant), que posa en contacte el Parc Natural de Mondragó i el UC ES5310098 Cales de Manacor amb les Muntanyes d'Artà.
5. El corredor ecològic que posa en connexió les zones humides de s'Albufera de Mallorca, s'Estany Gran (o des Ponts), es Prat de Maristany, s'Albufereta de Pollença, es Prat de l'Ullal i la Gola.
6. L'àrea de reconversió territorial (ART) 6 «Connector paisatgístic lineal Na Borges – Massís de Randa

- Els llocs amenaçats per la urbanització, encara no transformats urbanísticament o encara no consolidats com a sòl urbà (per tant, en situació bàsica de sòl rural), susceptibles de ser requalificats com a SRP, perquè presenten valors naturals d'interès i perquè actuen com a zones d'esmorteïment d'impactes cap els espais de rellevància ambiental

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

immediats, com a mínim els urbanitzables que s'han indicat a l'apartat *àrees immediates a la XN2000 que s'haurien d'incloure al SRP,* inclosos a l'informe del Servei de Protecció al Medi Natural d'entrada (13/12/2022).

4.4.2.- Recollir en la cartografia els espais de rellevància ambiental que hi falten.

4.5.- Sobre l'adaptació a la normativa de rang superior al PTIM sobrevinguda, L'EAE haurà d'analitzar les afeccions sobre el medi d'aquestes adaptacions.

4.6.- La modificació puntual podria incorporar criteris vinculants per als projectes d'energies renovables: en matèria de paisatge, de mesures per compensar l'ús impropi del sòl rústic, amb càrregues agràries o ambientals, o garanties en la gestió dels residus generats.
Així mateix, podria preveure el desmantellament de les instal·lacions una vegada exhaurida la seva vida útil a fi de recuperar el terreny al seu estat original, sense perjudici, que, si es volgués seguir explotant un parc d'energia renovable, s'hauria de tramitar de nou la pertinent avaluació ambiental.

5. L'EAE i la documentació que conformarà aquesta Modificació hauran de tenir especialment en compte l'informe realitzat pel Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de 13 de setembre de 2022, així com, el que es lliurarà de l'Administració Hidràulica, i, també, els altres informes de les administracions que s'han sol·licitat durant aquesta fase prèvia. De tots aquests informes es lliuraran còpies que s'adjuntaran amb el Document d'Abast o es trametran posteriorment des de la CMAIB, a la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca, una vegada aquest Document s'hagi signat.

Finalment, es recorda, tal com ja es va indicar en el document d'abast de la modificació número 3:
"Per l'altra, es recorda, que la Disposició Transitòria quarta del PIAT, Límit màxim de places a les zones turístiques saturades o madures (AD), tal i com expresa el document d'abast de la MP3 « no ha recollit correctament l'Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el PIAT de Mallorca (41E/17)- (BOIB núm. 70, de 25 de maig de 2019), pel que fa les mesures de contenció de pressió turística sobre la sostenibilitat de l'Illa de Mallorca. El dictamen de l'Avaluació Ambiental Estratègica d'aquest Instrument establia, entre d'altres, la següent condició:

A les zones madures i Saturades (ZTM1) delimitades en aquest PIAT, fins que s'aprovi definitivament el PRTI o l'instrument de planejament que les ordeni, no s'hauran de permetre noves places turístiques tret de les corresponents a habitatges habituals en règim ETH 60, ja que una major afluència de turistes en aquestes zones, i sobretot en època estival, implicaria encara una major saturació i per tant més consum d'aigua, més volum d'aigües residuals, més generació de residus, més despesa energètica i més volum de trànsit i problemes amb la mobilitat.

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

Per tant, escau esmenar aquesta irregularitat i suspendre l'autorització de noves places turístiques en aquestes zones fins a l'aprovació de l'instrument escaient. Sembla prou oportú fer-ho amb aquesta la modificació del PTIM com a millora tècnica que afecta a la redacció d'algunes disposicions normatives (apartat 4.2.3 Introducció de millores tècniques, que s'inclou a l'Esborrany del Pla) i en línia amb els objectius que estableix el propi Pla, tractant-se de zones saturades."

La tramitació de la Modificació núm. 4 del PTIM, després de la fase de Document d'Abast, es realitzarà segons els articles 21 i següents de la Llei 21/2013, de 9 de desembre d'avaluació ambiental.

Per tal de donar compliment a l'art. 21 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, l'òrgan substantiu (Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca) s'haurà de sotmetre a informació pública durant un període de com a mínim 45 dies, la versió inicial del pla acompanyat de l'estudi ambiental estratègic, previ anunci en el BOIB, als mitjans de comunicació locals i en el seu cas, en la seva seu electrònica o pàgina web corresponent i d'acord amb l'art. 3 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost.

Simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les Administracions públiques afectades i persones interessades que han estat consultades prèviament, donant-les un termini no inferior a 30 dies (art. 22.2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre).

Per tant, finalment la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca, haurà de consultar a les Administracions afectades i persones interessades següents:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient i Territori

DG d'Espais Naturals i Biodiversitat (Departament de Medi Natural)

- Servei de Planificació al Medi Natural
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl
- Servei d'Espais Naturals
- Servei de Protecció d'Espècies

DG de Recursos Hídrics (Departament tècnic de Coordinació i Gestió de l'Aigua).

- Servei d'Estudis i Planificació
- Servei de Construcció

DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus (Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus)

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

- Servei de Residus i Sòls Contaminats

DG de Territori i Paisatge

- Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme
- Servei de Costes i Litoral

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació

DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural

- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari
- Servei d'Agricultura

Conselleria Presidència, Funció Pública i Igualtat

- DG d'Emergències i Interior

Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica

-DG d'Energia i Canvi Climàtic -

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera
- Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica.

CONSELL DE MALLORCA

-Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística

-Departament de Territori

- Direcció Insular d'Urbanisme

- Departament de Mobilitat i infraestructures

- Direcció Insular d'Infraestructures

AESA

FELIB

GOB, TERRAFERIDA i AMICS DE LA TERRA

El tècnic de la CMAIB	La cap d'Assessorament Ambiental
Guillermo Giner Adrover	Margarita Femenia Riutort

https://vd.caib.es/1673355108480-549701479-3147547281510458306

III.- Descripció del pla o programa

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	—
Annex IV	1- Un esbós del contingut, objectius principals del pla o programa i relacions amb altres plans i programes pertinents.

Àmbit de la Modificació Puntual

La Modificació Puntual del Pla Territorial de Mallorca afecta a la totalitat del territori de l'illa de Mallorca, els seus illots i aigües interiors.

Mallorca és una illa situada a l'arxipèlag de les Illes Balears, al sector occidental de la mar Mediterrània. És la més gran de les 4 illes habitades, amb una superfície de 3.667 km². El seu punt més alt és el Puig Major (1.445 m). L'illa està rodejada de nombrosos illots, de l'illa de sa Dragonera i de l'arxipèlag de Cabrera. La longitud de la costa és d'uns 841 km, incloent illots i un 42% del territori (1.578 km²) té alguna figura de protecció supramunicipal.

Administrativament està dividida en 53 municipis i està englobada dins la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'on ostenta la seva capital: Palma. A nivells jeràrquics superiors depèn de l'Estat espanyol i de la Unió Europea.

Procedència i oportunitat de la Modificació núm. 4 del PTIM

El Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM), en vigor des de 2005, ha estat objecte de diverses modificacions per adaptar-se a l'evolució territorial, socioeconòmica i normativa. La Modificació núm. 4 s'impulsa per adaptar el pla a noves normatives sectorials, especialment en matèria energètica i de canvi climàtic, i no implica una revisió integral, ja que el marc general d'ordenació territorial es manté vigent.

Aquesta modificació respon, principalment, a:

— L'entrada en vigor de la Llei 10/2019 de canvi climàtic i transició energètica, que obliga els plans territorials insulars a delimitar les Zones de Desenvolupament Prioritari (ZDP) per a energies renovables i a regular les instal·lacions en aquestes zones.

— L'evolució del context energètic, amb un augment de la producció renovable, la rendibilitat de l'autoconsum i l'increment de la demanda d'instal·lacions compartides, sent necessari l'establiment de criteris per a la implantacions d'instal·lacions d'autoconsum, amb l'objectiu de minimitzar-ne l'impacte territorial i paisatgístic.

— L'alineació amb plans nacionals com el Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima 2021-2030 (PNIEC) i el Pla Nacional d'Adaptació al Canvi Climàtic (PNAC), així com l'Estratègia de Paisatge del Consell de Mallorca.

També s'ha de tenir en compte:

— L'exhauriment del règim transitori establert pel *Decret Llei 4/2022, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de*

la guerra a Ucraïna (BOIB núm. 14 de 31 de març de 2022), que permetia, de forma provisional, implantar instal·lacions renovables en determinades zones fins al 31 de març de 2024.

— L'anul·lació del règim transitori fixat en la Modificació núm. 3 del PTIM, substituït per la nova regulació de la Modificació núm. 4.

La modificació núm. 3 del PTIM, aprovada definitivament el dia 11 de maig de 2023, a través de la disposició transitòria dotzena va establir un règim transitori de delimitació de zones prioritàries per a la implantació d'energies renovables i aparcaments. Aquest règim transitori inclou la previsió de vigència fins a l'adaptació del PTIM a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica (LCCTE), en aquesta matèria.

Amb la regulació continguda en aquesta Modificació núm. 4 del PTIM, s'inclou un règim complet de desplegament de la delimitació de les zones de desenvolupament prioritari per a les energies renovables, per a la qual cosa deixa de tenir objecte la disposició transitòria dotzena esmentada, que es proposa deixar sense efecte. La possibilitat accessòria d'implantació d'aparcaments en aquests àmbits es pot dur a terme mitjançant la resta de mecanismes ordinaris de la normativa urbanística o sectorial, o fins i tot de caràcter extraordinari com ara el previst a la Llei 7/2024, d'11 de desembre, de mesures urgents de simplificació i racionalització administrativa de les administracions públiques de les Illes Balears.

Marc conceptual i legal que motiva i condiciona la Modificació Puntual

El Pla Territorial Insular de Mallorca, com a desenvolupament de les Directrius d'ordenació territorial, és l'instrument general d'ordenació del territori de l'illa de Mallorca i dels seus illots i aigües interiors; com a tal, li correspon l'ordenació de tot allò que, transcendint l'àmbit estrictament municipal, es refereixi als assentaments humans, a les activitats que es duen a terme sobre el territori, als usos als quals aquest es destina, a la creació de serveis comuns per als municipis i a les mesures per millorar la qualitat de vida i protegir el medi natural.

L'objecte del Pla territorial de Mallorca és establir, fent ús del caràcter d'instrument general que li és propi, l'ordenació del territori de la illa de Mallorca.

Tal com s'ha indicat, l'aprovació de la *Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica*, estableix algunes obligacions per als plans territorials que fan aconsellable que realitzi una modificació puntual, sense esperar a un procés de revisió del PTI de Mallorca, atesa, entre d'altres la situació d'emergència climàtica en la que ens trobam.

Zones de desenvolupament prioritari d'energies renovables

La revisió vigent de la *Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica* defineix què són les Zones de desenvolupament prioritari, les quals són les unitats territorials delimitades pels plans territorials insulars, on les instal·lacions d'energia renovable tenen la consideració d'ús admès a l'efecte de la legislació territorial i urbanística. La condició d'ús admès és d'aplicació directa i el planejament urbanístic l'ha de respectar:

> *Llei 10/2019*
>
> *Article 46. Zones de desenvolupament prioritari*
>
> *1. Són zones de desenvolupament prioritari les unitats territorials que necessàriament han de delimitar els plans territorials insulars, en qualsevol tipus de sòl, on les instal·lacions d'energia renovable tenen la consideració d'ús admès a l'efecte de la legislació territorial i urbanística. La condició d'ús admès és d'aplicació directa i el planejament urbanístic l'ha de respectar.*

Les instal·lacions d'energies renovables incloses a les zones de desenvolupament prioritari no estan subjectes a la declaració d'interès general en sòl rústic:

> *Llei 10/2019*
>
> *Article 48. Tramitació d'instal·lacions de generació renovable*
>
> *3. No estan subjectes a la declaració d'interès general en sòl rústic les instal·lacions de generació d'energia renovable següents:*
>
> *a) Les que s'hagin d'ubicar a zones de desenvolupament prioritari regulades en aquesta llei.*

Transitòriament, han tengut la consideració de Zona de Desenvolupament Prioritari les definides a la Modificació Puntual núm. 3 del PTIM, si bé quedaran sense efecte.

> *Disposició transitòria dotzena. Delimitació de zones prioritàries per a la implantació d'energies renovables i aparcaments.*
>
> *En tant aquest pla territorial no s'adapti completament a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, es declaren zones prioritàries per a la instal·lació d'energies renovables totes les àrees de desenvolupament urbà d'ús industrial i les àrees de transició (AT).*
>
> *L'extensió de la parcel·la on se situï la planta d'energia fotovoltaica en aplicació d'aquesta disposició, no podrà superar els set mil cinc-cents (7.500) metres quadrats. Així mateix, aquesta implantació implicarà la redacció del corresponent Estudi d'Integració Paisatgística (EIP) previst a les normes 7 bis i 7 quater d'aquest Pla.*
>
> *Igualment, dins del tràmit d'implantació d'energia renovable fotovoltaica en aquestes zones, durant tot el seu període d'explotació, amb caràcter d'ús admès es podrà integrar la implantació provisional dels aparcaments al fet que fa esment la norma 54.3 d'aquest pla, com a projecte únic i integral, i amb les condicions previstes als apartats anteriors. En aquest cas de projectes conjunts amb la implantació d'energia renovable, no serà necessària la incorporació prèvia al planejament urbanístic.*

Obligacions introduïdes per la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica per als plans territorials envers les ZDP

L'article 46.2 de la *Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica* estableix les obligacions per als Plans Territorials Insulars enver les zones de Desenvolupament Prioritari:

2. *Els plans territorials insulars han de definir la ubicació de les zones de desenvolupament prioritari així com la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, tot considerant els aspectes següents:*
   a) *a suficiència de la font d'energia.*
   b) *L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.*
   c) *La baixa productivitat o interès agrari de la zona.*
   d) *La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.*
   e) *L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.*
   f) *La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.*
   g) *Les necessitats energètiques dels municipis afectats.*

   En la definició de les zones de desenvolupament prioritari, els consells insulars han de comptar amb la ***participació dels ajuntaments****.*
3. *Els plans territorials insulars han de garantir que la* ***superfície total*** *prevista per a aquestes zones sigui adequada i* ***suficient*** *per a la generació d'energia equivalent al consum energètic anual de l'illa, d'acord amb els objectius de consum establerts en l'article 14 d'aquesta llei.*
4. *Per determinar aquestes zones en els procediments d' elaboració dels plans territorials insulars la conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha d'emetre prèviament un informe amb caràcter vinculant.*

Descripció de la Modificació Puntual

Tal i com s'ha indicat, la Modificació Puntual objecte d'avaluació ambiental correspon a una modificació puntual del Pla territorial de Mallorca relativa a la delimitació de les zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable, així com la regulació de la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona d'acord amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic.

També incorpora l'actualització de la regulació de les rutes d'interès cultural i paisatgístic, la inclusió de sistemes generals de protecció patrimonial, la transposició de la delimitació de les zones de servitud del domini públic marítim-terrestre, així com l'actualització de les Àrees de Protecció Territorial de costa. Finalment, es fa esmena d'errades materials o millores de precisió a la documentació del PTIM.

La necessitat de fer la delimitació de les esmentades zones respon a donar compliment al que estableix la *Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica* (Llei de CCiTE). Aquestes zones de desenvolupament prioritari són aquelles on, d'acord amb la llei de canvi climàtic, i sempre que es compleixin unes condicions específiques, les infraestructures de producció d'energia renovable tenen un ús admès. Per aquestes zones, es produeix una simplificació del tràmit substantiu d'obtenció de les autoritzacions, no obstant, no eximeix de la necessitat de realitzar el tràmit ambiental en aquells casos previstos per la legislació ambiental.

S'ha de tenir en compte que, tal i com indica la pròpia figura, es tracta de zones prioritàries, la qual cosa no suposa una prohibició ni limitació d'implantació d'aquests tipus d'infraestructures fora d'aquestes zones, sempre que la normativa ho permeti.

Per tant, les ZDP faciliten i/o possibiliten la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable en les condicions previstes a la normativa, en unes zones que s'han considerat amb més aptitud territorial i ambiental per albergar aquest tipus d'infraestructures. No obstant això, cal tenir present els possibles impactes paisatgístics d'aquestes instal·lacions energètiques i, per tant, cal també establir una sèrie de requisits i limitacions en relació amb l'ocupació, volumetria, disseny i localització. Aquests criteris de localització i disseny són d'aplicació genèrica, no només per a les instal·lacions ubicades a ZDP.

S'ha de tenir en compte que la ubicació de les instal·lacions en ZDP no va en detriment del compliment de la normativa vigent que sigui d'aplicació en cada zona específica.

Finalment, cal indicar que les Zones de Desenvolupament Prioritari que es delimiten —ja sigui de manera gràfica, en el cas de l'energia fotovoltaica o eòlica, o bé de forma genèrica, en el cas de les plantes de generació amb biomassa o les instal·lacions d'autoconsum comunitari— afecten principalment al sòl rústic, exceptuant les instal·lacions d'autoconsum comunitari que també es poden ubicar a sòl urbà. Aquesta decisió respon al fet que la simplificació administrativa que es pretén mitjançant l'assignació de l'ús admès té, principalment, incidència sobre aquesta categoria de sòl.

S'ha considerat que el règim d'autorització per a aquest tipus d'instal·lacions en sòl urbà, apte per a la urbanització o urbanitzable, ja és competència de les administracions municipals, les quals disposen de l'autonomia i criteri suficient per establir les condicions específiques per a la seva implantació.

Això no obstant, com a criteri general, es proposa que els planejaments urbanístics municipals fomentin preferentment el desenvolupament de l'autoconsum energètic dins els nuclis urbans, aprofitant el potencial dels espais ja urbanitzats i adequats, amb l'objectiu d'evitar destinar altres tipus de sòl a aquesta finalitat.

Línies d'actuació

Per a l'assoliment dels objectius d'aquesta Modificació Puntual, es preveuen les següents línies d'actuació, que es desenvolupen detalladament més endavant:

1.-Delimitació de les Zones de Desenvolupament Prioritari (ZDP) per a la implantació d'energies renovables.

Es delimiten les ZDP, tal com preveu la Llei de canvi climàtic, a partir d'una anàlisi multicriteri que integra diversos factors ambientals i territorials.

Així mateix, es defineixen condicions de cautela que han de complir les instal·lacions situades en aquestes zones per poder ser tramitades com a ús admès.

2.-Modificació de la normativa del PTM i adaptació a la normativa sobrevinguda.

Es modifiquen diversos apartats de la normativa vigent per incorporar les ZDP i adaptar-se als canvis normatius recents.

També s'introdueixen criteris tècnics i de disseny per garantir la integració paisatgística de les instal·lacions renovables, segons les seves tipologies i l'entorn on se situïn, d'aplicació general, independentment de que es trobin en ZDP o no.

A més, s'estableix una sèrie de criteris per a la implantació de les línies d'evacuació i, atenent a l'increment d'aquesta tipologia de projectes, també s'incorporen a la normativa criteris específics per als sistemes d'emmagatzematge d'energia autònoms.

A més, s'aprofita per millorar la redacció d'algunes disposicions que han generat ambigüitats interpretatives amb el pas del temps.

3.-Esmena d'errades detectades en la Modificació Puntual núm. 3 del PTM.

Es corregeixen errors identificats en la Modificació núm. 3 (aprovada l'11 de maig de 2023, BOIB núm. 73 de 3 de juny de 2023), especialment en relació amb les determinacions de les Àrees de Protecció Territorial de Costa.

4.-Rutes d'interès cultural, paisatgístic i patrimonial.

Per millorar-ne la regulació i facilitar-ne el desenvolupament, es modifica i actualitza l'articulat corresponent, i aquestes rutes s'incorporen esquemàticament a la cartografia del Pla.

5.- Sistema general del Castell d'Alaró.

D'acord amb els criteris de la declaració de la Serra de Tramuntana com a Patrimoni Mundial per la UNESCO, a petició de l'Ajuntament d'Alaró, i en compliment de la normativa vigent, es proposa qualificar aquest espai com a sistema general supramunicipal en sòl rústic.

La seva ordenació es concretarà mitjançant una figura de planejament específica: un pla especial del bé d'interès cultural o, si escau, un pla especial d'ordenació territorial. L'àmbit queda recollit a la cartografia del PTIM i la seva regulació s'incorpora a la normativa del PTM.

6.-Actualització de la cartografia de suport.

S'incorpora al Pla la cartografia elaborada a partir dels estudis sobre el grau de visibilitat del paisatge de Mallorca des de les principals infraestructures de comunicació i sobre la detecció de paisatges oberts. Aquesta cartografia servirà de base per a l'elaboració d'estudis d'integració paisatgística.

Delimitació de les Zones de desenvolupament prioritari (ZDP) per a la implantació d'energies renovables

La delimitació de les zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable s'ha realitzat mitjançant una ànàlisi multi-criteri per a determinar l'aptitud territorial i ambiental per a la implantació d'aquestes instal·lacions, tenint en compte l'establert a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, i prenent en consideració les indicacions contingudes en el Document d'abast del Document inicial estratègic.

Per poder realitzar l'anàlisi multi-criteri, s'ha realitzat prèviament una anàlisi territorial, per tal d'obtenir informació útil i necessària per a la delimitació d'aquestes zones prioritàries. D'acord amb allò establert en l'article 46 de la Llei 10/19, per a realitzar aquesta delimitació s'han considerat, entre d'altres, els aspectes següents:

1. La suficiència de la font d'energia.

   S'ha considerat la necessitat de destinar 1.333 hectàrees de sòl a la producció fotovoltaica. Per a la delimitació de les ZDP s'ha considerat la potència de les instal·lacions d'energies renovables ja tramitades (690 Mw), a partir de les quals es considera una necessitat romanent de sòl per a la implantació d'energia fotovoltaica d'unes 643 ha. Ara bé, cal tenir present que no totes les plantes de producció d'energia fotovoltaica a Mallorca s'implantaran amb les condicions i localitzacions de les zones de desenvolupament prioritari. Més encara si es té en compte que els parcs fotovoltaics d'extensió mitjana, gran o molt gran (>4, 10, 50 MW) es podran implantar mitjançant procediments administratius alternatius sense necessitat d'haver d'acudir forçosament a les zones de desenvolupament prioritari.

2. L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.

3. La baixa productivitat o interès agrari de la zona.

4. La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.

5. L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.

6. La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'Urbanisme de les Illes Balears.

7. Les necessitats energètiques dels municipis afectats.

Aquesta informació utilitzada per a la delimitació de les ZDP s'ha inclòs a la memòria de la MP, als plànols d'informació de la MP i al capítol d'Aspectes rellevants de la situació actual i la probable evolució en cas de no aplicació del pla o programa del present EAE.

Antecedents amb relació a la zonificació per a infraestructures de producció d'energia renovable

El Pla director sectorial energètic de les Illes Balears (PDSEIB) es va aprovar segons el Decret 58/2001 (BOIB Núm. 049 de 2001). Posteriorment es va aprovar una modificació segons el Decret 96/2005 (BOIB núm.143, de 27 de setembre de 2005). Finalment hi va haver una altra revisió que va ser aprovada pel Decret 33/2015 (BOIB núm.73, de 16 de maig de 2015). L'objectiu principal d'aquesta darrera revisió era incrementar la producció d'energia elèctrica procedent de fonts renovables a les Illes Balears, tot i que es va centrar en les energies que en aquell moment es consideraven madures i per tant que podien participar de manera significativa en el sistema de producció elèctrica: la fotovoltaica i l'eòlica.

Per aquest motiu, a la darrera revisió del PDSEIB es regulen diversos aspectes de les energies renovables. D'una banda, es delimita el territori segons el grau d'aptitud per a la implantació d'instal·lacions, diferenciant entre energia fotovoltaica i eòlica. Es classifica les instal·lacions fotovoltaiques i eòliques en quatre tipologies segons potència i dimensions, i n'estableix la regulació en funció del tipus d'instal·lació, la seva ubicació (coberta, edificació o sòl), i la zona d'aptitud ambiental i territorial.

A més, el PDSEIB afavoreix les instal·lacions més petites situades en zones de màxima aptitud i estableix condicions ambientals específiques per a la resta, com la minimització de l'impacte sobre el sòl i el paisatge. Aquestes instal·lacions poden requerir avaluació d'impacte ambiental i declaració d'interès general o d'utilitat pública.

Amb relació a la zonificació al conjunt de les illes de l'aptitud territorial i ambiental per a implantar aquest tipus d'instal·lacions, a la normativa del PDSEIB es diferencien, tant per a instal·lacions fotovoltaiques com eòliques:

— Zona d'aptitud alta, formada per aquells sòls de major aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions i, per tant, que es consideren prioritaris per a la implantació d'aquestes.

— Zona d'aptitud mitjana, formada per sòls amb menys aptitud que els de la zona anterior atès que s'hi identifiquen característiques ambientals o territorials que suposen alguna limitació, no crítica, per a la implantació d'aquestes instal·lacions.

— Zona d'aptitud baixa, formada per sòls de menor aptitud que les dues zones anteriors atès que hi conflueixen un major nombre de característiques ambientals o territorials que suposen alguna limitació, no crítica, per a la implantació d'aquestes instal·lacions.

— Zona d'exclusió, formada per els espais naturals protegits.

Instal·lacions fotovoltaiques: les Àrees d'Alt Nivell de Protecció establertes pel Pla territorial, les Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI) i les Àrees Rurals d'Interès Paisatgístic (ARIP) definides per la Llei 1/1991, els llocs de la Xarxa Natura 2000, les zones humides i les zones Ramsar i els alzinars protegits.

Instal·lacions eòliques: els llocs de la Xarxa Natura 2000, les zones humides i les zones Ramsar, els alzinars protegits, una franja d'1 km a l'entorn de les zones humides i zones Ramsar, les Àrees de Transició definides i delimitades pel Pla territorial, els terrenys situats a una distància igual o inferior a 1 km a l'entorn d'assentaments i nuclis urbans i els sòls urbans i urbanitzables.

Amb la delimitació de les ZDP es pretén donar compliment al manament de la Llei de canvi climàtic, definint unes zones prioritàries on el tràmit substantiu d'obtenció d'autoritzacions es simplifica, sense prohibir ni limitar la implantació d'instal·lacions fora d'aquestes zones, i sense eximir del tràmit ambiental en el cas de que estigui previst per la normativa.

En els casos que hi hagi contradicció entre les noves ZDP i les zones d'aptitud definides al PDSEIB, sempre que estigui correctament justificat i es compleixi amb la normativa de la MP, prevaldrà l'establert al PTIM, atès que es considera que tenen caràcter més específic d'acord amb l'article 14.3 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'Ordenació Territorial. Més endavant, en el present document s'analitza i justifica la relació entre les ZDP i les zones d'aptitud del PDSEIB.

La delimitació de les Zones de Desenvolupament Prioritari mitjançant el PTIM implica una vinculació directa amb el planejament urbanístic, substituint el règim d'usos que aquest pugui establir pel que fa a la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable. En aplicació de l'article 46 de la Llei 10/2019, sempre que es compleixin les condicions definides en aquesta Modificació del PTIM, l'ús energètic es considerarà admès, amb independència del que disposi el planejament urbanístic vigent. Això no obstant, en la delimitació proposada es respecten les previsions del planejament municipal allà on aquest ús estigui expressament prohibit o en aquells casos en què s'hagin establert categories de sòl rústic protegit d'iniciativa municipal.

D'altra banda, les característiques relatives a les energies renovables que s'inclouen en aquesta proposta tenen caràcter transitori, i s'aplicaran fins que els municipis adaptin els seus instruments urbanístics i incorporin una regulació pròpia i més específica, ajustada a la realitat del seu territori.

Tipologies d'energia previstes a la Modificació Puntual

De totes les tipologies d'energia renovable existents, tan sols s'ha considerat oportú entrar el la modelització territorial d'aquelles que tenen una major probabilitat d'implantació en el territori insular degut a les pròpies característiques morfològiques, als factors socio-econòmics i a l'existència de fonts d'energia a l'abast. Les tipologies considerades són els parcs fotovoltaics, els parcs eòlics, les plantes generadores amb biomassa i les instal·lacions d'autoconsum comunitari (habitualment fotovoltaiques). També s'ha introduït alguna referència a la font d'energia micro-eòlica, especialment per a l'autoconsum compartit. Altres possibles tipologies d'instal·lació no es descarten sinó que l'autorització es relega a la resta de tràmits ordinaris d'implantació que permeten realitzar una anàlisi i control més acurats del resultat.

Per altra banda, si bé no es tracta d'una font d'energia, també s'incorporen a la MP criteris per a les instal·lacions d'emmagatzematge d'energia autònom.

Delimitació de les ZDP. Metodologia

Per a dur a terme la delimitació de les Zones de desenvolupament prioritari, s'ha procedit a considerar un principi de cautela segons el qual qualsevol instal·lació d'energia renovable que s'aculli al règim de tramitació que se'n deriva, de caràcter simplificat, es pot considerar de baix impacte territorial i paisatgístic. En aquest context, s'ha dut a terme una diagnosi territorial mitjançant una metodologia específica, que incorpora de manera integrada diversos factors, com ara la necessitat energètica, així com la capacitat ambiental, territorial i paisatgística de l'entorn.

L'anàlisi multi-criteri és un conjunt de mètodes matemàtics orientats a la presa de decisions, que permeten comparar diferents alternatives mitjançant la definició, valoració i ponderació raonada de diversos criteris rellevants per assolir un o més objectius, siguin aquests complementaris o contradictoris.

La seva aplicació mitjançant sistemes d'informació geogràfica (SIG) resulta especialment adequada en el present cas, ja que cada criteri es representa com una capa cartogràfica. La combinació dels criteris es realitza a través de processos de superposició o intersecció de capes, aplicant posteriorment les valoracions, pesos i regles de decisió que permeten obtenir una capa final amb el resultat global de l'anàlisi.

Aquesta metodologia permet estructurar i justificar el procés de decisió, establint quins criteris es consideren rellevants, quins valors s'assignen als seus atributs, quin pes té cada criteri i quines regles de decisió s'hi apliquen. Tot i incloure una part inevitable de subjectivitat, el procés és traçable i transparent.

Els criteris, que són variables mesurables per a prioritzar alternatives, es classifiquen habitualment en dos tipus: factors i restriccions.

Els factors són criteris que s'utilitzen per a determinar el grau d'aptitud en funció del seu valor d'atribut, mentre que les restriccions són condicions que les alternatives han de complir necessàriament per tal de ser una solució acceptable i per tant sempre són criteris de tipus binari. En el present anàlisi els valors assignats als distints factors considerats en funció dels seus atributs són 1, 2 o 3, essent 1 el valor d'aptitud més baix i 3 el valor d'aptitud més alt.

Per altra banda, per a l'assignació dels pesos s'ha fet ús de la tècnica de processament de jerarquia analítica (AHP) desenvolupada per Saaty, que facilita l'assignació de pesos comparant els criteris per parells, la qual cosa és molt més senzilla que establir directament el pes de cada criteri. En aquesta tècnica els pesos relatius dels criteris per parells s'assignen en una escala contínua entre 1 i 9 tenint en compte la següent taula:

Escala numèrica	Escala verbal
1	Igual d'important
3	Lleugerament més important
5	Notablement més important
7	Fortament més important
9	Absolutament més important
2, 4, 6, 8	Valors intermedis entre els valors adjacents, quan és necessari matisar

Matriu de comparació per parells (Saaty, 1977)

Per a la determinació dels pesos dels criteris, es construeix una matriu de comparació per parells, en la qual el pes assignat a cada parell és invers al del seu parell contrari. A partir d'aquesta matriu, els pesos finals es calculen mitjançant el primer vector propi, segons la metodologia de jerarquia analítica (AHP).

S'ha de tenir en compte que els elements més subjectius de l'anàlisi multicriteri són l'elecció inicial dels criteris, l'assignació de puntuacions als valors dels factors i la seva ponderació relativa. Per minimitzar possibles biaixos, aquests aspectes han estat consensuats per l'equip tècnic del Servei d'Ordenació del Territori.

Pel que fa a la implantació de plantes de generació amb biomassa i d'instal·lacions d'autoconsum col·lectiu, no s'ha aplicat l'anàlisi multicriteri, sinó que s'ha optat per una aproximació descriptiva basada en el principi de proximitat entre producció i consum, aprofitant les xarxes existents. Es preveu una implantació descentralitzada, amb múltiples instal·lacions de petita escala distribuïdes pel territori per fomentar l'accés democràtic a l'energia. S'ha parat una atenció especial a l'àmbit de la Serra de Tramuntana on les dificultats d'integració paisatgística d'aquestes instal·lacions pot suposar un major repte.

Delimitació de les ZDP per a la implantació d'energia fotovoltaica

Anàlisi multi-criteri per a definir l'aptitud territorial per a la implantació d'energia fotovoltaica

En l'anàlisi multicriteri de l'aptitud territorial per a la implantació d'energia fotovoltaica, s'han considerat els factors recollits en la taula següent, on també s'indiquen els valors d'aptitud assignats segons els atributs de cada factor.

Per a la determinació dels factors s'ha tengut en compte l'establert a la Llei 10/2019 i, quan ha resultat coherent amb l'objecte de la MP, i prenent en consideració les indicacions contingudes en el Document d'abast del Document inicial estratègic.

FACTOR	ATRIBUT	VALOR D'APTITUD
Distància subestacions	<1 km	3
	1-5 km	2
	>5 km	1
Distància xarxa MT	<1 km	3
	1-2km	2
	>2 km	1
Categories de sòl rústic del PTIM	SRG	3
	Àrees de Transició (C i H)	1
	Sistema General Sòl Rústic	3
Àrees de Protecció Territorial de Costa del PTIM		1
Pendent del terreny	< 10%	3
	10 - 20%	2
	> 20%	1

Orientació del terreny	Pla	3
	Nord	1
	Nord-est	1
	Est	2
	Sud-est	3
	Sud	3
	Sud-oest	3
	Oest	2
	Nord-oest	1
Hàbitats d'interès comunitari	Sí	1
	No	3
Zones cerealístiques	Sí	1
	No	3
Interès agrològic	Alt potencial productiu	1
	Moderadament productiu	2
	Aprofitament limitat	3
	Potencial per a pastures	3
	Improductiu	3
APR inundació	Sí	1
	No	3
APR esllavissament	Sí	1
	No	3
APR incendis (ZAR)	Sí	1
	No	3

Vulnerabilitat aqüífers	Baixa	3
	Mitjana	2
	Alta	1
Unitats de paisatge	UP 1. Serra Nord i la Victòria	1
	UP 2. Xorrigo, Massís de Randa, part sud de les Serres de Llevant i Puig de Bonany	1
	UP 3. Badies del Nord	3
	UP 4. Badia de Palma i Pla de Sant Jordi	3
	UP 5. Península d'Artà	1
	UP 6. Llevant	3
	UP 7. Migjorn	3
	UP 8. Raiguer	3
	UP 9. Pla	3
Grau de visibilitat des de la xarxa viària i principals rutes senderistes	No visible	3
	Baix	3
	Moderat	2
	Alt	1
	Molt alt	1
Valoració paisatgística del PTIM	Valor alt	1
	Valor moderat	3

Factors considerats i valors assignats en el model d'aptitud per a l'energia fotovoltaica

Les restriccions aplicades i que per tant suposen una limitació a l'establiment d'instal·lacions d'energia fotovoltaica són:

— Àrea d'influència de 400m de les instal·lacions fotovoltaiques existents.

— Zona d'influència de 500m de les àrees de desenvolupament urbà (reservades per a les ZDP d'autoconsum col·lectiu).

— Les categories de sòl rústic del PTIM corresponents a: AANP, ANEI, ARIP Boscós, ARIP, AIA Extensiva Oliverar, AIA Extensiva Vinya, AIA Intensiva, SRG-Forestal, AAPI a Sòl Rústic.

— Àrees de desenvolupament: AAPI Urbà i Urbanitzable

— Àrees de desenvolupament: Sòl Urbà i Urbanitzable.

— Àrea de Protecció Territorial de Carreteres del PTIM.

— Espais naturals protegits per la LECO.

— Xarxa natura 2000.

— Àrea d'influència de 100m dels BIC i BC (incloent les pròpies àrees de protecció delimitades per Patrimoni).

— Paisatges oberts dins sòl rústic comú.

— Corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal.

— Delimitació de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial.

— Recintes declarats PAC l'any 2023.

— Zones regables amb aigües regenerades.

En el present anàlisi s'ha realitzat una assignació de pesos per agrupacions de factors temàtics tot considerant els següent temes: context energètic, planificació territorial, morfologia del terreny, protecció d'espais naturals, cobertura del sòl, riscos i paisatge.

	Context energètic	Planificació territorial	Morfologia terreny	Protecció espais naturals	Protecció patrimoni cultural	Cobertura del sòl	Riscos	Paisatge
Context energètic	1	1/4	1/2	1/7	1/5	1/3	2/1	1/6
Planificació territorial	4/1	1	3/1	1/4	1/2	2/1	5/1	1/3
Morfologia terreny	2/1	1/3	1	1/6	1/4	1/2	3/1	1/5
Protecció espais naturals	7/1	4/1	6/1	1	3/1	5/1	8/1	2/1
Cobertura del sòl	3/1	1/2	2/1	1/5	1/3	1	4/1	1/4
Riscos	1/2	1/5	1/3	1/8	1/6	1/4	1	1/7
Paisatge	6/1	3/1	5/1	1/2	2/1	4/1	7/1	1

Matriu de pesos relatius per parells de factors temàtics per a l'energia fotovoltaica

Finalment s'han obtingut els pesos finals calculant el primer vector propi de la matriu anterior.

Factor temàtic	Pes
Context energètic	0,03
Planificació territorial	0,11
Morfologia del terreny	0,05
Protecció d'espais naturals	0,33
Cobertura del sòl	0,07
Riscos	0,02
Paisatge	0,23

Pesos finals dels factors temàtics per a l'energia fotovoltaica

Tal i com es pot observar, la protecció dels espais naturals i el paisatge són els factors temàtics amb major pes en el model.

De l'aplicació de l'anàlisi multi-criteri s'ha obtingut el següent mapa de grau d'aptitud territorial per a la implantació d'energia fotovoltaica.

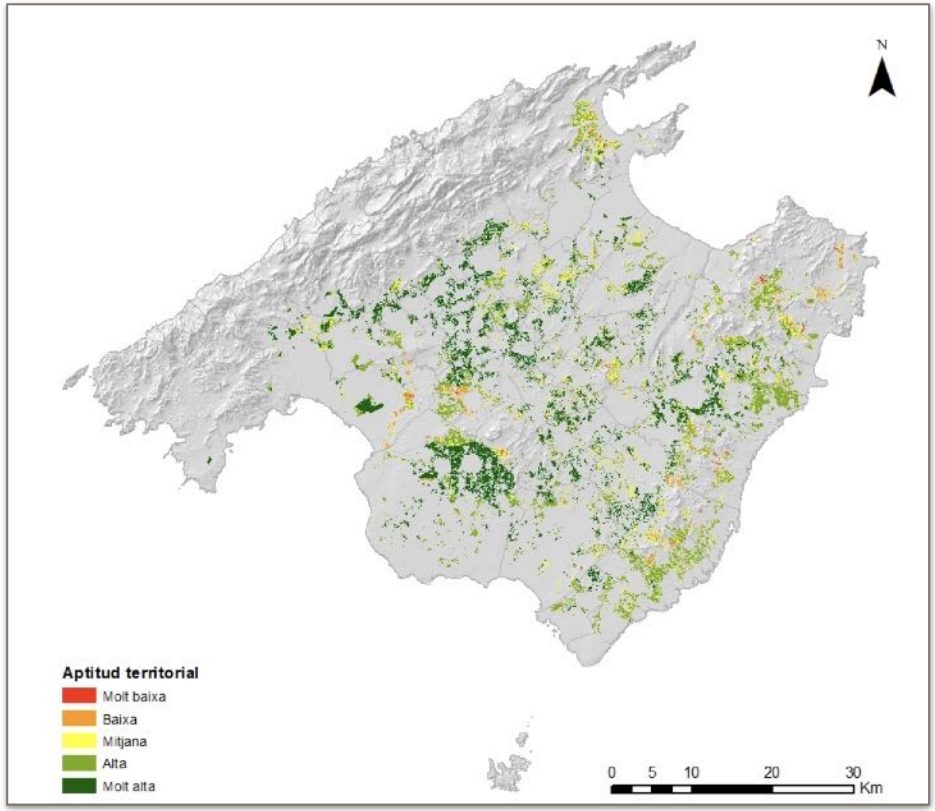

Grau d'aptitud territorial per a la implantació d'energia fotovoltaica

Delimitació de les ZDP1. Generació fotovoltaica

A partir de la diagnosi territorial i, concretament, del mapa d'aptitud per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques, s'ha delimitat la cartografia de les Zones de Desenvolupament Prioritari (ZDP1), seleccionant les àrees amb major aptitud. El resultat d'aquest treball es concreta al Plànol d'Ordenació 6.1 de Zones de Desenvolupament Prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques, que s'adjunten a continuació, amb les matisacions que s'exposen més endavant.

En qualsevol cas l'efectivitat d'aquesta delimitació ve limitada a les condicions de les instal·lacions establertes, sense el compliment de les quals no es pot considerar la condició d'ús admès.

La zonificació proposada abasta 16.638 ha, molt per sobre de les 1.333 ha[1] estimades com a necessàries per assolir els objectius de la Llei 10/2019 per a l'any 2030. Considerant que ja s'han tramitat 690 MW (equivalents a 643 ha), el sòl requerit restant seria d'uns 690 ha, cosa que suposa un factor multiplicador proper a 25. Aquest marge permet donar resposta a un model d'implantació dispers i flexible, assumint que no tota la superfície ZDP1 s'ocuparà efectivament amb instal·lacions.

No obstant això, s'exclouen explícitament de la condició de ZDP1 determinats àmbits, tot i que puguin aparèixer cartogràficament representats:

— Àrees subjectes a programes europeus de desenvolupament rural o règims d'ajuts agraris.

[1] Segons les dades provisionals dels treballs de desenvolupament del Pla de transició energètica, actualment en elaboració, l'any 2030 es preveu la necessitat de disposar de 1.333 MW d'instal·lacions de producció d'energia fotovoltaica. Amb les tecnologies actuals es considera una relació de: superfície d'ocupació territorial / MW producció fotovoltaica = 1, és a dir, que es requereix d'una hectàrea de terreny per a produir un MW d'energia fotovoltaica. Es preveu que així com vagi evolucionant la tecnologia i l'eficiència dels panells fotovoltaics aquesta relació anirà disminuint. En qualsevol cas s'hauria de considerar que la irrupció de la generació renovable mitjançant energia eòlica permetria disminuir aquesta xifra atès que els aerogeneradors requereixen del consum de molt menys territori per a la mateixa quantitat de potència generadora d'energia.

— Sòls amb protecció específica derivada del planejament urbanístic municipal a l'empara de les previsions de l'article 9.2 de la LDOT, o aquells àmbits en els que el planejament urbanístic, ambiental o sectorial prohibeixi expressament la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable o d'emmagatzemament energètic.

— Àmbits on el planejament municipal prohibeixi l'activitat d'implantació d'infraestructures d'energia renovable o d'emmagatzematge energètic de forma expressa.

En canvi, sí s'inclouen, encara que no apareguin en la cartografia:

— Sòls degradats, de baixa qualitat paisatgística i escàs interès agrològic corresponents a les explotacions mineres inactives, o caducades, els àmbits industrials obsolets.

— Parcel·les de sòl rústic comú amb habitatges unifamiliars construïts des de l'entrada en vigor de la Llei 6/1997.

Els àmbits inclosos dins la ZDP1 es distribueixen arreu del territori insular on l'aptitud territorial i la resta de criteris adoptats han estat més favorables, afectant a un nombre elevat de municipis de l'interior de l'illa.

En termes generals queden sostrets d'aquesta delimitació, a més dels indicats anteriorment, la major part de la Serra de Tramuntana i altres formacions muntanyenques de l'illa, els espais naturals protegits, entorn dels BIC i BC, les zones d'horta productiva, les planes cerealístiques, les àrees litorals i les àrees de desenvolupament urbà. Tampoc s'ubiquen en paisatges oberts dins sòl rústic, ni a corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal. En relació a la resta de factors analitzats, les ZDP s'ubiquen a les zones amb major aptitud.

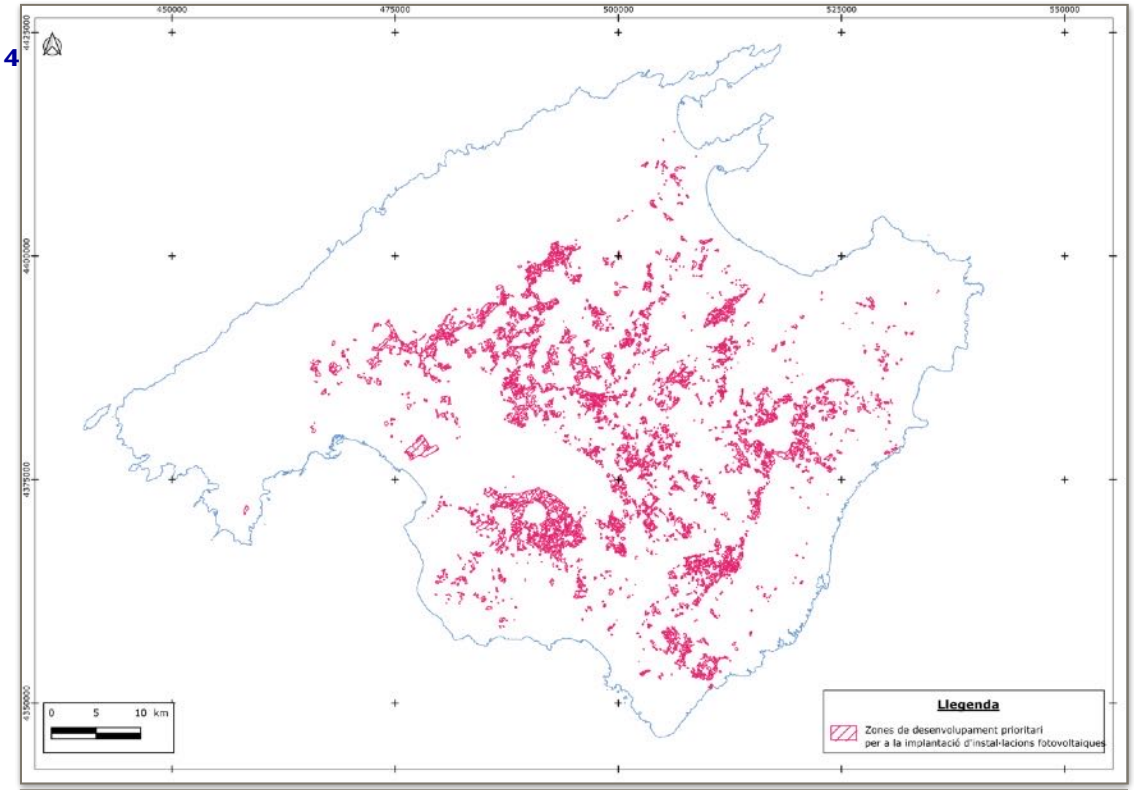

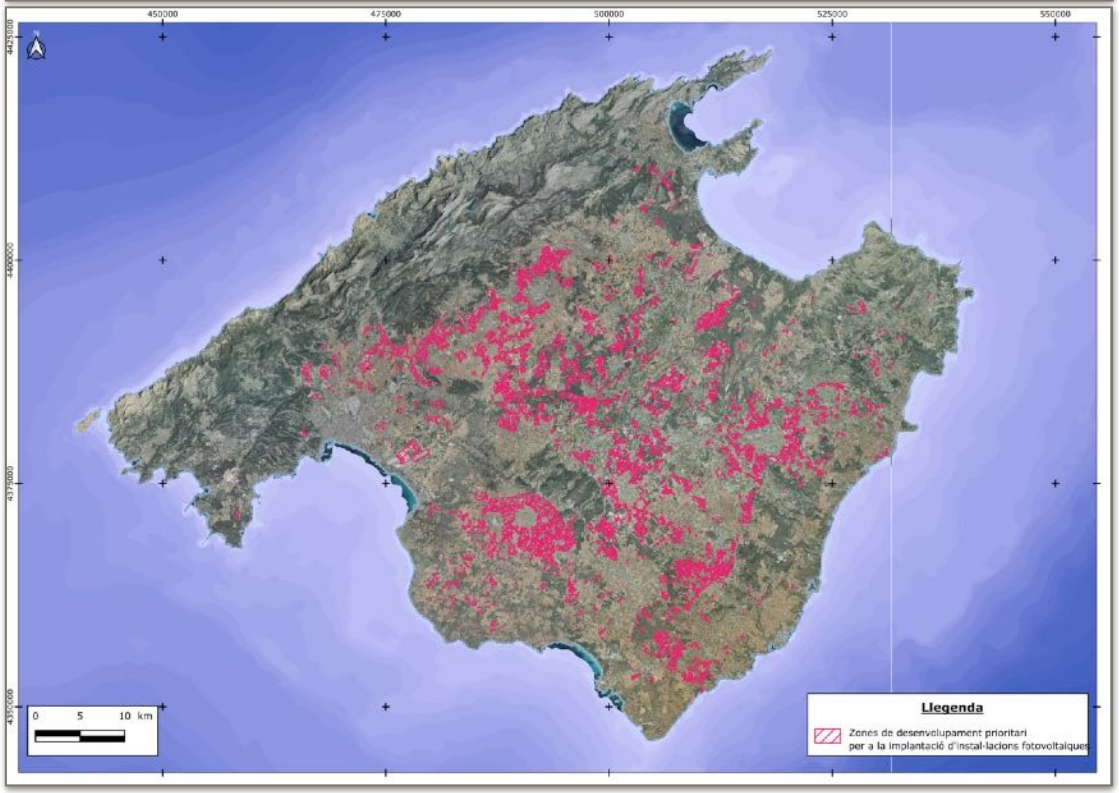

Condicionants per a les ZDP1

Per afavorir la implantació de les renovables minimitzant-ne els impactes negatius sobre el territori, es proposen condicions específiques que s'han de complir, a més de la inclusió en un àmbit de zona de desenvolupament prioritari per a parcs fotovoltaics, per a considerar l'ús com admès:

— La nova instal·lació, sumada a les existents o tramitades dins un radi de 800 m, no pot superar les 4 ha. Aquesta superfície és coherent amb la que s'ha vengut regulant per a les implantacions de baix impacte, tant en la normativa sectorial energètica com en la normativa agrària o la d'avaluació d'impacte ambiental.

— La línia d'evacuació no pot excedir els 5 km per evitar traçats excessivament llargs que impactin negativament sobre el territori.

— En àrees de prevenció de riscos, cal informe favorable de l'administració competent.

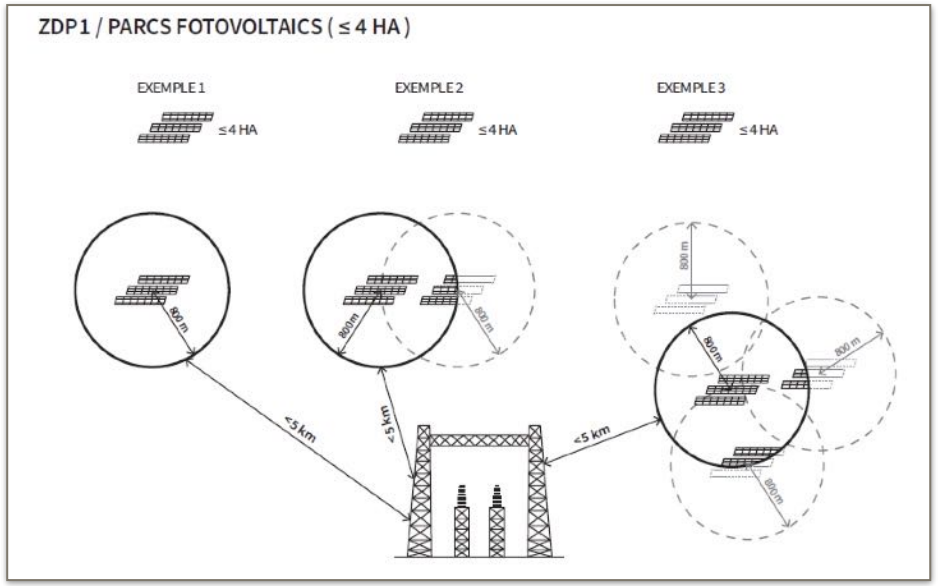

Esquemes gràfics d'implantació. Font: Memòria de la MP4 del PTIM.

Aquest model aposta per parcs fotovoltaics petits (<4 ha), amb més facilitat d'integració paisatgística i adaptació al sòl rústic, però no elimina la possibilitat de tramitar projectes de major impacte mitjançant els canals ordinaris.

En aquest sentit, es mantenen vigents les altres vies de tramitació per a parcs fotovoltaics ubicats fora de les Zones de Desenvolupament Prioritari (ZDP) i/o que no compleixin els requisits establerts en aquesta Modificació del PTIM per ser considerats com a ús admès. Aquests projectes estan sotmesos a mecanismes de control més rigorosos.

El fet que una instal·lació fotovoltaica es plantegi fora d'una ZDP o no compleixi els condicionants fixats no implica, per si mateix, que sigui ambientalment o tècnicament inviable, ja que cada projecte s'ha de valorar segons les seves circumstàncies específiques.

Per a totes les instal·lacions d'energies renovables, independentment de la seva ubicació i característiques, s'incorporen als capítols II, III i IV del títol IX de la normativa de la MP criteris i paràmetres generals d'implantació aplicables a qualsevol tipologia: fotovoltaica, eòlica o de biomassa, estiguin situades dins o fora d'una ZDP.

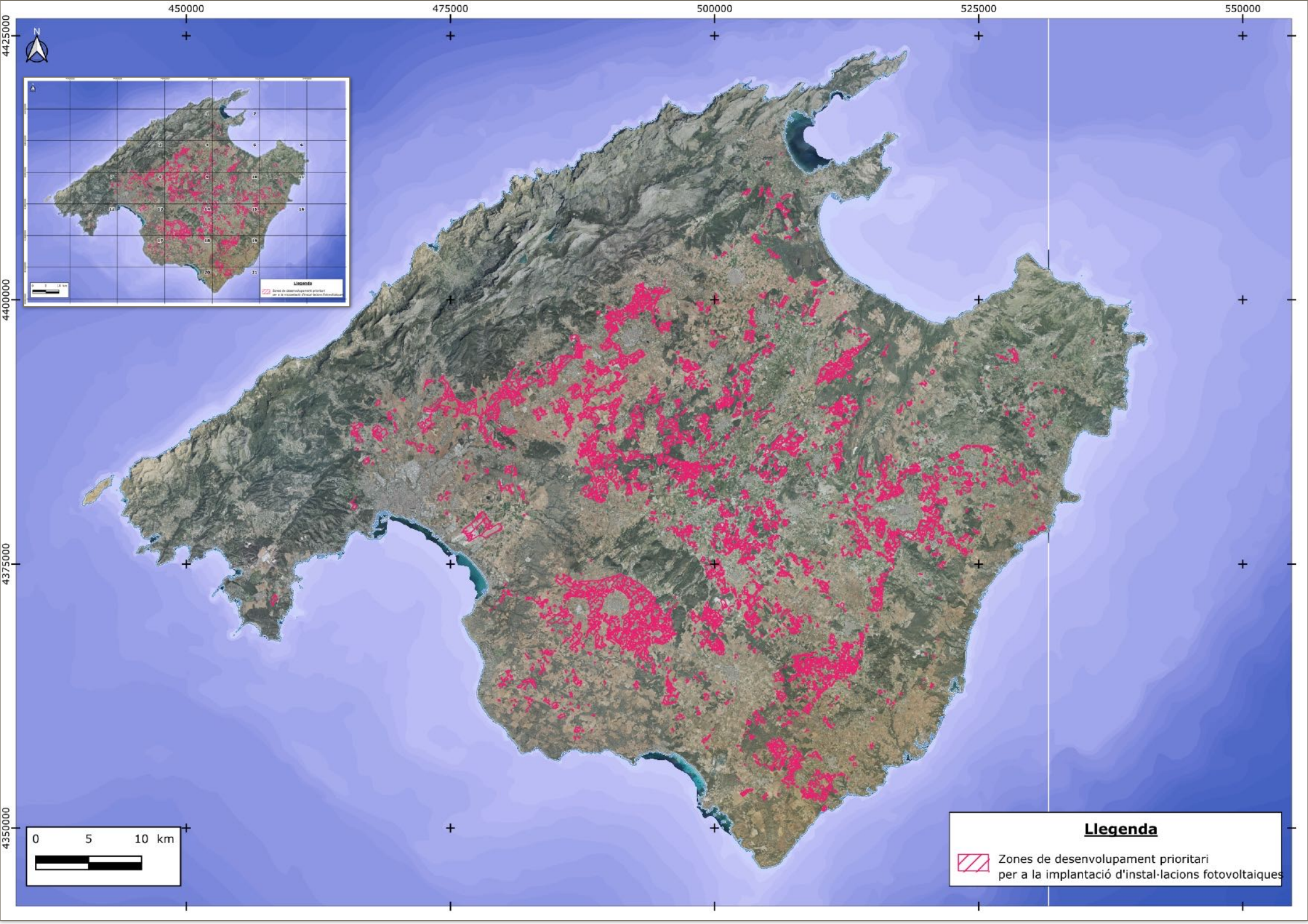
450000
475000
500000
525000
550000
4425000
4400000
4375000
4350000
N
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

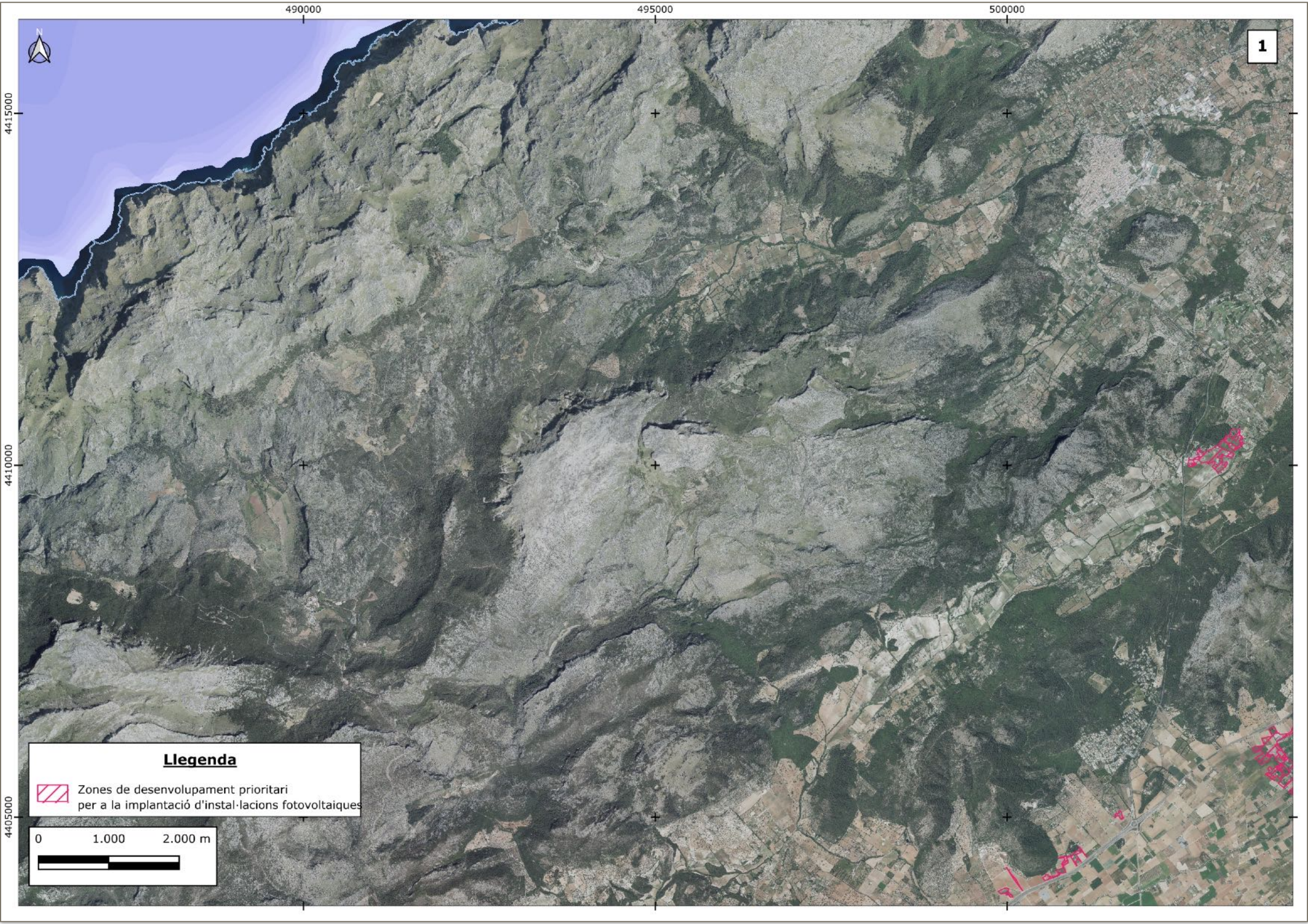
490000
495000
500000
4415000
4410000
4405000
N
1
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

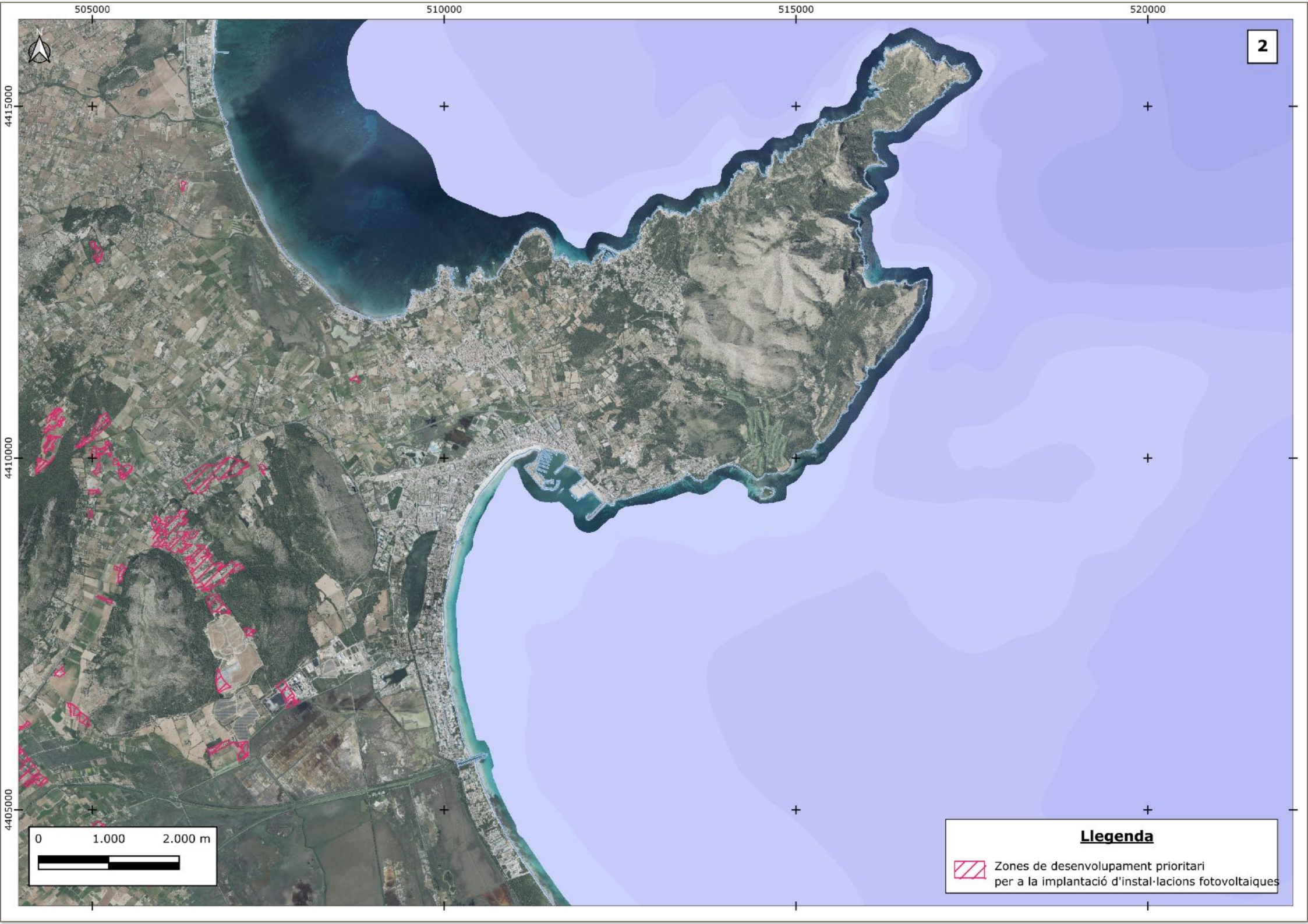
2
505000
510000
515000
520000
4415000
4410000
4405000
0
1.000
2.000 m
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

470000
475000
480000
485000
4400000
4395000
N
3
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

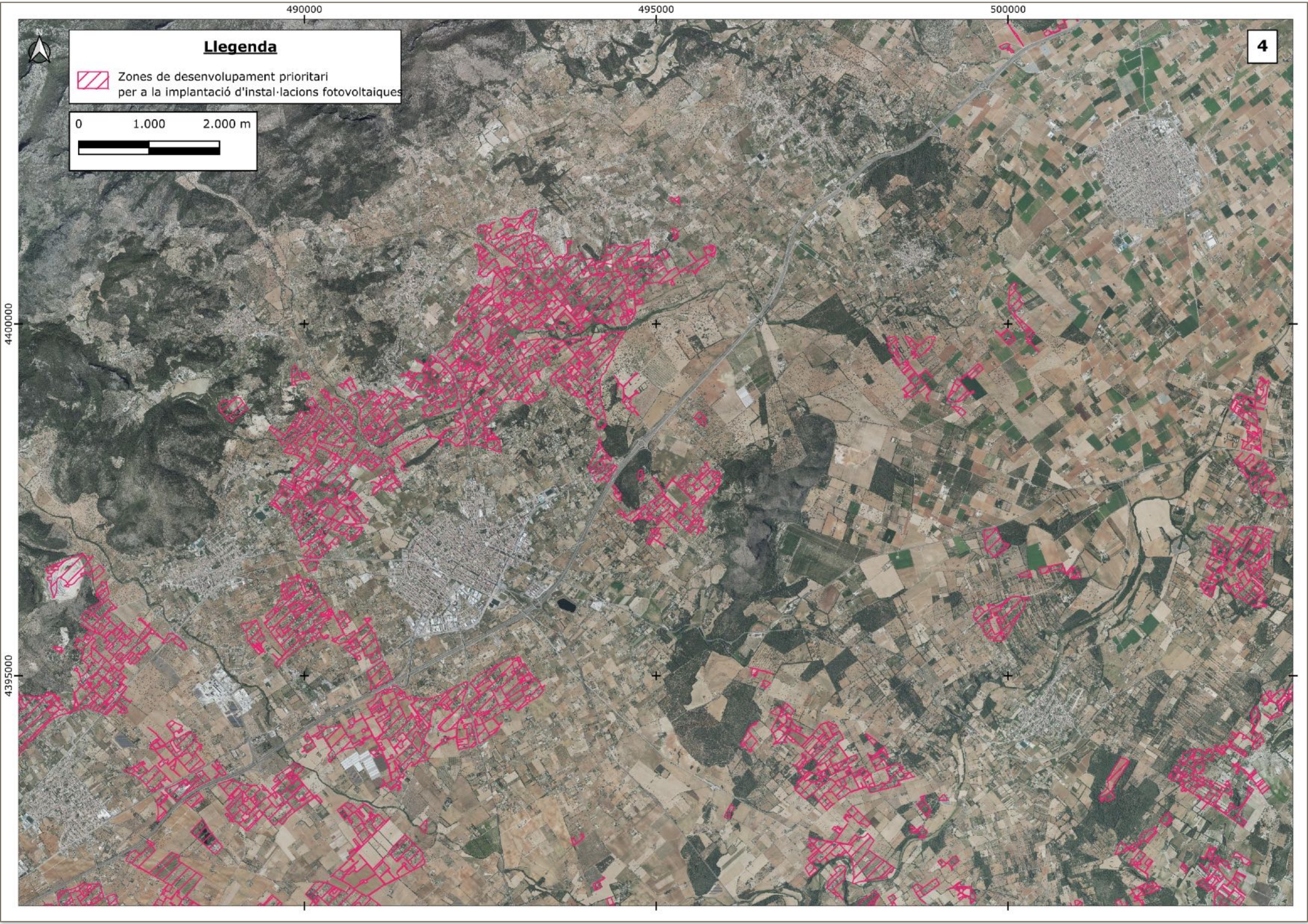
490000
495000
500000
4400000
4395000
4
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

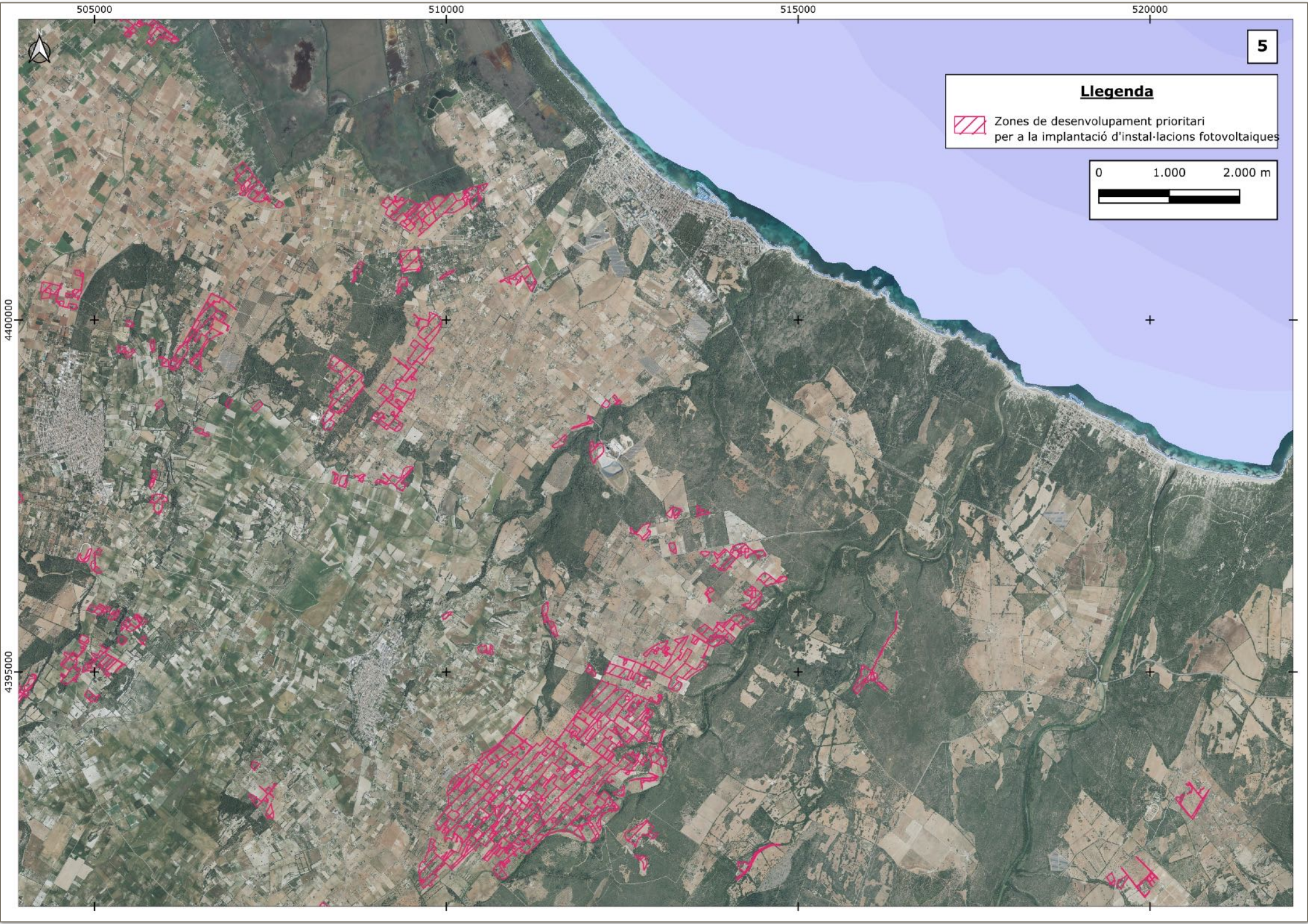
505000
510000
515000
520000
4400000
4395000
5
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

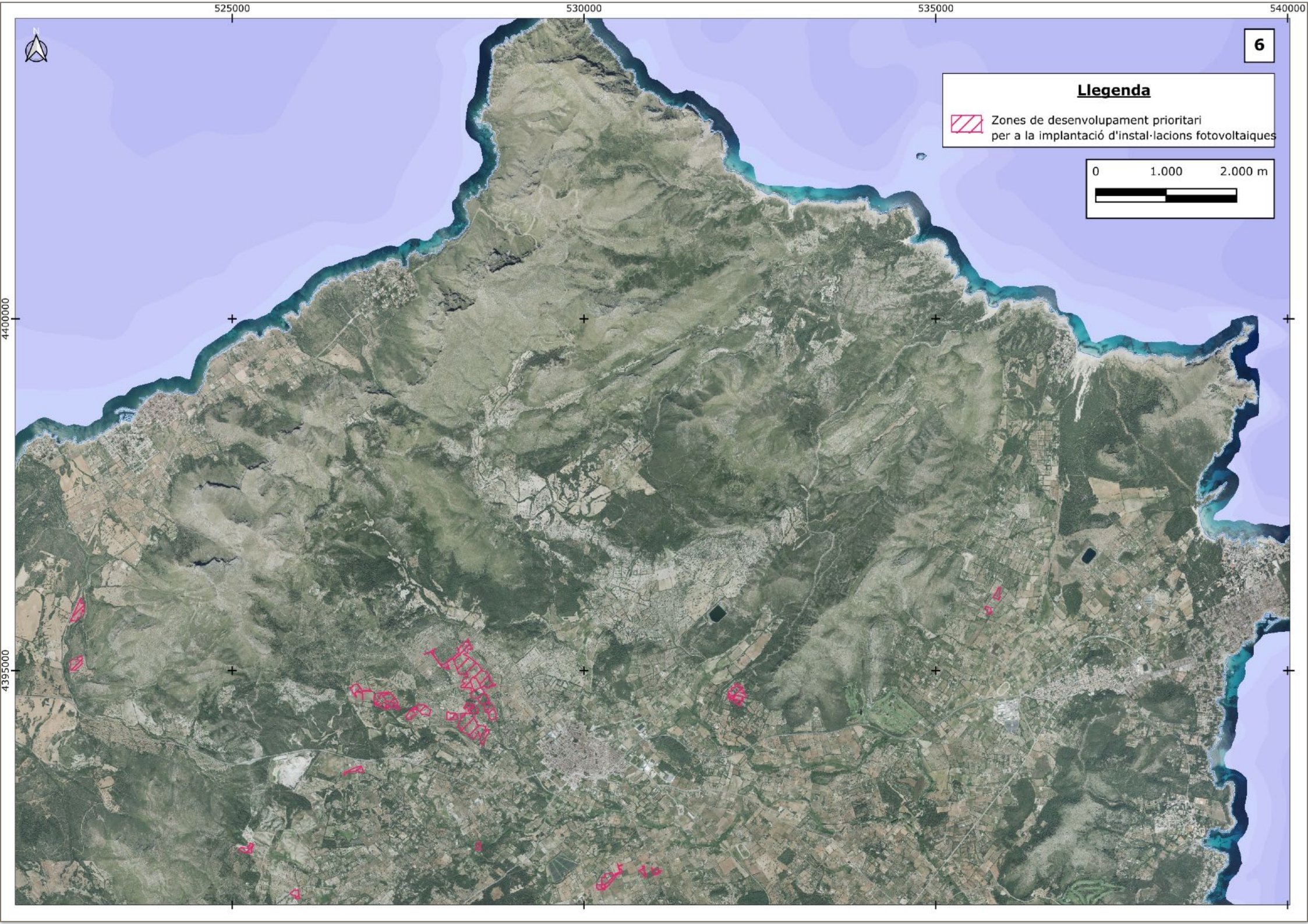
525000
530000
535000
540000
4400000
4395000
N
6
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

450000
455000
460000
465000
4390000
4385000
4380000
N
7
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

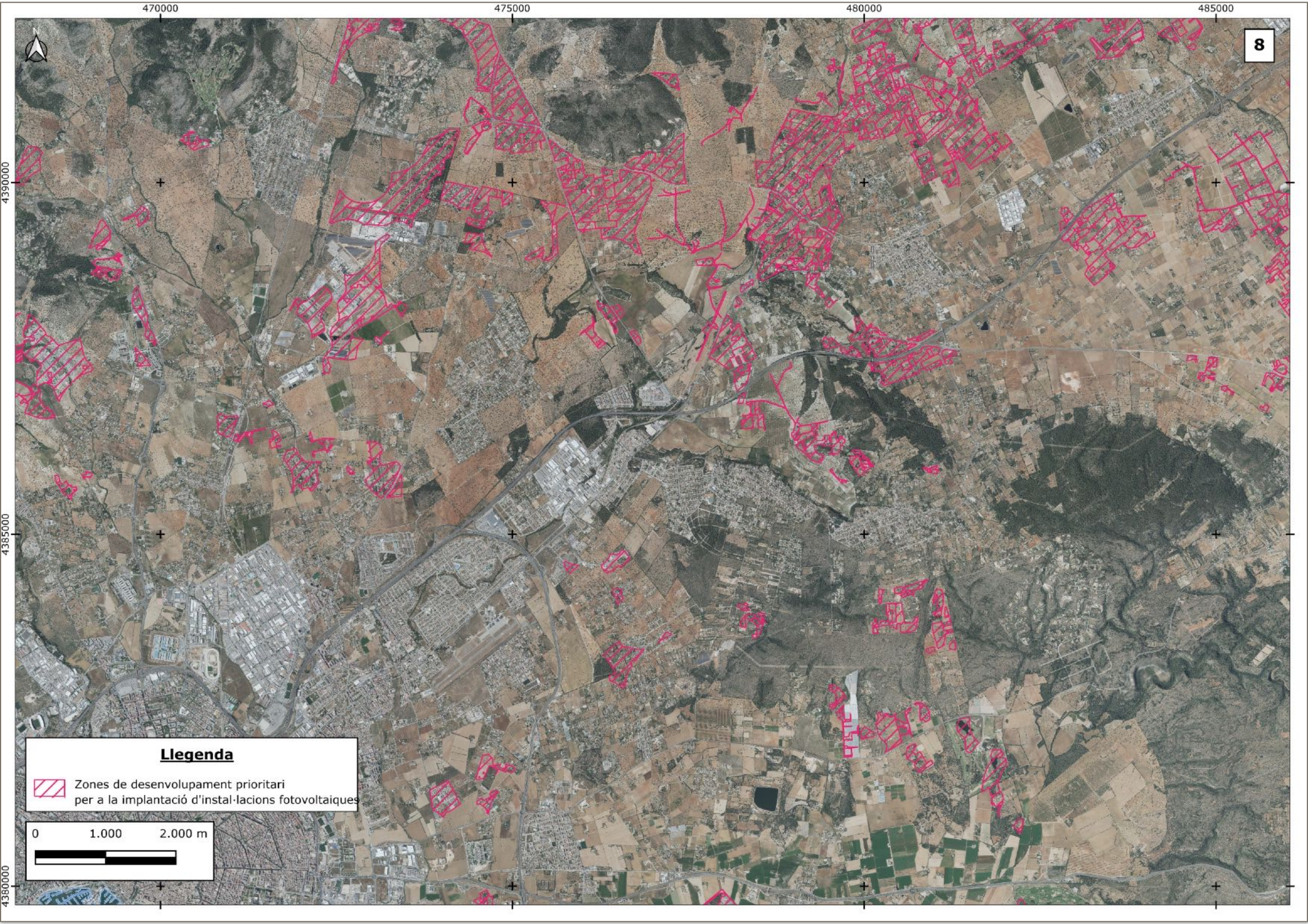
470000
475000
480000
485000
4390000
4385000
4380000
8
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

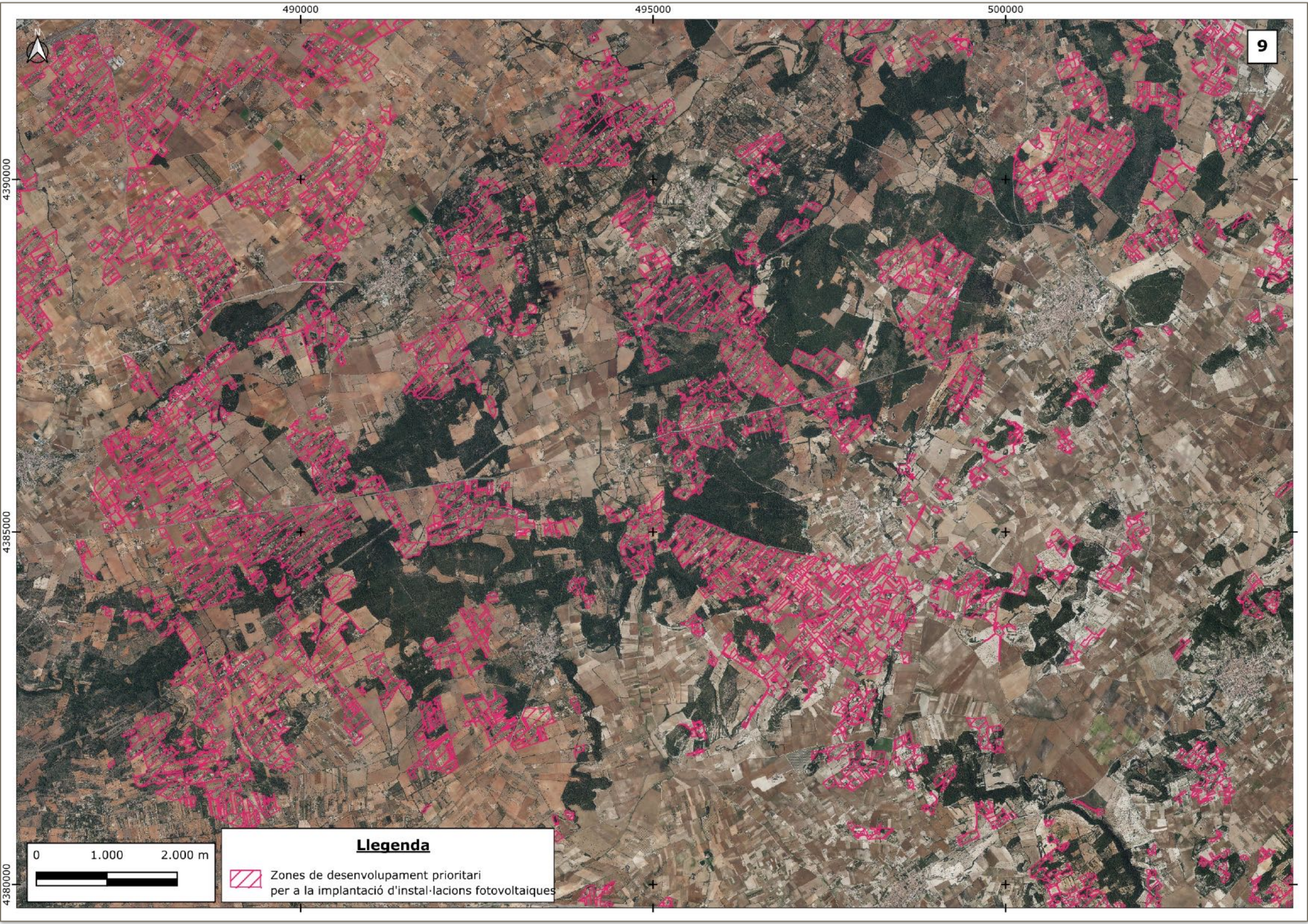
490000
495000
500000
4390000
4385000
4380000
N
9
0
1.000
2.000 m
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

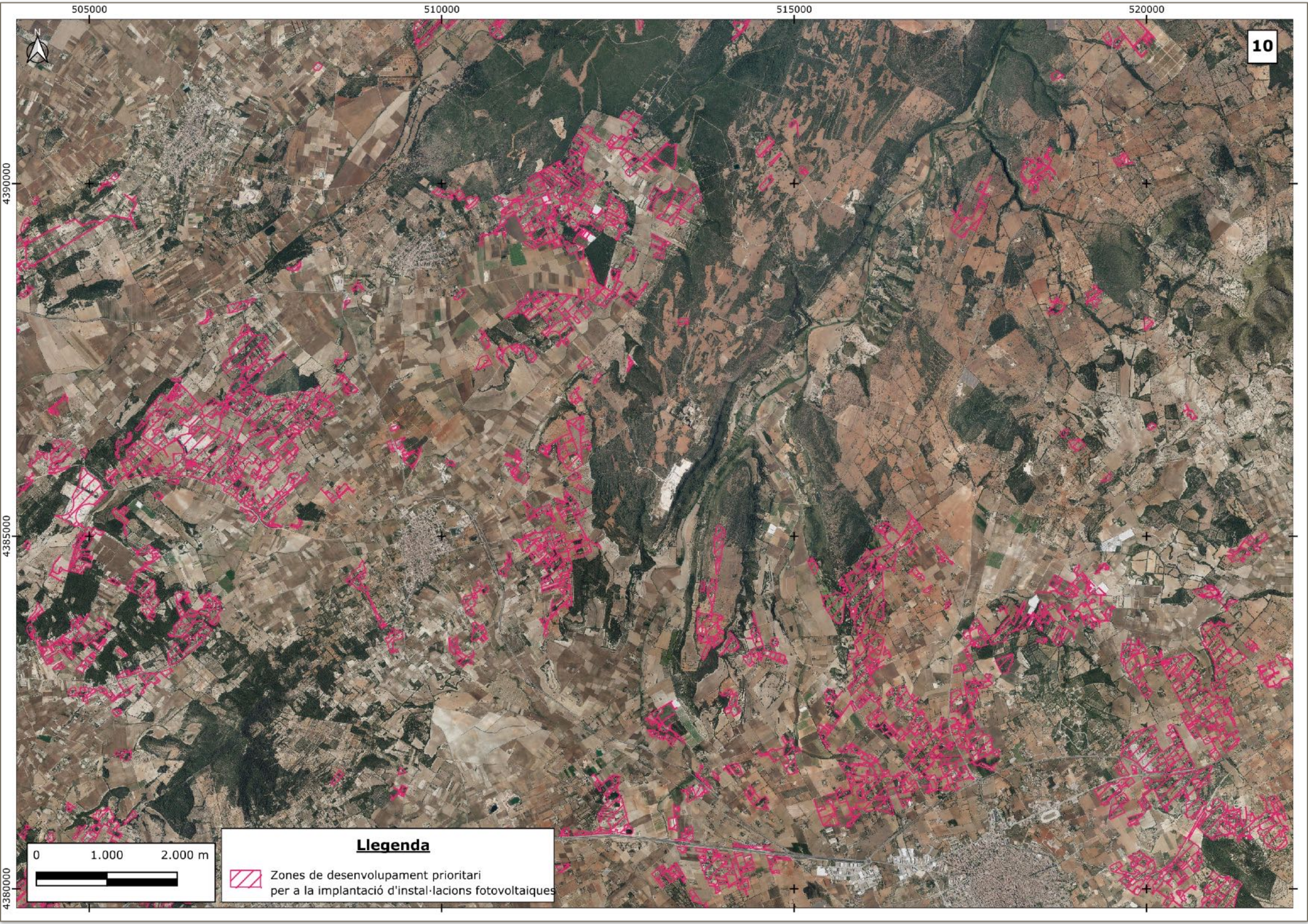
505000
510000
515000
520000
4390000
4385000
4380000
N
10
0
1.000
2.000 m
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

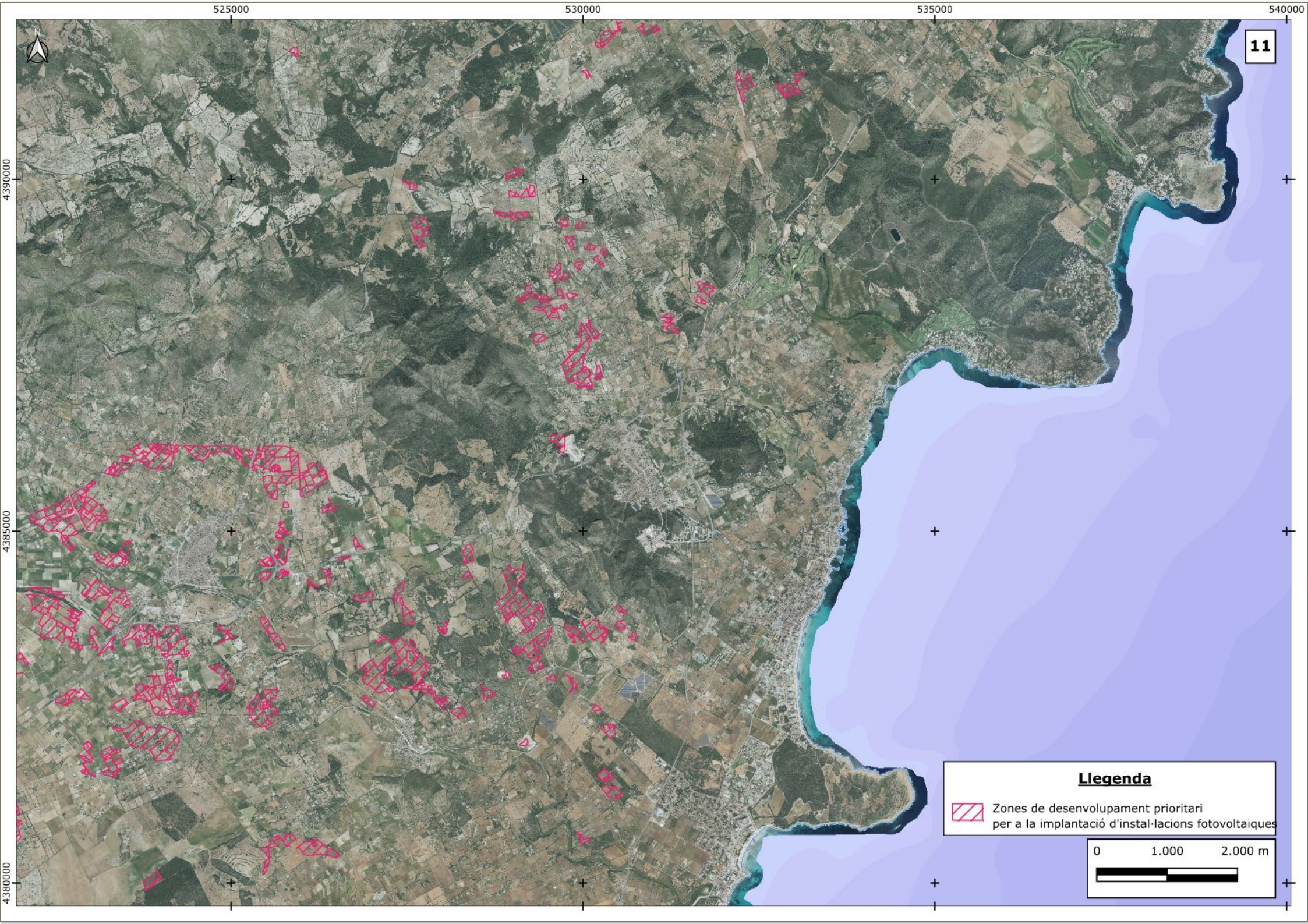
525000
530000
535000
540000
4390000
4385000
4380000
11
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

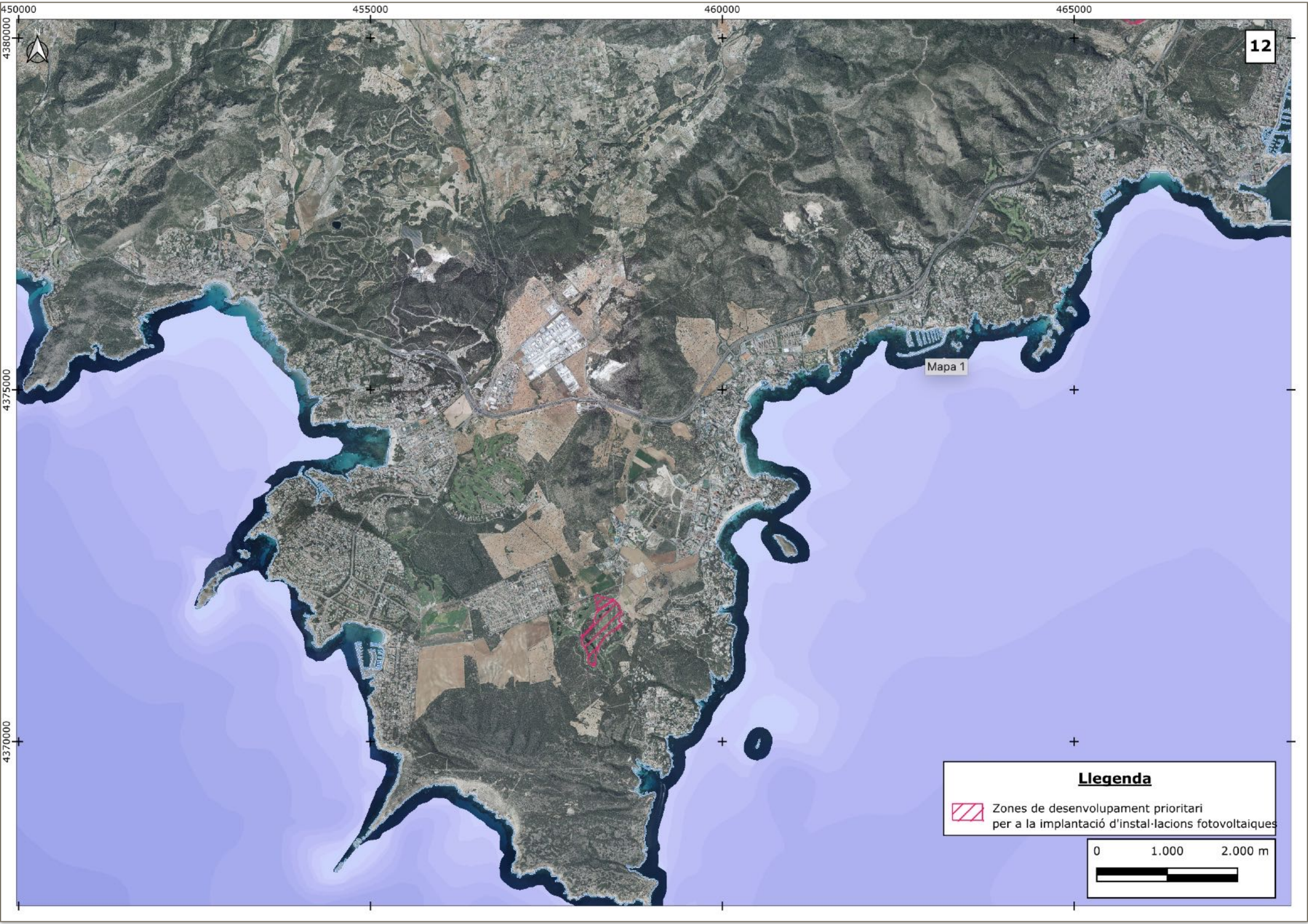
450000
455000
460000
465000
4380000
4375000
4370000
12
Mapa 1
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

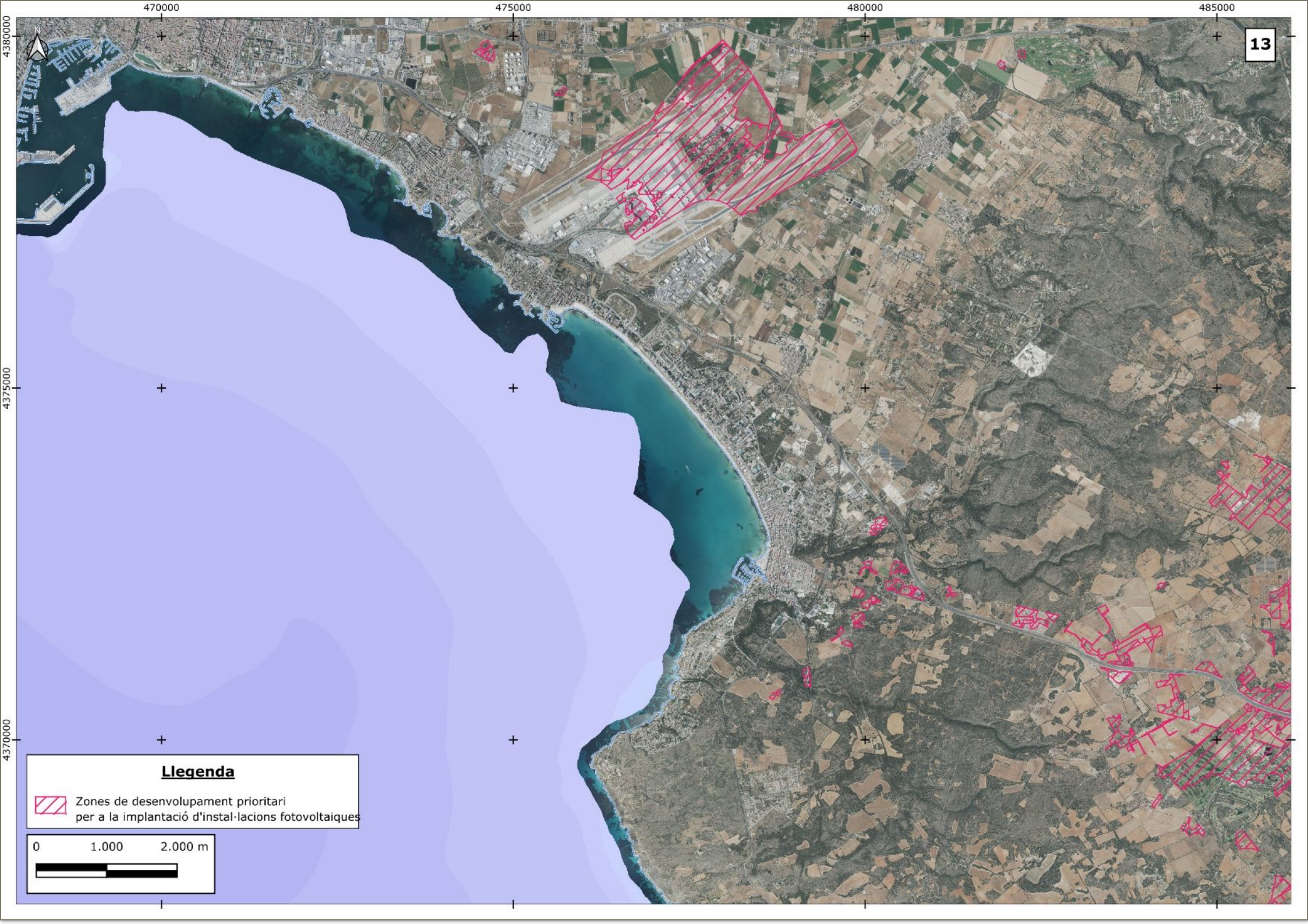
470000
475000
480000
485000
4380000
4375000
4370000
13
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

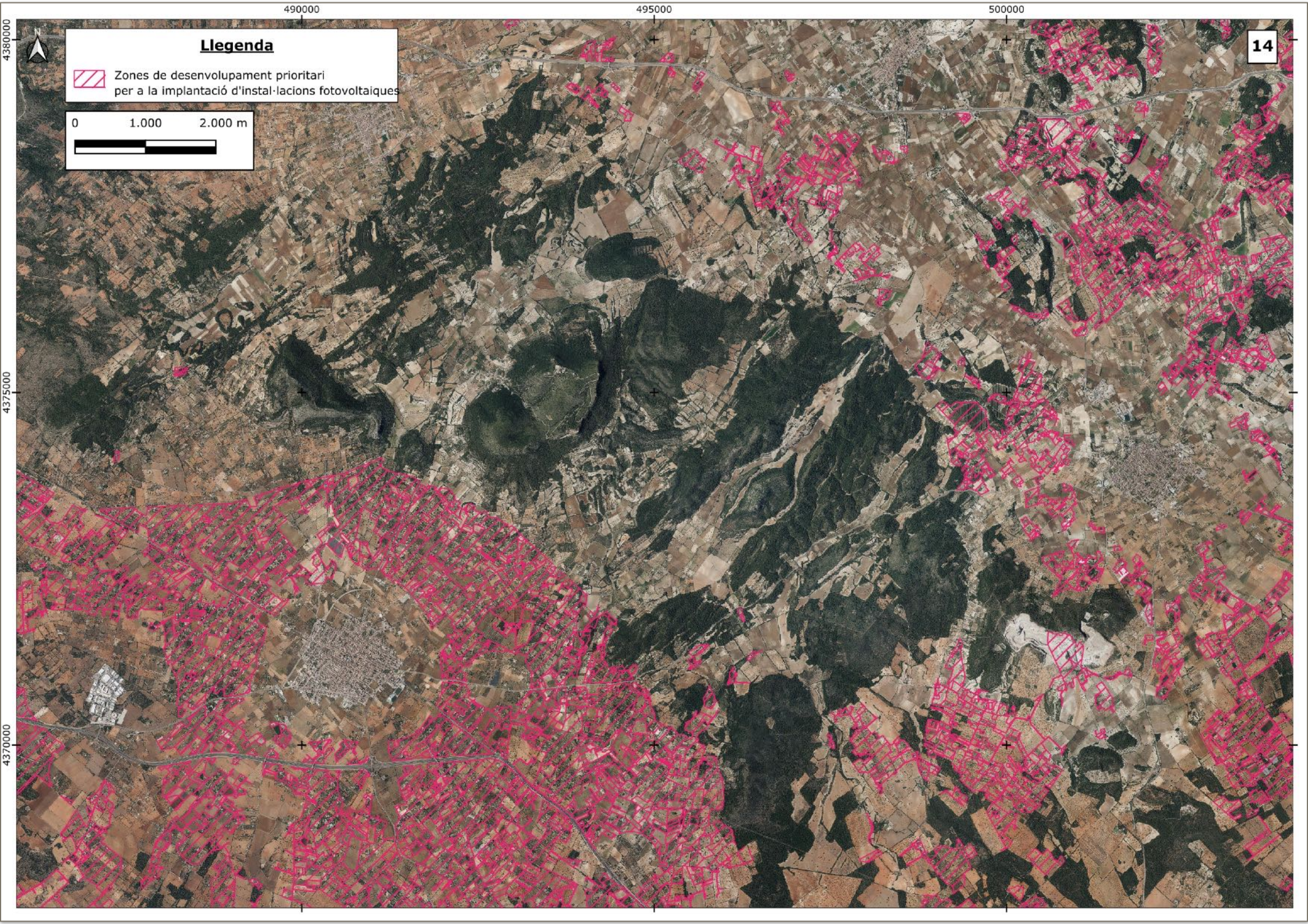
490000
495000
500000
4380000
4375000
4370000
14
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

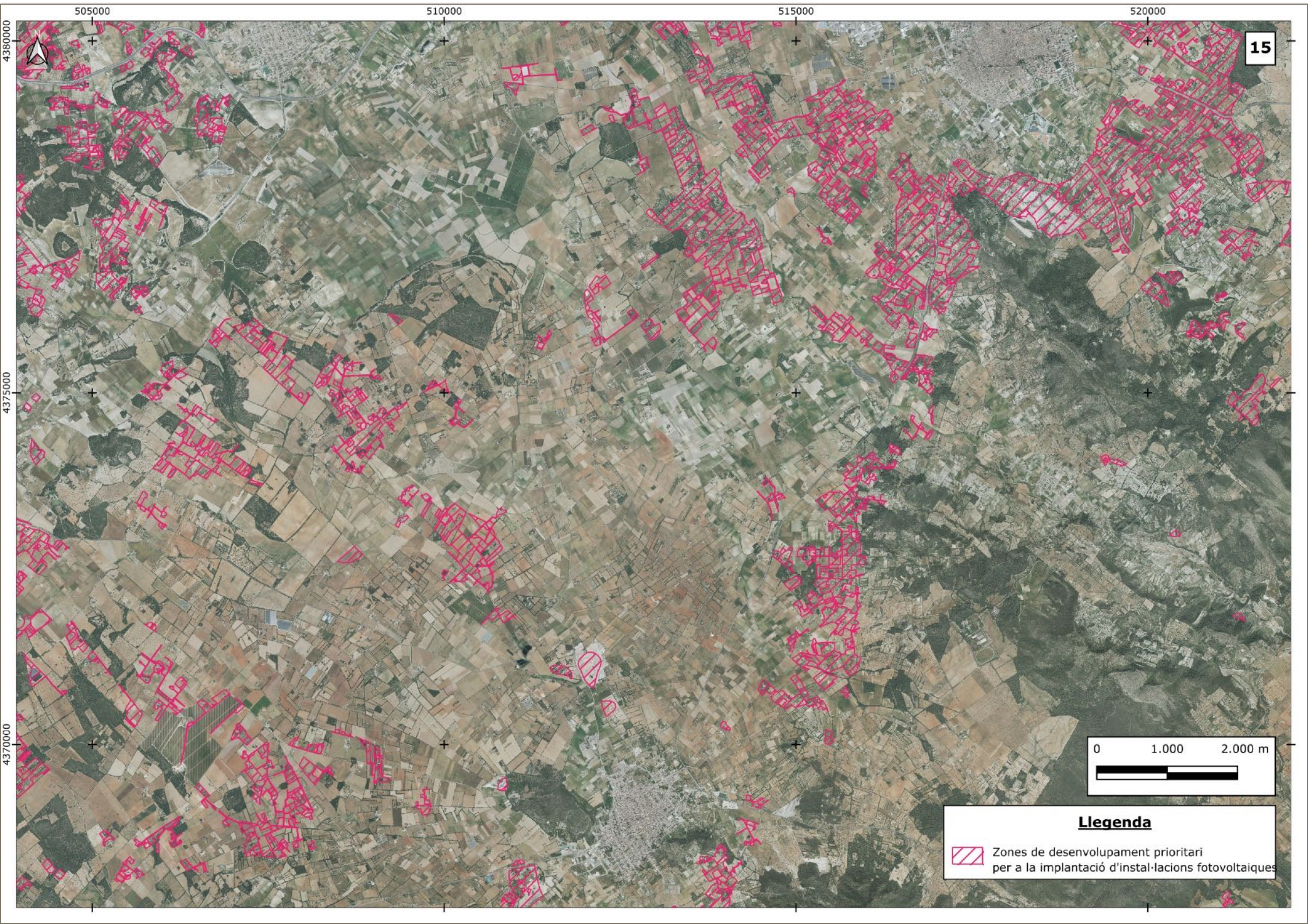
505000
510000
515000
520000
4380000
4375000
4370000
15
0
1.000
2.000 m
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

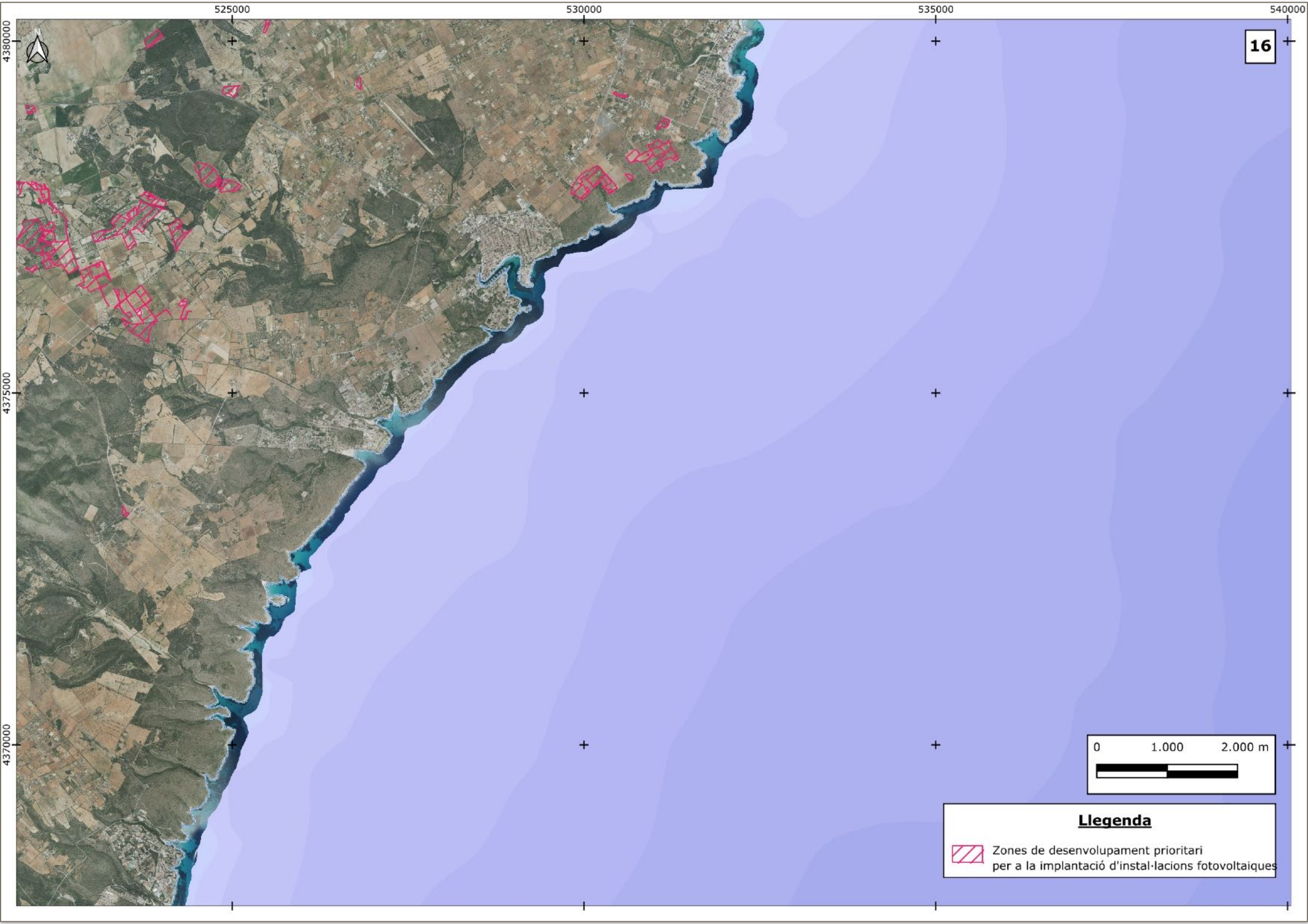
525000
530000
535000
540000
4380000
4375000
4370000
16
0
1.000
2.000 m
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

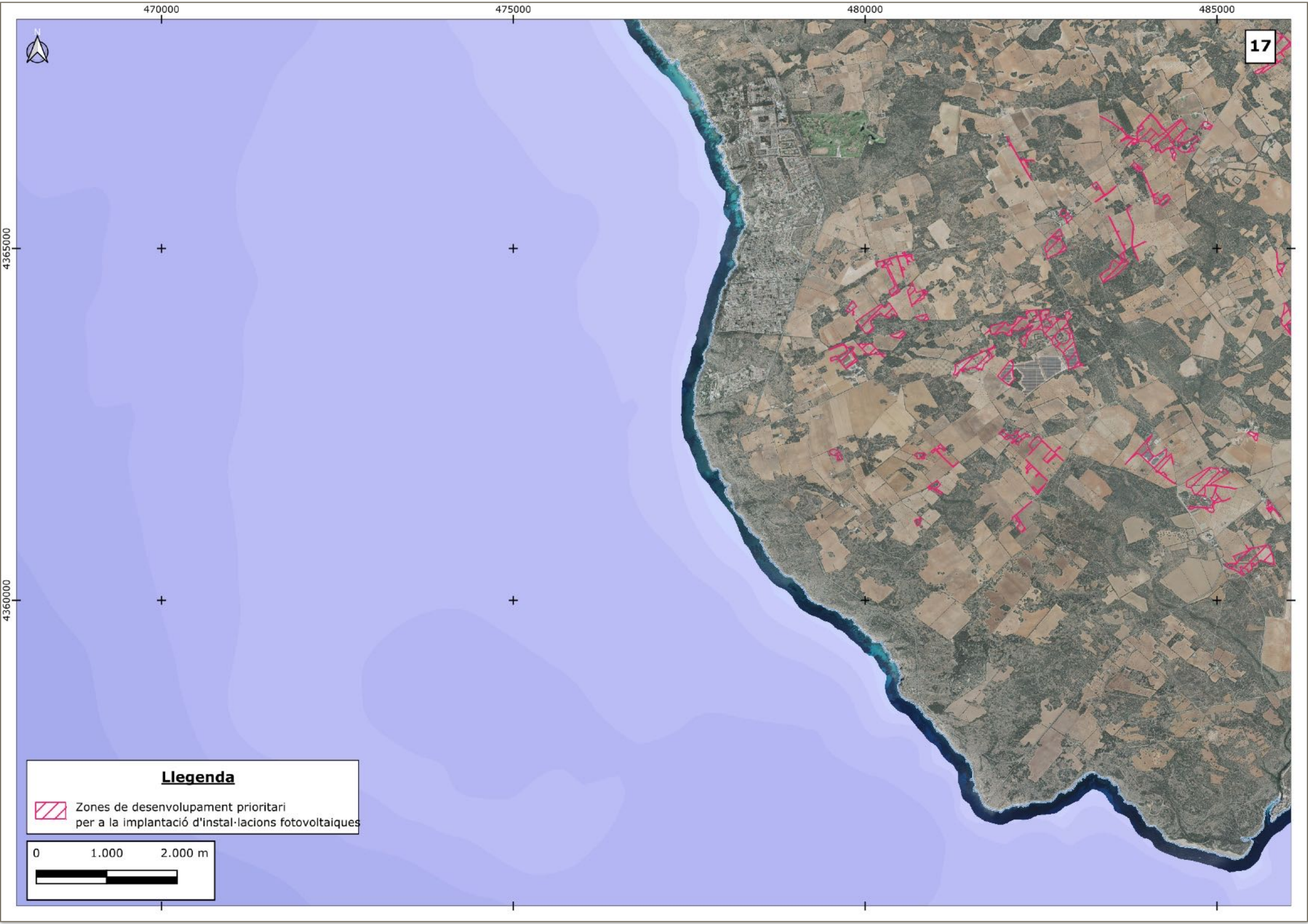
470000
475000
480000
485000
4365000
4360000
N
17
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

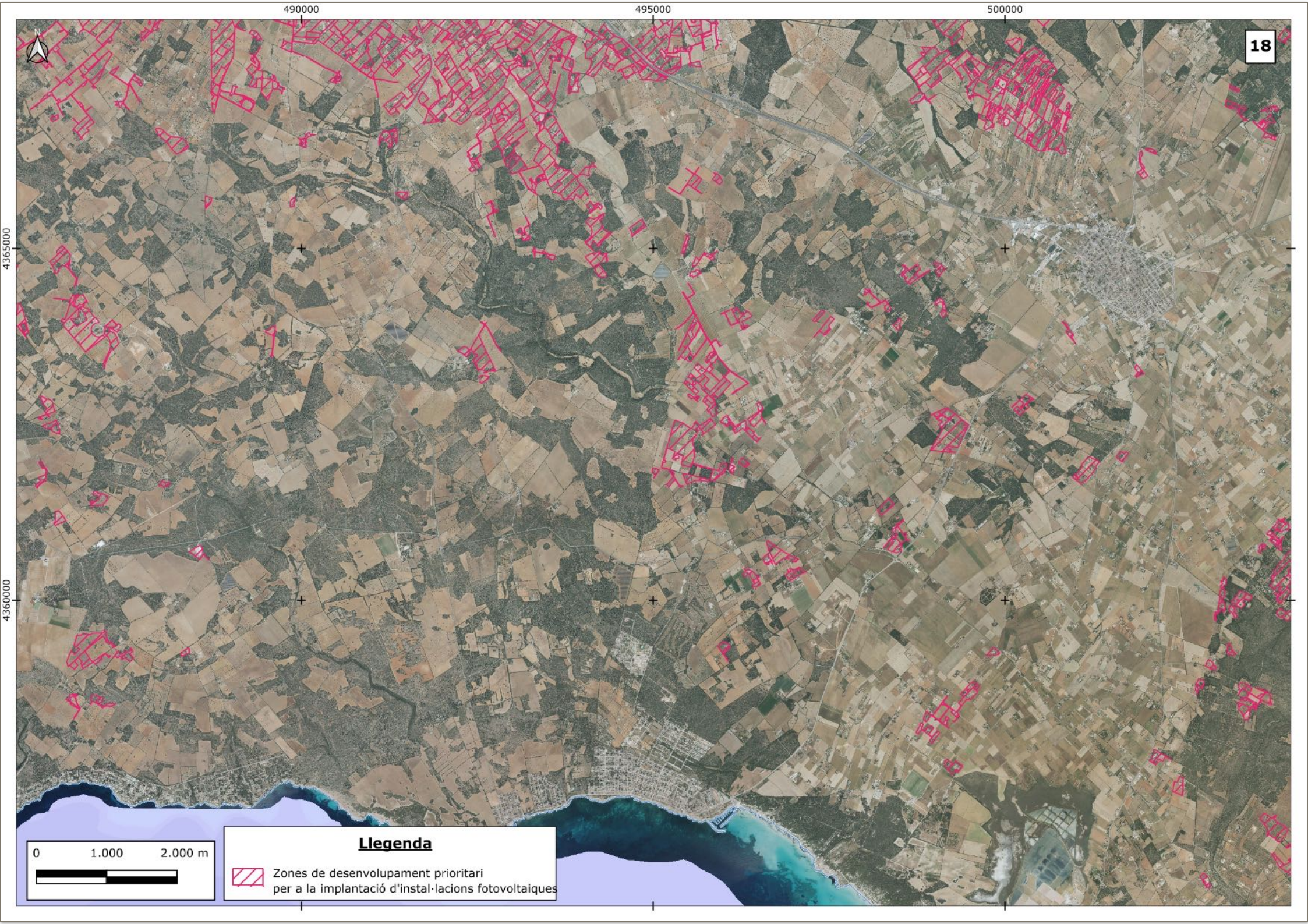
490000
495000
500000
4365000
4360000
18
0
1.000
2.000 m
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

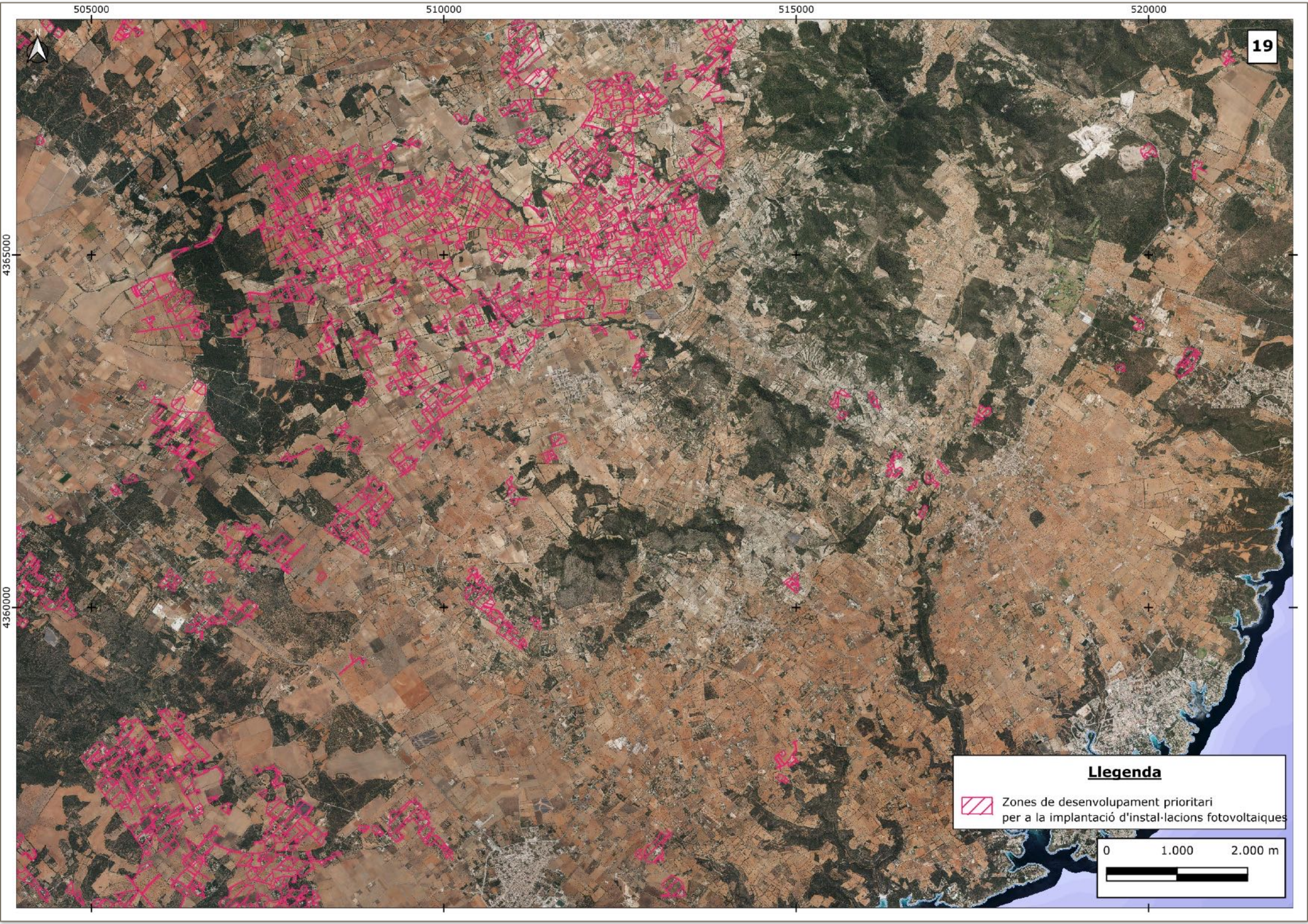
505000
510000
515000
520000
4365000
4360000
N
19
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

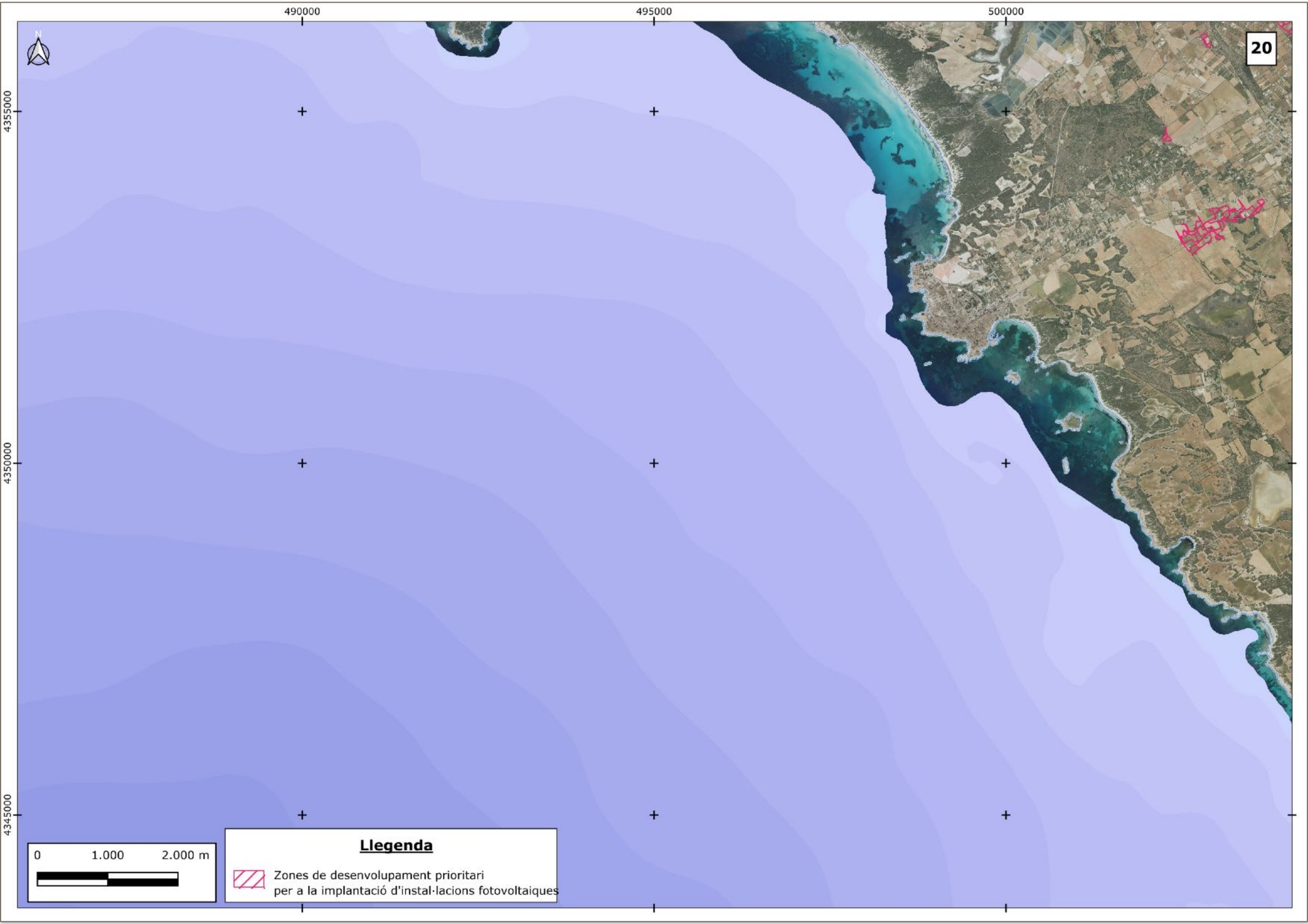
20
490000
495000
500000
4355000
4350000
4345000
N
0
1.000
2.000 m
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques

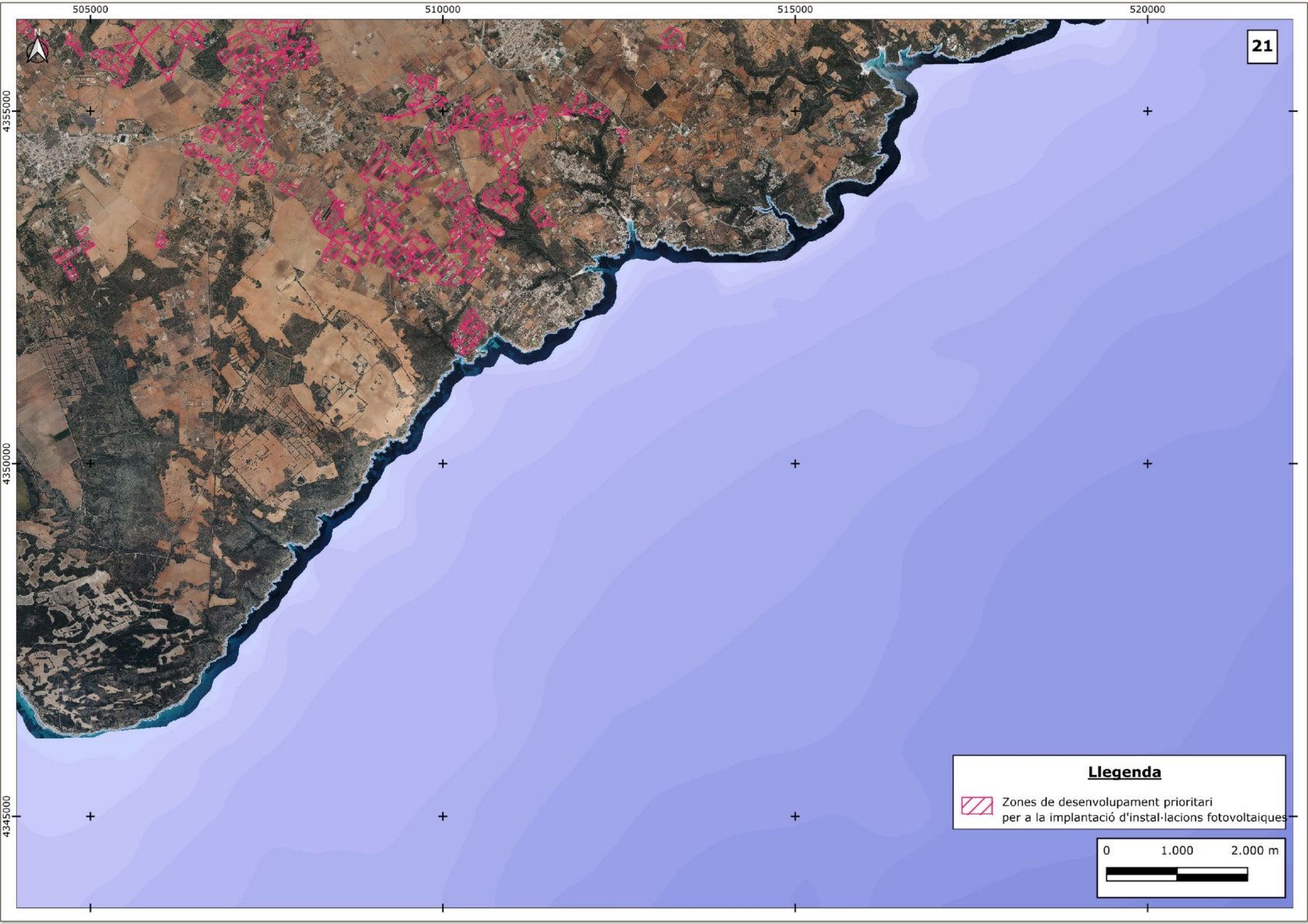
505000
510000
515000
520000
4355000
4350000
4345000
N
21
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
0
1.000
2.000 m

Delimitació de les ZDP per a la implantació d'energia eòlica

Anàlisi multi-criteri per a l'aptitud territorial per a la implantació d'energia eòlica

En l'anàlisi multi-criteri per a l'aptitud territorial per a la implantació d'energia eòlica s'han considerat els factors enumerats a la taula següent, on també hi ha representats els valors d'aptitud assignats en funció del seu valor d'atribut.

Per a la determinació dels factors s'ha tengut en compte l'establert a la Llei 10/2019 i, quan ha resultat coherent amb l'objecte de la MP, i prenent en consideració les indicacions contingudes en el Document d'abast del Document inicial estratègic.

FACTOR	ATRIBUT	VALOR D'APTITUD
Distància subestacions	<1 km	3
	1-5 km	2
	>5 km	1
Distància xarxa MT	<1 km	3
	1-2km	2
	>2 km	1
Categories de sòl rústic del PTIM	ARIP	2
	AIA Extensiva Oliverar	3
	AIA Extensiva Vinya	3
	AIA Intensiva	3
	SRG	3
	Àrees de Transició	1
	Sistema General Sòl Rústic	3
Zona d'influència de 500 m dels polígons industrials	Sí	3
	No	1
Hàbitats d'interès comunitari	Sí	1
	No	3

Factors considerats i valors assignats en el model d'aptitud per a l'energia eòlica

Les restriccions aplicades i que per tant suposen una limitació a l'establiment d'instal·lacions d'energia eòlica són:

— Les categories de sòl rústic del PTIM corresponents a: AANP, ANEI, ARIP Boscós i SRG-Forestal.

— Zones aeroportuàries: Sistema general aeroporturai de l'aeroport de Palma i de l'aeroport de Son Bonet, zona de segureta de l'aeroport de Palma i dels radiofars i zona lliure d'obstacles de l'aeroport de Palma.

— Zona d'influència de 1 km de les àrees residencials.

— Zona d'influència de 200 m de les carreteres (per criteri de seguretat).

— Espais naturals protegits de la LECO.

— Xarxa natura 2000.

— Àrees importants per als rapinyaires a les Illes Balears (ARIB) i Àrees importants per als rapinyaires en migració a les Illes Balears (ARIB-migració)[2].

— Àrea d'influència de 500m dels BIC i BC (incloent les pròpies àrees de protecció delimitades per Patrimoni).

— Corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal.

— Delimitació de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial.

[2] S'ha detectat una errada a la zona nord-oest de l'illa, on es superposen ZDP amb AIRIB migració. S'haurà d'ajustar la cartografia d'acord als criteris establerts per a la delimitació de les ZDP de instal·lacions eòliques.

En el present anàlisi s'ha realitzat una assignació de pesos per agrupacions de factors temàtics tot considerant els següent temes: context energètic, planificació territorial, protecció d'espais naturals i cobertura del sòl.

	Context energètic	Planificació territorial	Protecció espais naturals	Cobertura del sòl
Context energètic	1	1/5	1/7	1/3
Planificació territorial	5/1	1	1/3	3/1
Protecció espais naturals	7/1	3/1	1	5/1
Cobertura del sòl	3/1	1/3	1/5	1

Matriu de pesos relatius per parells de factors temàtics per a l'energia eòlica

Finalment s'han obtingut els pesos finals calculant el primer vector propi de la matriu anterior.

Factor temàtic	Pes
Context energètic	0,05
Planificació territorial	0,26
Protecció d'espais naturals	0,57
Cobertura del sòl	0,12

Pesos finals dels factors temàtics per a l'energia eòlica

Tal i com es pot observar, la protecció dels espais naturals i la planificació territorial són els factors temàtics amb major pes en el model.

De l'aplicació de l'anàlisi multi-criteri s'ha obtingut el següent mapa de grau d'aptitud territorial per a la implantació d'energia eòlica.

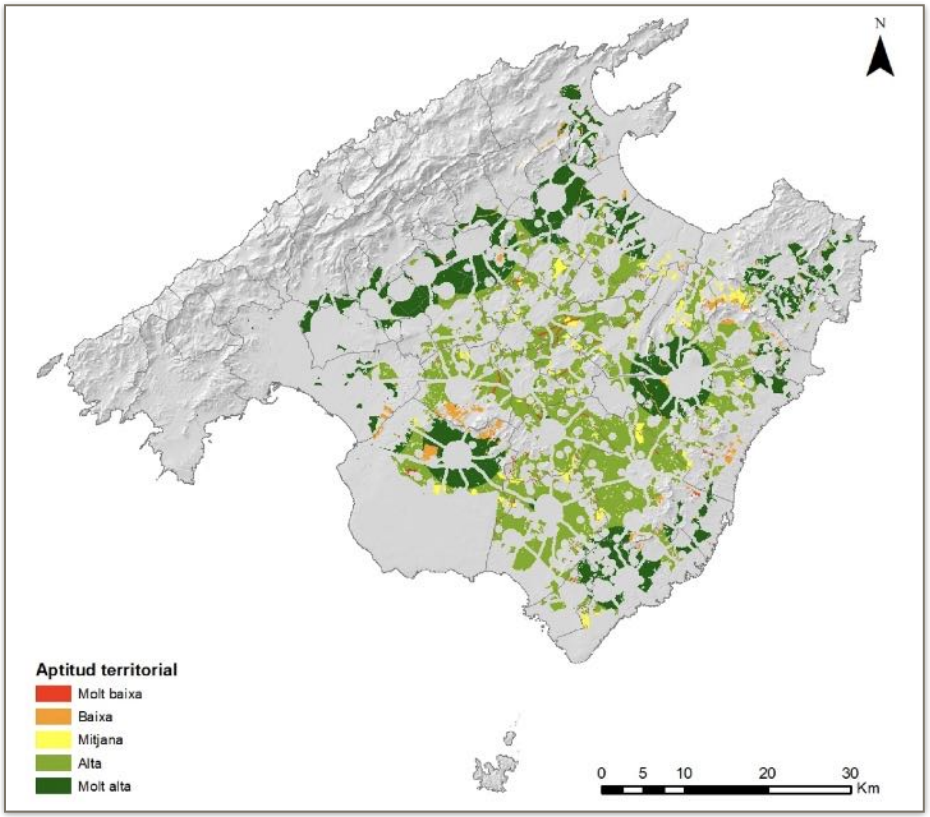

Grau d'aptitud territorial per a la implantació d'energia eòlica

Delimitació de les ZDP2 Generació eòlica

A partir de la diagnosi territorial i del mapa d'aptitud per a la implantació d'instal·lacions eòliques, s'ha delimitat la cartografia de les Zones de Desenvolupament Prioritari (ZDP2) per a aquest tipus d'energia, seleccionant les àrees amb major aptitud. El resultat es recull al Plànol d'Ordenació 6.2, amb les matisacions que s'indiquen més endavant. La zonificació resultant abasta 24.256 hectàrees, tot i que, en el cas de l'energia eòlica, la superfície disponible no és un factor determinant per al compliment dels objectius de la Llei 10/2019. Les àrees delimitades es concentren a l'entorn de les zones amb major densitat de població i consum energètic, tot i que la seva viabilitat dependrà de la confirmació del recurs eòlic mitjançant estudis específics per a cada cas.

Els àmbits inclosos dins la ZDP2 es distribueixen arreu del territori insular on l'aptitud territorial i la resta de criteris adoptats han estat més favorables, tractant-se principalment de zones ubicades a sòl rústic general, sistemes generals a sòl rústic, àrees de transició, àrees d'interès agrari i, amb menor grau d'adequació, a àrees rurals d'interès paisatgístic. En termes generals queden sostrets d'aquesta delimitació la major part de la Serra de Tramuntana i de la resta de formacions muntanyenques de l'illa, els espais naturals protegits i àrees importants per a rapinyaires, zones de protecció patrimonial, algunes categories de sòl rústic (AANP, ANEI, ARIP Boscós i SRG-Forestal). Tampoc s'ubiquen pròximes a àrees residencials ni a carreteres, ni a corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal. En relació a la resta de factors analitzats, les ZDP s'ubiquen a les zones amb major aptitud.

S'ha de tenir en compte, que tot i que puguin aparèixer cartogràficament representats, queden exclosos tots aquells àmbits en els que el planejament urbanístic, ambiental o sectorial prohibeixi expressament la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable o d'emmagatzemament energètic.

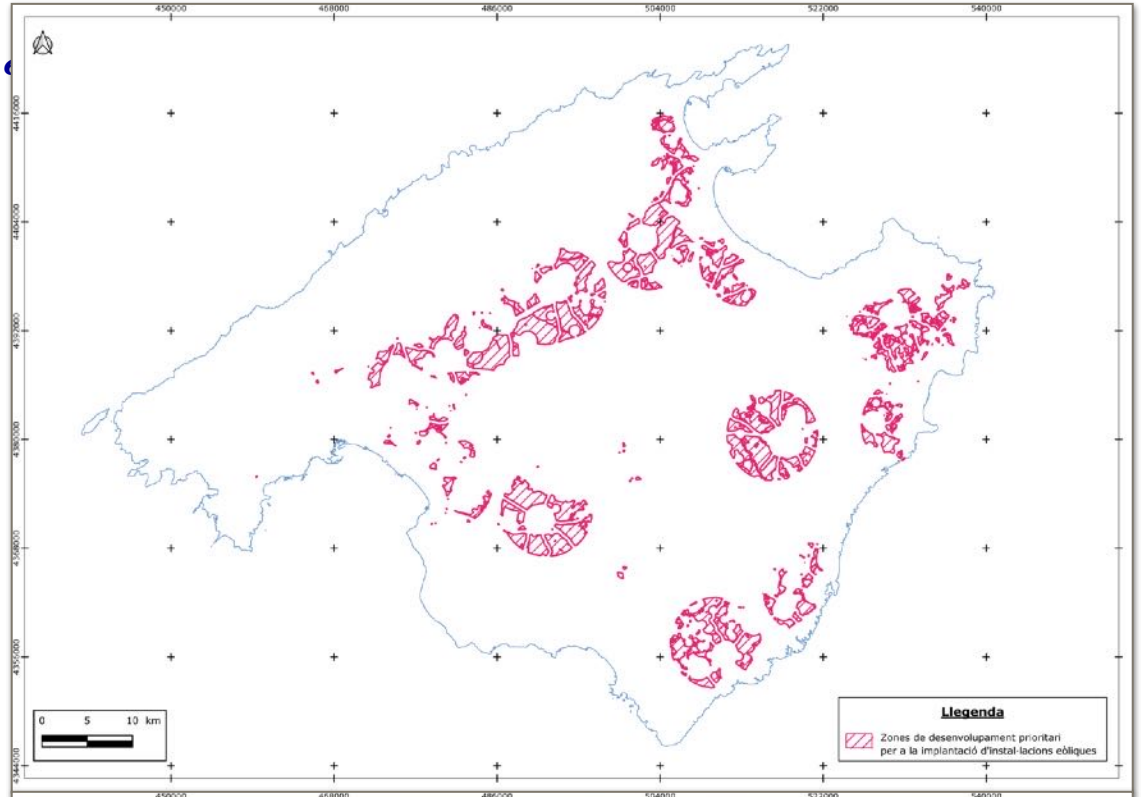

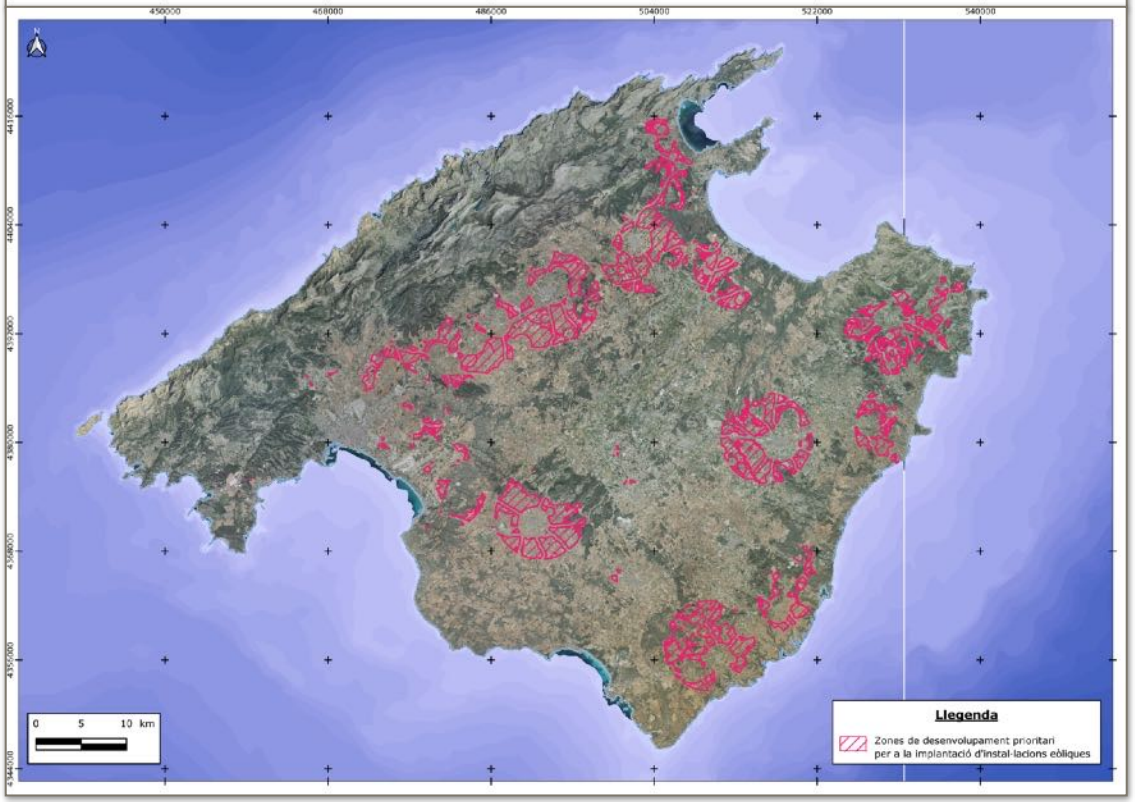

Condicionants per a les ZDP2

Perquè una instal·lació eòlica dins d'una ZDP es pugui tramitar com a ús admès sense que es generi un impacte territorial significatiu, cal que compleixi una sèrie de condicions de cautela, algunes de les quals provenen dels processos de participació ciutadana:

— Màxim de 5 aerogeneradors per agrupació.

— Alçària màxima de 50 metres des del terreny fins a l'eix central del rotor.

— Distància mínima de 5 km entre diferents parcs eòlics.

— La distància dels aerogeneradors als nuclis de població ha de ser superior a 1 km.

— Línia d'evacuació elèctrica amb recorregut inferior a 5 km.

— En cas de situar-se en zones properes a les vies de transport s'han de situar a una distància mínima de 250 m d'aquestes vies.

— En cas d'ubicació en àrees de prevenció de risc, cal informe favorable de l'administració competent.

Aquesta Modificació del PTIM suposa una aposta per facilitar la implantació de l'energia eòlica, tenint en compte que, malgrat un impacte paisatgístic més visible que el fotovoltaic, ofereix una major compatibilitat amb els usos agraris i ramaders del sòl rústic, ja que requereix menor ocupació territorial per a una mateixa producció energètica.

S'ha de tenir en compte que es mantenen vigents les altres vies de tramitació per a parcs eòlics ubicats fora de les Zones de Desenvolupament Prioritari (ZDP) i/o que no compleixin els requisits establerts en aquesta Modificació del PTIM per ser considerats com a ús admès. Aquests projectes estan sotmesos a mecanismes de control més rigorosos.

El fet que una instal·lació eòlica es plantegi fora d'una ZDP o no compleixi els condicionants fixats no implica, per si mateix, que sigui ambientalment o tècnicament inviable, ja que cada projecte s'ha de valorar segons les seves circumstàncies específiques.

Per a totes les instal·lacions d'energies renovables, independentment de la seva ubicació i característiques, s'incorporen als capítols II, III i IV del títol IX de la normativa de la MP criteris i paràmetres generals d'implantació aplicables a qualsevol tipologia: fotovoltaica, eòlica o de biomassa, estiguin situades dins o fora d'una ZDP.

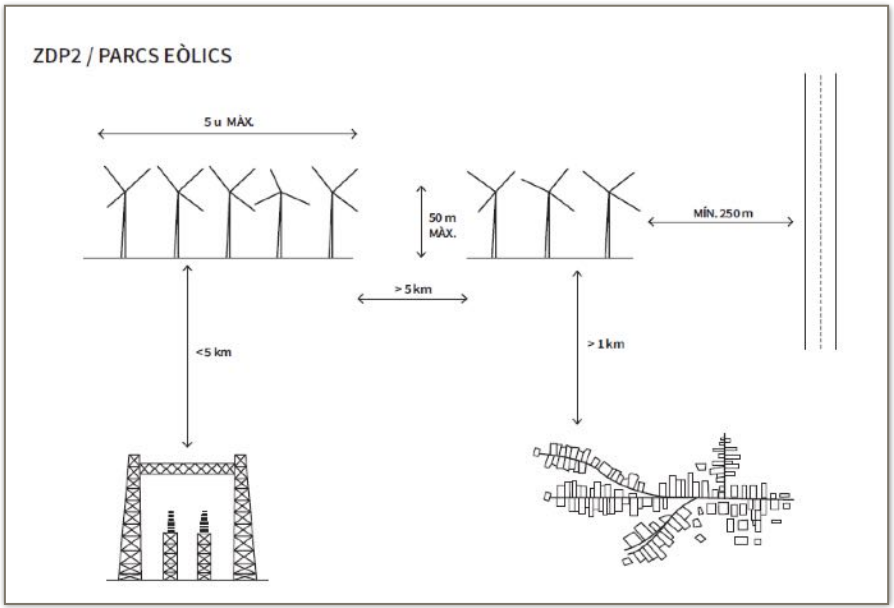

Esquemes gràfics d'implantació. Font: Memòria de la MP4 del PTIM.

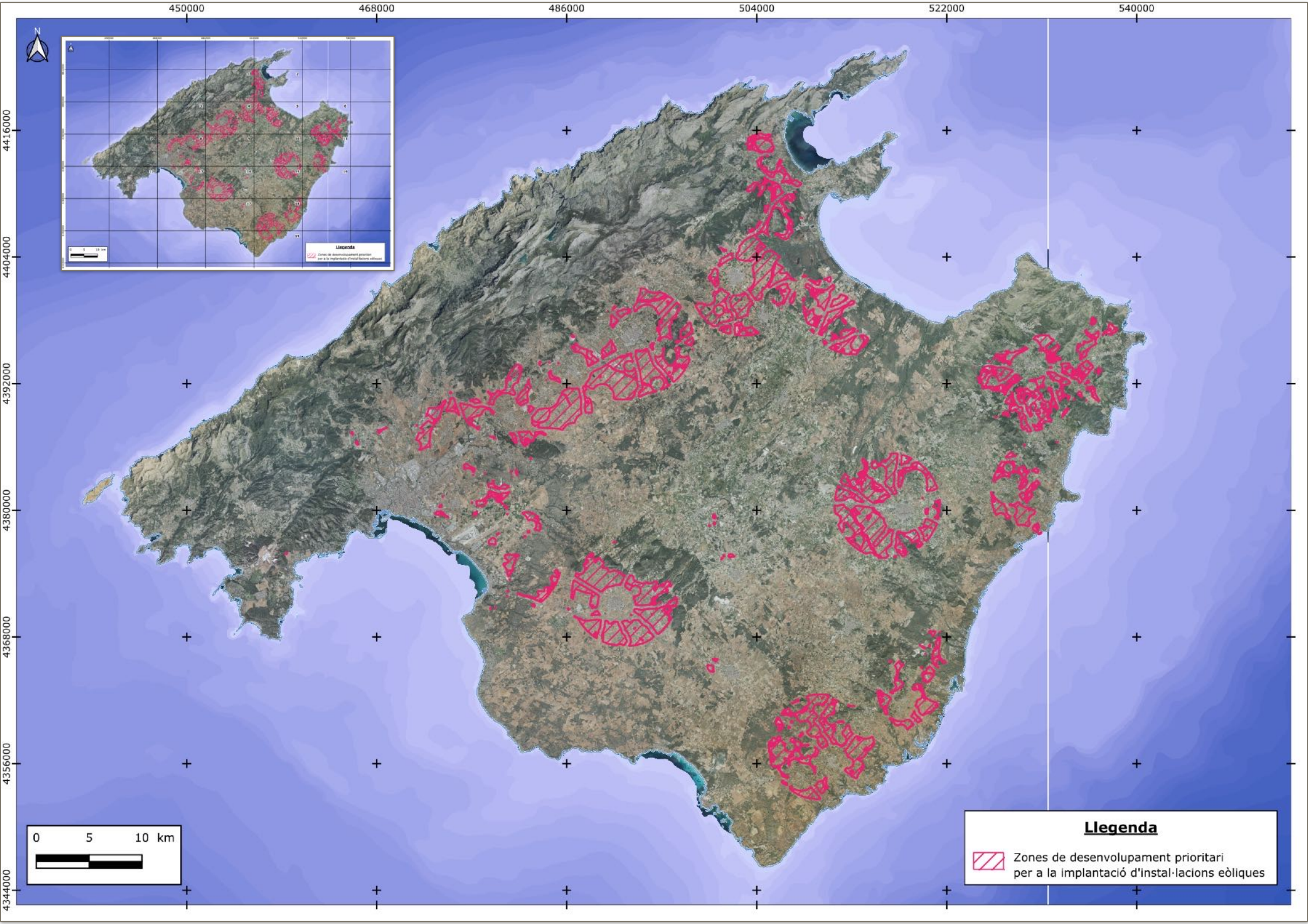
450000
468000
486000
504000
522000
540000
4416000
4404000
4392000
4380000
4368000
4356000
4344000
N
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques

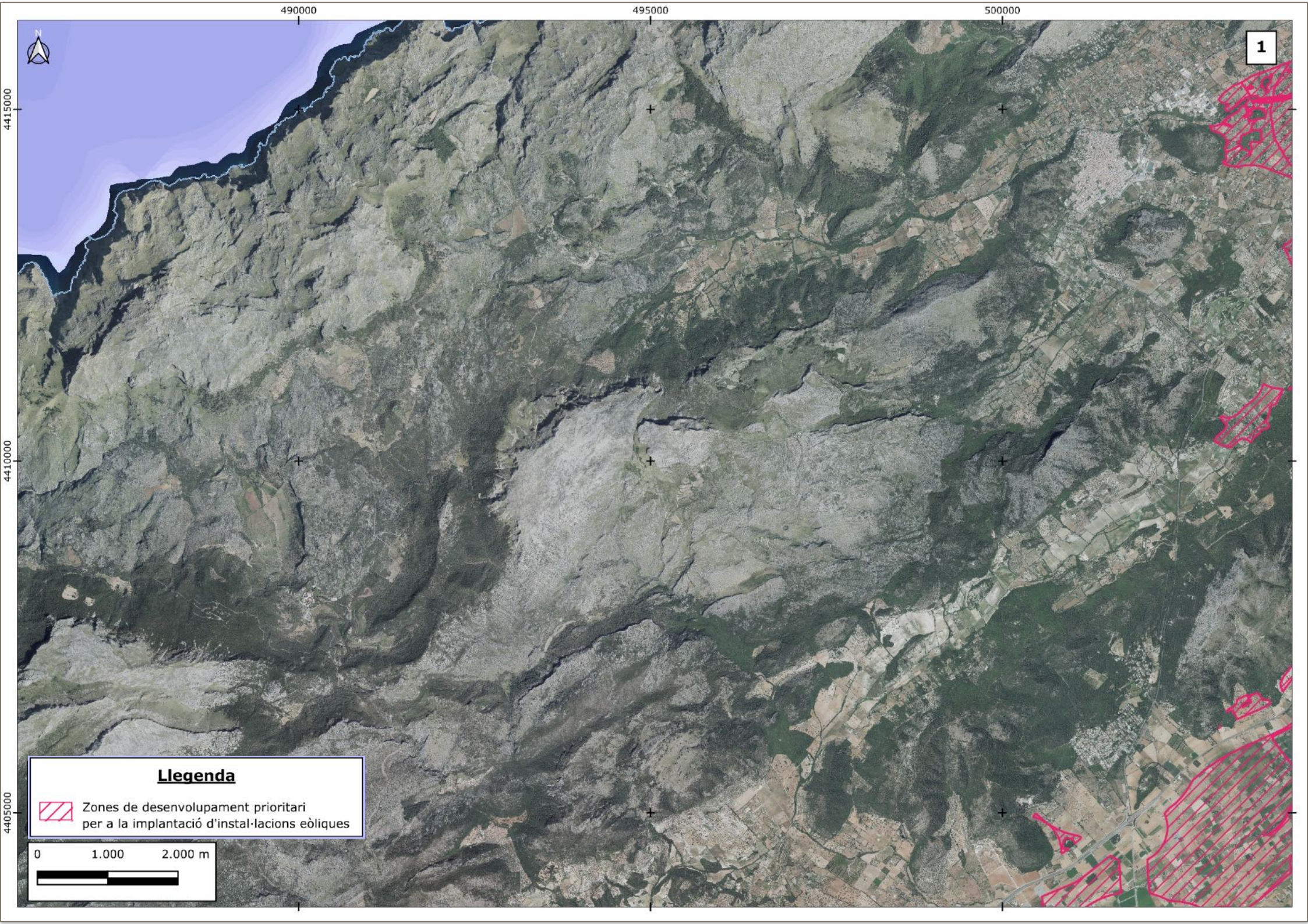
490000
495000
500000
4415000
4410000
4405000
N
1
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

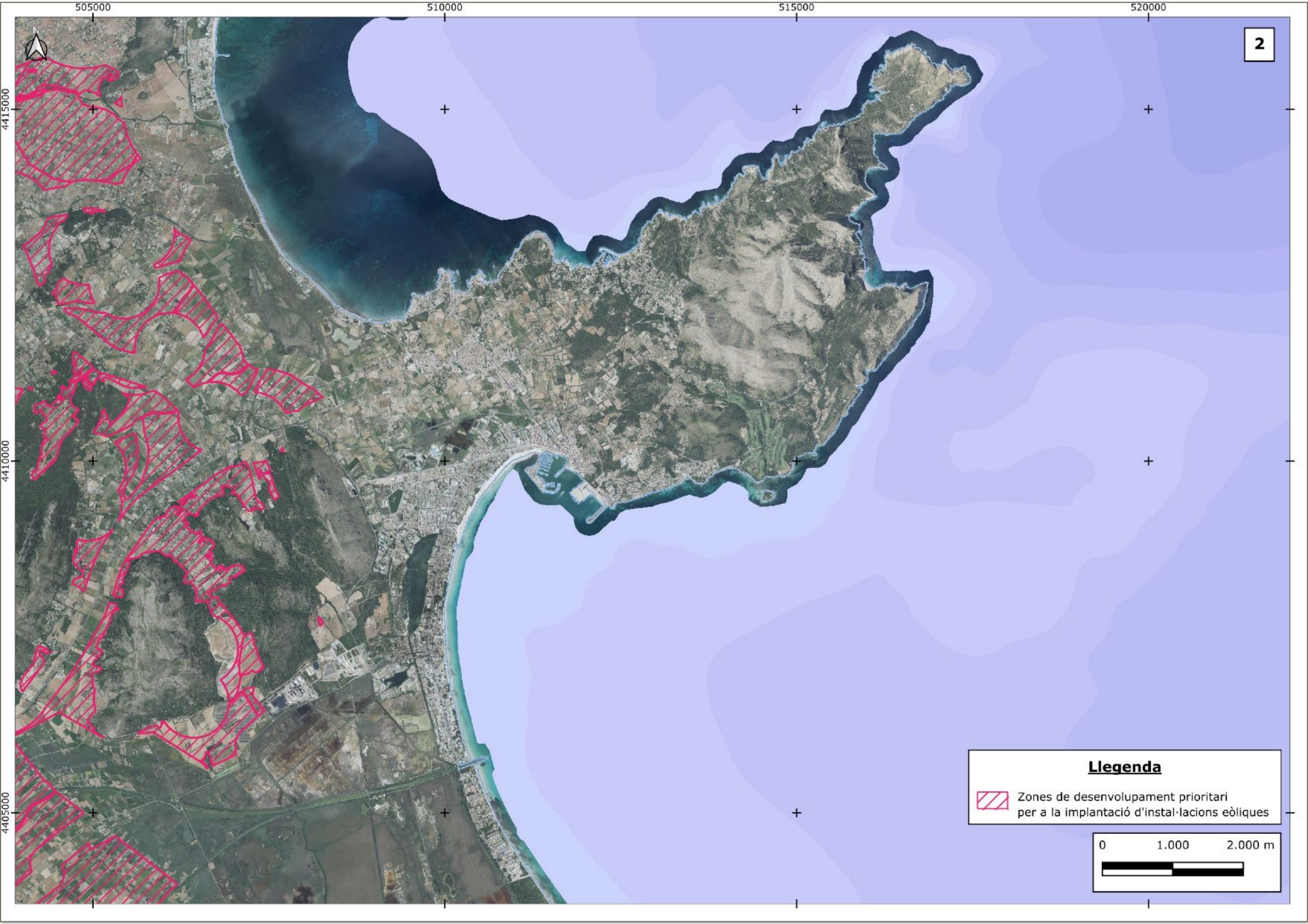
2
505000
510000
515000
520000
4415000
4410000
4405000
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

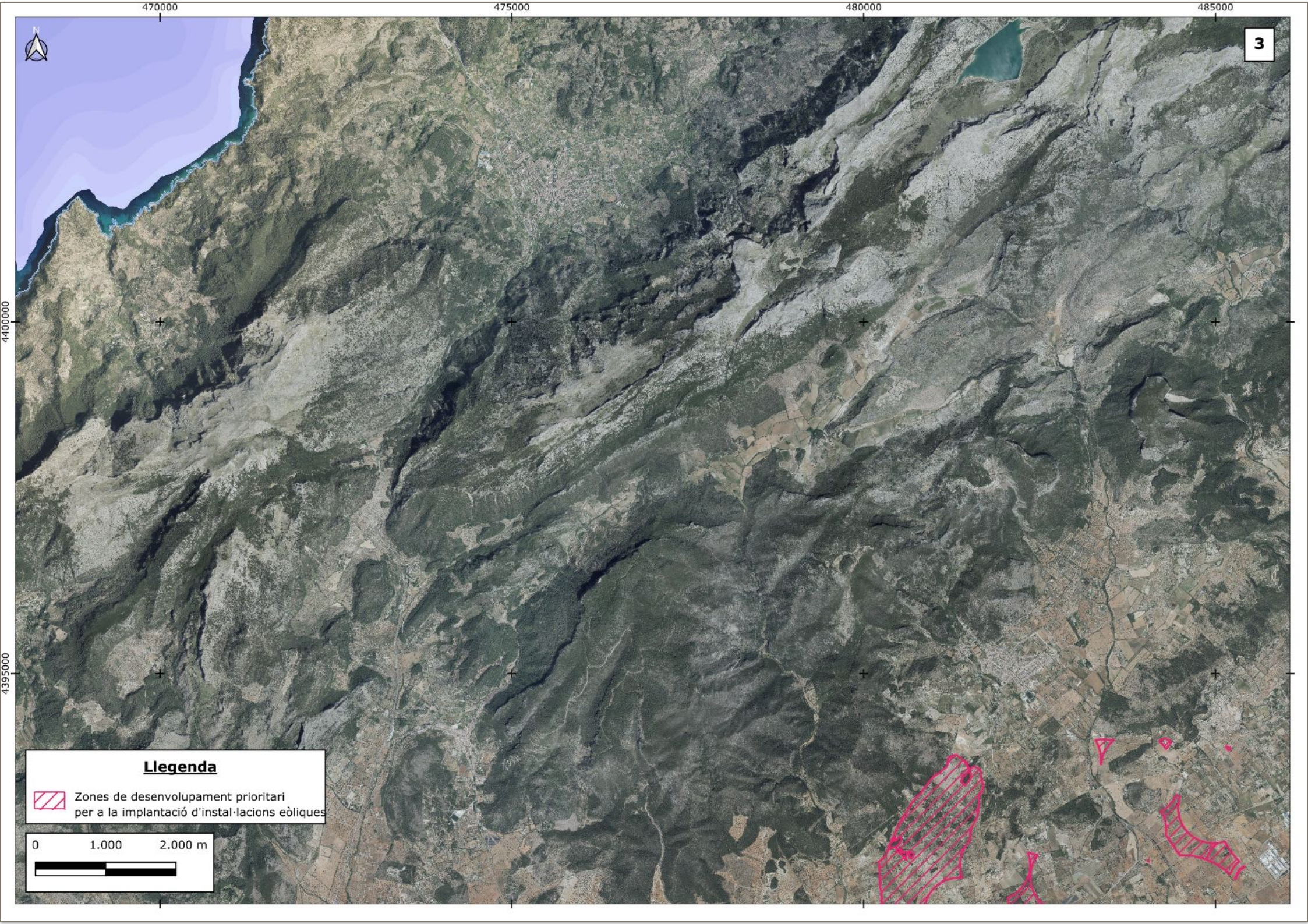
470000
475000
480000
485000
4400000
4395000
N
3
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

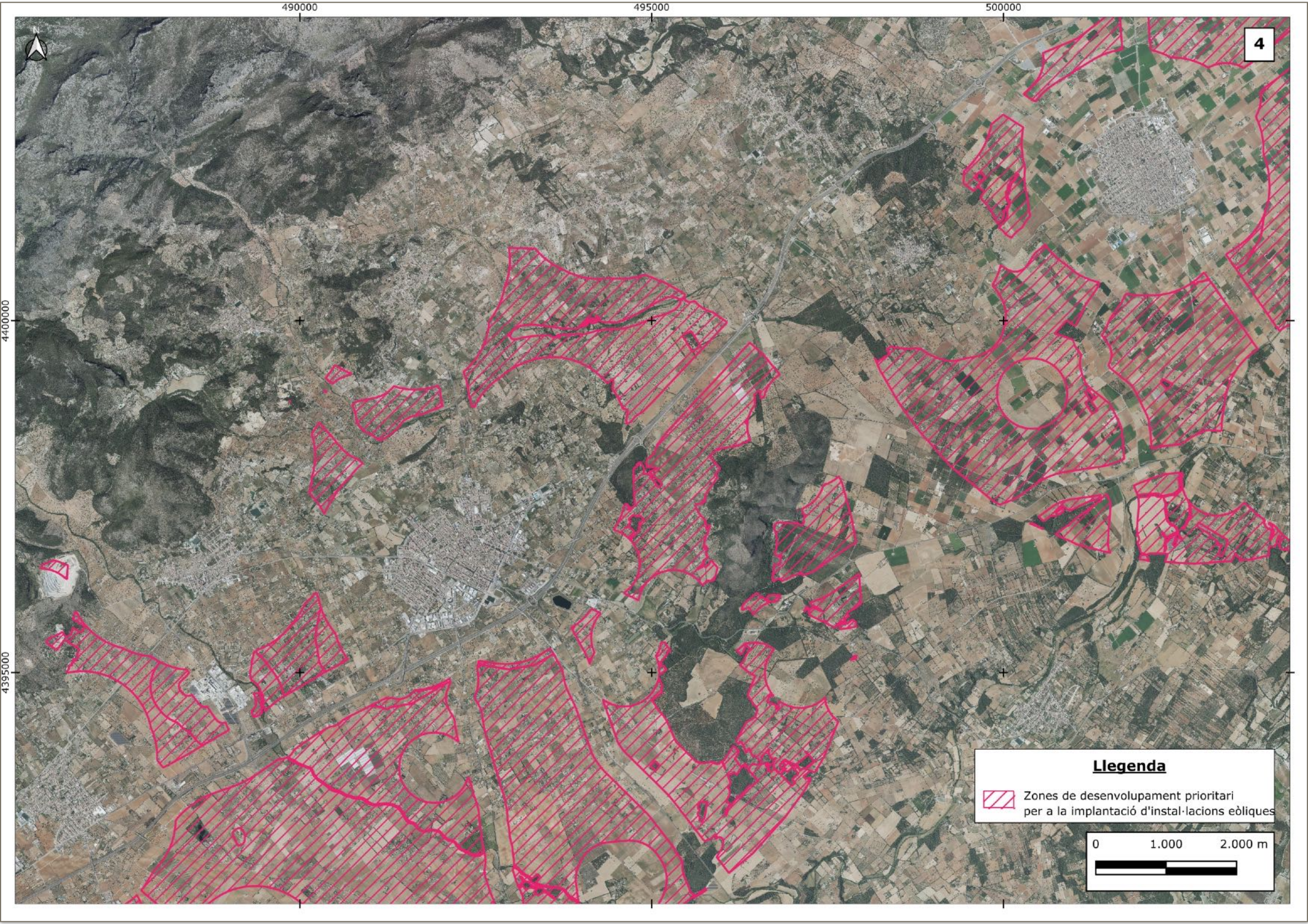
490000
495000
500000
4400000
4395000
N
4
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

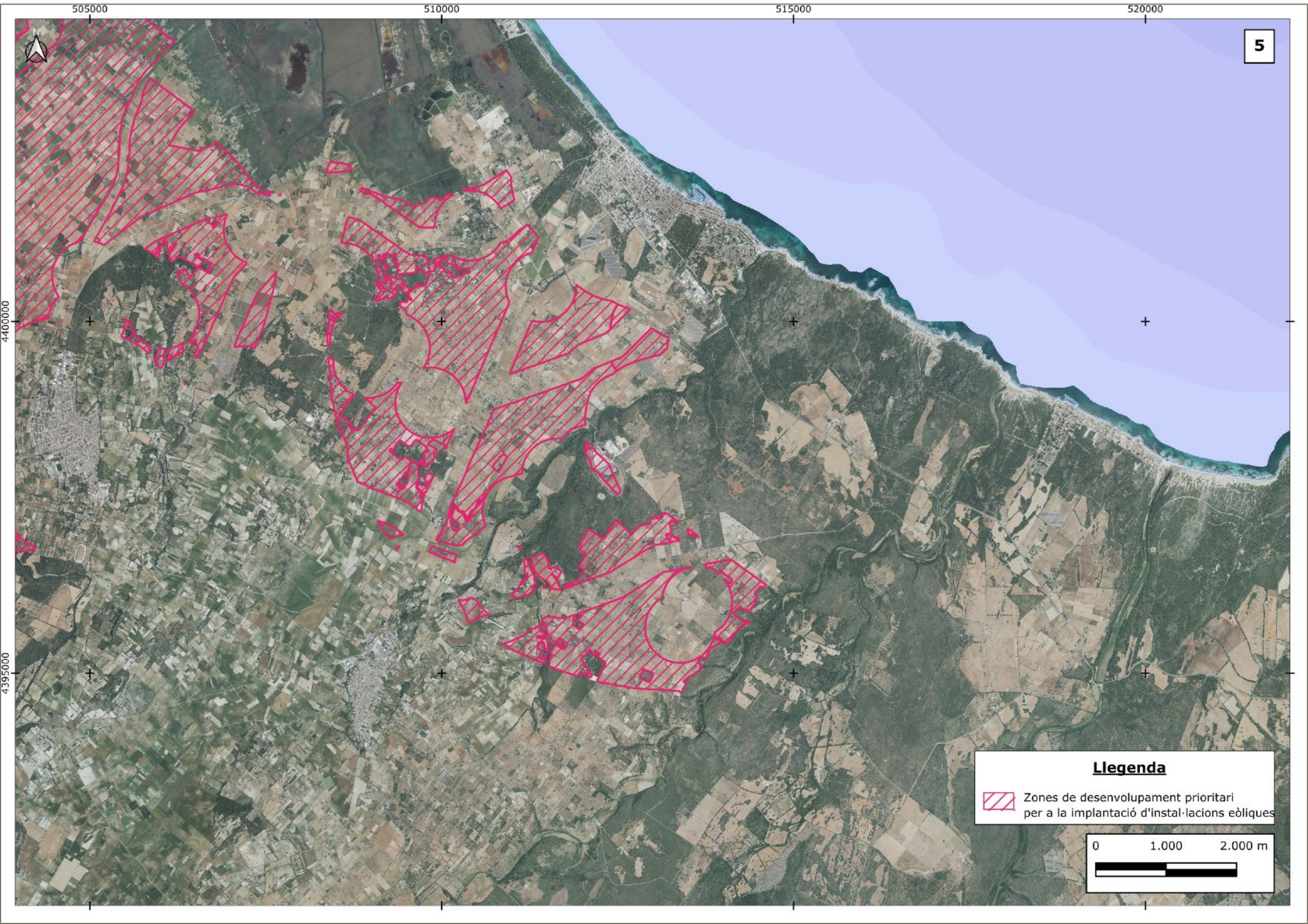
505000
510000
515000
520000
4400000
4395000
5
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

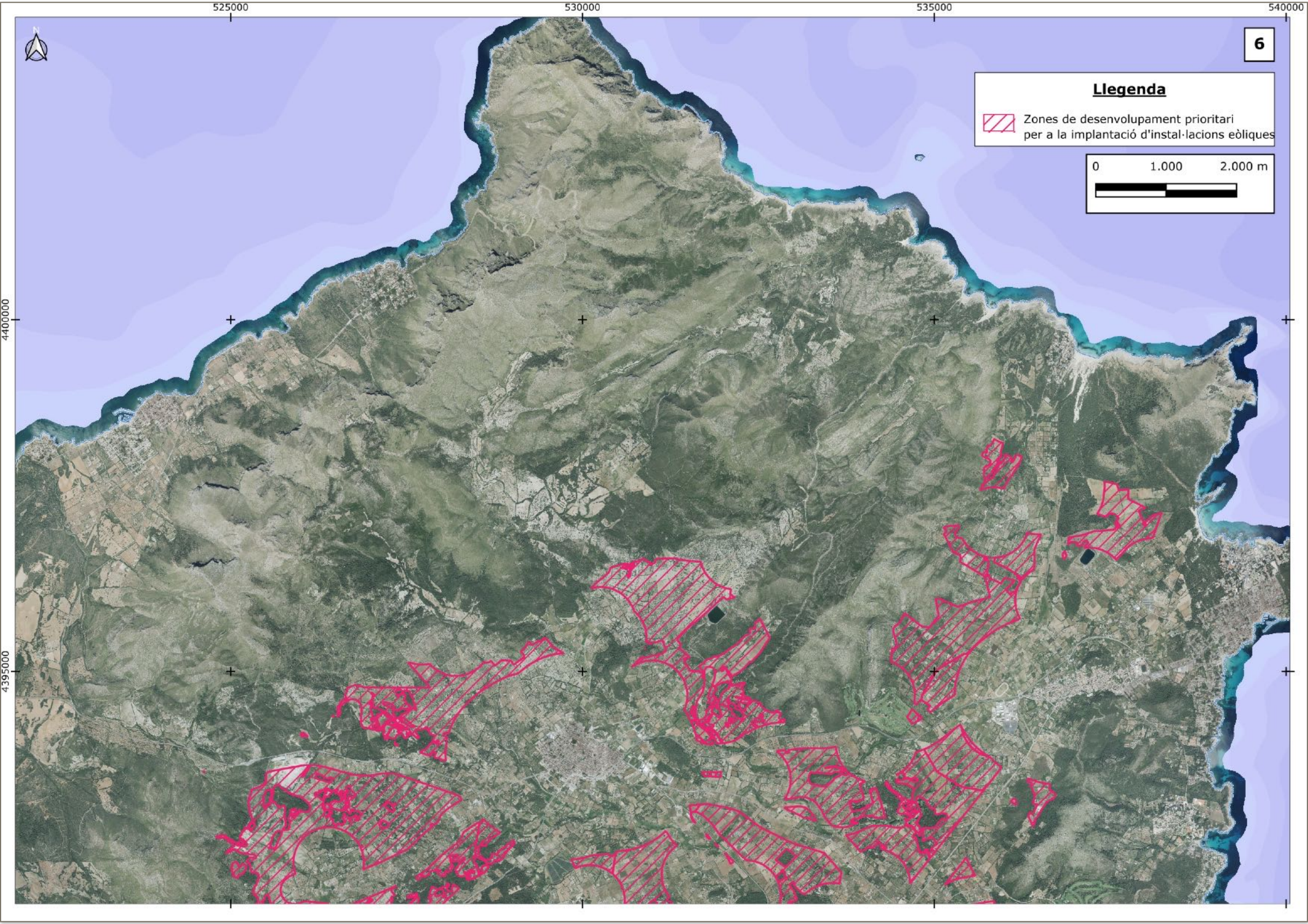
525000
530000
535000
540000
4400000
4395000
N
6
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

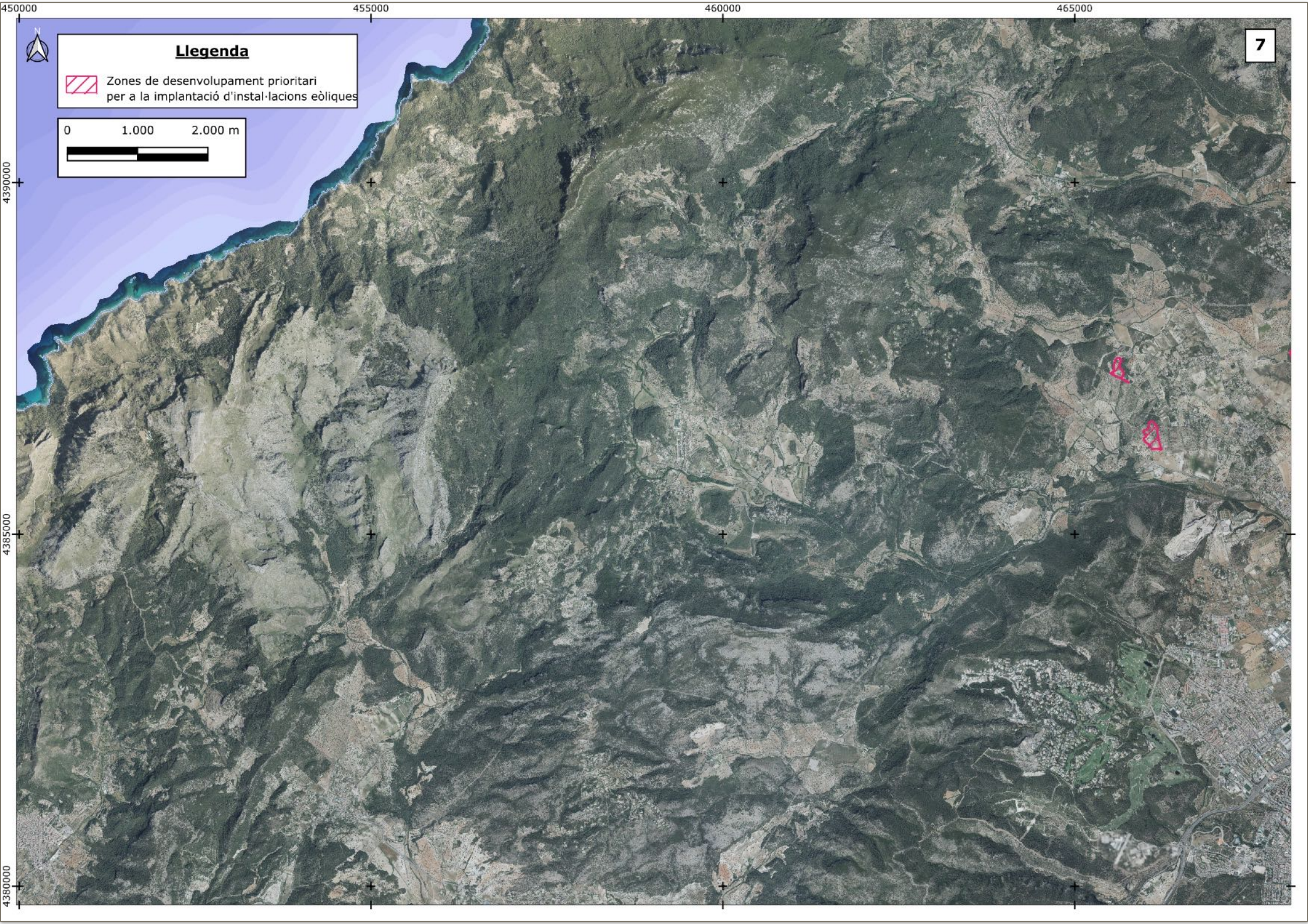
450000
455000
460000
465000
4390000
4385000
4380000
N
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m
7

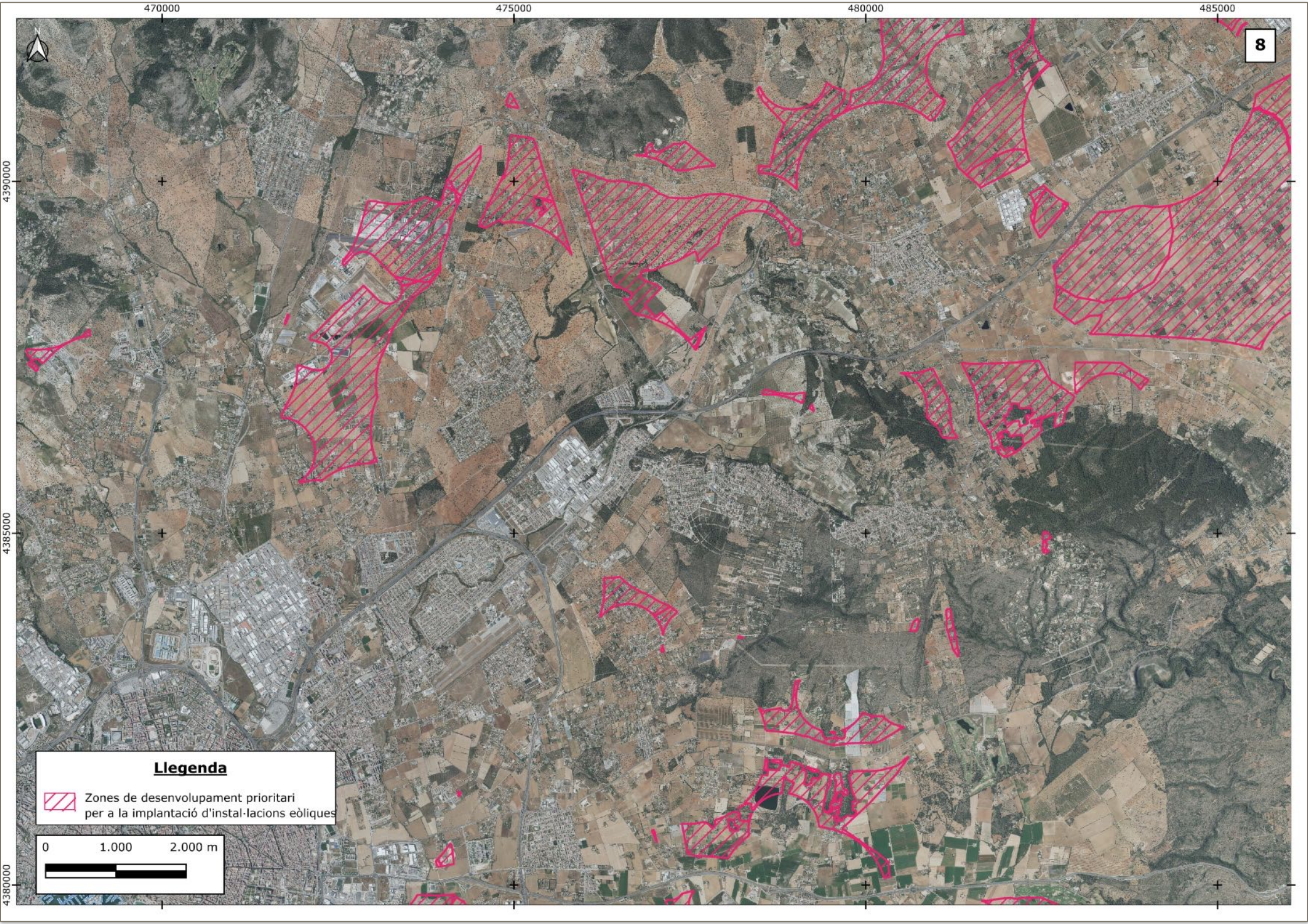
470000
475000
480000
485000
4390000
4385000
4380000
N
8
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

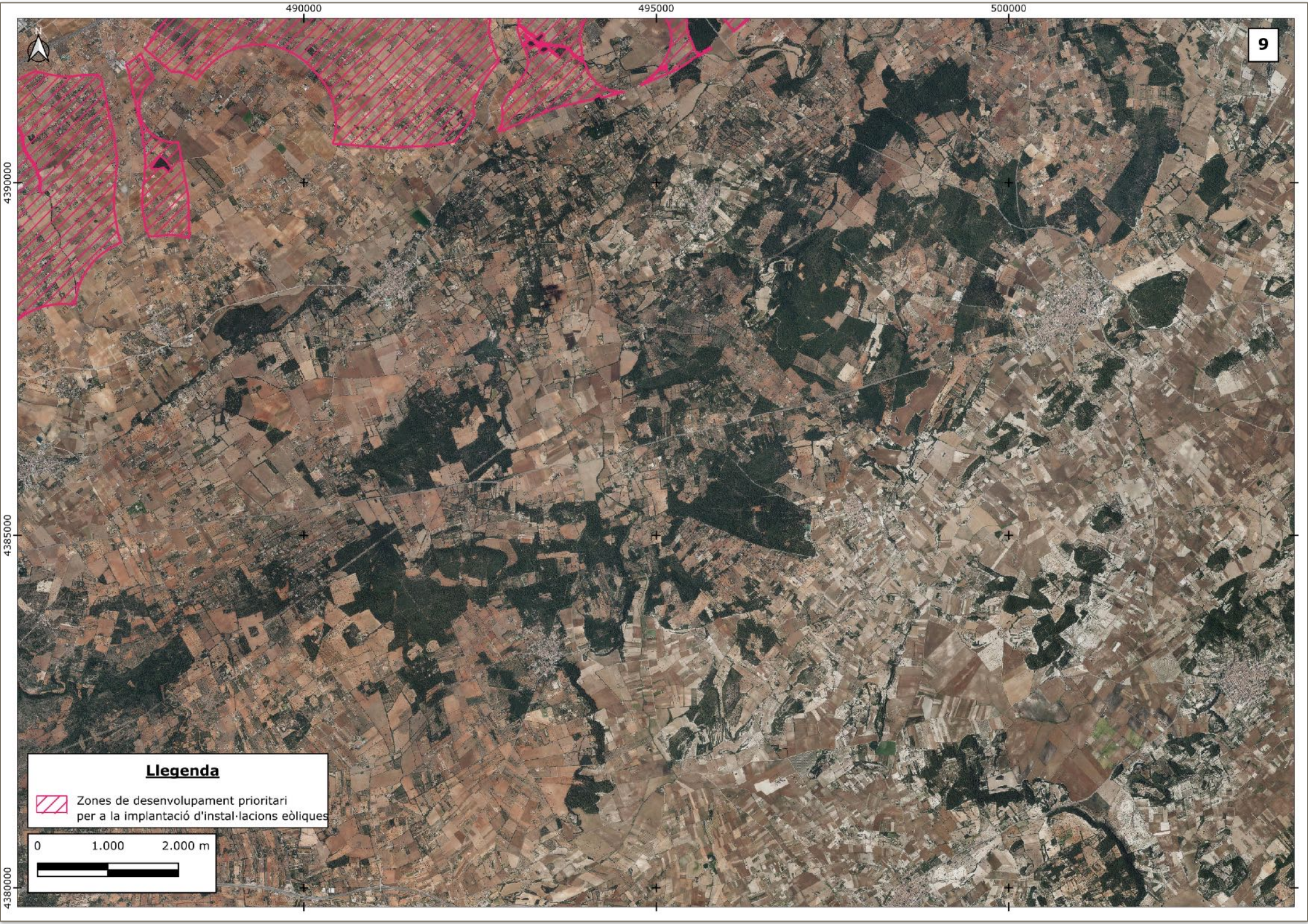
490000
495000
500000
4390000
4385000
4380000
9
N
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

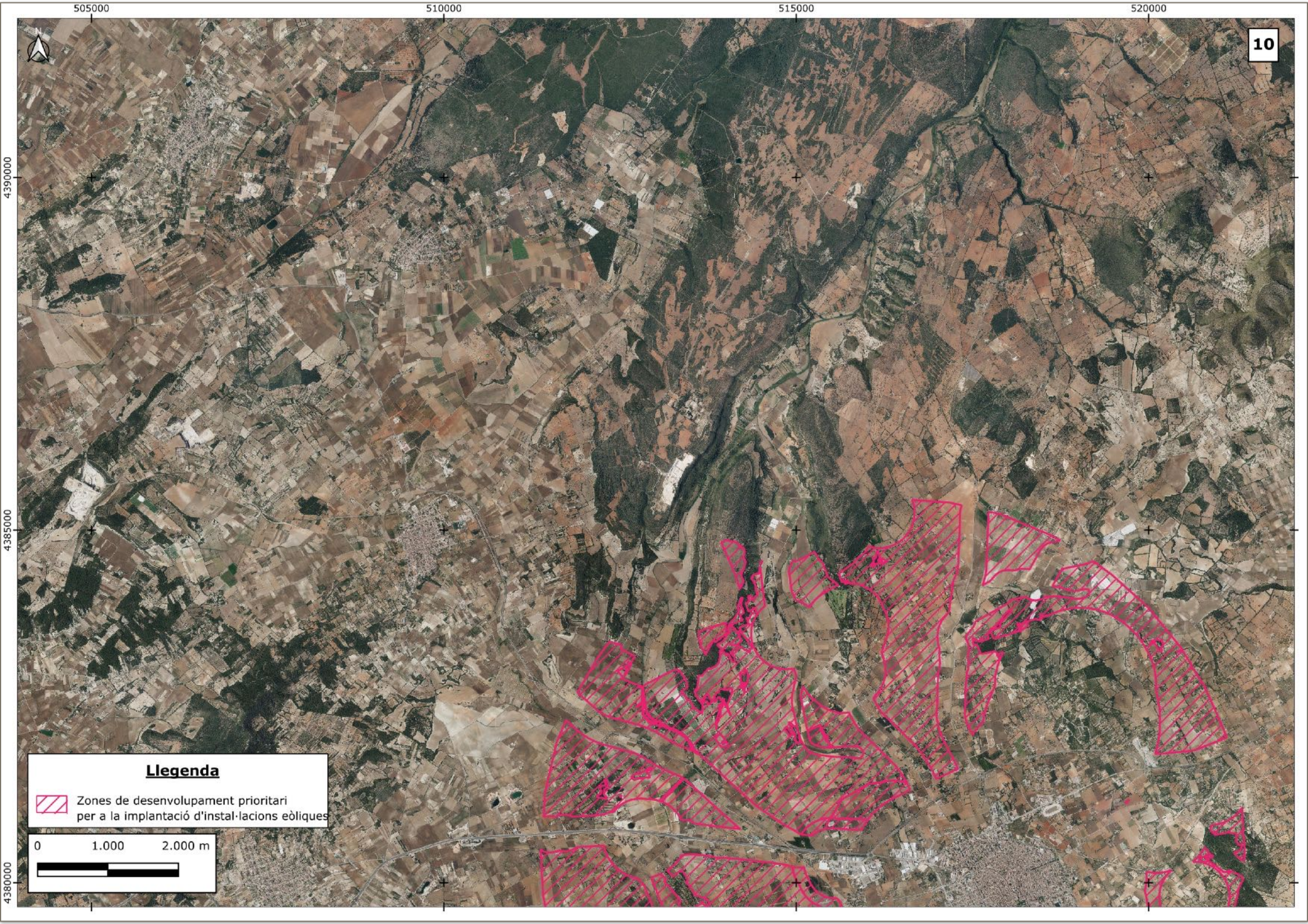
10
505000
510000
515000
520000
4390000
4385000
4380000
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

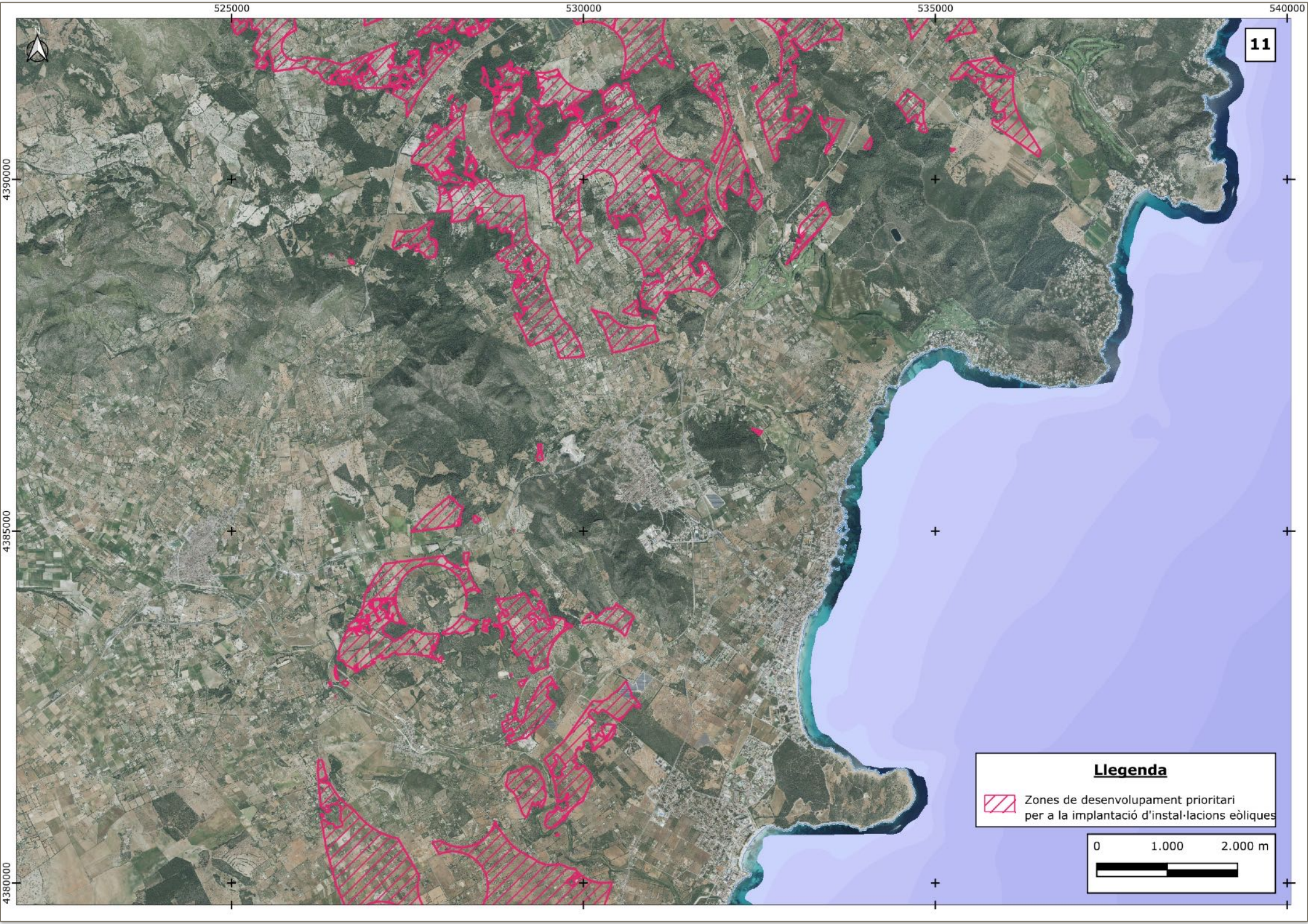
525000
530000
535000
540000
4390000
4385000
4380000
11
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

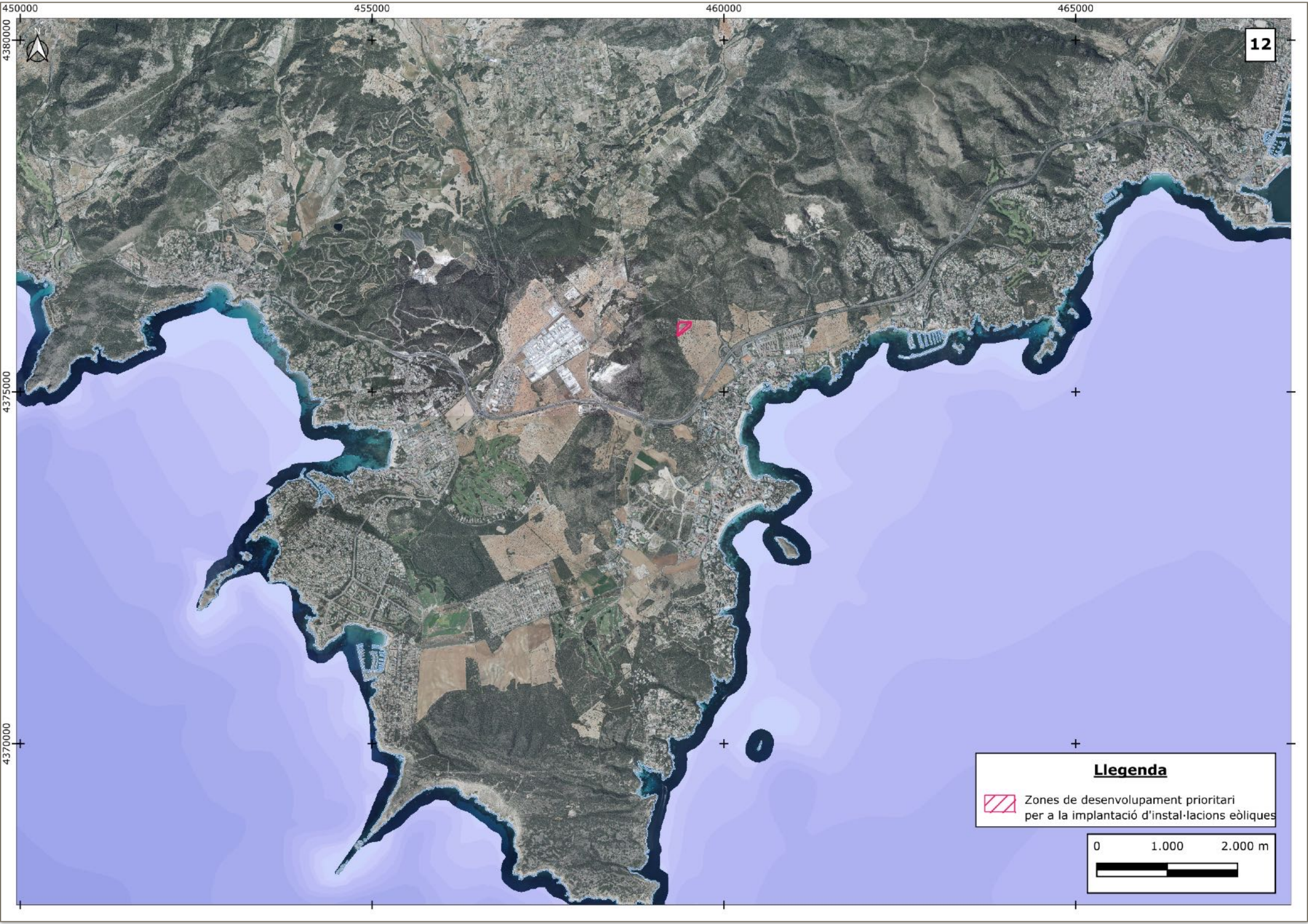
450000
455000
460000
465000
4380000
4375000
4370000
N
12
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

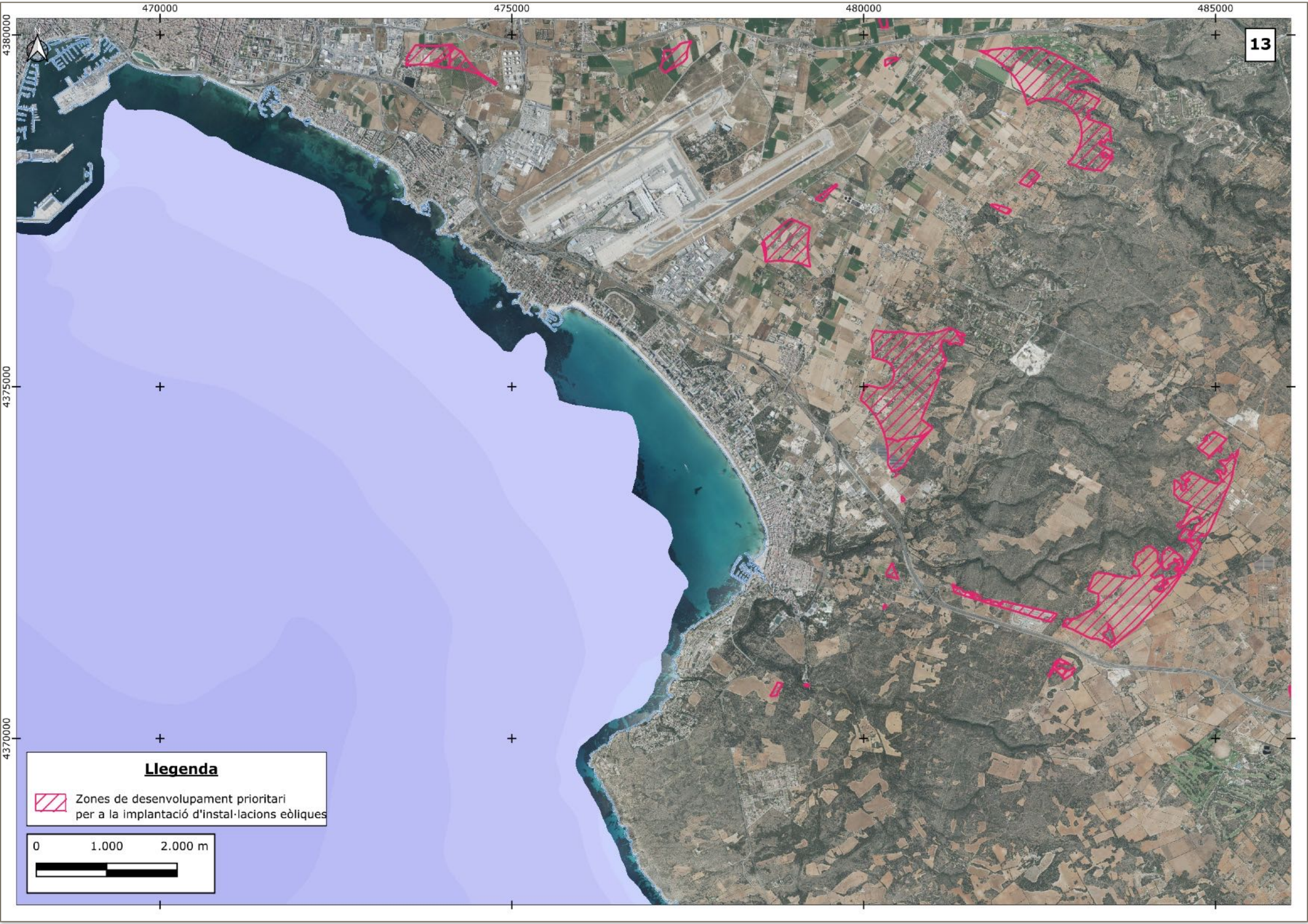
470000
475000
480000
485000
4380000
4375000
4370000
13
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

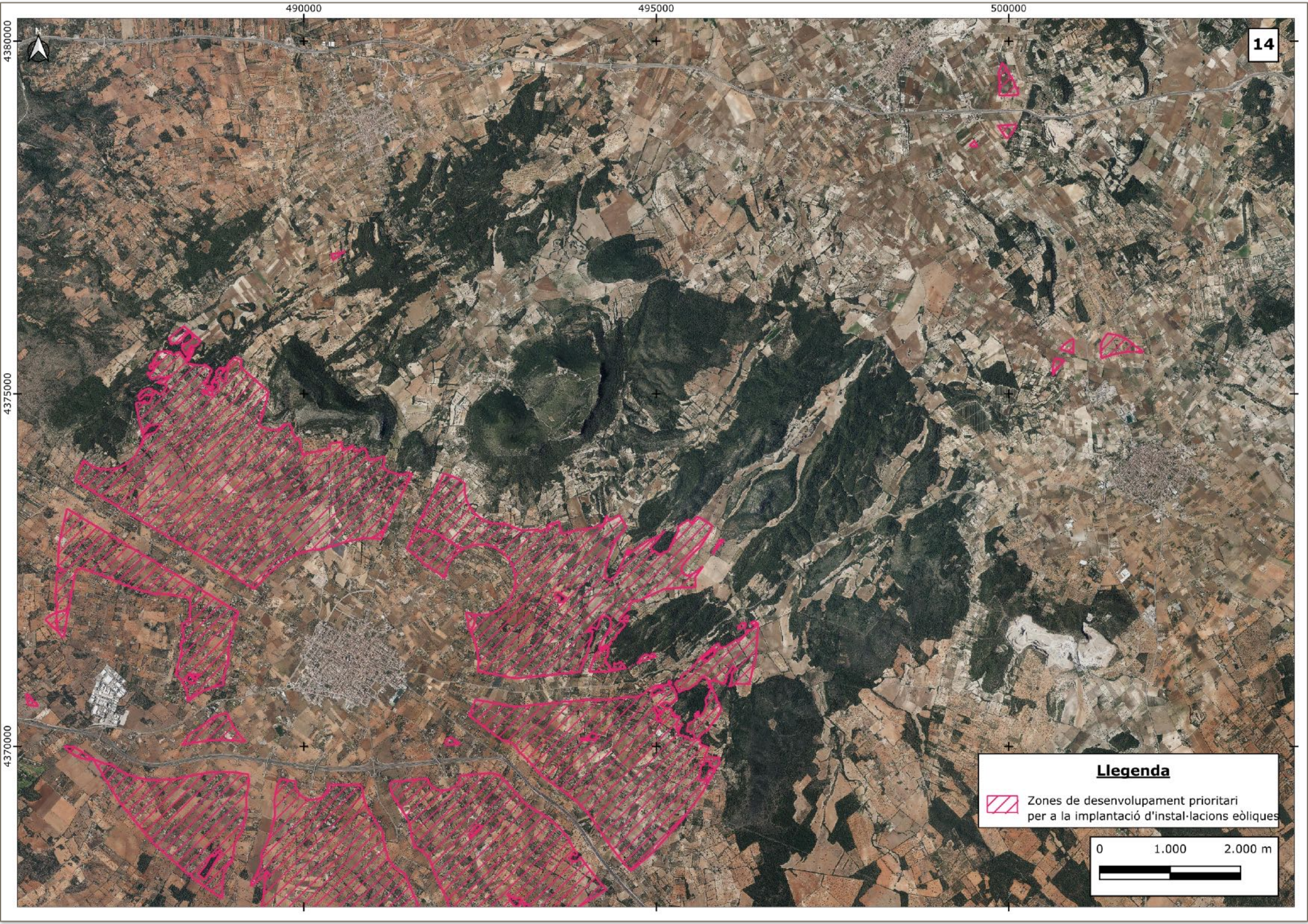
14
490000
495000
500000
4380000
4375000
4370000
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

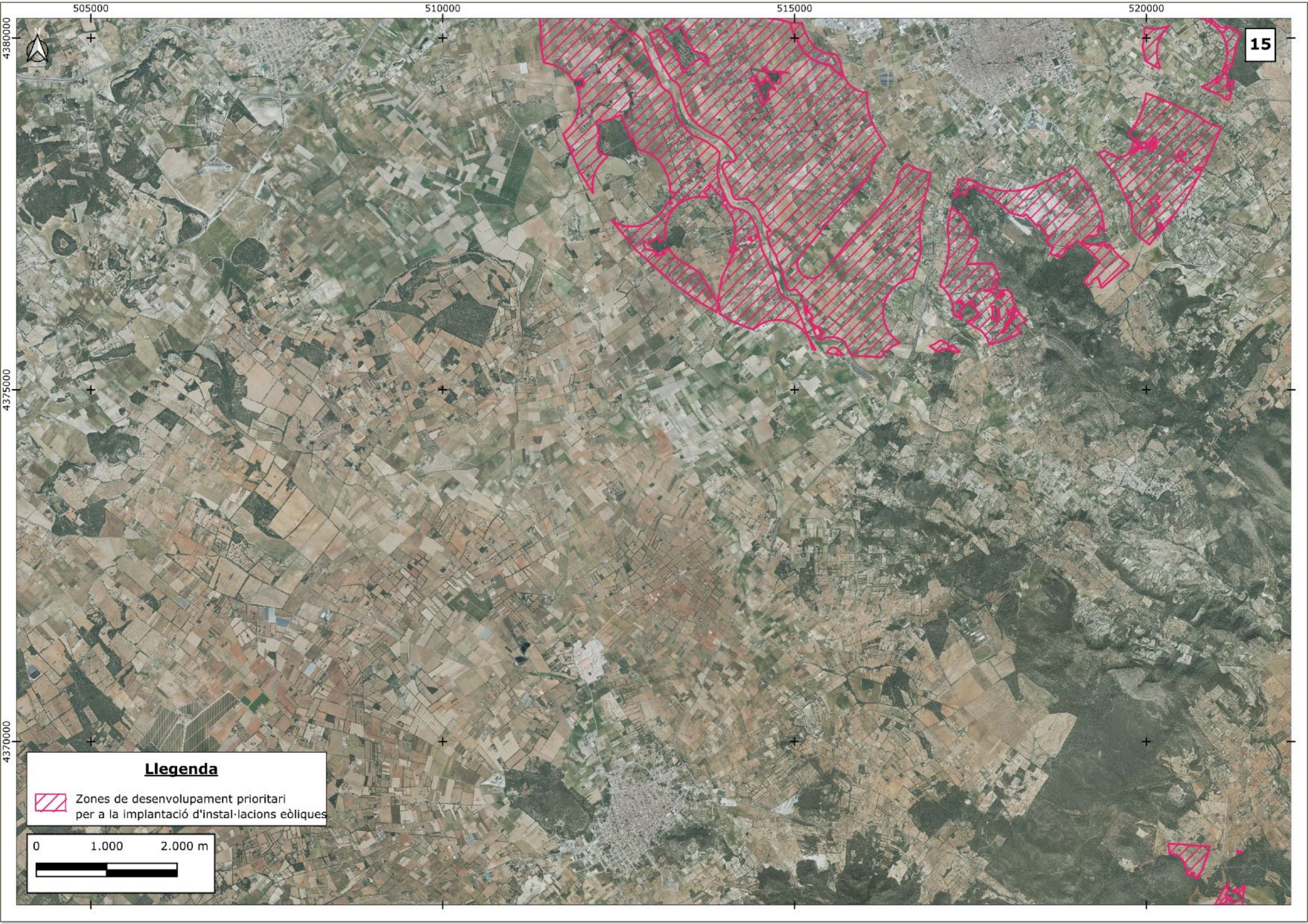
505000
510000
515000
520000
4380000
4375000
4370000
15
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

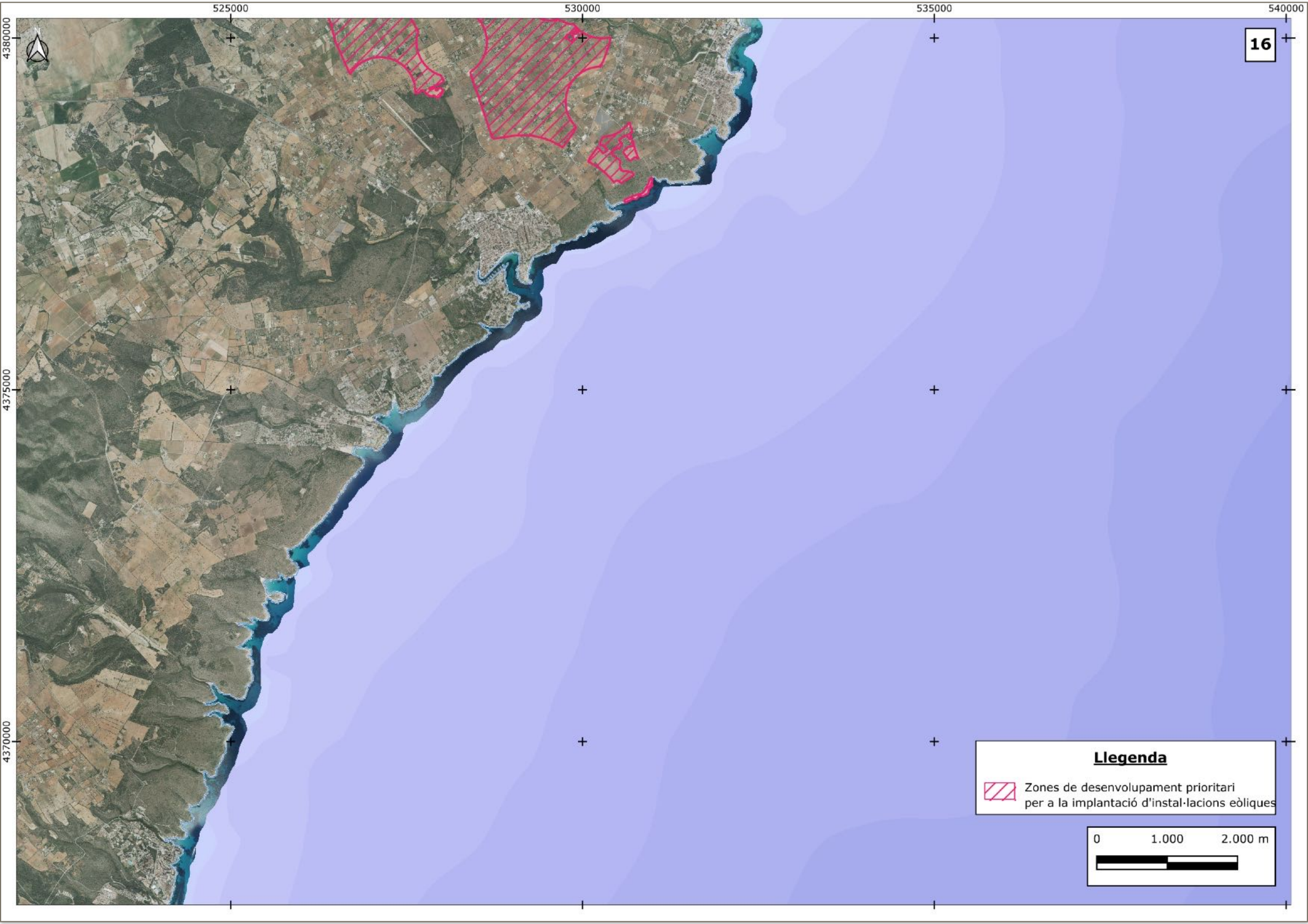
525000
530000
535000
540000
4380000
4375000
4370000
16
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

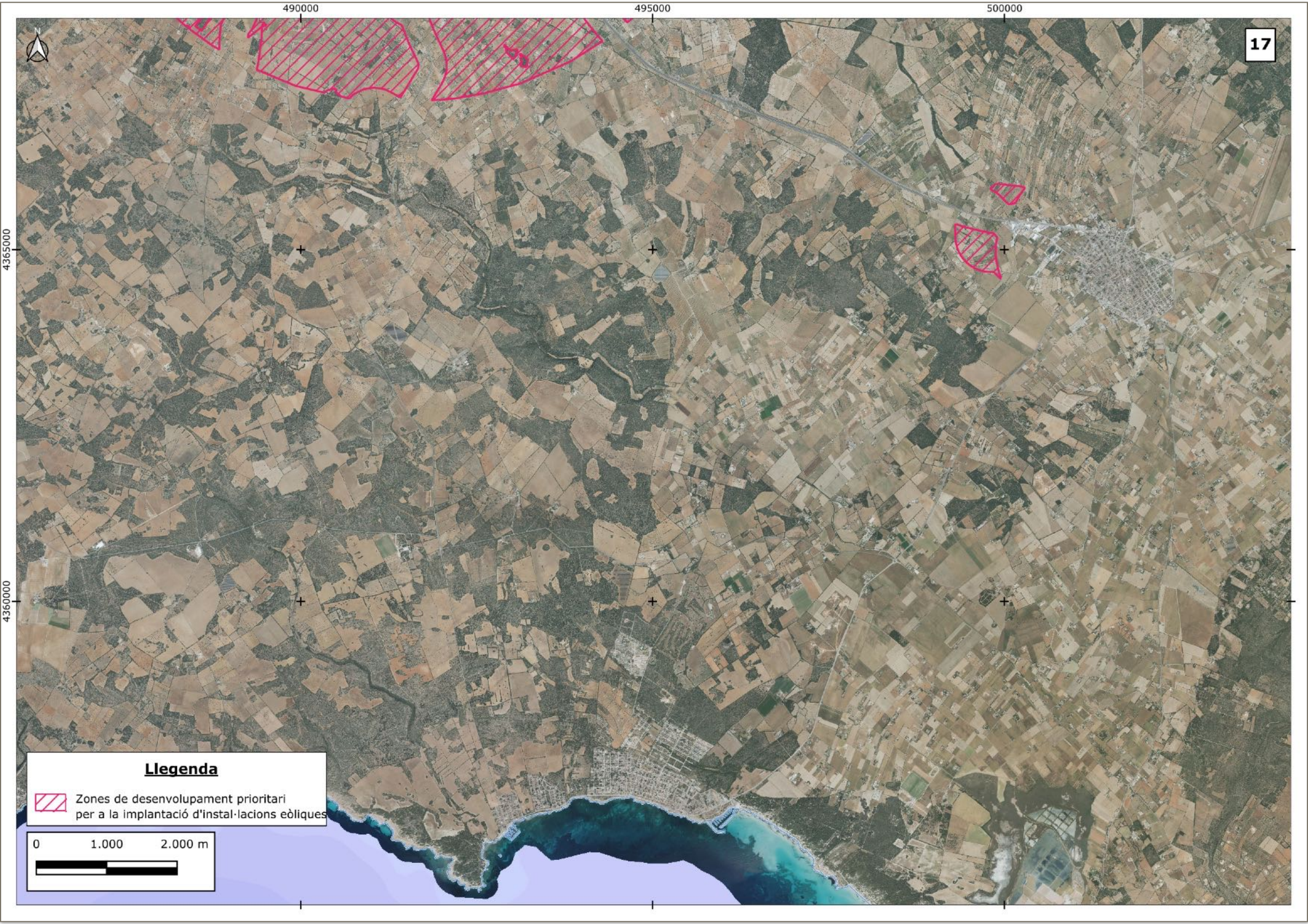
490000
495000
500000
4365000
4360000
N
17
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

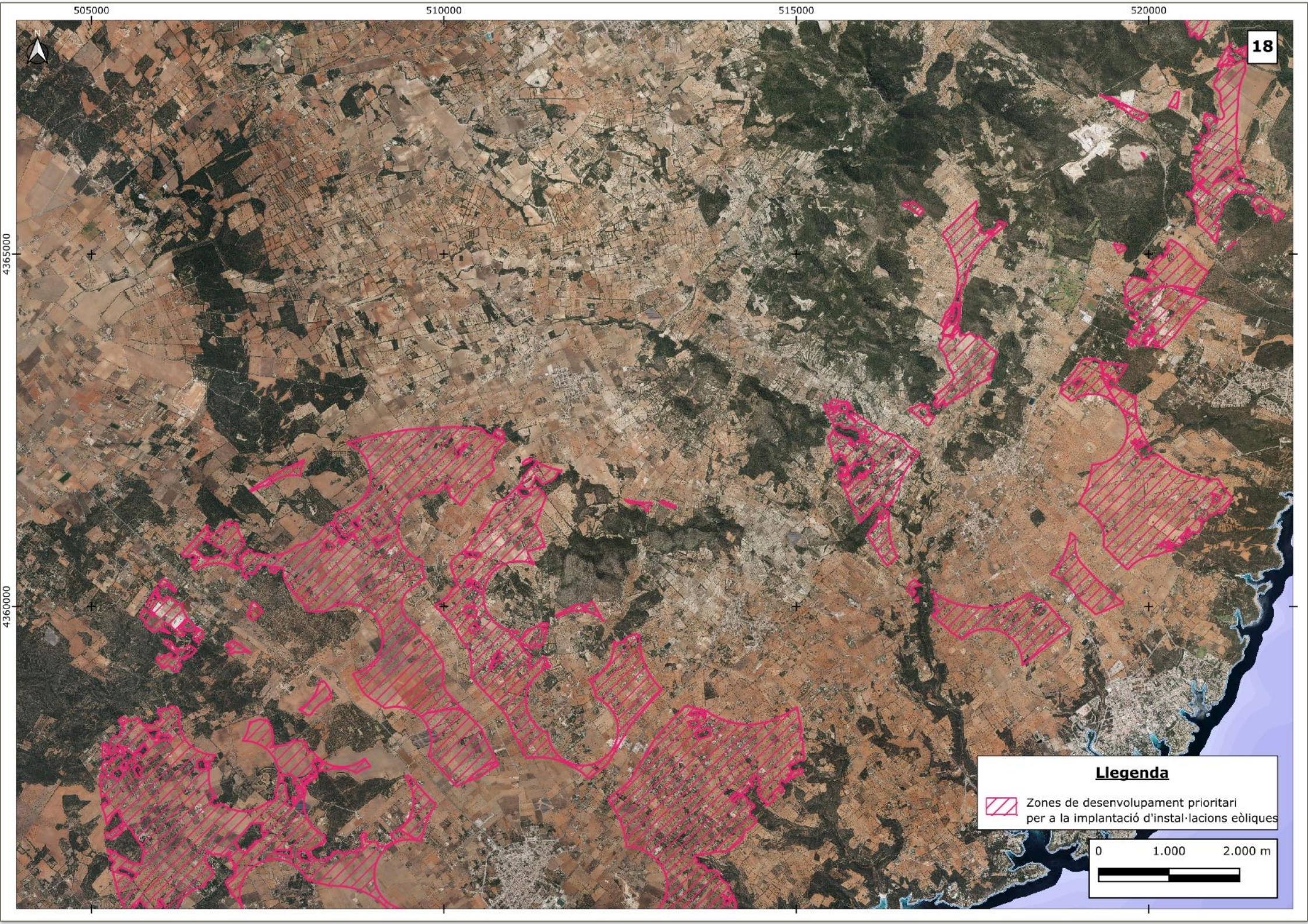
505000
510000
515000
520000
4365000
4360000
18
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

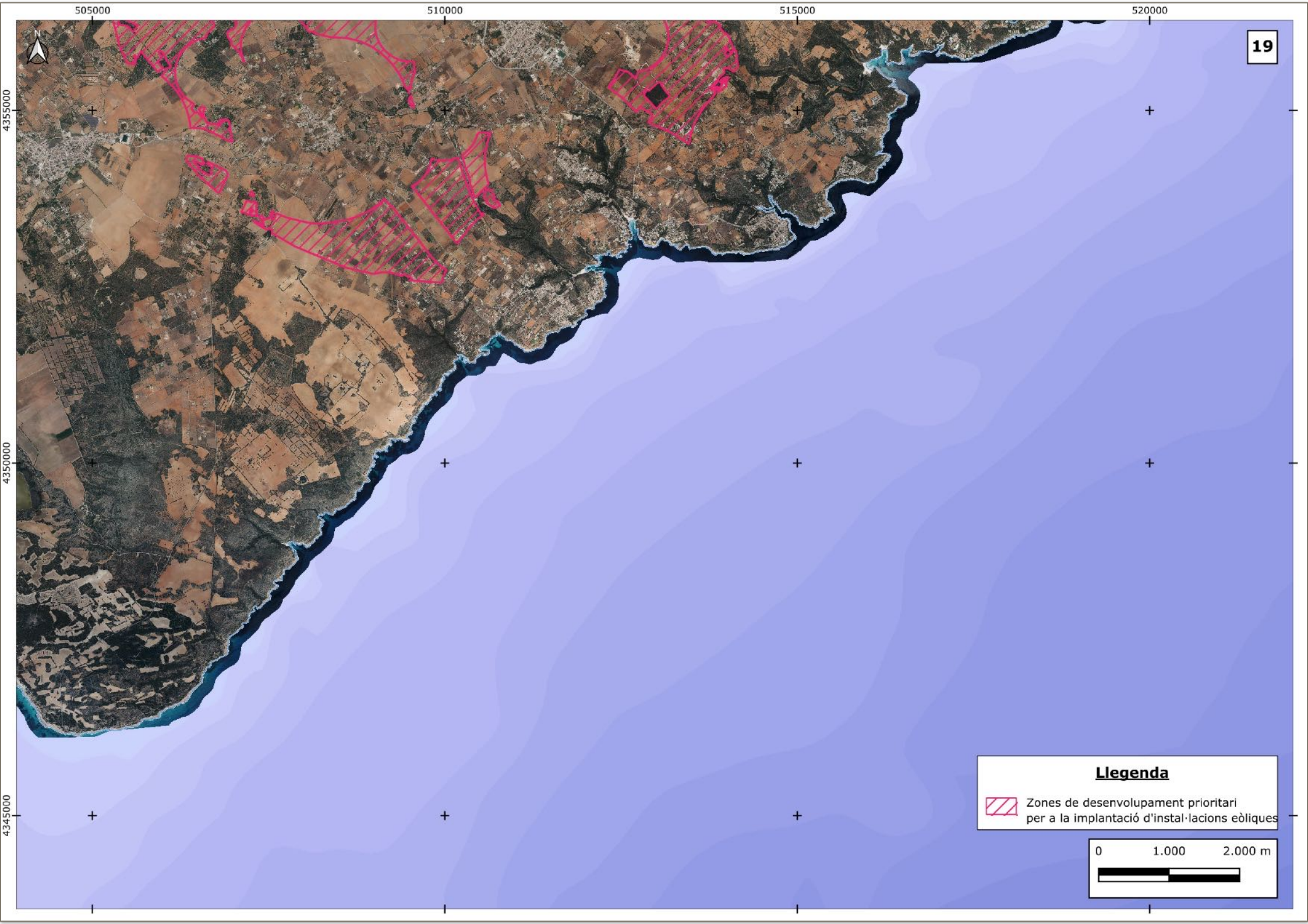
19
505000
510000
515000
520000
4355000
4350000
4345000
N
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari
per a la implantació d'instal·lacions eòliques
0
1.000
2.000 m

Delimitació de les ZDP3 per a la implantació de plantes de generació amb biomassa

Pel que fa a les Zones de Desenvolupament Prioritari per a la implantació de plantes de generació d'energia amb biomassa (ZDP3), cal tenir en compte que, segons la legislació agrària vigent, la producció de biomassa agrària i forestal es considera un ús admès.

La implantació d'aquestes plantes, tot i tractar-se d'infraestructures de producció energètica, en general, s'ha considerat com assumible en sòl rústic si es compleixen determinades condicions.

Tot i que la seva ubicació preferent són els polígons industrials, en aquells nuclis —com és el cas de la major part dels nuclis de la serra de Tramuntana o d'altres de mida menor— on no hi ha sòl adequat disponible però sí accés a fonts properes de biomassa (procedents d'activitat agrària o de gestió forestal), es pot justificar la implantació en sòl rústic. Per tant, resulta oportú fomentar la implantació de les instal·lacions necessàries properes al recurs, en els termes que estableix la legislació agrària i de tractament de residus, i pròximes al consum per minimitzar el transport i elaborar un producte "Km 0".

La delimitació de la ZDP3 s'ha fet sobre sòl rústic comú amb menor grau de protecció: Àrees de Transició (AT) i Sòl Rústic de Règim General (SRG). També s'han inclòs les Àrees Rurals d'Interès Paisatgístic no boscoses de la Serra de Tramuntana, per la seva escassa disponibilitat de sòl rústic comú, així com les explotacions mineres inactives, en restauració o caducades.

Condicionants per a les ZDP3

Per tal que les instal·lacions dins la ZDP3 puguin optar al règim d'ús admès, a més de la delimitació proposada, s'estableixen les següents condicions de cautela:

— Distància màxima de 500 m als nuclis de població.

— Superfície d'ocupació màxima de 1.500 m².

— Ús preferent d'edificacions existents. Si calen edificacions noves, aquestes no podran superar els 300 m² ni els 1.500 m³ de volum.

— En cas d'ubicació en Àrees de prevenció de risc, es requereix informe favorable de l'administració competent.

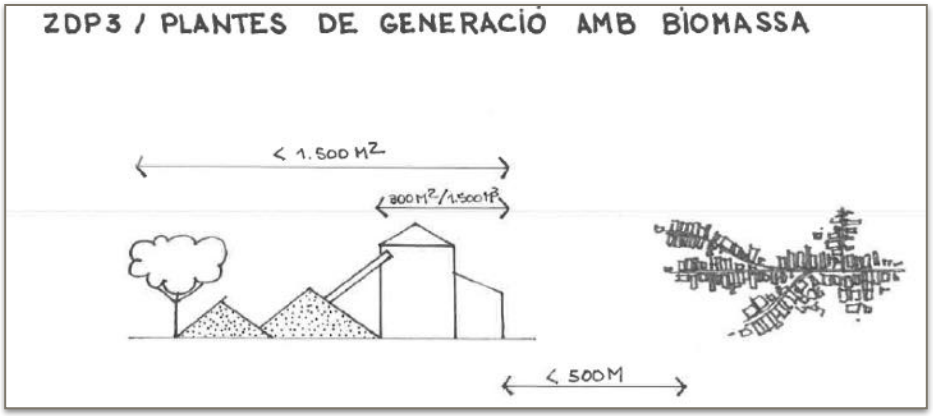

Esquemes gràfics d'implantació. Font: Memòria de la MP4 del PTIM.

Delimitació de les ZDP4 per autoconsum compartit o col·lectiu

En el model d'implantació d'energies renovables proposat en aquesta Modificació Puntual núm. 4 del PTIM, es considera prioritari fomentar la modalitat d'autoconsum compartit o col·lectiu, especialment en aquells casos on l'autoconsum individual resulta difícilment viable.

Les prospeccions realitzades i el debat generat durant el procés de participació ciutadana han posat de manifest la necessitat de promoure aquesta modalitat en àmbits amb elevada densitat de població, on la superfície de coberta disponible és insuficient per satisfer la demanda energètica de tots els usuaris. També es considera especialment adient en zones amb restriccions patrimonials o paisatgístiques, on la instal·lació d'equipaments sobre cobertes pot resultar inadequada o costosa. Aquesta mesura respon al principi de democratització de l'accés a l'energia i al dret a l'autoconsum.

La Llei 10/2019, de 22 de febrer, reconeix el dret de la ciutadania a produir i consumir la seva pròpia electricitat a partir de fonts renovables. A més, estableix l'obligació que totes les noves edificacions o les que canviïn d'ús en sòl rústic cobreixin íntegrament el seu consum elèctric mitjançant instal·lacions d'autoconsum renovable. En aquest marc, el Decret llei 4/2022, de 30 de maig, que modifica la Llei 10/2019, estableix que cada Consell Insular ha d'aprovar, en un termini de 6 mesos, una guia de criteris tècnics i estètics per a la implantació d'instal·lacions d'autoconsum individual o col·lectiu en cobertes, teulades i aparcaments de sòl urbà, especialment en entorns amb protecció patrimonial o paisatgística.

D'acord amb la normativa vigent, l'autoconsum pot ser individual o col·lectiu, segons si hi participa un o diversos consumidors. En el cas de l'autoconsum col·lectiu, diversos usuaris comparteixen una instal·lació de producció situada a proximitat dels punts de consum, amb distribució a través de xarxes elèctriques privades o públiques.

Tanmateix, en indrets com els pobles de la Serra de Tramuntana, conjunts històrics o nuclis antics, la singularitat de la morfologia urbana, la topografia i el seu alt valor patrimonial i paisatgístic poden dificultar o desaconsellar la implantació generalitzada d'instal·lacions individuals per autoconsum. En aquests casos, és preferible fomentar l'autoconsum col·lectiu, que permet centralitzar la generació i reduir l'impacte visual i ambiental mitjançant la ubicació de les instal·lacions en zones adequades dins o prop dels nuclis urbans.

Amb aquest objectiu, la Modificació núm. 4 del PTIM preveu la creació de Zones de Desenvolupament Prioritari 4 (ZDP4) específicament destinades a facilitar projectes d'autoconsum col·lectiu. A més, en línia amb els Objectius II i III de l'Estratègia del Paisatge del Consell de Mallorca, s'incorporen a la normativa del PTIM criteris i condicionsper garantir que aquestes instal·lacions es disenyin i integrin adequadament en el paisatge, mitjançant mesures correctores específiques per minimitzar els impactes visuals i ambientals.

La delimitació de la ZDP4 es defineix com una franja de sòl rústic perimetral a les Àrees de Desenvolupament Urbà i a les Àrees d'Assentament en Paisatge d'Interès, amb una amplada equivalent a la distància màxima permesa per la normativa sectorial per a l'autoconsum a través de xarxa elèctrica. Se n'exclouen, però, els sòls qualificats com a AANP, ANEI, ARIP-B, APT de Carreteres, espais protegits i Xarxa Natura 2000, així com altres àmbits ambientalment sensibles. També s'hi inclouen explotacions mineres inactives, en restauració o caducades.

Condicionants per a les ZDP4

Per tal que aquestes instal·lacions puguin acollir-se al règim d'ús admès, s'han establert condicions de cautela, orientades a evitar instal·lacions de grans dimensions o concentracions excessives. En concret:

— La superfície màxima ocupada per instal·lacions d'autoconsum col·lectiu, ja siguin solars, microeòliques o mixtes, no pot superar els 3.000 m² dins un radi de 400 metres des del centre geomètric de la instal·lació.

— En cas d'utilització d'aerogeneradors de microeòlica, l'alçària màxima no pot superar els 8 metres des de la rasant del terreny.

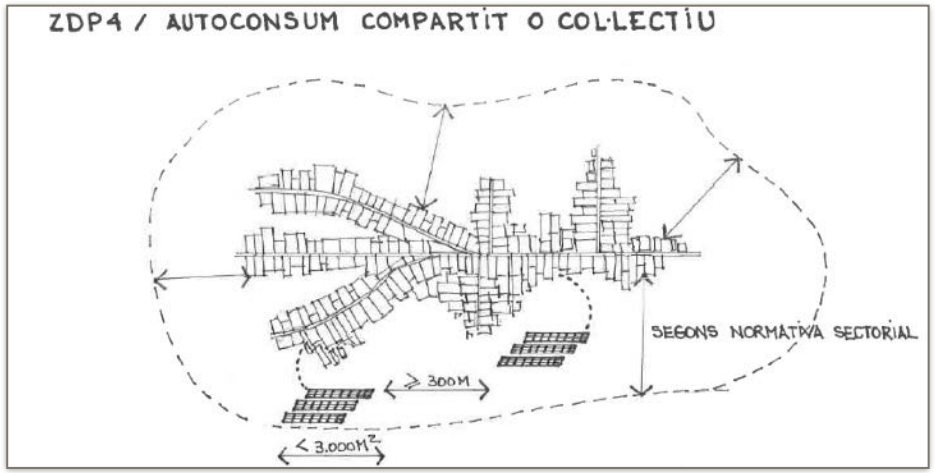

Esquemes gràfics d'implantació. Font: Memòria de la MP4 del PTIM.

Comparativa zones d'aptitud definides al PDSEIB i ZDP definides a la MP

A continuació es fa una anàlisi de la correlació entre la delimitació proposada de ZDP i la delimitació de les zones d'aptitud ambiental i territorial definides al Pla Director Sectorial energètic de les Illes Balears, per contrastar els resultats i les possibles coincidències o divergències.

Només es comparen les zones d'aptitud per a instal·lacions fotovoltaiques i eòliques, ja que són les tipologies previstes al PDSEIB. Respecte a la generació amb biomassa, no existeix interacció amb el PDSEIB respecte als graus d'aptitud, atès que aquest el PDS no en determina per a aquesta tipologia d'infraestructures.

Instal·lacions fotovoltaiques

Del creuament de les capes d'aptitud per a instal·lacions fotovoltaiques i les ZDP per aquest tipus d'instal·lacions s'obté que:

Categoria d'aptitud del territori del PDSEIB	% ZDP1 per categoria del PDSEIB
Alta	23,1
Mitjana	62,6
Baixa	11,8
Zona d'exclusió	2,5

Les zones d'exclusió on apareixen representades ZDP corresponen a l'àmbit aeroportuari i a la zona perifèrica de protecció del Parc Natural de s'Albufera. Tal com s'ha indicat prèviament, i es recull a la normativa del Pla, la seva inclusió gràfica com a ZDP no eximeix del compliment de la normativa sectorial i ambiental vigent, que prevaldrà en qualsevol cas.

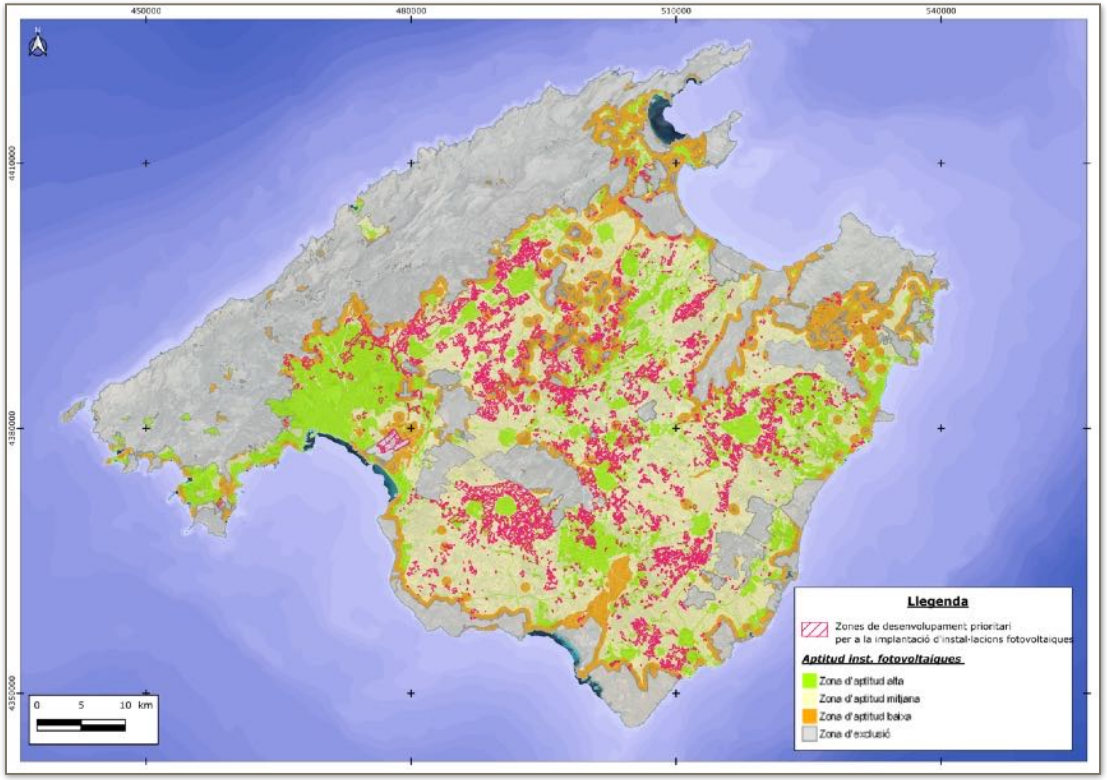

Comparativa zones d'aptitud definides al PDSEIB i ZDP definides a la MP

La major part de les ZDP s'ubiquen a zones d'aptitud alta i mitjana, tractant-se de les que segons el PDSEIB tenen amb major aptitud ambiental i territorial per a la implantació d'aquestes instal·lacions.

El fet de que les ZDP no coincideixin amb les zones d'aptitud alta (que es consideren prioritàries per a la implantació d'aquestes instal·lacions) és degut principalment a diferències puntuals amb els factors utilitzats i la diferencia de ponderació d'aquests factors. En el cas de les ZDP, els factor amb més pes corresponen a la protecció d'espais naturals, el paisatge i la protecció del patrimoni. En canvi,

d'acord amb l'indicat a la Memòria justificativa del PDSEIB, els factors amb més pes per a la determinació de les zones d'aptitud corresponen a la planificació territorial, els usos del sòl i els riscos ambientals.

En els casos que hi hagi contradicció entre les noves ZDP i les zones d'aptitud definides al PDSEIB, sempre que estigui correctament justificat i es compleixi amb la normativa de la MP, prevaldrà l'establert al PTIM, atès que es considera que tenen caràcter més específic d'acord amb l'article 14.3 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'Ordenació Territorial. Aquestes ZDP no suposen una limitació ni prohibició d'implantació d'aquests tipus d'instal·lacions en altres zones, sempre i quan la normativa ho permeti.

A les ZDP, a més del compliment de la normativa de la MP, s'haurà de complir amb la normativa vigent, i en concret s'haurà de continuar complint amb l'establert a l'Annex F del PDSEIB.

Instal·lacions eòliques

Del creuament de les capes d'aptitud per a instal·lacions eòliques i les ZDP per aquest tipus d'instal·lacions s'obté que:

Zona d'aptitud (PDSEIB)	% ZDP
Alta	68,5
Mitjana	1,3
Baixa	15,7
Zona d'exclusió	14,5

La major part de les ZDP s'ubiquen a zones d'aptitud alta, tractant-se de les que segons el PDSEIB tenen amb major aptitud ambiental i territorial i que es consideren prioritàries per a la implantació d'aquestes instal·lacions.

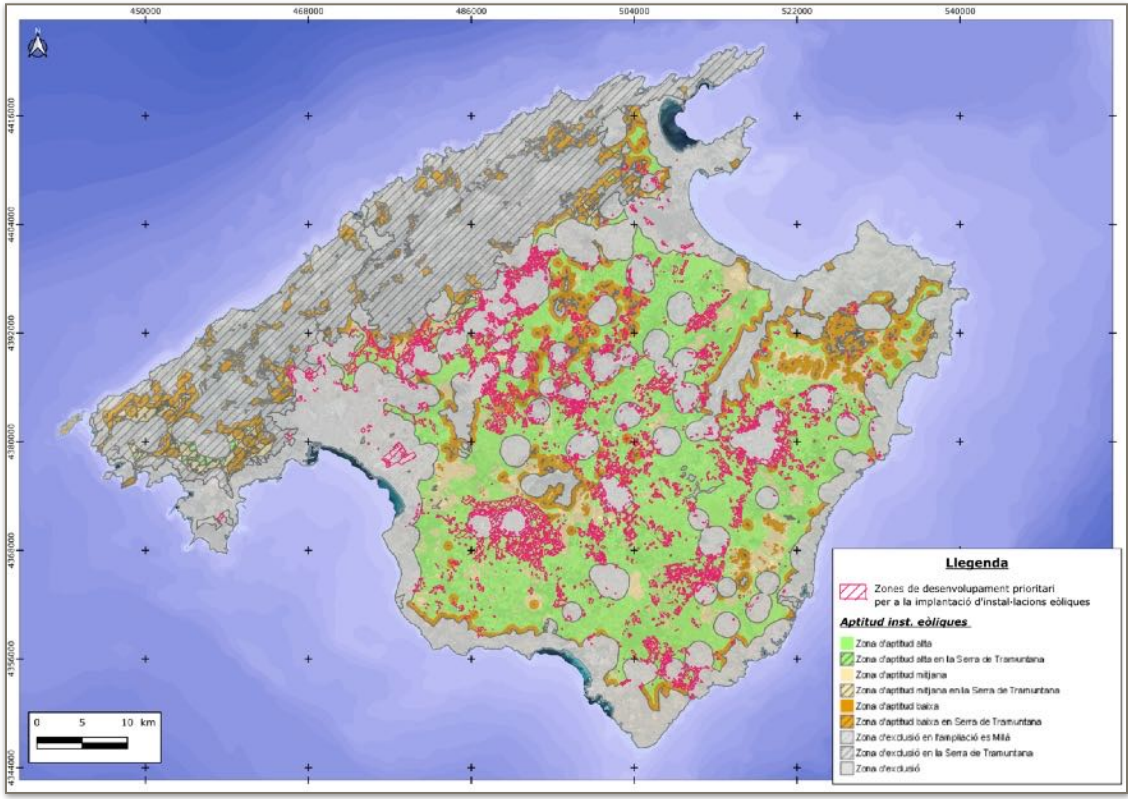

Comparativa zones d'aptitud definides al PDSEIB i ZDP definides a la MP

S'observa una lleugera superposició entre els àmbits delimitats com a ZDP2 i determinades zones d'exclusió identificades al mapa d'aptituds del PDSEIB. Aquesta coincidència es deu a l'ús d'una metodologia més actualitzada en l'anàlisi multi-criteri, que introdueix criteris més precisos i contextualitzats.

Concretament, s'ha considerat que la proximitat a zones urbanes no representa necessàriament un impediment per a la implantació d'instal·lacions eòliques, sempre que es tracti d'àrees que no tinguin usos residencials, turístics o dotacionals. Aquest és el cas de polígons industrials, zones de serveis o grans infraestructures

tècniques, sempre que la presència d'aerogeneradors no interfereixi en la seva funcionalitat ni afecti negativament les àrees d'influència residencials, turístiques o dotacionals properes.

En els casos que hi hagi contradicció entre les noves ZDP i les zones d'aptitud definides al PDSEIB, sempre que estigui correctament justificat i es compleixi amb la normativa de la MP, prevaldrà l'establert al PTIM, atès que es considera que tenen caràcter més específic d'acord amb l'article 14.3 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'Ordenació Territorial. Aquestes ZDP no suposen una limitació ni prohibició d'implantació d'aquests tipus d'instal·lacions en altres zones, sempre i quan la normativa ho permeti.

A les ZDP, a més del compliment de la normativa de la MP, s'haurà de complir amb la normativa vigent, i en concret s'haurà de continuar complint amb l'establert a l'Annex F del PDSEIB.

Criteris de disseny i condicions d'implantació de les energies renovables

La Modificació Puntual pretén, amb caràcter general, regular que la producció d'energia elèctrica a partir de fonts renovables —solar, eòlica i biomassa— s'harmonitzi amb la preservació del territori i del paisatge, en consonància amb els principis establerts pel Conveni Europeu del Paisatge (Florència, 2000) i l'Estratègia del Paisatge de Mallorca, que reconeixen el paisatge com un valor d'interès públic en àmbits culturals, ecològics, ambientals i socials.

Per aquest motiu, a més de la delimitació de les ZDP i els seus condicionants específics, a la modificació puntual s'estableixen una sèrie de criteris que hauran de complir aquesta tipologia d'infraestructures energètiques. Aquests criteris són de caràcter general per a les instal·lacions que es pretenguin implantar a Mallorca, no només d'aplicació a les instal·lacions previstes a ZDP.

Els criteris de disseny i les condicions per a la implantació d'energies renovables es proposa que siguin desenvolupats pel planejament urbanístic municipal, sempre que aquest s'adapti a les determinacions de la Modificació Puntual núm. 4 del PTIM. Fins que aquesta adaptació no es produeixi, prevaldran els criteris més restrictius entre els establerts pel planejament vigent i els recollits en aquesta normativa. En àmbits amb figures de protecció patrimonial o paisatgística, caldrà complir les determinacions específiques del PTIM.

Tal i com s'ha indicat, l'aplicació d'aquests criteris i condicions serà exigible independentment de si la instal·lació es troba o no dins d'una Zona de Desenvolupament Prioritari (ZDP).

Els criteris, que s'indiquen a continuació, queden incorporats a la normativa de la MP.

Criteris i condicions d'implantació per a instal·lacions d'autoconsum individual

Pel que fa a la ubicació de l'immoble on es preveu la implantació d'instal·lacions d'autoconsum individual, es distingeixen dues situacions diferenciades: una de caràcter general i una altra específica per a entorns amb figures de protecció patrimonial o paisatgística.

En el cas general, s'estableixen uns criteris orientatius que han de servir com a pauta per a la instal·lació. En canvi, en els entorns protegits, s'apliquen condicions específiques de compliment obligatori.

A més, en cada cas s'identifiquen diferents modalitats d'implantació, segons si les instal·lacions es projecten sobre la coberta dels edificis o directament sobre el terreny, proposant-se criteris diferenciats per a cadascuna d'aquestes tipologies, tal com es detalla a continuació.

1. **Criteris generals per a instal·lacions d'energia solar d'autoconsum individual sobre coberta**

   a. S'han d'instal·lar allà on l'impacte visual des de l'entorn proper sigui inferior i on s'integrin millor i de forma més ordenada amb la composició general de l'immoble i d'altres instal·lacions preexistents si en fos el cas.

   b. Les instal·lacions d'autoconsum individual sobre coberta inclinada han d'utilitzar sistemes de panells coplanars amb la coberta, adossats, i sense sobresortir del carener ni del pla de façana; així mateix s'han d'alinear amb els eixos principals de la coberta i separar-se més de 0,5 metres del perímetre exterior.

c. Les instal·lacions d'autoconsum individual sobre coberta plana han d'utilitzar sistemes amb panells solars coplanars, o sobre una estructura amb una inclinació màxima del 50 %, que no se superi en cap punt l'alçada d'un metre (1m) des del paviment i s'han de separar un mínim de 0,50 m del perímetre exterior.

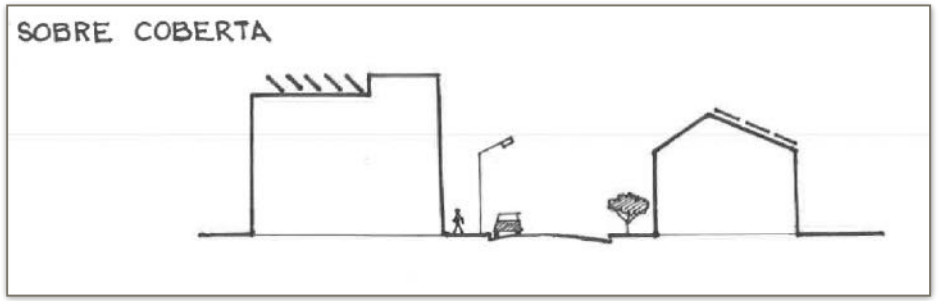

Esquemes gràfics d'implantació. Font: Memòria de la MP4 del PTIM.

2. Criteris generals per a instal·lacions d'autoconsum individual sobre el terreny

a. Els panells solars s'han de situar, en zones amb menor pendent i d'escassa visibilitat des de l'espai públic o des de parcel·les de l'entorn.

b. S'han d'assentar directament sobre el terreny, amb estructures directament recolzades o amb sistemes d'ancoratge amb perns perforadors o sistemes equivalents.

c. L'alçada màxima de la instal·lació serà de 2m.

d. En cas que les instal·lacions estiguin en zones de visibilitat alta des de l'entorn proper com vies de comunicació o zones habitades s'ha de plantar una barrera vegetal de protecció visual al voltant de la nova instal·lació, a base d'espècies autòctones i de baix requeriment hídric similars a les existents

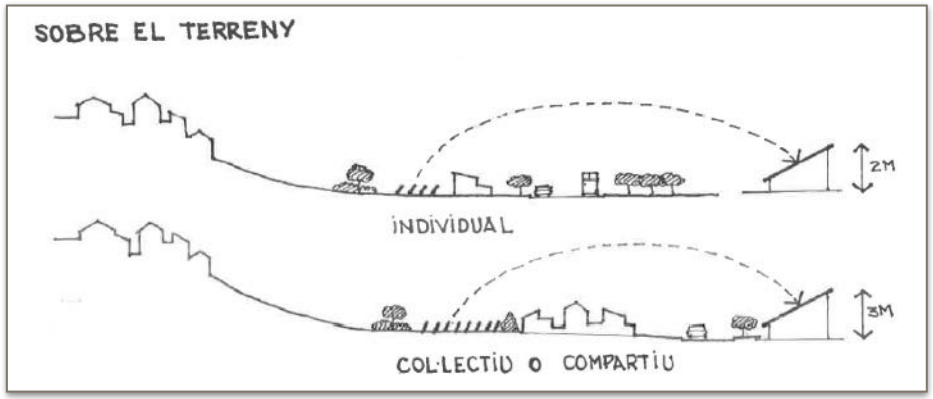

Esquemes gràfics d'implantació. Font: Memòria de la MP4 del PTIM.

en l'entorn proper.

3. Condicions per a les instal·lacions d'autoconsum individual en entorns que comptin amb figures de protecció patrimonial o paisatgística

a. No es permeten els panells solars a la coberta en els casos següents:

1) Béns d'Interès Cultural (BIC) en les categories de monument, jardí històric, lloc d'interès etnològic, zona arqueològica, zona paleontològica i lloc històric, inclosos els seus entorns de protecció.

2) Elements declarats Bé Catalogat i els seus entorns de protecció.

3) Edificis inclosos als catàlegs municipals de protecció del patrimoni històric amb el nivell de protecció més elevat (A) (integral).

4) Elements etnològics com molins, porxos, barraques, eixugadors, sínies, murs de pedra, rentadors, etc.

Excepcionalment, previ informe favorable de l'òrgan competent en Patrimoni Històric atenent als elements afectats, es podrà autoritzar la implantació de panells solars en els elements abans descrits o en el seu entorn de protecció.

b. Es permet la instal·lació de panells solars en els casos següents:

• Béns d'Interès Cultural (BIC) amb la categoria de conjunt històric I els seus entorns de protecció.

• Nucli antic (o centre històric), nucli tradicional o similar, i a les zones que corresponguin a les trames urbanes originàries derivades de les Ordinacions de 1300 del Rei Jaume II.

• Edificis o conjunts inclosos als catàlegs municipals de protecció del patrimoni històric no inclosos als apartats anteriors d'aquesta norma.

En qualsevol cas la implantació de panells solars sobre coberta en els elements patrimonials d'aquest apartat, a més dels criteris definits en els apartats 1 i 2 d'aquesta norma, haurà d'atendre a les condicions següents:

1) S'ha de mantenir la configuració arquitectònica del bé.

2) Els panells solars no poden ser visibles des de la via o espai públic (carrers, places, miradors o punts de vista alts singulars), tant si és a curta com a mitja distància.

3) En coberta inclinada, els panells han de ser d'acabats mates i cromatisme integrat.

4) En coberta plana no es permet que els panells solars superin l'alçada de l'ampit.

Excepcionalment, previ informe favorable de l'òrgan competent en Patrimoni Històric, atenent a les característiques dels elements afectats, es podran autoritzar altres condicions per a la implantació de panells solars en els elements abans descrits o en el seu entorn de protecció.

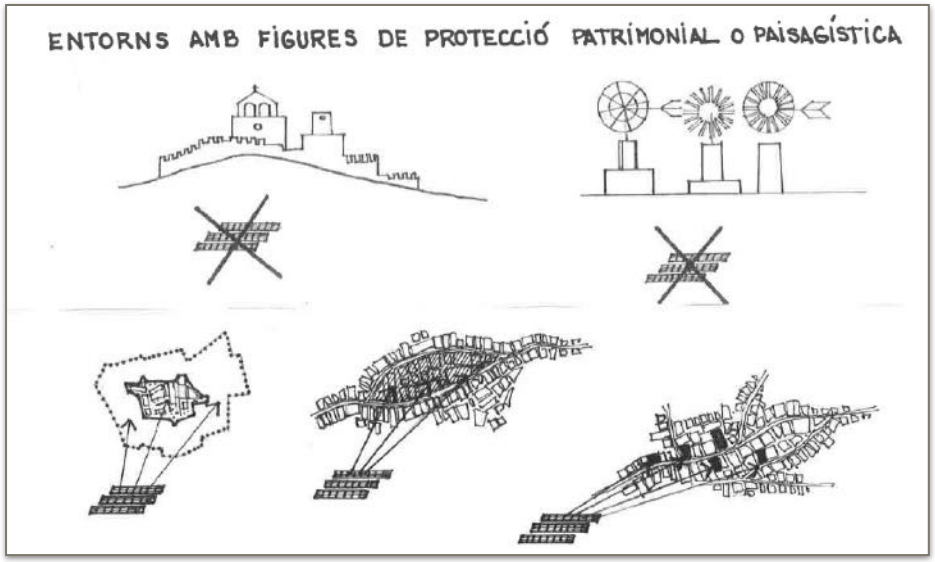

Esquemes gràfics d'implantació. Font: Memòria de la MP4 del PTIM.

Criteris i condicions d'implantació per a instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu

D'acord amb l'article 52.1 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, el model territorial per a la implantació d'energies renovables proposa que, en els nuclis urbans de Mallorca, el planejament urbanístic fomenti el desenvolupament d'instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu, tant sobre cobertes, marquesines i elements comunitaris, com directament sobre el terreny.

Pel que fa a la seva implantació, es distingeixen dues casuístiques, com en el cas de l'autoconsum individual: una de caràcter general, per a la qual es proposen criteris orientatius, que han de servir com a pauta de referència; i una altra específica per a entorns amb figures de protecció patrimonial o paisatgística, on s'apliquen condicions obligatòries.

A més, en ambdós casos, es contemplen diverses modalitats d'implantació, segons si les instal·lacions es col·loquen sobre cobertes o directament sobre el terreny, amb criteris diferenciats per a cadascuna, com es detalla a continuació.

1. Criteris generals per a instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre coberta.

a. S'han d'instal·lar allà on l'impacte visual des de l'entorn proper sigui inferior i on s'integrin millor i de forma més ordenada amb la composició general de l'immoble i d'altres instal·lacions preexistents si en fos el cas.

b. Les instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre coberta inclinada han d'utilitzar sistemes de panells coplanars amb la coberta, adossats, i sense sobresortir del carener ni del pla de façana; així mateix s'han d'alinear amb els eixos principals de la coberta i separar-se més de 0,5 metres del perímetre exterior.

c. Les instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre coberta plana han d'utilitzar sistemes amb panells solars coplanars, o sobre una estructura amb una inclinació màxima del 50 %, que no se superi en cap punt l'alçada de 1 m des del paviment, i s'han de separar un mínim de 0,50 m dels límits exteriors.

2. Criteris generals per a instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre el terreny.

a. S'han d'ubicar properes als nuclis urbans, en zones que comptin amb una categoria de sòl amb menor grau de protecció.

b. Els panells solars s'hauran de situar en zones amb menor pendent i d'escassa visibilitat des de l'espai públic o des de parcel·les de l'entorn.

c. S'han d'assentar directament sobre el terreny, amb estructures directament recolzades o amb sistemes d'ancoratge amb perns perforadors o sistemes equivalents.

d. L'alçada màxima de la instal·lació sobre el terreny serà de 3 m.

e. Han d'adoptar mesures correctores d'impacte paisatgístic, tenint en compte els criteris següents:

1) Adaptar la forma d'implantació a la dimensió i forma parcel·lària de l'entorn.

2) Plantar barreres vegetals en tot el perímetre de la nova instal·lació, respectant la forma parcel·lària, a base d'elements

arboris i arbustius, autòctons, de baix requeriment hídric i similars a les de l'entorn.

3) En els tancaments de la instal·lació, han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic.

4) En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic.

f. S'han d'utilitzar elements d'alta eficiència energètica per tal de minimitzar la superfície d'ocupació de la instal·lació.

3. Condicions per a les instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu en entorns que comptin amb figures de protecció patrimonial o paisatgística

a. S'ha de prioritzar la implantació d'instal·lacions comunitàries (cooperatives energètiques, comunitats d'energies renovables) sobre equipaments o edificis de tipologia no tradicional i en aparcaments públics.

b. En el cas d'implantació d'instal·lacions comunitàries d'autoconsum, s'ha de justificar que la nova instal·lació no desfigura les principals perspectives dels conjunts històrics declarats, o dels nuclis antics més propers, aportant una anàlisi de visibilitats amb documentació gràfica adient.

c. En cas que no sigui possible la ubicació sobre els elements de l'apartat anterior s'ubicaran en sòl rústic i han de seguir els criteris definits en l'apartat 2 d'aquesta norma a més dels següents:

1) S'han d'ubicar en una parcel·la que tingui una visibilitat baixa des dels principals punts d'observació: miradors, punts més elevats i vies de comunicació, especialment en el pla proper (0-500m) i en el pla mitjà (500-1.500m).

2) La superfície màxima de la nova instal·lació serà de 3.000 m² per tal d'afavorir una millor integració.

Criteris i condicions d'implantació per a parcs fotovoltaics

D'acord amb l'establert al PDSEIB, s'entén per ocupació territorial d'una instal·lació fotovoltaica la superfície de terreny que ocupa, delimitada per la poligonal que la circumscriu, excloent-hi les esteses, així com els possibles elements d'emmagatzematge i distribució de l'energia elèctrica.

La ubicació de les instal·lacions fotovoltaiques amb una potència superior als 100 kW es determinarà segons el que disposi la normativa sectorial aplicable.

Aquestes infraestructures hauran de ser regulades pel planejament urbanístic municipal, tenint en compte les característiques de l'entorn on es prevegi la seva implantació. Fins que aquest planejament no s'adapti a les presents disposicions, per garantir-ne la integració paisatgística i minimitzar-ne l'impacte territorial, el desenvolupament d'aquestes instal·lacions s'haurà d'ajustar als criteris següents:

a. S'han de situar fora de les categories següents: Àrees de transició i de les Zones d'alt valor agrari, en tant que aquestes darreres no s'hagin establert no es podran situar en Àrees d'interès agrari.

   L'exclusió de les AT té com a objectiu allunyar els parcs de les poblacions i deixar l'espai per a la implantació, de forma limitada, de plantes d'autoconsum compartit.

b. Han d'adoptar mesures d'integració paisatgística.

c. Han de mantenir la següent distància de separació de les vies de comunicació segons la seva jerarquia:

   1) Autovies o carreteres de 4 o més carrils: 100 m.

   2) Resta de carreteres de la xarxa primària i secundària: 50 m.

   3) Vies de la xarxa local o rural: 25 m.

d. S'han de separar de zones habitades un mínim de 25 m.

e. L'àrea ocupada per la instal·lació s'ha d'ubicar en terrenys de pendent inferior al 10%.

f. S'han d'ubicar majoritàriament en les zones de baixa o nul·la visibilitat. En zones de paisatge obert s'ha de realitzar un Estudi d'integració paisatgística que incorpori mesures d'harmonització amb l'entorn sense desfigurar-ne la perspectiva pròpia, sense detriment dels continguts específics que puguin incloure els projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental.

g. Els panells solars s'han de situar sobre estructures metàl·liques assentades directament sobre el terreny o fixades amb sistemes d'ancoratge amb perns perforadors o sistemes equivalents. S'han d'utilitzar elements d'alta eficiència energètica per tal de minimitzar la superfície d'ocupació de la instal·lació.

h. L'alçada màxima dels panells serà de 4 m.

i. Tret de zones de paisatge obert, en cas que les instal·lacions siguin visibles des de vies de comunicació o des de zones habitades s'han d'adoptar mesures d'esmorteïment de l'impacte visual com ara la incorporació de franges de vegetació al voltant de la nova instal·lació, a base d'espècies arbòries o arbustives autòctones, similars a les presents en l'entorn proper, i de baix requeriment hídric.

j. En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Si no és el cas, les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic.

k. En els municipis que no disposin d'un catàleg d'elements i espais protegits adaptat a aquest Pla, s'ha de deixar una franja de separació mínima de 3 m a qualsevol element de la parcel·la amb valor cultural o etnològic com ara parets seques, marjades, barraques, elements hidràulics. Els projectes d'implantació n'han de preveure el seu manteniment i restauració si n'és el cas.

l. Quan l'ocupació territorial del parc superi el 50% de la superfície de la parcel·la on s'implanti s'ha d'incorporar una proposta d'integració paisatgística que abasti tota la parcel·la. En qualsevol cas s'ha d'evitar la generació d'espais residuals de la parcel·la sense tractament d'integració paisatgística.

m. En la documentació de tramitació hi ha de constar una proposta de desmantellament de les instal·lacions i de restauració dels terrenys al seu estat original quan cessi l'activitat.

Criteris i condicions d'implantació per a parcs eòlics

A efectes de l'aplicació del PTIM, es consideren instal·lacions eòliques o parcs eòlics aquelles infraestructures de producció d'energia elèctrica que utilitzen exclusivament el vent com a font d'energia primària mitjançant aerogeneradors, d'acord amb la classificació establerta pel Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (PDSEIB).

Els aerogeneradors poden instal·lar-se de manera individual o agrupada, i la seva ubicació i disseny hauran de garantir una adequada integració paisatgística, adaptant-se a les característiques de l'entorn on s'implantin.

Aquestes infraestructures hauran de ser regulades pel planejament urbanístic municipal. No obstant això, fins que aquest no s'adapti a les determinacions del present Pla, el desenvolupament de les instal·lacions eòliques haurà de seguir els criteris següents, orientats a assegurar una millor integració paisatgística i minimitzar-ne l'impacte territorial:

a. S'ha de prioritzar la ubicació de parcs eòlics on hi hagi un alt valor del recurs eòlic (potencial eòlic).

b. Els aerogeneradors s'han de disposar de manera ordenada, segons organitzacions geomètriques clares i regulars i adaptats a les característiques i els elements que configuren el paisatge del lloc.

c. S'han de tenir en compte els efectes de covisibilitat i els acumulatius amb altres parcs eòlics i altres infraestructures energètiques.

d. En cada parc eòlic, els aerogeneradors han de ser de la mateixa tipologia, alçada i color, amb un espaiament regular entre ells.

e. Els parcs eòlics s'han de localitzar de manera que minimitzin l'afectació negativa en fons escènics amb valor paisatgístic o identitari.

f. Els nous vials d'accés als parcs s'han d'adaptar al parcel·lari existent, i minimitzar l'amplada necessària.

g. La selecció del color dels aerogeneradors s'ha de determinar tenint en compte el context paisatgístic de l'entorn. S'han d'utilitzar colors mates per d'evitar els reflexos de la llum.

h. En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Si no és el cas, les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic.

i. En la documentació de tramitació hi ha de constar una proposta de desmantellament de les instal·lacions i de restauració dels terrenys al seu estat original quan cessi l'activitat.

Criteris i condicions d'implantació per a plantes de generació amb biomassa

En el marc de la lluita contra el canvi climàtic i la transició cap a un model energètic sostenible, es promou la gestió i l'ús de biomassa forestal sostenible com a font d'energia renovable, tot respectant la capacitat de càrrega dels boscos. Les instal·lacions ubicades en sòl rústic, fora de les ZDP, hauran de ser regulades pel planejament urbanístic municipal, tenint en compte les característiques de l'entorn. Fins que aquest planejament s'adapti a la MP, el desenvolupament d'aquestes instal·lacions haurà de seguir uns criteris específics per garantir una correcta implantació territorial i integració paisatgística:

a. S'han d'ubicar en la zona de la parcel·la que suposi el mínim impacte ambiental i paisatgístic.

b. En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Si no és el cas, les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic.

c. S'han de respectar les limitacions de tractament de residus de poda establertes a la normativa sectorial corresponent.

d. Situar, dissenyar i dimensionar els aparcaments i zones de càrrega/descàrrega de biomassa d'acord amb l'entorn rústic on es situen i amb els criteris següents:

   i. Ocupació de la mínima superfície possible

   ii. Utilització de paviments permeables on sigui possible

   iii. Utilitzar elements vegetals en el perímetre de la parcel·la o a l'interior, d'espècies autòctones i de baix requeriment hídric, per ocultar o fragmentar la visió d'elements amb un impacte visual elevat.

Criteris per a la implantació de sistemes d'emmagatzematge autònom d'energia elèctrica

En el marc del Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM), es regula la implantació d'infraestructures d'emmagatzematge autònom d'energia elèctrica, amb l'objectiu de garantir una ordenació territorial coherent amb el desenvolupament energètic sostenible i compatible amb la preservació dels valors ambientals i paisatgístics.

1. A efectes del PTIM, es considera infraestructura d'emmagatzematge autònom d'energia elèctrica la instal·lació destinada a la captació i posterior abocament d'energia a la xarxa elèctrica. No se consideraran com a tals les instal·lacions d'emmagatzematge hibridades amb plantes de generació d'energia renovable la potència de les quals no en superi la potència de generació renovable de la instal·lació amb la qual es troben hibridades.

2. S'implantaran preferentment en àrees de desenvolupament urbà d'ús distint al residencial, turístic, dotacional o mixt.

3. En el cas d'implantació en el sòl rústic es consideren ús condicionat en el cas de que es situïn totalment en la categoria d'àrea de transició (AT) que no estigui al voltant d'una àrea de desenvolupament urbà d'ús residencial, turístic, dotacional o mixt, o bé que es situïn en una franja de 100 m al voltant de subestacions elèctriques de transport ubicades en sòl rústic comú, sempre que adoptin les mesures de seguretat i d'integració ambiental i paisatgística escaients.

4. En la resta de categories de sòl rústic les infraestructures d'emmagatzematge autònom d'energia es consideren un ús prohibit.

Criteris per a la implantació de línies d'evacuació d'energia elèctrica

La implantació de línies d'evacuació associades a les infraestructures de generació o emmagatzematge d'energia renovable pot suposar un impacte sobre el territori. Per aquest motiu, i en coherència amb els objectius de sostenibilitat i integració paisatgística del PTIM, es fixen criteris específics per al seu traçat, amb l'objectiu de minimitzar-ne l'afectació ambiental, patrimonial i territorial i garantir la seva compatibilitat amb els valors paisatgístics i l'estructura del sòl rústic.

1. Han de tenir el recorregut més curt possible, sempre i quan sigui tècnicament executable, i ha de discórrer per camins públics, camins privats o zones públiques.

2. Han d'evitar el pas pels espais naturals protegits i, en tot cas, s'han d'adaptar a la regulació sectorial en la matèria.

3. S'ha d'evitar l'afecció a jaciments arqueològics i altres elements del patrimoni històric i etnològic.

4. El recorregut ha de ser soterrat excepte quan l'interès territorial o mediambiental determini la inconveniència del soterrament.

5. S'han d'adequar a les determinacions de la legislació en matèria de camins públics. En qualsevol cas no se pot afectar la seguretat, la funcionalitat ni l'estructura del camí ni dels seus elements annexos i han de discórrer per la franja més propera possible als límits exteriors. Aquestes instal·lacions han d'evitar el traçat per camins d'interès patrimonial excepte que així ho autoritzi l'administració competent en matèria de patrimoni.

6. Quan el traçat no discorri per camins existents s'ha d'apropar a les partions per evitar fragmentar la funcionalitat de les parcel·les, respectant els tancaments i vegetació existents.

7. El desmantellament de les instal·lacions i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació.

Esmena d'errades detectades a la Modificació Puntual 3 del PTIM. Determinacions relaciones amb el litoral i les Àrees de protecció territorial de costa

Durant la tramitació de la Modificació núm. 3 del PTIM, es va rebre, de manera extemporània, l'informe de la Subdirección General de Domini Públic Marítim-Terrestre, de la Dirección General de la Costa y el Mar, dependent del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic. Aquest informe, emès en resposta a la sol·licitud formulada pel Director Insular de Territori i Paisatge el 22 de febrer de 2023 (en aplicació de l'article 117.2 de la Llei de Costes), va ser favorable, sempre que es prengués en consideració l'indicat en l'apartat de consideracions , entre les que destaquen:

— Manca de representació cartogràfica completa: Als plànols del PTIM no s'hi han representat, tal com estableix l'article 227.4.a) del Reglament General de Costes, les línies de ribera de mar, deslinde del domini públic marítim-terrestre (DPMT), servituds de trànsit i protecció i la zona d'influència, dificultant la verificació del grau d'afectació de les actuacions previstes.

— Reclassificació del DPMT com a sòl rústic: Aquesta possibilitat no es considera incompatible a priori, però qualsevol actuació sobre sòl de domini públic haurà de disposar del títol habilitant corresponent i ajustar-se al que preveu la Llei de Costes.

— Prevalença de les limitacions de la normativa de Costes: Els terrenys afectats per aquesta normativa mantindran les seves restriccions d'ús i règim jurídic, sense que puguin ser alterades per la Modificació del PTIM.

Com a conseqüència, es va detectar una errada en la delimitació de les Àrees de Protecció Territorial de Costa (APTco) als Plànols 1 del PTIM. Aquesta errada prové de les discrepàncies en la incorporació de l'actualització de la línia de la Ribera de Mar respecte de la vigent, ja esmentades a l'informe de la DG de Costes, i el conseqüent traçat erroni de la línia interior d'aquestes àrees. Aquesta errada es produeix tant per una delimitació inadequada, en aquells trams en els quals la Ribera de Mar ha canviat des de l'aprovació original del PTIM, com per una manca de delimitació atès que manca la incorporació d'alguna línia de RM de nova delimitació, com és el cas de les aigües interiors de la zona de Maristany al TM d'Alcúdia.

Les APT constitueixen una categoria de sòl rústic definida a l'article 19 de la LDOT. Les APT de costa s'estenen en una franja de 500 metres a partir de la línia de ribera de mar, mentre que les APT de carreteres tenen una amplada variable (8, 18 o 25 metres) segons el tipus de via. Determinades excepcions, com les Àrees de Desenvolupament Urbà, els ports i les seves projeccions ortogonals, queden excloses d'aquestes franges.

L'esmena d'aquesta errada requereix una interpretació acurada, especialment pel que fa a les zones d'excepció definides a l'article 19.2 de la LDOT, ja que la delimitació de les APTco implica la qualificació com a sòl rústic protegit, amb canvis substancials en el règim d'usos. Per aquest motiu, es considera més garantista incloure aquesta actualització dins la Modificació Puntual 4 del PTIM, en lloc de fer-ho mitjançant una simple instrucció tècnica.

La nova delimitació de les APT de costa s'ha realitzat segons l'article 19 de la LDOT i els criteris del PTIM de 2004. La representació gràfica s'ha incorporat al Plànol 1 del PTIM, amb l'actualització dels fulls cartogràfics corresponents. D'altra banda, en resposta al requeriment de la Direcció General de Costes, també s'ha incorporat al Plànol 2 del PTIM —a escala 1:25.000— la representació de les línies sectorials de la legislació de Costes: ribera de mar, deslinde del domini públic marítim-terrestre, servituds de protecció i trànsit, i zona d'influència.

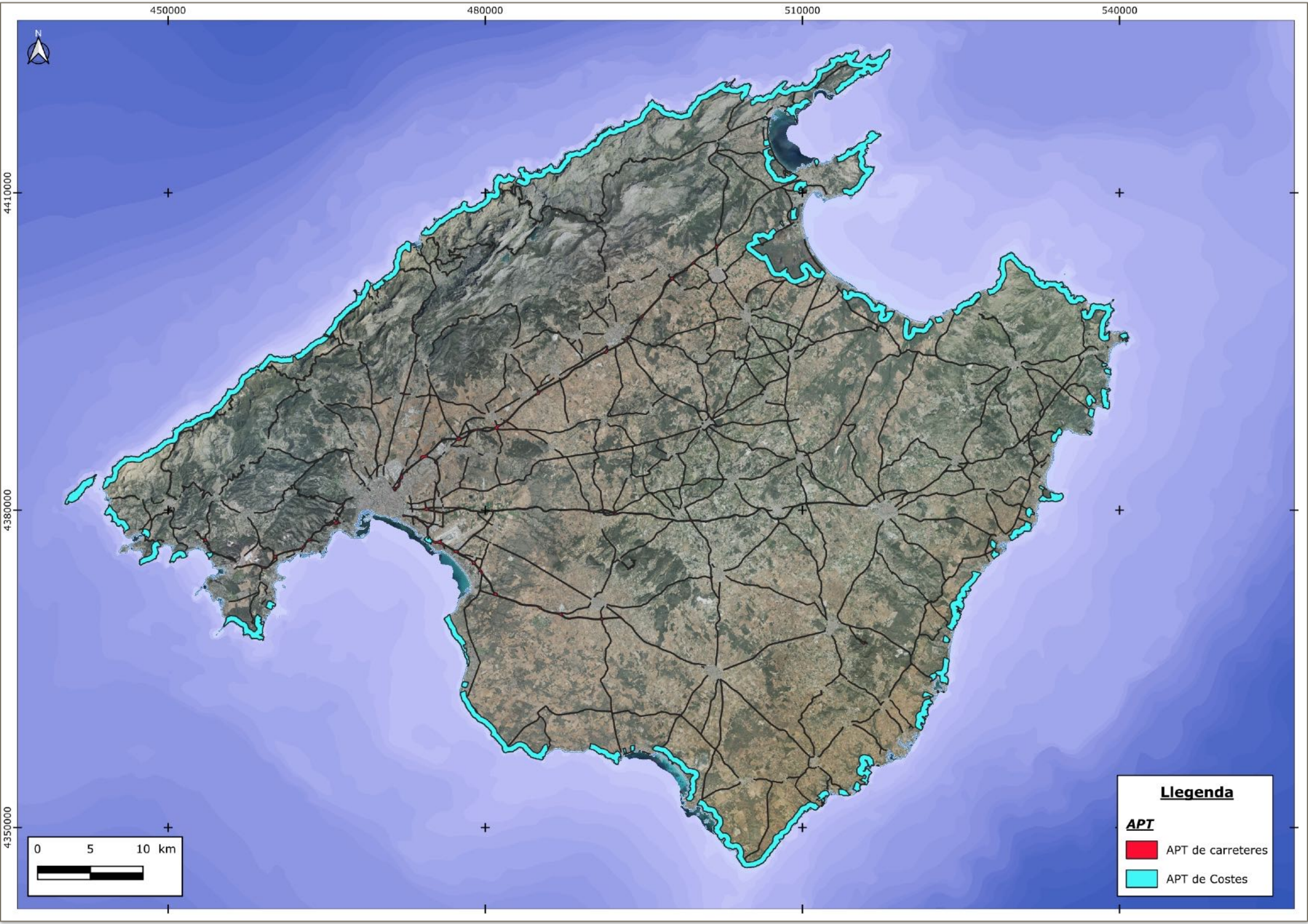
450000
480000
510000
540000
4410000
4380000
4350000
N
0 5 10 km
Llegenda
APT
APT de carreteres
APT de Costes

Rutes d’interès cultural, paisatgístic i patrimonial

Per tal de millorar la claredat en la regulació i desenvolupament de les Rutes d’interès cultural previstes en el PTIM, es proposa la modificació de la Norma 49 del pla, reestructurant el seu contingut per tal d’adaptar-lo al desplegament a través del planejament urbanístic municipal i del planejament especial territorial, d’acord amb el que estableix la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca.

Com a novetat, s’introdueix la possibilitat de qualificar com a sistemes generals —tant municipals com supramunicipals— aquells elements que, per la seva rellevància, requereixin una especial protecció i gestió pública, orientada a la seva interpretació, conservació i restauració.

D’altra banda, i amb l’objectiu de garantir la coherència entre els instruments d’ordenació territorial insulars, es proposa actualitzar la Norma 50 del pla, afegint a la llista existent de rutes d’interès paisatgístic i patrimonial les definides a l’article 34.2 del Pla d’Intervenció en Àmbits Turístics de Mallorca (PIAT): la Ruta dels Fars i la Ruta dels Santuaris.

Aquestes noves rutes es varen crear per completar la xarxa ja prevista pel PTIM, i el seu traçat esquemàtic s’incorpora al Plànol 5 del Pla.

Rutes t’interès cultural, paisatgístic i patrimonial. Font: MP4 del PTIM.

Sistema general del Castell d'Alaró

En el marc de la Modificació núm. 4 del PTIM, la protecció paisatgística i patrimonial es considera una prioritat, amb l'objectiu de garantir que la transició energètica no es faci a costa del paisatge i el patrimoni cultural i natural de l'illa. Per això, es proposa una implantació equilibrada de les instal·lacions d'energies renovables, tenint en compte la seva integració paisatgística i la possible afectació a béns patrimonials.

Entre les mesures adoptades, destaca la diagnosi del paisatge visible des de les principals infraestructures viàries i la identificació de paisatges oberts. També s'aplica un tractament específic per als entorns amb protecció patrimonial o paisatgística, i s'incorporen criteris de compensació i bones pràctiques en el nou títol normatiu del PTIM sobre energies renovables.

En aquest context, pren especial rellevància la Serra de Tramuntana, declarada Patrimoni Mundial per la UNESCO el 2011, en la categoria de paisatge cultural. El PTIM dedica un títol específic a aquest territori, on es plantegen actuacions per preservar els elements emblemàtics de valor històric, arqueològic i paisatgístic, entre els quals destaca el Castell d'Alaró.

Aquest conjunt defensiu medieval, declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) el 1931, presenta restes arqueològiques d'època islàmica, diversos elements etnològics (com aljubs, forn de calç i sistemes hidràulics), i forma part de la Ruta de Pedra en Sec i de la Ruta dels Castells definida per la Norma 49 del PTIM. A més, es recull com a element prioritari al Pla de Castells del Consell de Mallorca.

Per tal d'impulsar la seva conservació, valorització i gestió pública, tenint en compte el marc de protecció paisatgística i patrimonial que envolta la modificació puntual, es proposa qualificar el conjunt com a sistema general supramunicipal en sòl rústic, amb l'ordenació i regulació que ha de concretar una figura de planejament ad hoc, que en aquest cas seria un pla especial del bé d'interès cultural o, si escau, un pla especial d'ordenació territorial. Tot això s'ajustarà a la fitxa de determinacions que s'elabori i respectarà el règim singular de domini de l'Església Catòlica.

L'àmbit considerat per a aquesta qualificació comprèn tota la mola del Puig d'Alaró, fins al peu de l'escarpat (205.038 m²), i es localitza al full 670-6 del Plànol 1 del PTIM, amb delimitació detallada a l'Annex IX del Pla. La incorporació es materialitzarà mitjançant la modificació de la Norma 49, una disposició addicional específica i un annex cartogràfic, deixant oberta la possibilitat d'ampliar aquesta proposta a altres béns patrimonials en el marc de l'Estratègia del Paisatge del Consell de Mallorca.

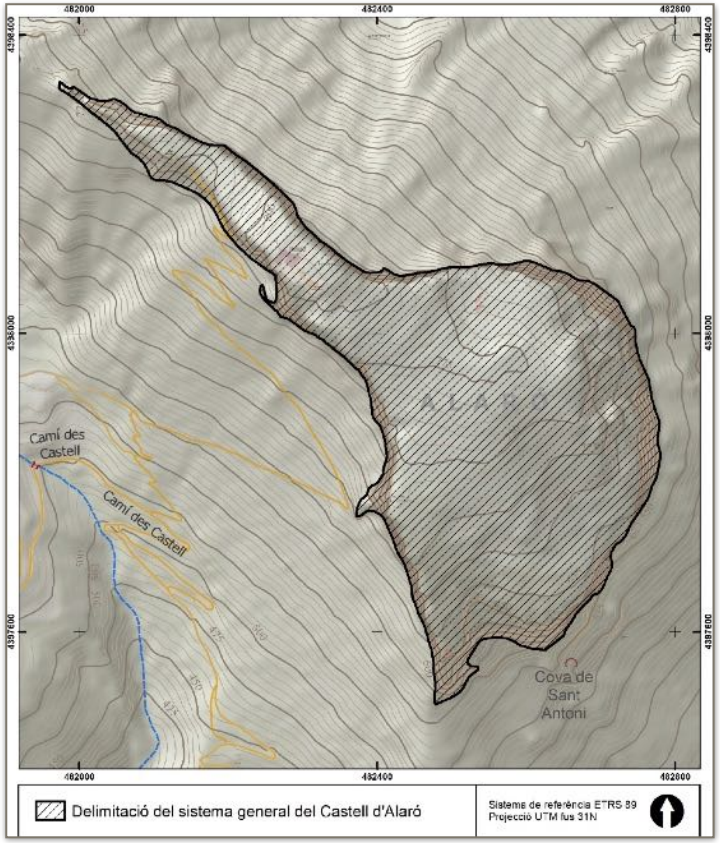

S'ha de tenir en compte que concorren factors d'oportunitat que aconsellen l'especial consideració del Castell d'Alaró com a sistema general i lloc d'importància per a la preservació i interpretació del patrimoni i del paisatge:

— Per una banda, existeix una petició de l'Ajuntament d'Alaró (de dia 10 d'agost de 2022) per a que el Castell passi a tenir una gestió pública i que, si cal, s'adquireixi la part que no pertanyi a l'Estat; petició amb la qual el Consell hi està conforme i n'ha iniciat tràmits per a obtenir la titularitat d'aquest indret.

— Per altra banda, la norma 49 del Pla territorial insular preveu un seguit de rutes d'interès cultural entre les quals destaca la Ruta dels Castells, amb la finalitat de «difondre la realitat patrimonial, promoure la seva conservació i potenciar el seu coneixement i comprensió».

— D'un altre costat, en relació amb aquestes previsions, cal tenir present que existeix un *Pla de castells* elaborat pel Consell Insular de Mallorca, on el Castell d'Alaró és un dels elements a preservar i on més cal intervenir pel seu interès, estat de conservació i per la quantitat d'elements etnològics i arqueològics que es tenen identificats.

— Finalment, cal recordar que la Ruta de Pedra en Sec, també prevista al PTIM i que compta amb el corresponent Pla especial d'ordenació territorial previst a les normes del PTIM, té en el Castell d'Alaró una etapa destacada.

Actualització de la cartografia de suport

En el marc de la MP4, la protecció paisatgística és una prioritat, atès que, entre altres coses, és necessari realitzar una transició energètica que permeti la protecció del patrimoni cultural, natural i paisatgístic. Per aquest motiu, a la documentació del Pla, s'incorpora la cartografia elaborada pels estudis sobre el grau de visibilitat del paisatge de Mallorca des de les principals infraestructures de comunicació i sobre la detecció de paisatges oberts, perquè puguin servir de suport en l'elaboració d'estudis d'integració paisatgística.

Aquestes estudis, i la cartografia associada, es varen elaborar l'any 2022 en base a l'aplicació del Conveni europeu del Paisatge i en el marc de l'Estratègia de paisatge del Consell de Mallorca, i es troben publicats i a disposició de la ciutadania. Això no obstant, s'ha considerat convenient que quedin incorporats al PTIM com annexes, mantenint el seu caràcter consultiu i informatiu.

Canvis introduïts a la normativa

La consecució de les línies d'actuació suposen la introducció de canvis en la normativa del PTM. Aquestes modificacions a l'articulat s'indiquen a continuació:

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
Norma 3. Contingut (AP) 2. El contingut documental del Pla territorial insular està format per: a. La memòria del pla i de les seves modificacions. b. Els plànols del Pla: - Plànol 1: E 1:25.000 «Àrees de desenvolupament urbà i categories del sòl rústic» (AP) - Plànol 2: E 1:25.000 «Àrees de prevenció de riscos» (AP) - Plànol 3: E 1:100.000 i E 1:50.000 "Integració paisatgística i planejament coherent" (AP) - Plànol 4: E 1:100.000 "Infraestructures de comunicació" (ED-EI) - Plànol 5: E 1:100.000 "Rutes culturals i rutes d'interès paisatgístic" (AP) c. Les normes d'ordenació del Pla territorial insular de Mallorca. d. Els annexos: Annex I. Àrees de reconversió territorial (AP) Annex II. Àrees afectades per les Normes Territorials Cautelars (AP) Annex III. Àmbits d'intervenció paisatgística (AP) Annex IV. Àmbits afectats pel Decret Llei 9/2020, de 25 de maig (AP) Annex V. Indicadors de seguiment del PTIM (AP) Annex VI. Servituds aeronàutiques e. L'estudi ambiental estratègic del pla i de les seves modificacions.	**Norma 3. Contingut (AP)** 2. El contingut documental del Pla territorial insular està format per: a. La memòria. b. Els plànols del Pla: - Plànol 1: E 1:25.000 «Àrees de desenvolupament urbà i categories del sòl rústic» (AP) - Plànol 2: E 1:25.000 «Àrees de prevenció de riscs» (AP) - Plànol 3: E 1:100.000 i E 1:50.000 «Integració paisatgística i planejament coherent» (AP) - Plànol 4: E 1:100.000 «Infraestructures de comunicació» (ED - EI) - Plànol 5: E 1:100.000 «Rutes d'interès cultural, paisatgístic i patrimonial» (AP) - Plànol 6.1: E 1:50.000 «Zones de desenvolupament prioritari» (AP) «Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques» (AP) - Plànol 6.2: E 1:50.000 «Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques» (AP) Les normes d'ordenació del Pla territorial insular de Mallorca. c. Les normes d'ordenació del Pla territorial insular de Mallorca. d. Els annexos: Annex I. Àrees de reconversió territorial (AP) Annex II. Àrees afectades per les normes territorials cautelars (AP) Annex III. Àmbits d'intervenció paisatgística (AP) Annex IV. Àmbits afectats pel Decret Llei 9/2020, de 25 de maig (AP) Annex V. Indicadors de seguiment del PTIM (AP) Annex VI. Servituds aeronàutiques Annex VII. Visibilitat des de les principals infraestructures de transport terrestre, les rutes senderistes i la via verda (EI) Annex VIII. Paisatges oberts (EI) Annex IX. Delimitació del Sistema General d'equipament supramunicipal d'interpretació històrica, arqueològica i paisatgística al Castell d'Alaró (AP) e. L'estudi ambiental estratègic del pla i de les seves modificacions.
Norma 7 (quater). Estudi d'integració paisatgística EIP (AP) [...]	**Norma 7 (quater). Estudi d'integració paisatgística EIP (AP)** [...] 7. Els Estudis d'integració paisatgística, en l'avaluació dels efectes i impactes en el paisatge, han de tenir com a referent, entre d'altres, l'Estudi de visibilitat des de les principals infraestructures de transport terrestre, les rutes senderistes i la via verda inclòs a l'Annex VII i l'Estudi de Paisatges Oberts inclòs a l'Annex VIII d'aquest Pla.

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
Norma 19. Règim d'usos d'altres activitats (AP) 2. Infraestructures […]	**Norma 19. Règim d'usos d'altres activitats (AP)** 2. Infraestructures […] d. El règim d'usos específic de les infraestructures destinades a la producció d'energia solar, eòlica o biomassa o d'emmagatzematge d'energia i que en compleixin els requisits, és el determinat en el Títol IX d'aquest Pla.
—	**Norma 45 (bis) Canvi climàtic i transició energètica (AP)** 1. En el marc dels compromisos internacionals que emanen de l'Acord de París relatius a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, així com la transició a un model energètic sostenible i atesa l'emergència climàtica i ecològica constatada pel científics, es requereix una acceleració en el procés d'implantació de les energies renovables i en la descarbonització de l'economia i la societat insular. 2. 2. D'acord amb el que disposen les normatives europees en relació amb la participació de les autoritats locals en la consecució dels objectius de reducció dels gasos d'efecte hivernacle i de conformitat amb les previsions de la legislació en matèria de canvi climàtic: a. El Consell de Mallorca ha de prioritzar la instal·lació d'infraestructures d'energia renovable sobre aquelles que es basin en combustibles fòssils b. A efectes de l'ordenació territorial i urbanística a sòl rústic comú les instal·lacions d'energia renovable es consideren compatibles amb la destinació d'aquesta classe de sòl i s'afavoreix la implementació d'aquestes instal·lacions a les zones de desenvolupament prioritari en els termes regulats al Títol IX d'aquest Pla. c. El planejament urbanístic municipal, en els nuclis urbans ha de promoure el desenvolupament de l'autoconsum energètic a partir del potencial d'aprofitament d'espais urbanitzats aptes per a la implantació d'instal·lacions de generació d'energia, ha de procurar les menors pèrdues per transport i distribució, així com la contribució a la democratització de l'accés a l'energia renovable. d. Els planejaments urbanístics municipals s'han d'adaptar a les previsions d'aprofitament dels grans aparcaments en superfície i de cobertes per a la implantació d'instal·lacions d'energia renovable. e. Els planejaments urbanístics municipals han de tenir en compte la necessitat de fomentar la gestió i el consum de la biomassa forestal sostenible com a font de producció d'energia renovable.

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
Norma 49. Rutes d'interès cultural (ED) 2. Sense perjudici de la possibilitat de la redacció de plans especials per part del Consell Insular de Mallorca per al desenvolupament de les presents determinacions, els traçats de les rutes esmentades s'hauran d'incloure en el planejament municipal, i seran vinculants a l'hora de redactar les adaptacions, revisions o els nous planejaments urbanístics. S'haurà de preveure una zona de protecció al voltant de cada un dels elements que la constitueixen on es prohibeixin actuacions que puguin malmetre o perjudicar el patrimoni catalogat i s'hauran d'establir mesures de protecció de les visuals i de l'entorn de les rutes. 3. Els plans especials de desenvolupament d'aquestes rutes seran vinculants per al planejament urbanístic municipal i n'establiran de forma detallada el seu traçat, podent incorporar de forma justificada nous elements, alternatives o variants en el seu desplegament per a un millor compliment dels objectius assenyalats. Quan l'elaboració, tramitació i aprovació correspongui al Consell Insular de Mallorca, serà preceptiu sol·licitar informe als ens locals afectats una vegada adoptat l'acord d'aprovació inicial; d'altra banda, es podran subscriure convenis entre el Consell i les administracions locals implicades per tal de regular el marc de participació en la redacció i desplegament posterior dels plans especials.	**Norma 49. Rutes d'interès cultural (ED)** 2. Sense perjudici de la possibilitat de la redacció de plans especials d'ordenació territorial per part del Consell Insular de Mallorca per al desenvolupament de les presents determinacions, els traçats de les rutes esmentades i recollides al plànol 5, s'hauran d'incloure en el planejament municipal, i seran vinculants a l'hora de redactar les adaptacions, revisions o els nous planejaments urbanístics. ~~S'haurà de preveure una zona de protecció al voltant de cada un dels elements que la constitueixen on es prohibeixin actuacions que puguin malmetre o perjudicar el patrimoni catalogat i s'hauran d'establir mesures de protecció de les visuals i de l'entorn de les rutes~~. 3. Per tal de garantir la preservació de les rutes i dels elements que aquestes inclouen, el planejament urbanístic municipal i els plans especials d'ordenació territorial que es despleguin, hauran de preveure una zona de protecció al voltant de cada un dels elements que la constitueixen on es prohibeixin actuacions que puguin malmetre o perjudicar el patrimoni catalogat i s'hauran d'establir mesures de protecció de les visuals i de l'entorn de les rutes i, a la vegada, mantenir-les en condicions de ser accessibles i obertes al públic. Igualment, el planejament urbanístic municipal podrà qualificar com a sistema general aquells elements inclosos a les rutes d'interès cultural que requereixin d'una especial protecció i gestió de caràcter públic. 4. Els plans especials d'ordenació territorial que desenvolupin aquestes rutes seran vinculants per al planejament urbanístic municipal i n'establiran de forma detallada el seu traçat, podent incorporar de forma justificada nous elements, alternatives o variants en el seu desplegament per a un millor compliment dels objectius assenyalats. Igualment, els assenyalats plans especials podran completar les rutes amb la delimitació d'aquells sistemes generals en sòl rústic d'interès supramunicipal, quan estigui justificat pel seu valor patrimonial, històric o arqueològic; aquests sistemes generals es destinaran a la interpretació, conservació i restauració dels seus valors.
Norma 50. Rutes d'Interès paisatgístic (ED) 1. Per tal de difondre la realitat patrimonial, promoure la seva conservació i potenciar el seu coneixement i comprensió, s'han creat les següents rutes d'interès naturalístic, grafiades en el plànol número 5: - Ruta Pedra Seca - Ruta Artà – Lluc - Ruta del sistema hidràulic de Palma	**Norma 50. Rutes d'Interès paisatgístic (ED)** 1. Per tal de difondre la realitat patrimonial, promoure la seva conservació i potenciar el seu coneixement i comprensió, s'han creat les següents rutes d'interès paisatgístic i patrimonial, grafiades en el plànol número 5: – Ruta de Pedra en Sec – Ruta Artà – Lluc – Ruta del sistema hidràulic de Palma – Ruta dels Fars – Ruta dels Santuaris

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
—	TITOL IX. Implantació d'energies renovables i d'emmagatzematge energètic **Capítol I. Energies Renovables** **Norma 74. Determinacions generals sobre energies renovables i emmagatzematge energètic.** 1. La producció d'energia elèctrica procedent d'energia solar, eòlica i biomassa o d'emmagatzematge energètic s'ha d'harmonitzar amb la preservació territorial i paisatgística, tenint en compte el reconeixement que fan el Conveni Europeu del Paisatge i els instruments de desplegament de la Política de Paisatge de Mallorca a la importància del paisatge per a l'interès públic en els àmbits cultural, ecològic, ambiental i social. 2. Els projectes d'instal·lacions d'energia renovable i d'emmagatzematge energètic que s'hagin de sotmetre a avaluació d'impacte ambiental han d'incorporar un Estudi d'integració paisatgística que prengui en consideració l'acumulació de l'impacte produït de forma conjunta amb altres instal·lacions del mateix tipus que ja es trobin implantades, autoritzades o que s'hagin exposat a informació pública, en un radi mínim de 3 km des del centre de la instal·lació a avaluar, i han d'adoptar mesures d'integració ambiental i paisatgística coherents amb elles. 3. La implantació d'infraestructures energètiques renovables ha de tenir la finalitat d'estabilització o decreixement de la demanda energètica, prioritzant en les intervencions, en aquest ordre, l'estalvi energètic, l'eficiència energètica i la generació amb energies renovables. 4. D'acord amb el que disposa la legislació en matèria de canvi climàtic i transició energètica, en sòl rústic les noves edificacions o les que tenguin un canvi d'ús han de cobrir la totalitat del seu consum elèctric mitjançant generació renovable d'autoconsum sempre que no existeixi prèviament connexió disponible a la xarxa elèctrica, excepte en el cas de les edificacions, construccions i instal·lacions legals vinculades a les activitats agràries.
—	**Norma 75. Zones de desenvolupament prioritari** 1. Són zones de desenvolupament prioritari les unitats territorials delimitades de forma gràfica o escrita per aquest Pla d'acord amb el que disposa l'article 46 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica. 2. Independentment de la delimitació gràfica o escrita de les Zones de desenvolupament prioritari, en cap cas hi formen part els àmbits següents: a. Els àmbits inclosos dins el programa de mesures de desenvolupament rural i altres règims d'ajuts a l'activitat agrària prevists per la normativa de la Unió Europea. b. Les categories de sòl rústic protegit del planejament urbanístic municipal establertes a l'empara de l'article 9.2 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries (DOT), o aquells àmbits en els que el planejament urbanístic, ambiental o sectorial prohibeixi expressament la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable o d'emmagatzemament energètic. 3. En l'àmbit d'aquest Pla les zones de desenvolupament prioritari tenen la consideració de zones aptes per a la implantació d'energies renovables, a les quals fa referència el punt 6 del Grup 2 de l'Annex 2 del Text refós de la llei d'Avaluació ambiental de les Illes Balears. [Continua a la següent pàgina]

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
	4. Les zones de desenvolupament prioritari es divideixen en: a. Zona de desenvolupament prioritari ZDP1: Parcs fotovoltaics. I. Inclou l'àmbit delimitat al plànol 6.1 d'aquest Pla. II. Així mateix també s'inclouen en aquesta zona els àmbits territorials degradats de les d'explotacions mineres inactives o caducades que no es trobin restaurades o en restauració, els àmbits industrials obsolets i les parcel·les de sòl rústic comú on s'hi hagi implantat un habitatge unifamiliar aïllat en posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears (LSR). b. Zona de desenvolupament prioritari ZDP2: Parcs eòlics. III. Inclou l'àmbit delimitat al plànol 6.2 d'aquest Pla. c. Zona de desenvolupament prioritari ZDP3: Plantes de generació amb biomassa. La delimitació es correspon amb tot el sòl rústic de categoria SRG (Sòl rústic de règim general) i AT (Àrea de transició) a més dels ARIP no boscosos que es trobin dins l'àmbit de la Serra de Tramuntana reconegut com a Patrimoni Mundial per la UNESCO. Així mateix també s'inclouen en aquesta zona els àmbits territorials degradats, les d'explotacions mineres inactives o caducades que no es trobin restaurades o en restauració i els àmbits industrials obsolets. d. Zona de desenvolupament prioritari ZDP4: Plantes d'autoconsum compartit o col·lectiu. I. Inclou els aparcament existents a l'aire lliure, públics o privats situats en àrees de desenvolupament urbà o àrees d'assentament en paisatge d'interès. II. Inclou una franja de sòl rústic perimetral a les Àrees de desenvolupament urbà o a les Àrees d'Assentament en Paisatge d'Interès, d'una amplada equivalent a la distància entre les instal·lacions de producció pròximes als punts de consum i associades als mateixos i els consumidors associats, regulada en la normativa sectorial en la qual és permet dur a terme l'autoconsum connectant al consumidor o consumidors a través de las línies de transport o distribució elèctrica. III. Se n'exclouen els terrenys pertanyents a les categories de sòl rústic AANP, ANEI, ARIP-B, APT de Carreteres, APR o a la Xarxa Natura 2000. 5. En aplicació de la legislació en matèria de canvi climàtic i transició energètica, les instal·lacions de generació d'energia solar, eòlica o de biomassa que s'implantin en les zones de desenvolupament prioritari i que compleixin els requisits següents, seran considerades un ús admès: a. ZDP1 Parcs fotovoltaics: I. La superfície d'ocupació territorial dels parcs fotovoltaics individuals o la corresponent a l'acumulació de diferents parcs fotovoltaics, autoritzats o en tramitació que s'hagin exposat al públic, no pot superar les 4 ha dins un radi de 800 m mesurats des del centre geomètric de cada parc fotovoltaic. II. La línia d'evacuació ha de tenir un recorregut inferior a 5 km. III. En cas d'ubicació en una Àrea de prevenció de risc, comptar amb l'informe favorable de l'administració competent en la matèria. [Continua a la següent pàgina]

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
	b. ZDP2: Parcs eòlics. I. No superar una agrupació màxima de 5 aerogeneradors. II. No superar una alçada màxima de 50 m des del terreny fins a l'eix central del rotor. III. La distància mínima entre diferents parcs eòlics ha de ser superior els 5 Km. IV. La distància dels aerogeneradors als nuclis de població ha de ser superior a 1 km. V. La línia d'evacuació ha de tenir un recorregut inferior a 5 km. VI. En cas de situar-se en zones properes a les vies de transport s'han de situar a una distància mínima de 250 m d'aquestes vies. VII. En cas d'ubicació en una Àrea de prevenció de risc, comptar amb l'informe favorable de l'administració competent en la matèria. c. ZDP3: Plantes de generació amb biomassa. I. S'han de localitzar a una distància inferior a 500 m dels nuclis de població. II. La superfície d'ocupació no pot superar els 1.500 m². III. Preferentment s'utilitzaran edificacions existents. En cas de noves edificacions no podran superar els 300 m² ni els 1.500 m³ de volum. IV. En cas d'ubicació en una Àrea de prevenció de risc, comptar amb l'informe favorable de l'administració competent en la matèria. d. ZDP4: Autoconsum compartit o col·lectiu. I. La superfície d'ocupació territorial de les instal·lacions d'energia solar, microeòlica o mixta d'autoconsum col·lectiu sobre el terreny o la corresponent a l'acumulació de diferents instal·lacions d'aquest tipus, autoritzades o en tramitació que s'hagin exposat al públic, no pot superar els 3.000 m², dins un radi de 400 m des del centre geomètric de cada instal·lació. II. L'alçada total dels aerogeneradors d'energia microeòlica no pot superar els 8 m des de la rasant del terreny.
—	TITOL IX. Implantació d'energies renovable **Capítol II Energia solar** **Norma 76 Instal·lacions d'energia solar. Definicions** 1. Instal·lació d'autoconsum, individual o col·lectiu: instal·lació de producció o generació d'energia solar subjecta a qualsevol de les modalitats d'autoconsum i que compleixen les condicions establertes en la normativa sectorial vigent. 2. Ocupació territorial d'una instal·lació d'energia solar: Superfície de terreny ocupada per la instal·lació i definida per la poligonal que la circumscriu, amb exclusió de les esteses i dels possibles elements d'emmagatzematge i de distribució de l'energia elèctrica produïda, tal i com es defineix en la legislació sectorial vigent. 3. Parc fotovoltaic: instal·lació de producció o generació d'energia elèctrica que únicament utilitzi la radiació solar com a energia primària mitjançant la tecnologia fotovoltaica, amb destinació distinta de l'autoconsum.

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
—	**Norma 77 Instal·lacions d'autoconsum individual** La implantació d'instal·lacions d'energia solar per a l'autoconsum individual sobre coberta o sobre el terreny s'han de regular pel planejament urbanístic atenent a les característiques de l'entorn on s'han d'implantar. Fins a l'adaptació del planejament urbanístic a aquesta disposició, en termes generals han de prendre en consideració els criteris següents i respectar, si n'és el cas, les condicions previstes per als entorns que comptin amb un règim de protecció del patrimoni cultural o paisatgístic: 1. Criteris generals per a instal·lacions d'autoconsum individual sobre coberta. a. S'han d'instal·lar allà on l'impacte visual des de l'entorn proper sigui inferior i on s'integrin millor i de forma més ordenada amb la composició general de l'immoble i d'altres instal·lacions preexistents si en fos el cas. b. Les instal·lacions d'autoconsum individual sobre coberta inclinada han d'utilitzar sistemes de panells coplanars amb la coberta, adossats, i sense sobresortir del carener ni del pla de façana; així mateix s'han d'alinear amb els eixos principals de la coberta i separar-se més de 0,5 metres del perímetre exterior. c. Les instal·lacions d'autoconsum individual sobre coberta plana han d'utilitzar sistemes amb panells solars coplanars, o sobre una estructura amb una inclinació màxima del 50 %, que no se superi en cap punt l'alçada d'un metre (1 m) des del paviment, i s'han de separar un mínim de 0,50 m del perímetre exteriors. 2. Criteris generals per a instal·lacions d'autoconsum individual sobre el terreny. a. Els panells solars s'han de situar en zones amb menor pendent i d'escassa visibilitat des de l'espai públic o des de parcel·les de l'entorn. b. S'han d'assentar directament sobre el terreny, amb estructures directament recolzades o amb sistemes d'ancoratge amb perns perforadors o sistemes equivalents. c. L'alçada màxima de la instal·lació serà de 2m. d. En cas que les instal·lacions estiguin en zones de visibilitat alta des de l'entorn proper com vies de comunicació o zones habitades s'haurà de plantar una barrera vegetal de protecció visual al voltant de la nova instal·lació, a base d'espècies autòctones de baix requeriment hídric similars a les presents en l'entorn proper. 3. Condicions per a les instal·lacions d'autoconsum individual en entorns que comptin amb figures de protecció patrimonial o paisatgística. a. No es permeten els panells solars a la coberta en els casos següents: I. Béns d'Interès Cultural (BIC) en les categories de monument, jardí històric, lloc d'interès etnològic, zona arqueològica, zona paleontològica, lloc històric i paisatge cultural inclosos els seus entorns de protecció. II. Elements declarats Bé Catalogat i els seus entorns de protecció. III. Edificis inclosos als catàlegs municipals de protecció del patrimoni històric amb el nivell de protecció més elevat (A) (integral) IV. Elements etnològics com molins, porxos, barraques, eixugadors, sínies, murs de pedra, rentadors, etc. Excepcionalment, previ informe favorable de l'òrgan competent en Patrimoni Històric atenent als elements afectats, es podrà autoritzar la implantació de panells solars en els elements abans descrits o en el seu entorn de protecció. . [Continua a la següent pàgina]

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
—	b. Es permet la instal·lació de panells solars en els casos següents: I. Béns d'Interès Cultural (BIC) amb la categoria de conjunt històric I els seus entorns de protecció. II. Nucli antic (o centre històric), nucli tradicional o similar, i a les zones que corresponguin a les trames urbanes originàries derivades de les Ordinacions de 1300 del Rei Jaume II. III. Edificis o conjunts inclosos als catàlegs municipals de protecció del patrimoni històric no inclosos als apartats anteriors d'aquesta norma. En qualsevol cas la implantació de panells solars sobre coberta en els elements patrimonials d'aquest apartat, a més dels criteris definits en els apartats 1 i 2 d'aquesta norma, haurà d'atendre a les condicions següents: I. S'ha de mantenir la configuració arquitectònica del bé. II. Els panells solars no poden ser visibles des de la via o espai públic (carrers, places, miradors o punts de vista alts singulars), tant si és a curta com a mitja distància. III. En coberta inclinada, els panells han hauran de ser d'acabats mates i cromatisme integrat. IV. En coberta plana no es permet que els panells solars superin l'alçada de l'ampit. Excepcionalment, previ informe favorable de l'òrgan competent en Patrimoni Històric, atenent a les característiques dels elements afectats, es podran autoritzar altres condicions per a la implantació de panells solars en els elements abans descrits o en el seu entorn de protecció.

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
	Norma 78. Instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu D'acord amb la legislació en matèria de canvi climàtic i transició energètica, en els nuclis urbans de Mallorca el planejament urbanístic ha de fomentar el desenvolupament d'instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre cobertes, o sobre el terreny. Fins a l'adaptació del planejament urbanístic a aquesta disposició, per a la implantació d'aquestes instal·lacions s'han de prendre en consideració els criteris següents i respectar, si n'és el cas, les condicions previstes per als entorns que comptin amb un règim de protecció del patrimoni cultural o paisatgístic: 1. Criteris generals per a instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre coberta. a. S'han d'instal·lar allà on l'impacte visual des de l'entorn proper sigui inferior i on s'integrin millor i de forma més ordenada amb la composició general de l'immoble i d'altres instal·lacions preexistents si en fos el cas. b. Les instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre coberta inclinada han d'utilitzar sistemes de panells coplanars amb la coberta, adossats, i sense sobresortir del carener ni del pla de façana; així mateix s'han d'alinear amb els eixos principals de la coberta i separar-se més de 0,5 metres del perímetre exterior. c. Les instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre coberta plana han d'utilitzar sistemes amb panells solars coplanars, o sobre una estructura amb una inclinació màxima del 50 %, que no se superi en cap punt l'alçada de 1 m des del paviment, i s'han de separar un mínim de 0,50 m dels límits exteriors. 2. Criteris generals per a instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu sobre el terreny. a. S'han d'ubicar properes als nuclis urbans, en zones que comptin amb una categoria de sòl amb menor grau de protecció. b. Els panells solars s'hauran de situar en zones amb menor pendent i d'escassa visibilitat des de l'espai públic o des de parcel·les de l'entorn. c. S'han d'assentar directament sobre el terreny, amb estructures directament recolzades o amb sistemes d'ancoratge amb perns perforadors o sistemes equivalents. d. L'alçada màxima de la instal·lació sobre el terreny serà de 3 m. e. Han d'adoptar mesures correctores d'impacte paisatgístic, tenint en compte els criteris següents: I. Adaptar la forma d'implantació a la dimensió i forma parcel·lària de l'entorn. II. Plantar barreres vegetals en tot el perímetre de la nova instal·lació, respectant la forma parcel·lària, a base d'elements arboris i arbustius, autòctons, de baix requeriment hídric i similars a les de l'entorn. III. En els tancaments de la instal·lació, han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic. IV. En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic. f. S'han d'utilitzar elements d'alta eficiència energètica per tal de minimitzar la superfície d'ocupació de la instal·lació. [Continua a la següent pàgina]

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
	3. Condicions per a les instal·lacions d'autoconsum compartit o col·lectiu en entorns que comptin amb figures de protecció patrimonial o paisatgística. a. S'ha de prioritzar la implantació d'instal·lacions comunitàries (cooperatives energètiques, comunitats d'energies renovables) sobre equipaments o edificis de tipologia no tradicional i en aparcaments públics. b. En el cas d'implantació d'instal·lacions comunitàries d'autoconsum, s'ha de justificar que la nova instal·lació no desfigura les principals perspectives dels conjunts històrics declarats, o dels nuclis antics més propers, aportant una anàlisi de visibilitats amb documentació gràfica adient. c. En cas que no sigui possible la ubicació sobre els elements de l'apartat anterior s'ubicaran en sòl rústic i han de seguir els criteris definits en l'apartat 2 d'aquesta norma a més dels següents: I. S'han d'ubicar en una parcel·la que tingui una visibilitat baixa des dels principals punts d'observació: miradors, punts més elevats i vies de comunicació, especialment en el pla proper (0-500m) i en el pla mitjà (500-1.500m). II. La superfície màxima de la nova instal·lació serà de 3.000m2 per tal d'afavorir una millor integració.
	Norma 79 Parcs fotovoltaics. Criteris d'implantació La ubicació i característiques d'aquestes infraestructures, s'han de regular pel planejament urbanístic atenent a les característiques de l'entorn on s'han d'implantar. Fins a l'adaptació del planejament urbanístic a aquesta disposició el desenvolupament d'aquestes infraestructures ha de seguir els criteris següents: a. S'han de situar fora de les categories següents: Àrees de transició i de les Zones d'alt valor agrari, en tant que aquestes darreres no s'hagin establert no es podran situar en Àrees d'interès agrari. b. Han d'adoptar mesures d'integració paisatgística c. Han de mantenir la següent distància de separació de les vies de comunicació segons la seva jerarquia: I. Autovies o carreteres de 4 o més carrils: 100 m II. Resta de carreteres de la xarxa primària i secundària: 50 m III. Vies de la xarxa local o rural: 25 m d. S'han de separar de zones habitades un mínim de 25 m e. L'àrea ocupada per la instal·lació s'ha d'ubicar en terrenys de pendent inferior al 10%. f. S'han d'ubicar majoritàriament en les zones de baixa o nul·la visibilitat. En zones de paisatge obert s'ha de realitzar un Estudi d'integració paisatgística que incorpori mesures d'harmonització amb l'entorn sense desfigurar-ne la perspectiva pròpia. g. Els panells solars s'han de situar sobre estructures metàl·liques assentades directament sobre el terreny o fixades amb sistemes d'ancoratge amb perns perforadors o sistemes equivalents. S'han d'utilitzar elements d'alta eficiència energètica per tal de minimitzar la superfície d'ocupació de la instal·lació. h. L'alçada màxima dels panells serà de 4 m. i. Tret de zones de paisatge obert, en cas que les instal·lacions siguin visibles des de vies de comunicació o des de zones habitades s'han d'adoptar mesures d'esmorteïment de l'impacte visual com ara la incorporació de franges de vegetació al voltant de la nova instal·lació, a base d'espècies arbòries o arbustives autòctones, similars a les presents en l'entorn proper, i de baix requeriment hídric. j. En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Si no és el cas, les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic. [Continua a la següent pàgina]

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
	k. En els municipis que no disposin d'un catàleg d'elements i espais protegits adaptat a aquest Pla, s'ha de deixar una franja de separació mínima de 3 m a qualsevol element de la parcel·la amb valor cultural o etnològic com ara parets seques, marjades, barraques, elements hidràulics, etc. Els projectes d'implantació n'han de preveure el seu manteniment i restauració si n'és el cas. l. Quan l'ocupació territorial del parc superi el 50% de la superfície de la parcel·la on s'implanti s'ha d'incorporar una proposta d'integració paisatgística que abasti tota la parcel·la. En qualsevol cas s'ha d'evitar la generació d'espais residuals de la parcel·la sense tractament d'integració paisatgística. m. En la documentació de tramitació hi ha de constar una proposta de desmantellament de les instal·lacions i de restauració dels terrenys al seu estat original quan cessi l'activitat.
	Capítol III Energia eòlica **Norma 80 Instal·lacions d'energia eòlica. Definicions** A efectes de l'aplicació d'aquesta Pla les instal·lacions d'energia elèctrica que utilitzen únicament el vent com a energia primària mitjançant aerogeneradors tenen la consideració d'instal·lacions eòliques o parcs eòlics d'acord amb la classificació prevista en el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears. Els aerogeneradors es poden col·locar individualment o en grups.
	Norma 81 Criteris de localització i implantació dels aerogeneradors La localització i disseny de les instal·lacions de producció d'energia eòlica s'ha d'integrar en el paisatge de l'entorn. Aquestes infraestructures s'han de regular pel planejament urbanístic atenent a les característiques de l'entorn on s'han d'implantar. Fins a l'adaptació del planejament urbanístic a aquesta disposició el desenvolupament d'aquestes instal·lacions haurà de seguir els criteris següents: a. S'ha de prioritzar la ubicació de parcs eòlics on hi hagi un alt valor del recurs eòlic (potencial eòlic). b. Els aerogeneradors s'han de disposar de manera ordenada, segons organitzacions geomètriques clares i regulars i adaptats a les característiques i els elements que configuren el paisatge del lloc. c. S'han de tenir en compte els efectes de covisibilitat i els acumulatius amb altres parcs eòlics i altres infraestructures energètiques. d. En cada parc eòlic, els aerogeneradors han de ser de la mateixa tipologia, alçada i color, amb un espaiament regular entre ells. e. Els parcs eòlics s'han de localitzar de manera que minimitzin l'afectació negativa en fons escènics amb alt valor paisatgístic o identitari. f. Els nous vials d'accés als parcs s'han d'adaptar al parcel·lari existent, i minimitzar l'amplada necessària. g. La selecció del color dels aerogeneradors s'ha de determinar tenint en compte el context paisatgístic de l'entorn. S'han d'utilitzar colors mates per d'evitar els reflexos de la llum. h. En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Si no és el cas, les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic. i. En la documentació de tramitació hi ha de constar una proposta de desmantellament de les instal·lacions i de restauració dels terrenys al seu estat original quan cessi l'activitat.

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
	Capítol IV Biomassa **Norma 82 Determinacions sobre la biomassa** En el marc de la lluita contra els efectes del canvi climàtic i a la transició cap a un model energètic sostenible s'ha de fomentar la gestió i el consum de la biomassa forestal sostenible com a font d'energia renovable, tot respectant la capacitat de càrrega dels boscs.
	Norma 83 Criteris de localització i implantació de les instal·lacions de producció d'energia i tractament de biomassa, en sòl rústic La localització i disseny de les instal·lacions de producció d'energia i tractament de biomassa que s'ubiquin en sòl rústic s'han de regular pel planejament urbanístic atenent a les característiques de l'entorn on s'han d'implantar. Fins a l'adaptació del planejament urbanístic a aquesta disposició el desenvolupament d'aquestes instal·lacions han de seguir els criteris següents: a. S'han d'ubicar en la zona de la parcel·la que suposi el mínim impacte ambiental i paisatgístic. b. En cas que siguin necessàries construccions auxiliars, es prioritzarà la rehabilitació de les edificacions existents a la parcel·la. Si no és el cas, les noves edificacions han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides en el planejament territorial i urbanístic. c. S'han de respectar les limitacions de tractament de residus de poda establertes a la normativa sectorial corresponent. d. Situar, dissenyar i dimensionar els aparcaments i zones de càrrega/descàrrega de biomassa d'acord amb l'entorn rústic on es situen i amb els criteris següents: I. Ocupació de la mínima superfície possible II. Utilització de paviments permeables on sigui possible III. Utilitzar elements vegetals en el perímetre de la parcel·la o a l'interior, d'espècies autòctones i de baix requeriment hídric, per ocultar o fragmentar la visió d'elements amb un impacte visual elevat.
	Capítol V Emmagatzematge i evacuació d'energia **Norma 84 Criteris per a la implantació de sistemes d'emmagatzematge autònom d'energia elèctrica** En el marc de la lluita contra els efectes del canvi climàtic i a la transició cap a un model energètic sostenible s'ha de fomentar la gestió i el consum de la biomassa forestal sostenible com a font d'energia renovable, tot respectant la capacitat de càrrega dels boscs. 1. A efectes d'aquest Pla, es considera infraestructura d'emmagatzematge autònom d'energia elèctrica la instal·lació destinada a la captació i posterior abocament d'energia a la xarxa elèctrica. No se consideraran com a tals les instal·lacions d'emmagatzematge hibridades amb plantes de generació d'energia renovable la potència de les quals no en superi la potència de generació renovable de la instal·lació amb la qual es troben hibridades. 2. S'implantaran preferentment en àrees de desenvolupament urbà d'ús distint al residencial, turístic, dotacional o mixt. 3. En el cas d'implantació en el sòl rústic es consideren ús condicionat en el cas de que es situïn totalment en la categoria d'àrea de transició (AT) que no estigui al voltant d'una àrea de desenvolupament urbà d'ús residencial, turístic, dotacional o mixt, o bé que es situïn en una franja de 100 m al voltant de subestacions elèctriques de transport ubicades en sòl rústic comú, sempre que adoptin les mesures de seguretat i d'integració ambiental i paisatgística escaients. 4. En la resta de categories de sòl rústic les infraestructures d'emmagatzematge autònom d'energia es consideren un ús prohibit.

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
	Norma 85 Criteris per a la implantació de línies d'evacuació d'energia elèctrica El traçat i la implantació de les línies d'evacuació d'energia elèctrica de les infraestructures de generació renovable o d'emmagatzematge, per tal de minimitzar-ne l'impacte en el territori, han seguir els criteris següents: 1. Han de tenir el recorregut més curt possible, sempre i quan sigui tècnicament executable, i ha de discórrer per camins públics, camins privats o zones públiques. 2. Han d'evitar el pas pels espais naturals protegits i, en tot cas, s'han d'adaptar a la regulació sectorial en la matèria. 3. S'ha d'evitar l'afecció a jaciments arqueològics i altres elements del patrimoni històric i etnològic. 4. El recorregut ha de ser soterrat excepte quan l'interès territorial o mediambiental determini la inconveniència del soterrament. 5. S'han d'adequar a les determinacions de la legislació en matèria de camins públics. En qualsevol cas no se pot afectar la seguretat, la funcionalitat ni l'estructura del camí ni dels seus elements annexos i han de discórrer per la franja més propera possible als límits exteriors. Aquestes instal·lacions han d'evitar el traçat per camins d'interès patrimonial excepte que així ho autoritzi l'administració competent en matèria de patrimoni. 6. Quan el traçat no discorri per camins existents s'ha d'apropar a les partions per evitar fragmentar la funcionalitat de les parcel·les, respectant els tancaments i vegetació existents. 7. El desmantellament de les instal·lacions i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació.
	Nova Disposició addicional divuitena: «Creació d'un equipament supramunicipal d'interpretació històrica, arqueològica i paisatgística al Castell d'Alaró» 1. El recinte del Castell d'Alaró delimitat a l'Annex IX d'aquest pla territorial, queda qualificat de sistema general supramunicipal en sòl rústic. 2. Aquest sistema general tindrà com a finalitat la protecció del valor patrimonial, històric, arqueològic, natural i paisatgístic de l'indret, i s'haurà de destinar a la conservació, restauració, interpretació i gaudi dels seus valors, tot garantint-ne l'accés públic i una gestió adequada a l'interès general conforme a la seva destinació com a bé d'interès cultural. 3. En aplicació de l'article 16 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, la qualificació com a sistema general porta aparellada la declaració d'utilitat pública als efectes d'allò que preveu la legislació sobre expropiació forçosa; tot això sense perjudici de la possible aplicació al cas de l'expropiació per interès social prevista en l'article 33 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears. 4. La concreció del règim normatiu d'aquest sistema general supramunicipal, en tot allò no previst en aquest pla territorial, vindrà determinat pel Pla Especial del bé d'interès cultural que es redacti o, si escau, pel corresponent Pla Especial d'Ordenació Territorial de l'Equipament Supramunicipal d'Interpretació Històrica, Arqueològica i Paisatgística del Castell d'Alaró.

Text vigent (Text consolidat de juny de 2023)	Text proposat
Disposició transitòria dotzena «Delimitació de les zones prioritàries per a la implantació d'energies renovables i aparcaments» En tant aquest pla territorial no s'adapti completament a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, es declaren zones prioritàries per a la instal·lació d'energies renovables totes les àrees de desenvolupament urbà d'ús industrial i les àrees de transició (AT). L'extensió de la parcel·la on se situï la planta d'energia fotovoltaica en aplicació d'aquesta disposició, no podrà superar els set mil cinc-cents (7.500) metres quadrats. Així mateix, aquesta implantació implicarà la redacció del corresponent Estudi d'Integració Paisatgística (EIP) previst a les normes 7 bis i 7 quater d'aquest Pla. Igualment, dins del tràmit d'implantació d'energia renovable fotovoltaica en aquestes zones, durant tot el seu període d'explotació, amb caràcter d'ús admès es podrà integrar la implantació provisional dels aparcaments al fet que fa esment la norma 54.3 d'aquest pla, com a projecte únic i integral, i amb les condicions previstes als apartats anteriors. En aquest cas de projectes conjunts amb la implantació d'energia renovable, no serà necessària la incorporació prèvia al planejament urbanístic.	**Nova Disposició addicional divuitena: «Creació d'un equipament supramunicipal d'interpretació històrica, arqueològica i paisatgística al Castell d'Alaró»** Sense contingut.

Relacions amb altres plans i programes

Planificació territorial i urbanística

La Modificació Puntual núm. 4 del Pla Territorial de Mallorca (PTIM) s'emmarca dins un context normatiu i territorial complex, en el qual convergeixen els instruments d'ordenació territorial insular i la normativa energètica autonòmica. Aquesta modificació té com a objectiu principal delimitar les zones de desenvolupament prioritari (ZDP) per a la implantació d'infraestructures d'energia renovable, d'acord amb el que preveu la Llei 10/2019, de canvi climàtic i transició energètica, així com regular-ne la tipologia, dimensions i condicions d'implantació. A continuació, es detallen els principals instruments de planejament que configuren el marc regulador actual.

Pla Territorial de Mallorca (PTIM)

La redacció de la Modificació núm. 4 parteix del PTIM aprovat el 2004, amb les modificacions puntuals aprovades els anys 2010, 2011 i 2023, així com de diverses esmenes d'errades materials. La nova modificació s'integra plenament amb el contingut vigent del PTIM, tant des del punt de vista estructural com formal.

Pla d'Intervenció en Àmbits Turístics (PIAT)

El PIAT, aprovat el 2020, defineix el model territorial insular en matèria turística, promovent la sostenibilitat i la gestió eficient dels recursos. Considera el turisme com un gran consumidor d'energia, especialment durant l'estiu, fet que justifica la necessitat de sinergies amb la producció fotovoltaica. Actualment, s'estan preparant modificacions del PIAT per revisar a la baixa la capacitat de càrrega turística.

Planificació urbanística municipal

El grau d'adaptació dels 53 municipis de Mallorca al Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (PDSEIB)és desigual:

— 6 municipis adaptats a la versió de 2001.

— 7 municipis a la modificació de 2005.

— 1 municipi (Manacor) a la modificació de 2015.

La resta no inclouen referències explícites al PDSEIB o es troben en procés d'adaptació.

Per altra banda dels 53 municipis de Mallorca n'hi ha 26 que compten amb mesures d'implantació específiques per infraestructures energètiques amb energies renovables. Això representa el 49% dels municipis.

Aquestes mesures es poden concretar en sis, les quals es detallen en el quadre següent juntament amb el percentatge de municipis que les adopten:

Mesura	% dels municipis
1. Les instal·lacions destinades a energies renovables degudament estudiades i documentades podran ser admeses encara que incompleixin els paràmetres d'altura, tenint cura de l'harmonització.	15
2. A les cobertes es contempla la possibilitat de captadors d'energia solar tot i que han de quedar integrats amb la resta d'elements de coberta.	34
3. Es contempla a la normativa la possibilitat d'autogeneració d'energia elèctrica a les edificacions.	17
4. S'estableix l'aplicació del CTE en relació a la generació d'aigua calenta sanitària amb col·lectors solars i la cogeneració d'energia en cas d'instal·lació de calderes d'alta potència, donant compliment a la norma 42, apartat 2 del PTIM.	8

5. Es recomana a les dotacions de serveis la utilització d'energia fotovoltaica per alimentar l'enllumenat públic en els espais lliures.	2
6. Es recomana que els habitatges utilitzin plaques solars integrades a l'edificació.	6

Mesures d'implantació específiques per infraestructures energètiques amb energies renovables contemplades en els planejaments urbanístics municipals. Font: Memòria de la MP.

Totes aquestes mesures s'apliquen al consum particular de les edificacions, excepte la d'utilització de plaques fotovoltaiques per enllumenat públic. Només el municipi de Manacor regula les estacions generadores d'energies renovables, i els municipis d'Artà i Alcúdia prohibeixen la implantació d'aerogeneradors.

Relació entre la ZDP i el planejament urbanístic

La delimitació de les ZDP al PTIM preval sobre el règim d'usos urbanístics, sempre que es compleixin les condicions establertes per la Llei 10/2019 i per aquesta Modificació. No obstant això, es respecta el planejament urbanístic municipal allà on l'ús d'infraestructures renovables estigui expressament prohibit o es trobi en sòl rústic protegit d'iniciativa local.

Les condicions detallades a la Modificació núm. 4 s'aplicaran de forma transitòria fins que els municipis adaptin els seus planejament urbanístics i estableixin una regulació específica per a aquestes instal·lacions.

IV.- Objectius de protecció ambiental i objectius de la planificació

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	–
Annex IV	5.- Els objectius de protecció mediambiental fixats en els àmbits internacional, comunitari o nacional que guardin relació amb el pla o programa i la manera en què tals objectius i qualsevol aspecte mediambiental s'han tingut en compte durant la seva elaboració.

Objectius de protecció mediambiental

Els objectius específics de la Modificació Puntual, és desenvolupar els objectius de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica (Llei CCiTE) per a fomentar la implantació d'energies renovables, en relació als aspectes que requereixen desenvolupament a través dels plans territorials insulars, i que es troben establerts per la Llei esmentada.

La llei, per una altra part, es troba emmarcada en diferents instruments internacions que marquen el camí de la reducció dels efectes de gasos d'efecte hivernacle, com son:

1992 Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (UNFCCC).

1997 Protocol de Kyoto

2003 La Directiva 2003/87/CE del Parlament Europeu i del Consell va establir un règim per al comerç en la Unió de drets d'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle a fi de fomentar la reducció de les emissions d'aquests gasos de manera eficaç en relació amb els costos i econòmicament eficient.

2009 La Directiva 2009/29/CE del Parlament Europeu i del Consell i la Decissió núm 406/2009/CE del Parlament Europeu i del Consell que estableixen que tots els sectors de l'economia han de contribuir a la reducció de gasos de l'efecte hivernacle.

2014 Compromís del Consell Europeu de reducció de les emissions globals de la Unió al menys en un 40 % per a 2030 respecte als valors de 1990.

2015 Acord de París (21a Conferència de les Parts (COP21) de la UNFCCC). Acordat retenir l'augment de la temperatura mitjana del planeta molt per sota de 2 °C per sobre dels nivells preindustrials i perseverar en els esforços per a limitar l'augment de la temperatura a 1,5 °C per sobre d'aquests nivells.

Objectius de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica

Objectius de penetració de les energies renovables

En relació a la penetració de les energies renovables, es preveuen les mesures necessàries per avançar cap a la major autosuficiència energètica, de manera que l'any 2050 hi hagi la capacitat per generar al territori de les Illes Balears, mitjançant energies renovables, almenys el 70% de l'energia final que es consumeixi en la CAIB, amb .quotes quinquennals de penetració d'energies renovables, per tecnologies, a fi d'assolir progressivament els objectius següents, definits com a proporció de l'energia final consumida en el territori balear:

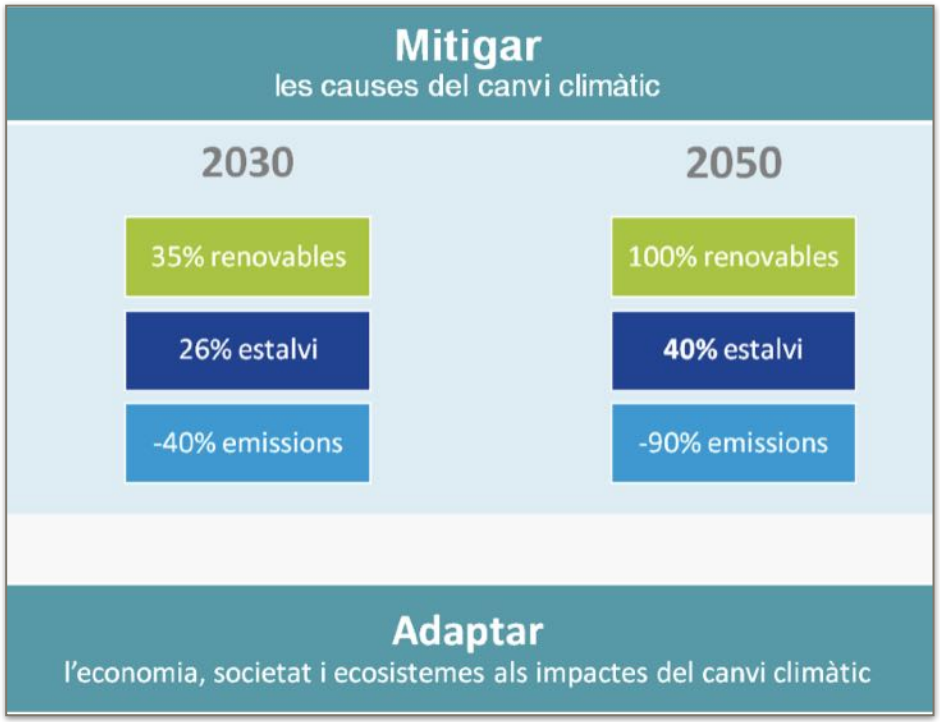

Objectius de la Llei de Canvi Climàtic. Font: Govern de les Illes Balears.
https://www.caib.es/sites/canviclimatic2/ca/llei_de_ccite/#finalitats

Impuls de les energies renovables

El potenciament de l'ús generalitzat de les energies renovables és un dels principals objectius i es concreta en determinades obligacions, com la d'instal·lar plaques solars als grans aparcaments i a les noves edificacions.

Objectius/obligacions per als plans territorials insulars

Els objectius de la Llei es centren, en relació a la Modificació Puntual del PTI que és necessari fer, sintèticament i entre molts altres, en la reducció dels consums energètics i la reducció de les emissions de gasos amb efecte hivernacle, mitjançant una implantació progressiva de les energies renovables, reduint-ne a més la dependència energètica exterior.

Per tal de facilitar la implantació de les energies renovables, preveu la delimitació d'unes zones per a facilitar la implantació, si bé és necessari que es Determinin algunes característiques tècniques:

- Delimitin les Zones de desenvolupament Prioritari amb una superfície suficient per a generar la energia suficient que consumeix l'illa.
- Determinin la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, tenint en compte l'aptitud ambiental per acollir les instal·lacions.

Objectius de la Modificació Puntual

1.-L'objectiu fonamental se centra en delimitar les zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable, així com la regulació de la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona d'acord amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic. Inclou el desenvolupament tècnic per a la incorporació de les delimitacions esmentades als sistemes d'informació geogràfica del Consell de Mallorca. Segons l'article 46 de la L 10/2019, per a dur a terme aquesta delimitació s'han de considerar els aspectes següents:

a) La suficiència de la font d'energia.

b) L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.

c) La baixa productivitat o interès agrari de la zona

d) La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.

e) L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.

f) La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'Urbanisme de les Illes Balears.

g) Les necessitats energètiques dels municipis afectats.

En relació amb l'article 46.3 de la Llei 10/2019, caldrà quantificar i justificar que la superfície delimitada com a ZDP és suficient per a la generació d'energia renovable equivalent al consum energètic anual de l'illa, d'acord amb els objectius de consum establerts a l'article 14 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, encara que cal tenir present que és imprescindible minimitzar l'ocupació del sòl ja que Mallorca és un territori insular i limitat.

2.- Integrar, de forma adequada a la seva naturalesa i abast, el contingut de l'Estratègia de Paisatge del Consell de Mallorca, aprovada pel Ple del Consell el 14 de febrer de 2019, com a document orientador de les polítiques territorials al conjunt de l'illa de Mallorca en matèria de paisatge. En especial s'ha d'atendre al desplegament dels objectius II i III mitjançant les estratègies i directrius següents:

«Objectiu II, "Implementar la protecció, gestió i ordenació del paisatge a través de la planificació territorial general del PTIM"

II.1.b Protecció, gestió i ordenació del paisatge

II.1.c Foment del dret d'accés i gaudi del paisatge

II.2 Protecció del paisatge rural, urbà i litoral

II.2.a Salvaguarda del paisatge rural: zonificació i regulació

II.2.b Protecció del paisatge urbà en el seu context territorial

II.3 Gestió i integració paisatgística dels processos de canvi territorial.

II.3.b) Fixació de condicions d'integració paisatgística per a edificis i instal·lacions en sòl rústic, en relació amb el seu emplaçament, les seves característiques constructives i la seva relació amb la parcel·la/entorn.

II.3.c) Establiment de criteris d'integració paisatgística per a la implantació de nous equipaments d'escala territorial.»

«Objectiu III, "Incorporar la dimensió paisatgística a les polítiques i als instruments sectorials d'incidència en el paisatge"

III.8. Integració paisatgística en l'ordenació del sector energètic.

III.8.a) Aptitud paisatgística a escala insular i municipal per a energies renovables.

III.8.b) Informe d'incidència paisatgística i energies fotovoltaica i eòlica.

III.8.c) Solucions tècniques i de disseny per mitigar impactes paisatgístics.

III.11.b) Incorporació de mesures d'integració paisatgística per a l'execució d'obres d'infraestructures i equipaments a sòl rústic.»

3.-Adoptar mesures de coherència i integració amb el Pla territorial insular vigent i amb les modificacions que estiguin en tramitació, així com de coordinació amb la resta normativa vigent relacionada amb l'objecte.

4.-Considerar la proposta de millores tècniques que resultin coherents d'acord amb els objectius ja esmentats, entre les quals hi figuren la utilització de bases cartogràfiques actualitzades, l'actualització de la regulació de les rutes d'interès cultural i paisatgístic, la incorporació de sistemes generals de protecció patrimonial i accés i gaudi al paisatge, la transposició de la delimitació de les zones de servitud del domini públic marítim-terrestre i l'actualització de les Àrees de protecció territorial de costa, així com l'esmena d'errades materials o millores de precisió a la documentació del pla. i la proposta d'indicadors de seguiment relacionats amb l'objecte de la modificació.

V.- Aspectes rellevants de la situació actual i la probable evolució en cas de no aplicació del pla o programa

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic	
Article 20	—
Annex IV	2.- Els aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient i la seva probable evolució en cas de no aplicació del pla o programa.

Aspectes rellevants en cas de no aplicació de la MP

En relació al aspectes rellevants de la situació actual, cal assenyalar que la MP pretén donar compliment, en els continguts que li són propis, a les disposicions de la Llei del Canvi Climàtic i Transició Energètica, i, en la mesura que li dona compliment, contribueix al desenvolupament de les polítiques de transició energètica de l'esmentada llei, així com als objectius dels instruments instruments internacionals de rang o abast superior.

D'aquesta manera, la modificació puntual, introdueix els aspectes que emanen de la situació declarada d'emergència en relació al canvi climàtic, en els aspectes que li són específics, es a dir, la delimitació d'unes zones prioritàries amb una major aptitud ambiental i territorial per a la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable, d'acord amb la situació d'emergència declarada.

En cas de no aprovació i aplicació de la modificació puntual, es produirien dues situacions remarcables:

- Incompliment de la legislació vigent.
- No contribució, en els aspectes que són de la competència de l'instrument de planificació territorial, a la mitigació del canvi climàtic i la transició energètica.

Per una altra part, en una línia diferent, l'establiment de criteris de localització i disseny generals per a les infraestructures de producció d'energia renovable, introdueix un conjunt de limitacions que faran més ordenada la implantació de les energies renovables.

En qualsevol cas, la delimitació de les ZDP no implica que no es puguin implantar projectes fora d'aquests indrets delimitats, o que no es pugui disposar d'unes altres condicions, si bé la tramitació d'aquestes altres instal·lacions implica una tramitació més complexa i que requereix de filtres administratius complementaris.

Per altra banda, en cas de no aprovació i aplicació de la MP, es perdria l'oportunitat de conservació patrimonial relativa al Castell d'Alaró. No qualificar el Castell d'Alaró com a sistema general supramunicipal suposaria perdre una ocasió clau per ordenar la seva protecció i posar en valor el seu entorn, especialment en el marc de la declaració de la Serra de Tramuntana com a Patrimoni Mundial.

A més, es mantendrien errades i mancances detectades al PTIM, persistint errades en delimitacions (ex. Àrees de Protecció Territorial de Costa) i disposicions que generen ambigüitat o dificultat interpretativa.

Aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient

Fonts d'energia renovable

A continuació, es presenta una breu descripció dels principals recursos disponibles a l'illa de Mallorca susceptibles de ser utilitzats com a fonts d'energia renovable. En el marc d'aquesta Modificació del PTIM, s'han considerat com a recursos prioritaris la radiació solar, l'energia eòlica i l'aprofiment de la biomassa, ja que són les tecnologies més esteses, viables i accessibles actualment per a la producció d'energia a l'illa.

Radiació solar

L'energia solar és una font renovable en creixement, valorada pel seu caràcter inesgotable i respectuós amb el medi ambient. A Mallorca, les condicions d'irradiació solar fan d'aquesta font una opció especialment viable per a la producció energètica.

Segons l'Atlas de Radiació Solar de l'AEMET, la radiació global — suma de la directa (procedent del disc solar) i la difusa (dispersada a l'atmosfera)— segueix un gradient creixent de nord-est a sud-oest a les Illes Balears, amb valors més alts a Eivissa i més baixos a la Serra de Tramuntana i Menorca. Respecte a la dependència estacional del flux radiatiu és més important durant els mesos d'estiu que els d'hivern.

L'IDAE (Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energia) respecta a la radiació solar utilitza com a font de dades el PVGIS de la Comissió Europea. Es tracta d'un Sistema d'Informació Geogràfica Fotovoltaic que utilitza dades de radiació solar de gran qualitat provinents de imatges de satèl·lit, així com també dades de temperatura i velocitat del vent providents de models climàtics.

D'acord amb dades del PVGIS, la irradiància mitjana anual sobre superfície horitzontal a Mallorca (2005–2020) oscil·la entre 1.381 kWh/m² a la Serra de Tramuntana i 1.774 kWh/m² al sud-est de l'illa, superant els 1.650 kWh/m² en la major part del territori.

Aquest potencial augmenta en superfícies òptimament inclinades (fins a 2.061 kWh/m²) i és encara més elevat en sistemes de seguiment solar de dos eixos, amb valors que arriben als 2.812 kWh/m².

Aquestes dades confirmen el gran potencial solar de Mallorca i justifiquen la seva consideració com a recurs principal dins la planificació territorial per a la implantació d'energies renovables.

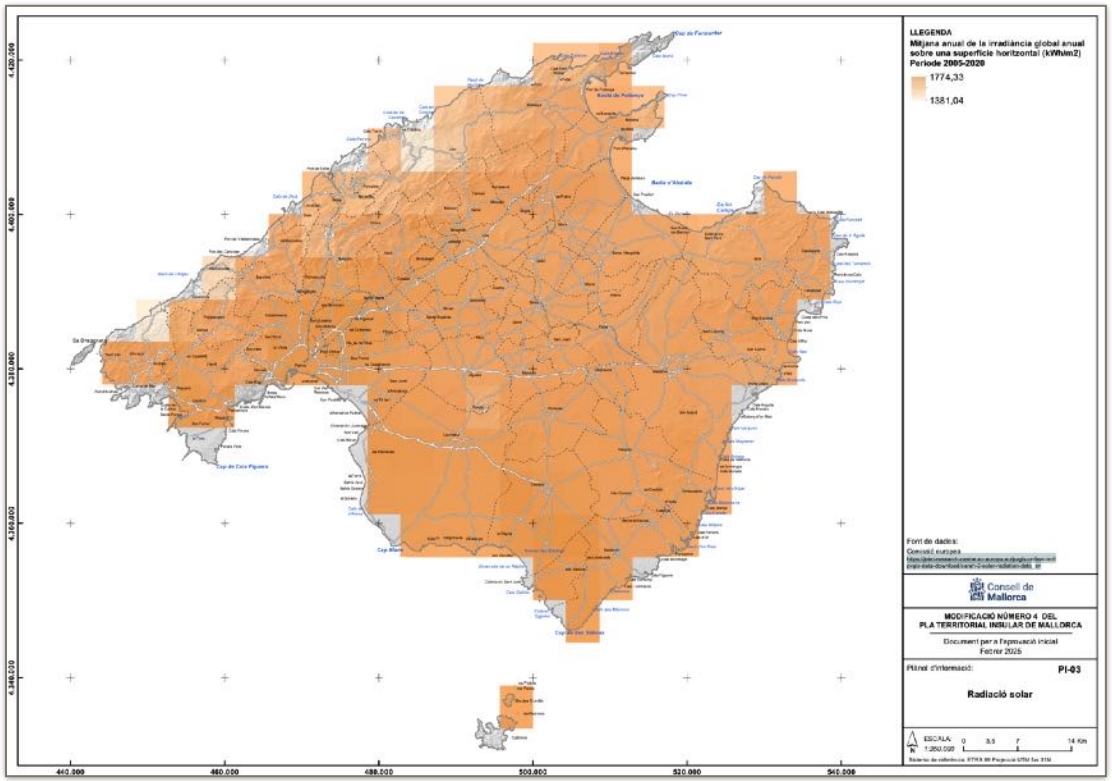

Mapa de radiació solar. Font: Plànols informació del PTIM.

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre el mapa de radiació solar

Tenint en compte els nivells de radiació solar rebuda a l'illa de Mallorca que es mostren a la cartografia, i que no s'han delimitat ZDP a la Serra de Tramuntana, no es considera un factor determinant per a la ubicació d'aquestes zones prioritàries, on els factors ambientals i territorials han tengut una major incidència.

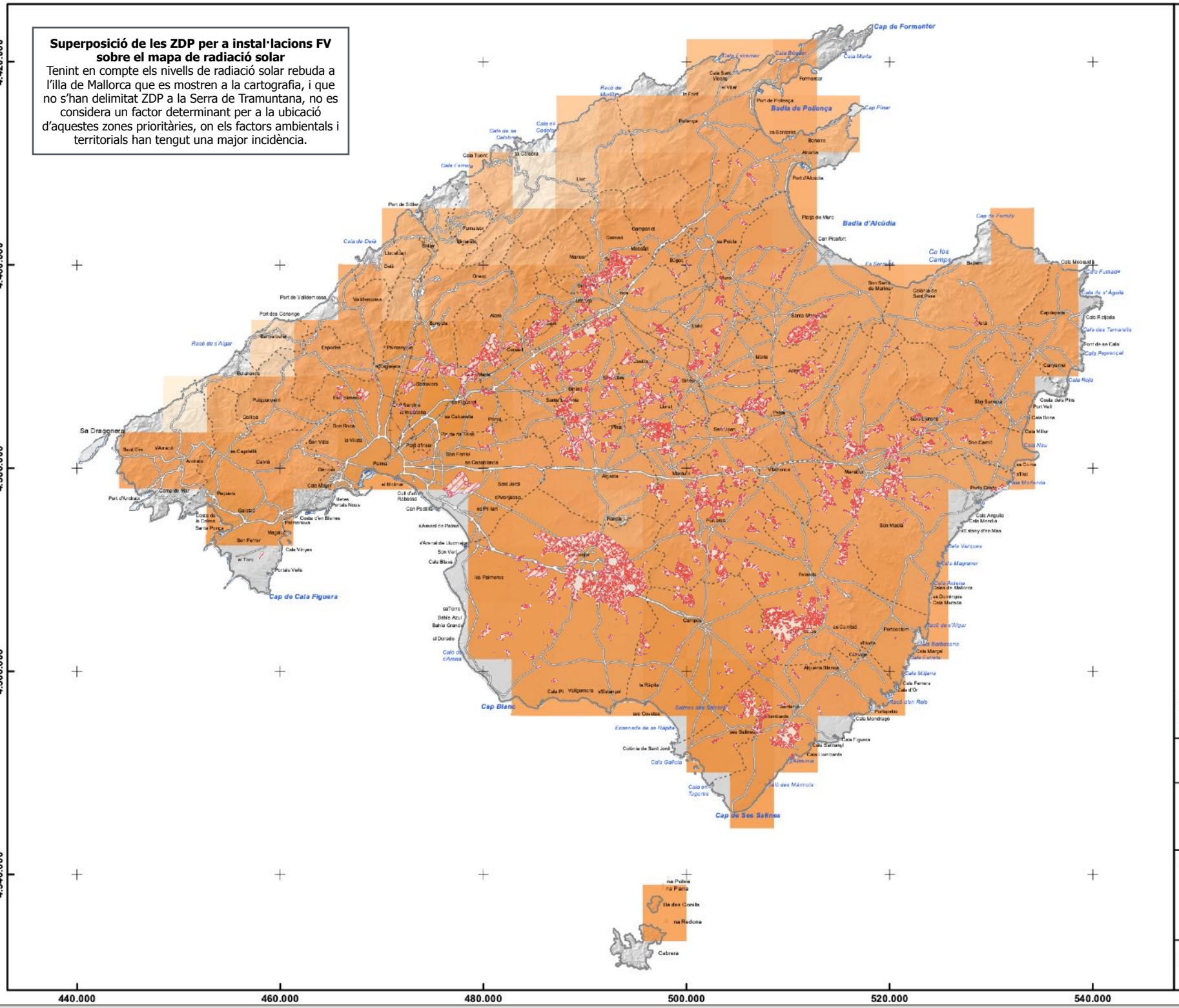

LLEGENDA

Mitjana anual de la irradiància global anual sobre una superfície horitzontal (kWh/m2)
Període 2005-2020

1774,33

1381,04

Font de dades:
Comissió europea
https://joint-research-centre.ec.europa.eu/pvgis-online-tool/pvgis-data-download/sarah-2-solar-radiation-data_en

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-03**

Radiació solar

ESCALA: *1:350.000*

0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

Energia eòlica

L'energia eòlica representa una alternativa renovable amb un creixent interès de desenvolupament, especialment a nivell estatal, i amb un potencial destacable a les Illes Balears.

Segons l'Atlas Eòlic d'Espanya (2011–2020) elaborat per l'IDAE, les zones amb millor recurs eòlic a 80 metres d'altura es troben a Menorca, l'extrem nord-oriental de Mallorca i la Serra de Tramuntana, si bé existeixen altres ubicacions puntuals amb condicions favorables.

L'estudi conclou que fins a un 11% del territori balear (uns 550 km²) podria ser aprofitable per a la generació eòlica, excloent àrees amb proteccions ambientals (Xarxa Natura 2000, espais naturals protegits) i considerant requisits mínims com:

— Velocitat mitjana superior a 6 m/s a 80 m d'altura.

— Densitat de potència aprofitable de 250 W/m².

Amb una velocitat mitjana anual estimada de 6,71 m/s, i un rang d'entre 2.150 i 2.350 hores equivalents anuals netes, el potencial de generació elèctrica neta en terra ferma s'estima entre 4,7 i 5,2 TWh/any, amb una potència instal·lable total de 2,2 GW.

Aquestes dades evidencien la viabilitat tècnica del recurs eòlic a les Illes Balears com a complement a altres fonts renovables, especialment en un model energètic diversificat i descentralitzat.

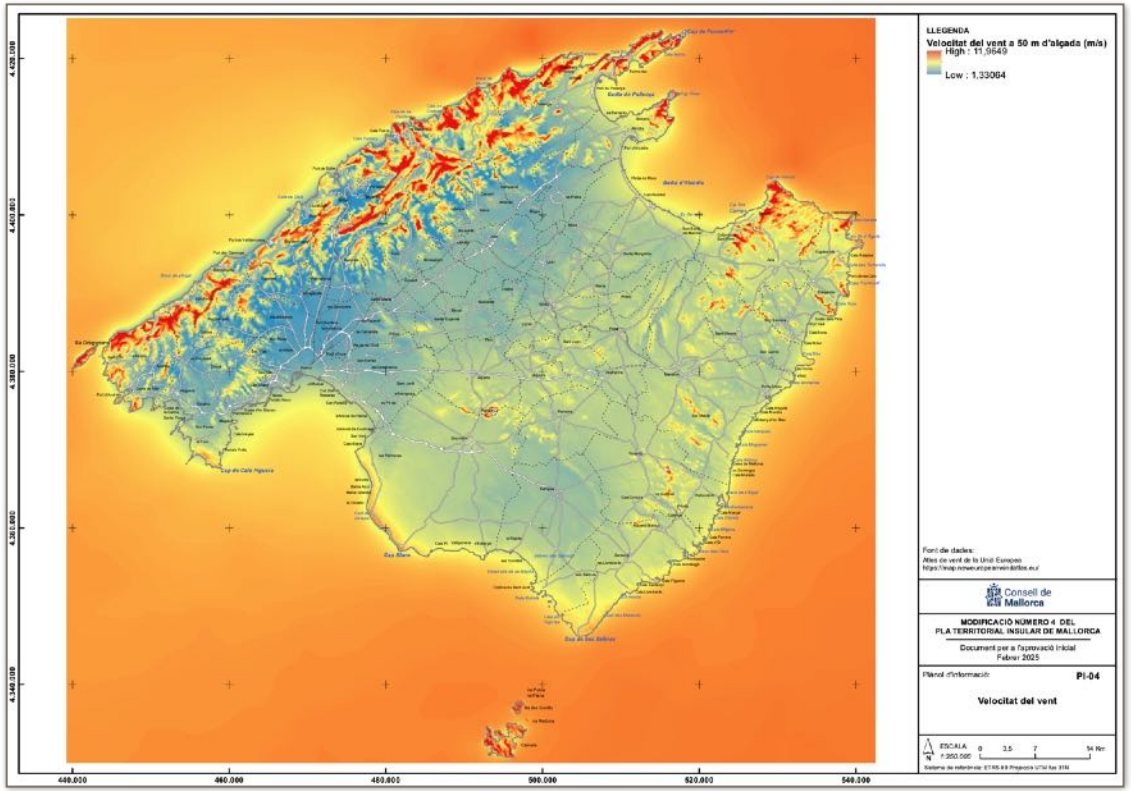

Mapa de velocitat del vent. Font: Plànols informació del PTIM.

Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre el mapa de velocitat del vent

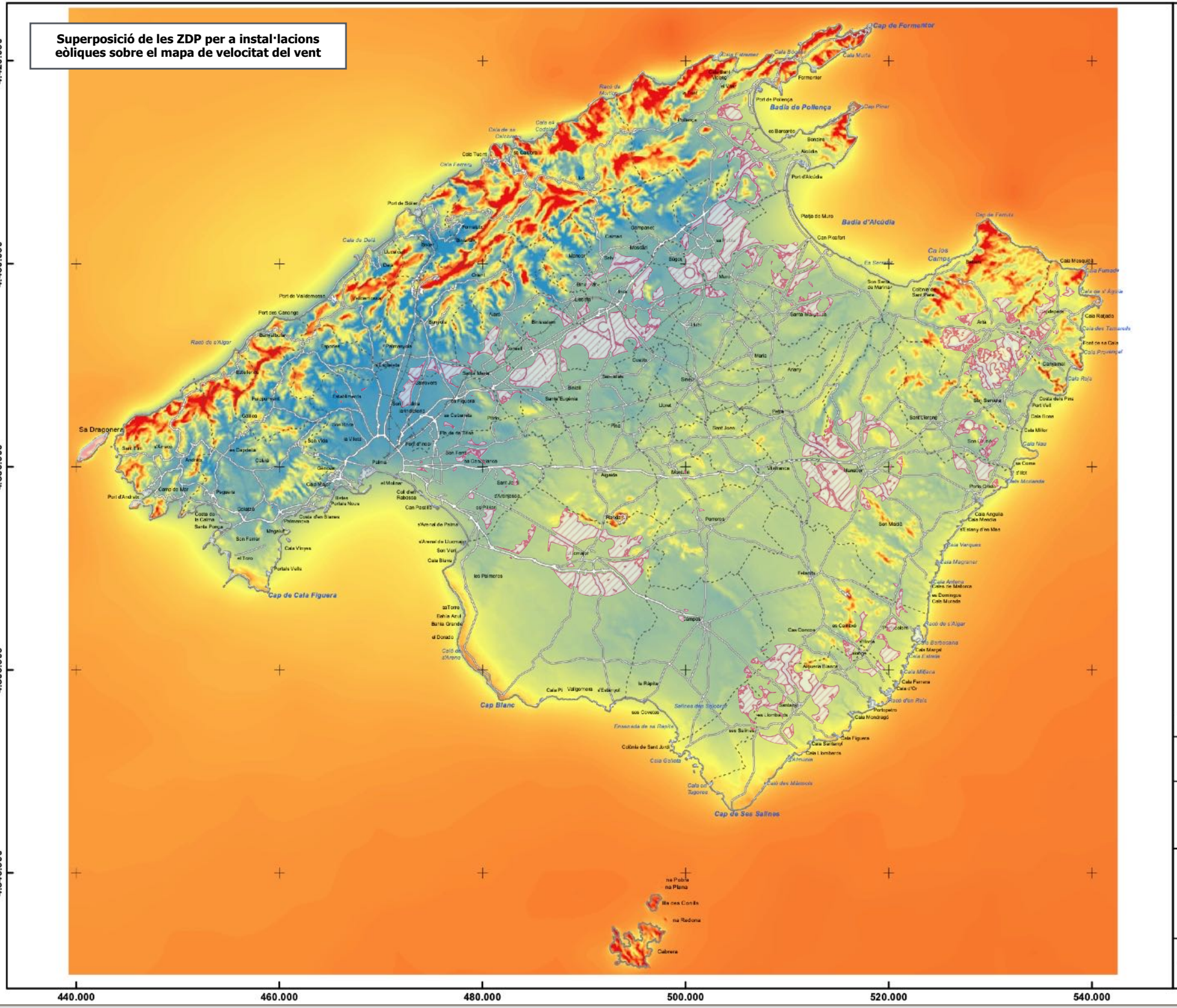

LLEGENDA

Velocitat del vent a 50 m d'alçada (m/s)

High : 11,9649

Low : 1,33064

Font de dades:
Atles de vent de la Unió Europea
https://map.neweuropeanwindatlas.eu/

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-04**

Velocitat del vent

N

ESCALA: *1:350.000*

0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

Biomassa

La biomassa és una font renovable d'origen biològic que inclou matèria orgànica vegetal i animal, així com els residus biodegradables derivats de l'activitat agrícola, ramadera, forestal, pesquera i industrial. Aquesta definició, recollida tant pel Ministerio para la Transición Ecológica com per la Directiva 2009/28/CE, fa referència a un concepte ampli que abasta des de llenya i estelles fins a residus domèstics orgànics i subproductes agroalimentaris.

Els principals combustibles derivats de la biomassa són la llenya, estelles, pellets, pinyols d'oliva i closques de fruita. El seu ús contribueix a la reducció de l'us de combustibles fòssils, potencia el sector primari, i millora la gestió forestal, reduint el risc d'incendis.

Des del punt de vista energètic, la biomassa es pot emprar:

— Tèrmicament (per calefacció o aigua calenta), amb un rendiment del 80–85%.

— Per generar electricitat, amb un rendiment inferior (entorn del 30%), tot i que aquest pot augmentar amb sistemes de cogeneració.

S'ha de tenir en compte que segons la publicació "Energies renovables i eficiència energètica a les Illes Balears" (2015), la producció elèctrica per unitat de superfície de la biomassa (especialment amb cultius energètics) és molt inferior a la d'altres tecnologies com la solar o l'eòlica.

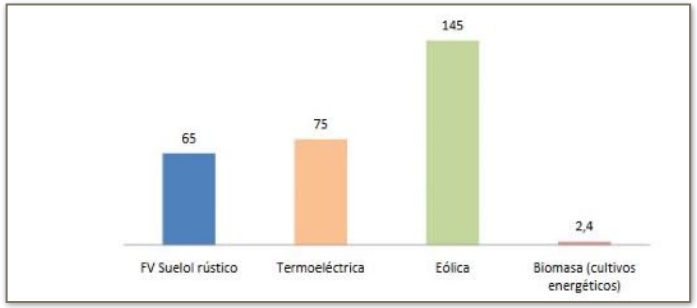

Comparativa del rendiment de les tecnologies renovables en Kwh/m²

Tanmateix, quan la biomassa prové de residus o aprofitaments forestals ja existents, el seu ús és molt més eficient i sostenible. En aquest context, es recomana implantar instal·lacions properes al recurs i al consum, per reduir el transport i afavorir la producció de proximitat (Km 0).

Finalment, cal tenir en compte l'equilibri entre ocupació del territori i impacte paisatgístic:

— L'energia eòlica té un rendiment territorial alt, però impacte visual notable.

— La biomassa, si es basa en cultius específics, té un consum de territori elevat, però pot ser molt eficient si s'utilitza com a subproducte.

— La solar ofereix un rendiment intermedi, amb variacions segons la tecnologia (fotovoltaica o termoelèctrica).

Context energètic del territori

En els darrers anys, les Illes Balears han fet un avanç significatiu en la producció d'energia elèctrica d'origen renovable, destacant la pràctica eliminació del carbó, iniciada el 2020. L'any 2024, la generació elèctrica renovable representar un 14,6% del total produït a l'arxipèlag.

Tot i aquests avenços, persisteix una dependència considerable del sistema elèctric peninsular, amb una aportació a través del cable de connexió submarina que va assolir prop del 30% de l'energia total subministrada a les Illes durant el mateix any.

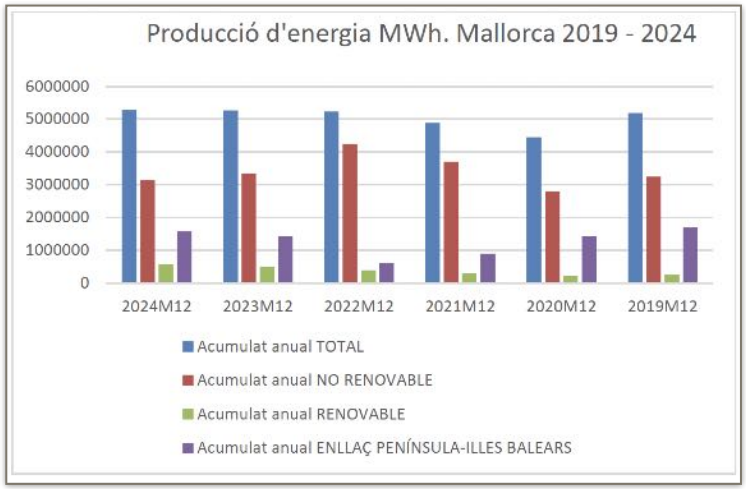

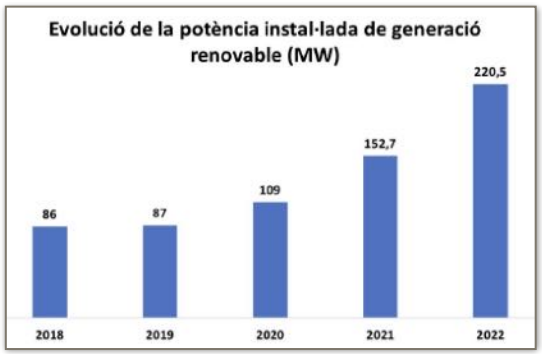

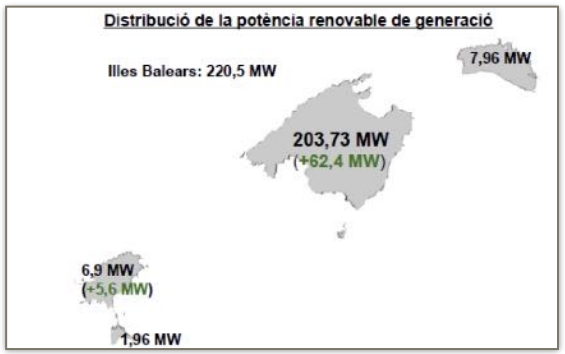

Situació actual i perspectives de la transició energètica a les Illes Balears

Segons l'Informe del sistema elèctric espanyol 2024 elaborat per Red Eléctrica Española (REE), la generació d'energia renovable a les Illes Balears l'any 2024 va ser de 654 GWh, distribuïda en:

— 507 GWh d'energia solar fotovoltaica

— 145 GWh de residus renovables

— 2 GWh d'altres fonts renovables

En canvi, la generació no renovable va assolir 3.829 GWh, amb una producció total de 4.483 GWh, el que suposa una penetració renovable del 14,6%.

Objectius de descarbonització

D'acord amb la Llei 10/2019, de canvi climàtic i transició energètica de les Illes Balears, s'estableixen objectius ambiciosos per al 2030 i el 2050:

- 2030:

  — Reducció del 40% de les emissions (base 1990)

  — 35% de renovables en el consum d'energia final

  — Reducció del 26% del consum primari (base 2005)

- 2050:

  — Reducció del 90% de les emissions

  — 100% de renovables

  — 70% de l'energia final consumida d'origen renovable

  — Reducció del 40% del consum primari

Aquests objectius són coherents amb els de la Llei estatal 7/2021, que fixa per a 2030 una reducció del 23% d'emissions i un 42% de renovables en el consum final d'energia.

Anàlisi de les emissions i necessitat d'acció

L'objectiu general del Pla d'Acció de Mitigació contra el Canvi Climàtic a les Illes Balears 2013-2020 era aconseguir una reducció del 20% de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) respecte dels nivells de 2005. No obstant això, segons l'avaluació realitzada l'any 2017, la reducció assolida era només del 7%, molt per sota del valor previst.

D'acord amb les dades del Servei de Canvi Climàtic de la CAIB, les emissions de GEH van augmentar progressivament entre 1990 i 2008, i des de llavors s'ha observat una lleugera tendència a la baixa, excloent l'anomalia puntual de l'any 2020 derivada de la crisi sanitària de la COVID-19.

Pel que fa als sectors amb major contribució a les emissions, destaquen: la producció d'energia elèctrica (sector 1), el transport rodat (sector 7), i altres modalitats de transport (sector 8).

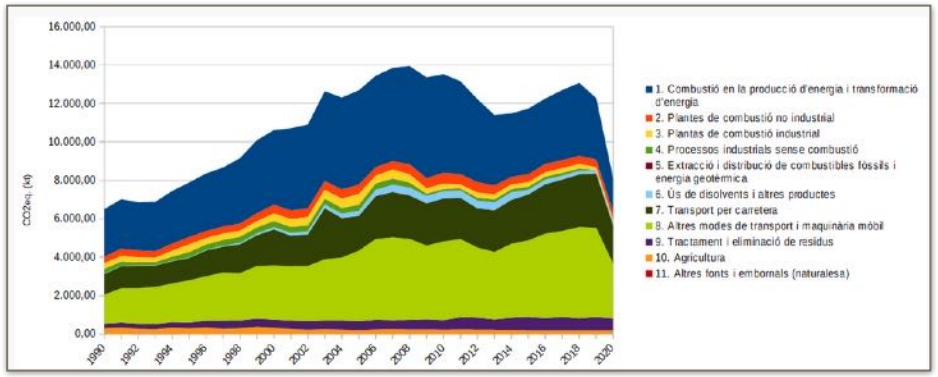

Evolució de les emissions de GEH a les Illes Balears des de l'any 1990. Font: GOIB

Mesures complementàries necessàries

Donada la limitació territorial pròpia d'un entorn insular, per assolir els objectius marcats no és suficient amb la implantació d'instal·lacions renovables al sòl rústic. Caldrà complementar-les amb accions com:

— Desplegament de sistemes d'emmagatzematge d'energia (bateries).

— Foment de l'autoconsum a les àrees urbanes.

— Gestió eficient de la demanda energètica.

— Desenvolupament d'infraestructures renovables off-shore.

— Millora de la interconnexió elèctrica amb la Península.

Aquest conjunt d'actuacions és essencial per garantir una transició energètica real, equilibrada i compatible amb la sostenibilitat ambiental i territorial de les Illes Balears.

Infraestructures elèctriques

Mallorca disposa de tres centres convencionals de producció elèctrica, als quals cal sumar-hi la xarxa de cogeneració, les instal·lacions fotovoltaiques i la connexió elèctrica amb la península.

Centrals de producció convencional

— Es Murterar (Alcúdia).

Central de vapor amb quatre grups: dos que funcionaven amb carbó (actualment en procés de desmantellament) i dos operatius amb gasoil.

— Son Reus (Palma)

Operativa des del 2000, ha anat creixent fins arribar als 612 MW de potència instal·lada en 11 grups. Utilitza cicle combinat, una de les tecnologies més eficients, i des de 2011 opera amb gas natural.

— Cas Tresorer (Palma)

Central de cicle combinat en servei des de 2006 amb gasoil, ampliada el 2007 amb una turbina de vapor de 75 MW. Funciona amb gas natural des de 2011.

Interconnexió amb la península

Des de 2012, Mallorca disposa d'una interconnexió submarina de 237 km i 400 MW de capacitat que uneix Santa Ponça (Calvià) amb Sagunt (València).

Actualment es tramita un segon cable submarí des del nord de Mallorca per millorar l'estabilitat i seguretat del subministrament.

Altres fonts de generació

— Cogeneració: tres plantes ubicades a Son Reus (TIRME), ParcBIT i Felanitx.

— Fotovoltaica: diverses instal·lacions distribuïdes arreu del territori.

Infraestructura de distribució

Mallorca compta amb 1.120 km de xarxa d'alta tensió, 9.314 km de mitjana tensió, 42 subestacions elèctriques i 7.967 centres de distribució.

Capacitat de la xarxa i limitacions

Un estudi realitzat l'any 2020 pel Servei d'Ordenació del Territori sobre la capacitat de la xarxa elèctrica per evacuar l'energia generada per les instal·lacions de generació amb energia renovable conclou que:

— Hi ha un risc imminent de saturació de la xarxa de distribució en zones del centre, sud i llevant de l'illa.

— Hi ha una manca de subestacions de mitjana tensió en la zona central (Llubí, Sineu, Sant Joan, Maria, Lloret), fet que dificulta la connexió de parcs solars mitjans (fins a 4-5 MW).

— Cal reforçar la xarxa de distribució per permetre l'expansió de les energies renovables. Un canvi normatiu tècnic podria millorar la capacitat, però es requeriran inversions en infraestructures.

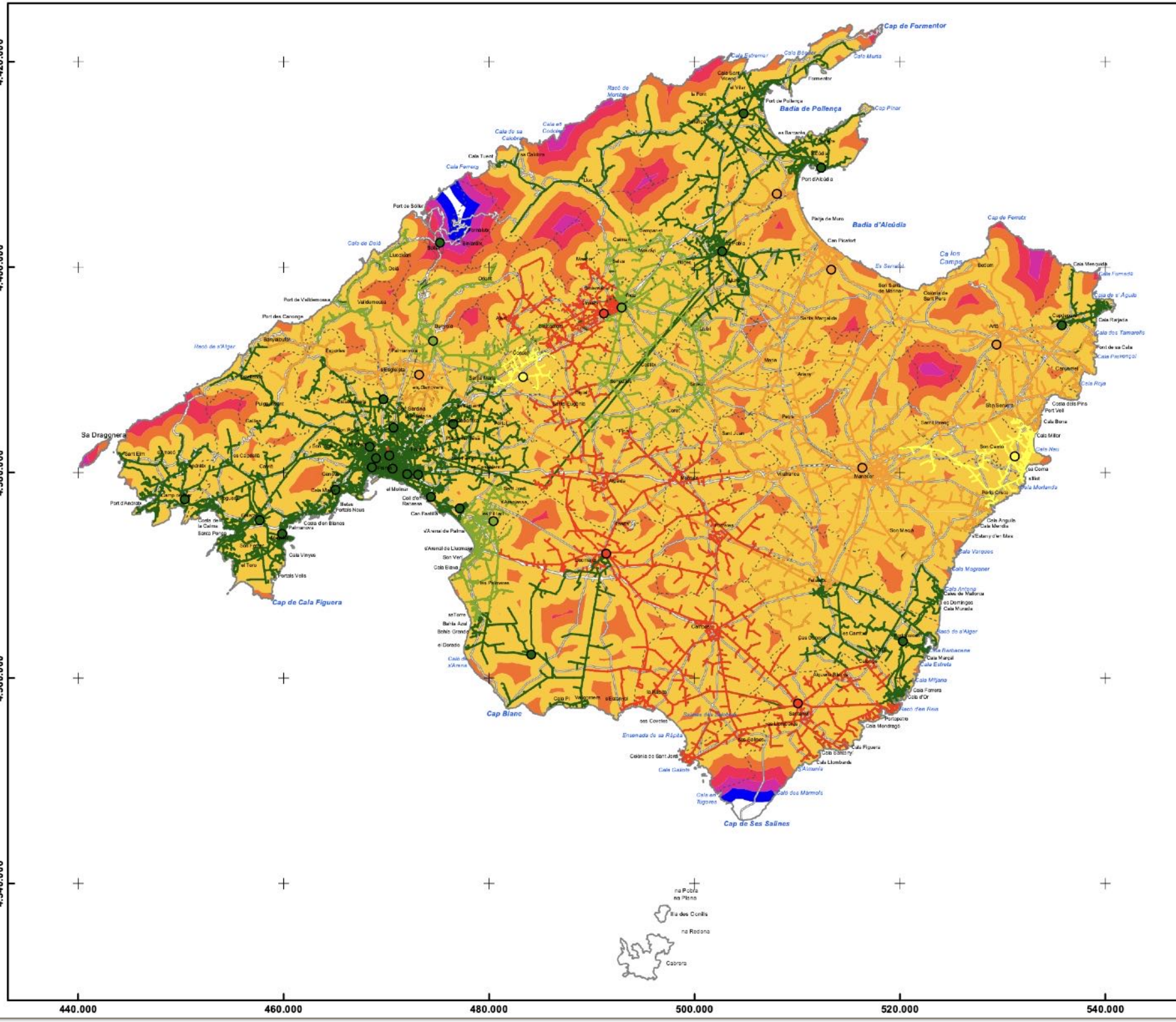

LLEGENDA

Capacitat de les subestacions

- < 5%
- 5% - 25%
- 25% - 50%
- 50% - 75%
- > 75%

Xarxa de Mitjana Tensió

- Molt baixa
- Baixa
- Mitjana
- Alta
- Molt alta

Distància a la xarxa de MT

- 1 km
- 2 Km
- 3 Km
- 4 Km
- 5 Km

Font de dades:
Servei d'Ordenació del Territori del Departament de Territori

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-06**

Capacitat infraestructura elèctrica

ESCALA: 1:350.000 — 0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre el plànol de la capacitat de l'infraestructura elèctrica.

Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han prioritzat les ubicacions més pròximes a les subestacions existents i/o a la xarxa de MT.

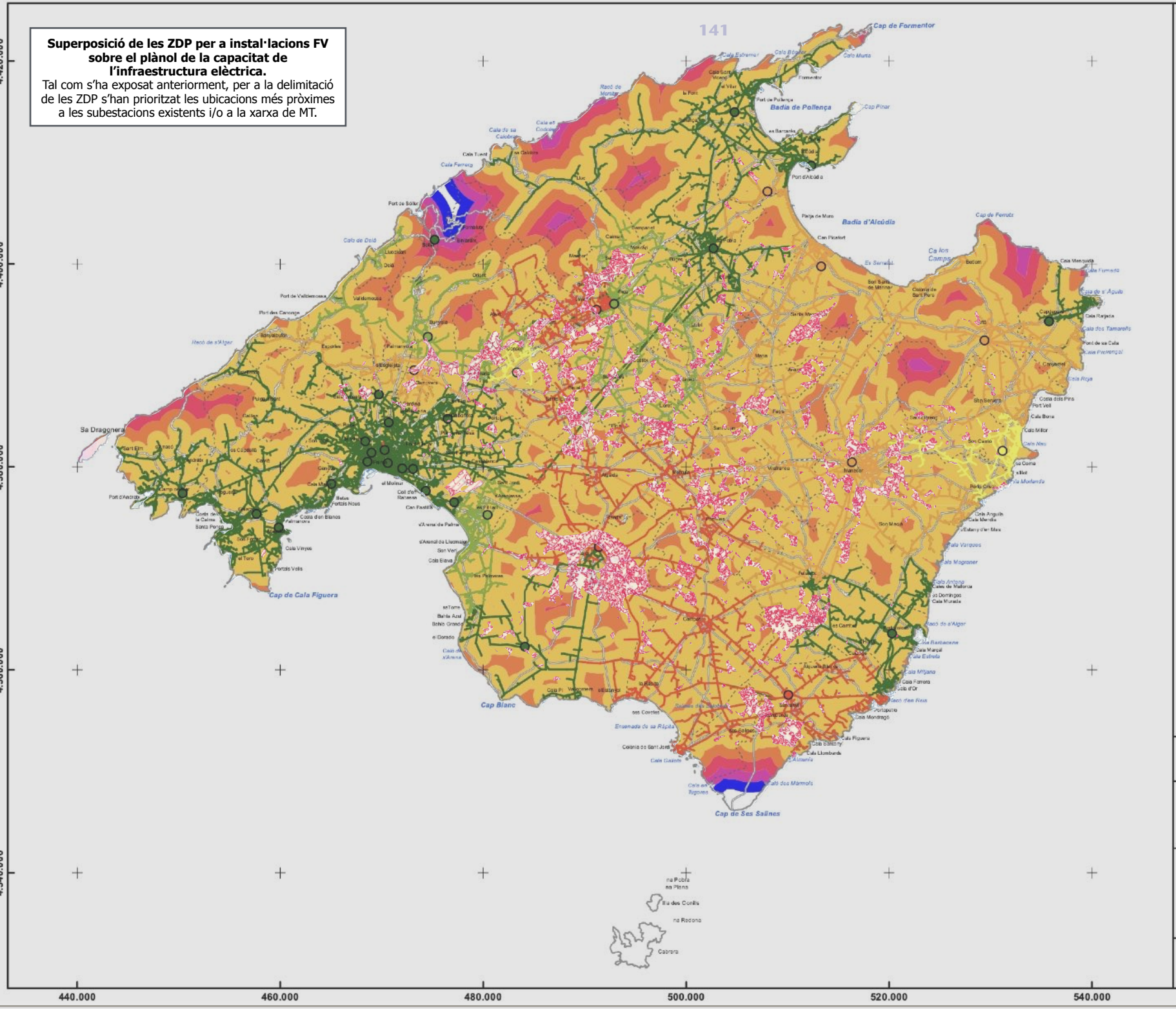
4.420.000
4.400.000
4.380.000
4.360.000
4.340.000
440.000
460.000
480.000
500.000
520.000
540.000
Cap de Formentor
Badia de Pollença
Badia d'Alcúdia
Cap de Ferrutx
Cap de Cala Figuera
Cap Blanc
Cap de Ses Salines
Sa Dragonera
Port de Sóller
Port d'Andratx
Port de Pollença
Port d'Alcúdia
Palma
Manacor
Inca
Sóller
Felanitx
Capdepera
Artà
Calvià
Marratxí
Llucmajor
Campos
Santanyí
Ses Salines
Colònia de Sant Jordi
Cala Figuera
Cala Llombards
Cala Santanyí
Cala Mitjana
Cala Ratjada
Cala Millor
Cala Bona
Cala Rajada
Cala Mesquida
Cala Ferrera
Cala Tuent
Cala Estremera
Cala Boquer
Cala Murta
Cala Sant Vicenç
Cala Blanca
Cala Deià
Cala Sa Calobra
Cala Ses Covetes
Cala Galiota
Cala dels Mamrots
Cala Anguila
Cala Mandia
Cala Varques
Cala Magraner
Cala Antena
Cala Estreta
Cala Mançal
Cala Barbacana
Cala d'Or
Cala Ferrera
Cala Mondragó
Cala Figuera
Cala Santanyí
Cala Llombards
Cala Galiota
Cala dels Mamrots
Cala en Rigomes
Cala de s'Aguila
Cala dos Tamarells
Cala Romantal
Cala Roja
Cala Mesquida
Cala Fumesta
Port de sa Cala
Port Vell
Cala Millor
Cala Nau
Cala Coma
Cala Morlanda
Cala Varques
Cala Magraner
Cala Antena
Cala Mandia
Cala Anguila
Cala Estreta
Cala Mançal
Cala Barbacana
Cala Mitjana
Cala Ferrera
Cala d'Or
Cala Mondragó
Cala Figuera
Cala Santanyí
Cala Llombards
Cala Galiota
Cala dels Mamrots
Cala en Rigomes
Cala Estremera
Cala Boquer
Cala Murta
Cap Pinar
Cap de Ferrutx
Racó de Montar
Racó de s'Algar
Cala de sa Calobra
Cala es Coderer
Cala Ferrera
Cala de Deià
Port de Valldemossa
Port des Canonge
Port de Sóller
Port d'Andratx
Port de Pollença
Port d'Alcúdia
Sa Dragonera
Cap de Cala Figuera
Cap Blanc
Cap de Ses Salines
Ca los Campos
Es Serrallo
Sant Salvador de Manacor
Colònia de Sant Pere
Son Servera
Son Carlos
Son Macià
Son Verí
Son Verí
Son Cladera
Son Ferriol
Son Sardina
Son Ramon
Son Roca
Son Vida
Son Fornés
Son Sardina
Son Ramon
Son Roca
Son Vida
Son Fornés
Son Servera
Son Carlos
Son Macià
Son Verí
Son Cladera
Son Ferriol

Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre el plànol de la capacitat de l'infraestructura elèctrica.

Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han prioritzat les ubicacions més pròximes a les subestacions existents i/o a la xarxa de MT.

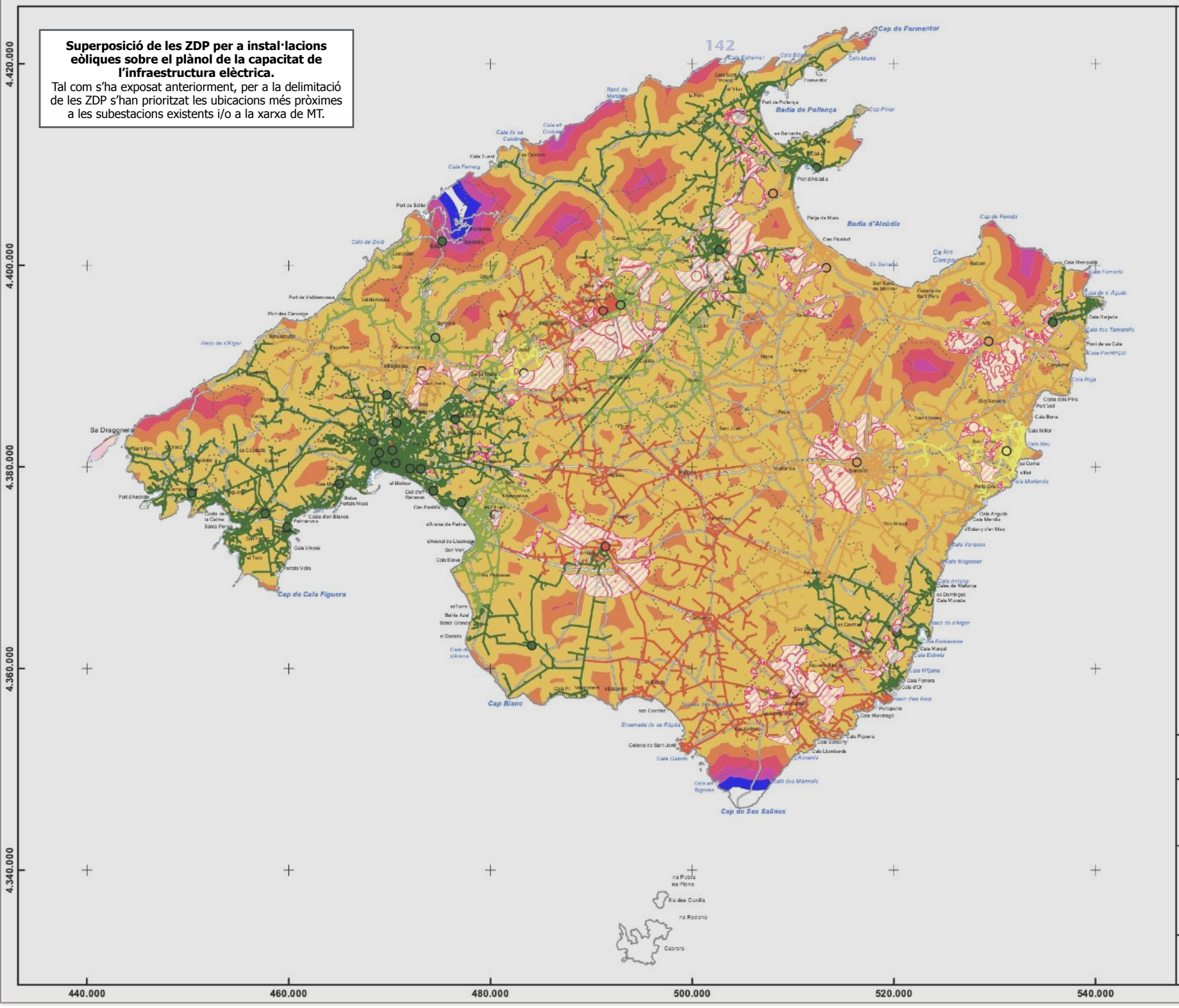
Cap de Formentor
Badia de Pollença
Cap Pinar
Badia d'Alcúdia
Cap de Fernutx
Cala Ratjada
Cala dos Tamarells
Cala Pilotengal
Cala Roja
Cala Millor
Cala Mesquida
Cala Anguila
Cala Mendia
Cala Varques
Cala Magraner
Cala Antona
Cala Mitjana
Cala Estreta
Cala Marçal
Cala Ferrera
Cala d'Or
Cala Figuera
Cala Llombards
Cala Santanyí
Cala Gamba
Cala Mondragó
Portopetro
Cala Ses Salines
Cala dos Mármols
Cala en Tugores
Colònia de Sant Jordi
Ensenada de sa Ràpita
Cap Blanc
Cala de sa Almadrava
Cala Blava
Bahía Azul
Bahía Grande
el Dorado
Cala Vinyas
Portals Vells
Cap de Cala Figuera
Sa Dragonera
Port d'Andratx
Port de Sóller
Port de Valldemossa
Port des Canonge
Port de Pollença
Port d'Alcúdia
Platja de Muro
Can Picafort
Es Serrallo
Ca los Campos
Colònia de Sant Pere
Son Servera
Costa dels Pins
Port Vell
Cala Bona
Cala Millor
Cala Neu
Sa Coma
Portocristo
Son Macià
Son Carrió
Sant Llorenç
Sant Joan
Sant Elm
Cala Tuent
Cala Ferrera
Cala de Dolç
Cala Estremera
Cala Boquer
Cala Murta
Racó de Montgó
Cala de sa Calobra
Cala en Coderer
Racó de s'Algar
Racó de Ses Rotes
Cala Formada
Cala de s'Aguila
Cala Pilotengal
Cala Roja
Cala Morlanda

Instal·lacions d'energia renovable existents

Situació de la generació solar fotovoltaica a les Illes Balears

Segons l'Informe del sistema elèctric espanyol 2023 de Red Eléctrica Española (REE), la potència instal·lada de generació solar fotovoltaica a les Illes Balears ha passat de 229 MW el 2022 a 333 MW el 2023, la qual cosa suposa un increment del 45,3%.

Pel que fa a la producció elèctrica, la generació fotovoltaica ha representat, segons el mes, entre un 7,1% i un 12,6% del total anual generat a l'arxipèlag durant el 2023.

Estat dels parcs fotovoltaics a Mallorca

D'acord amb el registre del Servei d'Ordenació del Territori, a l'illa de Mallorca s'han comptabilitzat 174 parcs fotovoltaics entre existents i en tramitació. La distribució per municipis és la següent:

— Llucmajor: 24 parcs

— Palma: 24 parcs

— Marratxí: 14 parcs

— Manacor: 11 parcs

— Santa Margalida: 10 parcs

Tanmateix, segons una anàlisi visual basada en l'ortofotografia de 2023, es constata que prop del 74% dels parcs tramitats des del 2017 encara no s'han executat, tot i haver estat informats favorablement per la Comissió Insular d'Ordenació del Territori i Urbanisme, a proposta del servei competent.

En total, s'han emès informes favorables per a més d'un centenar de parcs, amb una ocupació estimada de 921 hectàrees i una potència total de 690 MWp, xifra que es troba lleugerament per sota dels objectius previstos.

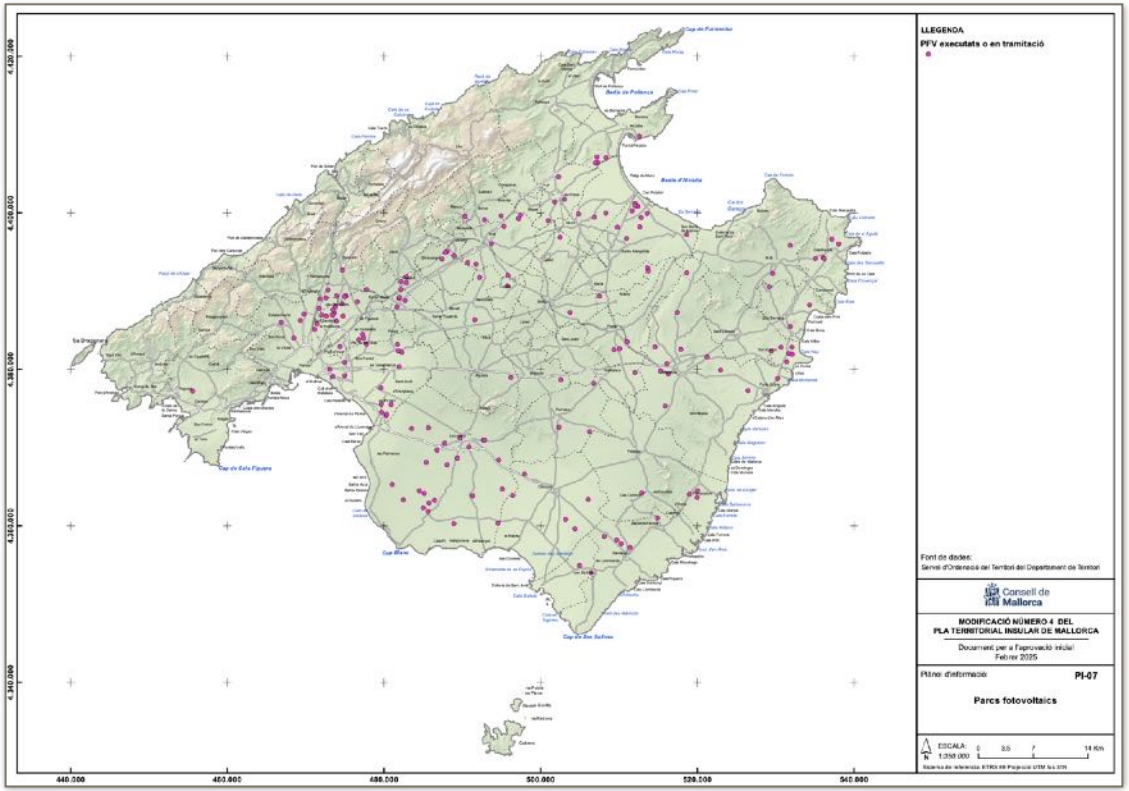

Ubicació del Parcs Fotovoltaics a l'illa de Mallorca. Font: Elaboració pròpia amb dades de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic i del Departament de Territori del Consell de Mallorca.

Realitzant una superposició dels Parcs Fotovoltaics existents o en tramitació amb el mapa d'aptitud del territori per a les instal·lacions d'energia solar fotovoltaica del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears, s'observa com el 88% dels parcs es troben a zona d'aptitud alta o mitjana, mentre que el 11% es troben a zona d'aptitud baixa. Tan sols un parc es troba a zona d'exclusió, es tracta d'una instal·lació singular lligada a una infraestructura de tractament de residus ja existent.

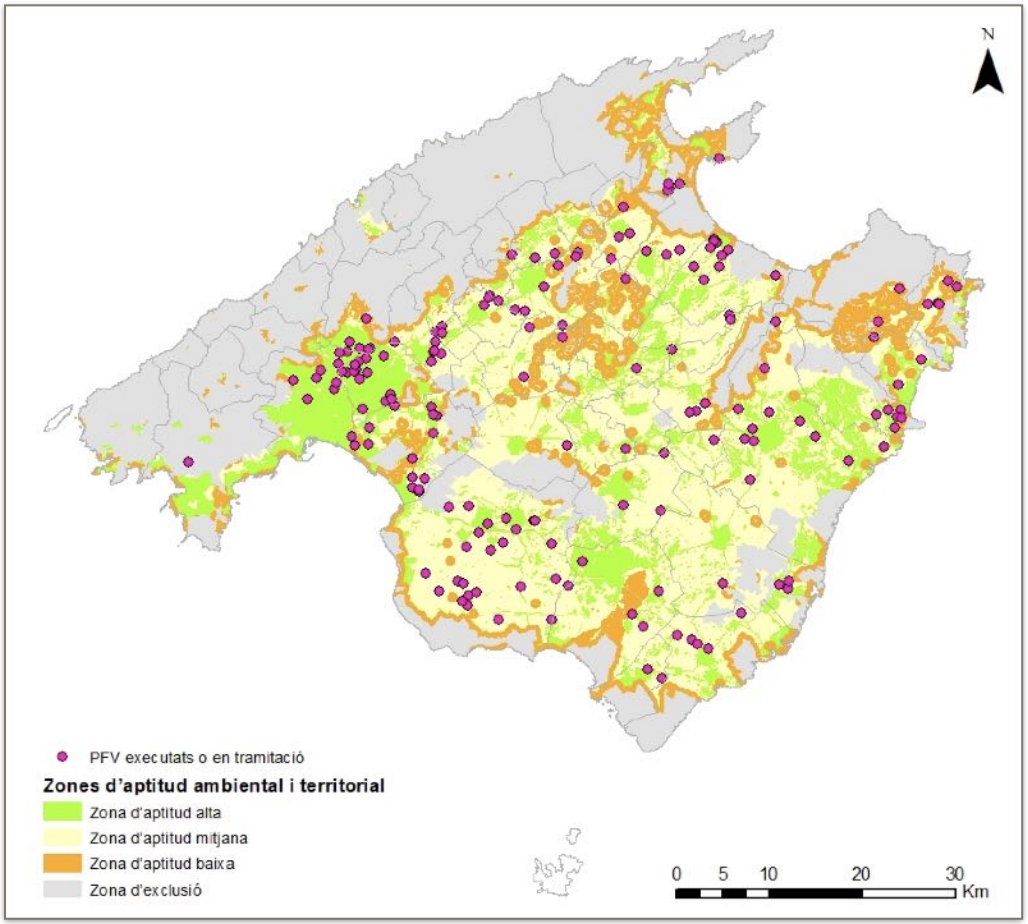

Ubicació del Parcs Fotovoltaics a l'illa de Mallorca sobre el mapa d'aptitud ambiental i territorial del Pla Director Sectorial Energètic. Font: Elaboració pròpia amb dades del GOIB i del Consell de Mallorca.

Aptitud ambiental i territorial	Núm. Parcs
Zona d'aptitud alta	67
Zona d'aptitud mitjana	86
Zona d'aptitud baixa	20
Zona d'exclusió	1

Distribució dels parcs fotovoltaics autoritzats en funció de la seva localització respecte a l'aptitud del territori per a les instal·lacions d'energia solar fotovoltaica del PDSEIB. Font: Elaboració pròpia amb dades del GOIB i del Consell de Mallorca.

Situació actual de l'autoconsum i altres fonts renovables a Mallorca

Actualment, Mallorca no compta amb cap parc eòlic ni amb instal·lacions de generació elèctrica a partir de biomassa. No obstant això, en els darrers anys s'ha registrat un increment molt significatiu en les instal·lacions d'autoconsum energètic, principalment d'origen solar fotovoltaic. Aquest creixement s'explica tant per les polítiques públiques de promoció, conscienciació i incentius, com per l'augment del preu de l'energia i la reducció dels costos d'instal·lació, especialment en un context internacional marcat per la inestabilitat geopolítica.

Una dada rellevant és que el 2022 es va duplicar la potència instal·lada respecte a l'any anterior, especialment per part de particulars. Actualment, a Balears hi ha més de 20.000 instal·lacions d'autoconsum, que sumen uns 171 MW, dels quals aproximadament el 75% corresponen a Mallorca. Segons dades de la Direcció General d'Energia, l'any 2024 ja s'han assolit gairebé 128 MW d'autoconsum renovable a Mallorca, el que representa un 43% de l'objectiu de 295 MW establert per a l'any 2030. Tot i que s'observa una tendència de creixement exponencial, caldrà valorar en els propers anys si aquesta evolució respon a un canvi estructural sostingut o a una conjuntura puntual.

Evolució de la potència instal·lada a les Illes Balears (kW)

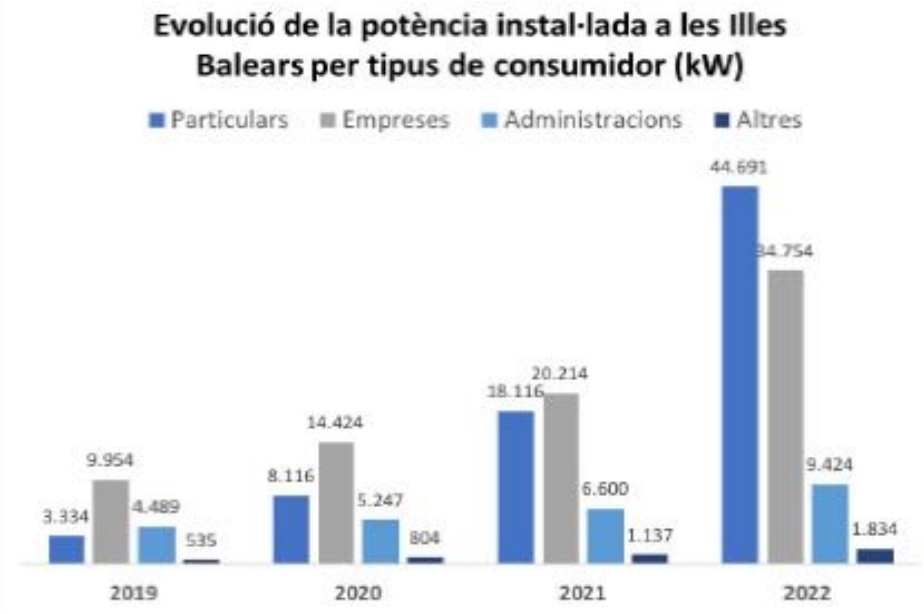

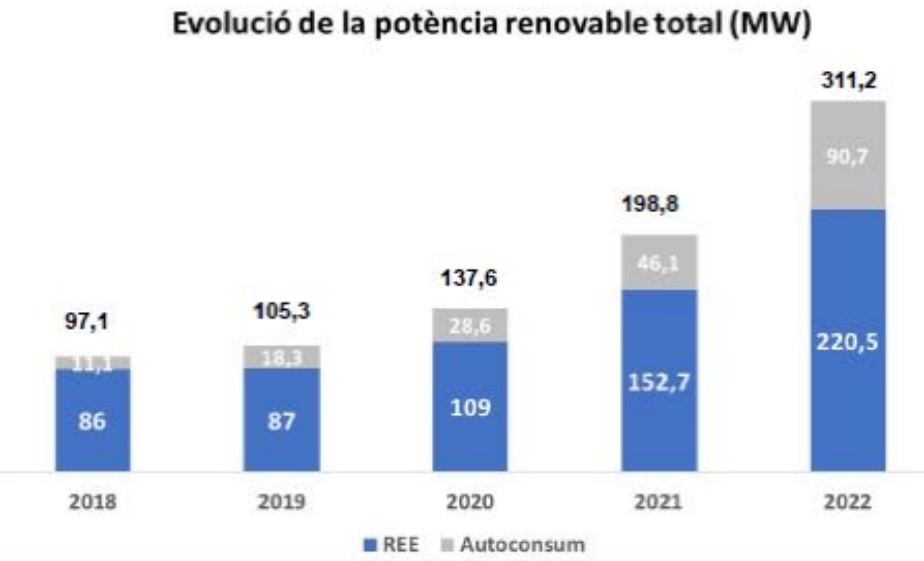

Segons dades provisionals dels treballs de redacció del Pla de Transició Energètica de les Illes Balears, actualment en elaboració, la implantació d'energies renovables a Mallorca presenta una situació desigual. Mentre que les instal·lacions d'autoconsum superen les previsions, la resta de fonts renovables, com els parcs fotovoltaics i eòlics, es troben significativament per sota dels objectius previstos.

ESCENARIO PENETRACIÓN DE RENOVABLES 2033

			Potencia neta de las instalaciones de categoría B (MW). Senda de renovables										
			ESCENARIO OBJETIVO										
Subsistema	Tecnología	Oct 2021	2.023	2.024	2.025	2.026	2.027	2.028	2.029	2.030	2.031	2.032	2.033
MALLORCA	Fólica	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42
	Fotovoltaica	135,24	430,00	740,00	912,41	1.125,00	1.173,90	1.224,92	1.278,16	1.333,71	1.391,68	1.452,17	1.515,28
	Otros	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45	88,45
	Autoconsun	46,07	53,97	95,07	167,47	295,00	319,30	345,60	374,06	404,87	438,22	474,31	513,37
	Subtotal	270,18	572,84	923,94	1.168,75	1.508,87	1.582,06	1.659,38	1.741,09	1.827,45	1.918,76	2.015,34	2.117,53

Un dels principals obstacles identificats és la lentitud dels procediments d'autorització, fet que ha generat la necessitat d'establir nous mecanismes per agilitzar la tramitació. En aquest context, la Modificació núm. 4 del PTIM pretén contribuir al desplegament de renovables mitjançant la delimitació de Zones de Desenvolupament Prioritari (ZDP), que permetin considerar l'ús com admès i activar canals de tramitació més àgils i previsibles per als promotors.

D'acord amb aquest nou pla, per a l'any 2030 es preveu la necessitat de disposar de 1.333 MW de potència fotovoltaica instal·lada. Amb la tecnologia actual, es calcula que es requereix una hectàrea per MW, de manera que serien necessàries 1.333 hectàrees de sòl per assolir aquest objectiu. Tanmateix, s'espera que l'eficiència dels panells fotovoltaics millori i aquesta ràtio es redueixi progressivament.

A més, la futura incorporació de parcs eòlics pot ajudar a reduir la necessitat de sòl, ja que els aerogeneradors tenen un impacte territorial molt menor per unitat de potència generada, tot i que el repte es trasllada a l'impacte visual i paisatgístic.

Necessitats energètiques municipals

La demanda d'energia elèctrica per a Mallorca des de l'any 2004 a l'actualitat ha passat per vàries etapes. En una primera etapa, entre l'any 2004 i 2008 la demanda va experimentar un creixement de gairebé un 12%. A partir de l'any 2008 va començar una etapa de descens anual de la demanda que tocà fons l'any 2014. A partir d'aquest any comença una nova etapa d'ascens anual de la demanda d'energia elèctrica que es manté fins l'arribada de la crisis sanitària de la Covid-19 de l'any 2020 que es reflexa clarament en una baixada de la demanda. Després d'un període de recuperació actualment s'observa un cert estancament de la demanda d'energia elèctrica, amb una lleugera tendència a la reducció.

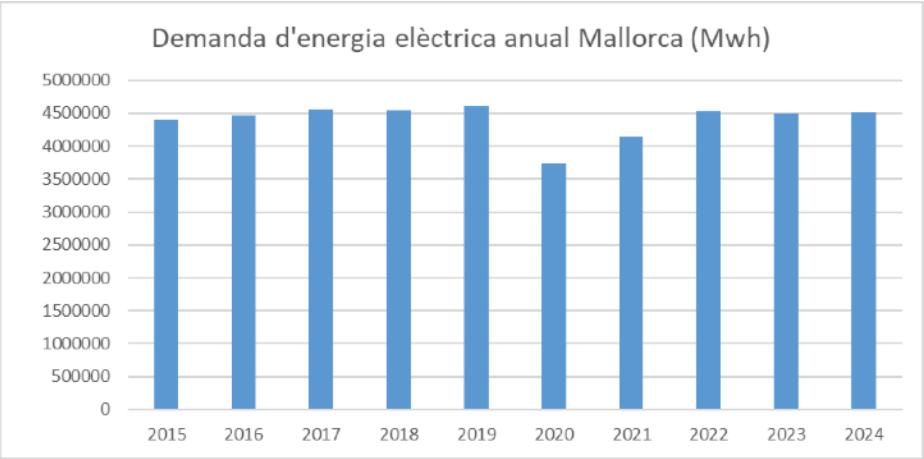

Evolució de la demanda d'energia elèctrica a l'illa de Mallorca entre els anys 2015 i 2024. Font: Elaboració pròpia amb dades de l'IBESTAT a partir de dades de Red Eléctrica Española

Segons dades extretes per la Direcció General d'Energia (GOIB) de REE, ENDESA, Sa Vall de Sóller S.A. i Sampol Energia S.A., es calcula que l'any 2021 la necessitat energètica de consum final per al conjunt de municipis de Mallorca va ser de 4.145.536 MWh (356.759 tep). En destaquen amb diferència els consums del sector residencial i el del sector de comerç i serveis.

Producció i distribució de l'energia elèctrica a les Illes Balears, 2021

	MALLORCA		MENORCA		EIVISSA		FORMENTERA		TOTAL ILLES BALEARS		
	MWh	tep	MWh	tep	MWh	tep	MWh	tep	MWh	tep	Δ%20/ 21
Consum per a transformació		967.657		103.633		85.799		3.742		1.160.831	33,1%
Energia bruta produïda	3.993.315	343.659	383.049	32.965	245.582	21.134	15.195	1.308	4.637.141	399.065	19,4%
Consums propis	-172.947	-14.884	-13.194	-1.135	-13.929	-1.199	-91	-8	-200.161	-17.226	-2,3%
Pèrdues en transport i distribució	-431.320	-37.119	-28.479	-3.431	-17.837	-2.149	-1.163	-140	-431.982	-37.176	
Diferencies	598.194	51.480	43.711	492	11.317	361	1.556	16	632.144	54.401	
Enllaços entre illes	-731.935	-62.989	67.552	5.813	664.383	57.176	46.817	4.029	0	0	
Enllaç Península	890.229	76.612							890.229	76.612	-60,8%
Consum final	4.145.536	356.759	452.639	38.953	866.882	74.603	62.314	5.363	5.527.371	475.677	18,2%
Indústria	85.026	7.317	9.284	799	17.780	1.530	1.278	110	113.368	9.756	-52,7%
Transport	56.402	4.854	6.158	530	11.794	1.015	848	73	75.202	6.472	81,9%
Primari	46.739	4.022	5.103	439	9.774	841	703	60	62.319	5.363	-38,0%
Residencial	1.969.775	169.516	215.074	18.509	411.904	35.448	29.609	2.548	2.626.362	226.021	10,8%
Comerç i serveis	1.723.775	148.346	188.214	16.197	360.462	31.021	25.911	2.230	2.298.363	197.794	40,0%
Administració i serveis públics	263.818	22.704	28.806	2.479	55.168	4.748	3.966	341	351.757	30.272	-50,4%

Segons les dades provisionals dels treballs d'elaboració del Pla de Transició Energètica de les Illes Balears, es preveu una reducció progressiva i sostinguda del consum d'energia primària al conjunt de l'arxipèlag. La previsió apunta a una disminució gradual de la dependència dels recursos fòssils, tant del petroli com del gas natural, mentre que es contempla un increment constant del consum d'energia primària procedent de fonts renovables, especialment de l'energia solar fotovoltaica, que esdevindrà el recurs central del nou model energètic. Aquesta evolució respon als objectius de descarbonització, sobirania energètica i sostenibilitat marcats per la normativa autonòmica, estatal i europea, i reforça la necessitat de desplegar infraestructures renovables amb criteris d'eficiència, compatibilitat territorial i integració paisatgística.

ESCENARIO OBJETIVO CONSUMO ENERGIA PRIMARIA 2033									-26%
Unidades T	ESCENARIO OBJETIVO								
ENERGIA PRIMARIA	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
MARIAS NO RENOVAB	2.441.638,58	2.346.824,52	2.269.484,49	2.186.553,48	2.079.673,20	1.660.167,96	1.517.588,64	1.410.003,91	1.323.713,12
COMBUSTIBLES SOL	293.474,32	245.786,85	205.848,25	172.399,39	19.603,52	18.786,71	21.228,23	20.343,72	19.496,06
GLP	47.813,81	43.269,57	42.407,10	41.561,81	36.606,39	36.498,05	36.390,02	36.282,32	36.174,94
PRODUCTOS PETRO	1.528.496,64	1.482.426,22	1.438.399,75	1.393.840,58	1.364.505,19	1.191.101,72	1.051.712,32	950.569,48	870.610,67
GAS NATURAL	571.853,81	575.341,88	582.829,39	578.751,70	658.958,10	413.781,49	408.258,07	402.808,38	397.431,44
Aire propanado	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IMARIAS RENOVABL	117.533,84	146.901,43	178.626,00	195.088,12	223.254,86	230.886,05	241.371,93	257.410,29	278.023,07
Eólica	411,63	413,00	465,48	478,93	1.519,54	1.659,51	1.843,62	2.834,39	2.736,47
Solar Fotovoltaica	16.917,80	52.581,29	89.958,81	111.635,14	138.792,40	147.866,63	159.020,82	173.287,90	192.274,43
Autoconsumos	109,36	159,69	265,16	447,07	763,48	848,41	946,79	1.062,05	1.198,76
Biomasa	9.070,65	9.338,48	9.614,21	9.898,08	10.196,93	10.504,81	10.821,98	12.734,57	14.985,18
RSU	87.447,63	80.810,40	74.676,93	69.008,99	67.860,93	66.731,97	65.621,79	64.530,08	63.456,54
Biogas	3.576,77	3.598,58	3.645,41	3.619,91	4.121,58	3.274,72	3.116,93	2.961,30	3.371,69
AL DE ENERGIA PRIM	2.559.172,42	2.493.725,95	2.448.110,49	2.381.641,60	2.302.928,05	1.891.054,02	1.758.960,57	1.667.414,19	1.601.736,18
% REDUCCIÓN RESP	-16,81%	-18,94%	-20,42%	-22,58%	-25,14%	-38,53%	-42,83%	-45,80%	-47,94%

Relleu i morfologia del terreny

Mallorca, l'illa més extensa de l'arxipèlag balear, compta amb una superfície de 3.667 km². La seva màxima extensió és d'est a oest, amb uns 100 km, mentre que de nord a sud no supera els 80 km. El territori es caracteritza per un relleu molt divers, amb contrastos notables entre zones de muntanya, planes i litoral.

A la costa nord es troba la Serra de Tramuntana, que s'estén paral·lelament a la línia de costa al llarg d'uns 90 km i on s'ubica el punt més elevat de l'illa: el Puig Major, amb 1.445 metres. A l'extrem oposat, les Serres de Llevant presenten altituds més moderades, però també configuren un relleu destacat. Entre ambdós sistemes muntanyosos s'estén una zona de transició formada per planes i turons, entre les quals destaquen el Pla de Sant Jordi (Palma), la plana de sa Pobla, la depressió de Campos i el massís de Randa, entre d'altres.

Pel que fa al litoral, Mallorca presenta també una gran varietat de paisatges: des de penya-segats abruptes al nord-oest i a la zona del Cap Blanc (Llucmajor), fins a extenses platges d'arena a les badies de Palma, Alcúdia, Llevant i Migjorn, o cales recollides als peus de la Serra de Llevant.

A nivell morfològic, prop del 43% del territori és pla, amb pendents inferiors al 5%. Tanmateix, més d'un 15% del territori presenta pendents superiors al 35%, corresponents principalment a les zones muntanyoses esmentades anteriorment.

Pendent (%)	Superfície (Ha)	Superfície (%)
0 - 5	155.679,1	42,7
5 - 10	61.451,3	16,9
10 - 15	38.922,4	10,7
15 - 20	16.243,7	4,5
20 - 25	12.212,1	3,4
25 - 30	12.064,2	3,3
30 - 35	8.627,6	2,4
> 35	59.048,6	16,2

Distribució dels pendents a Mallorca. Font: Memòria de la MP.

Respecte a l'orientació tot i que no hi ha una orientació predominant, la sud-est és la que presenta una proporció més elevada amb un 10,8% del territori.

Orientació (%)	Superfície (Ha)	Superfície (%)
Pla	129.009	35,4
Nord	24.364,3	6,7
Nord-est	28.310,6	7,8
Est	27.566,5	7,6
Sud-est	39.255	10,8
Sud	29.124,2	8
Sud-oest	29.659,6	8,1
Oest	24.906,1	6,8
Nord-oest	32.053,6	8,8

Distribució de les orientacions a Mallorca. Font: Memòria de la MP.

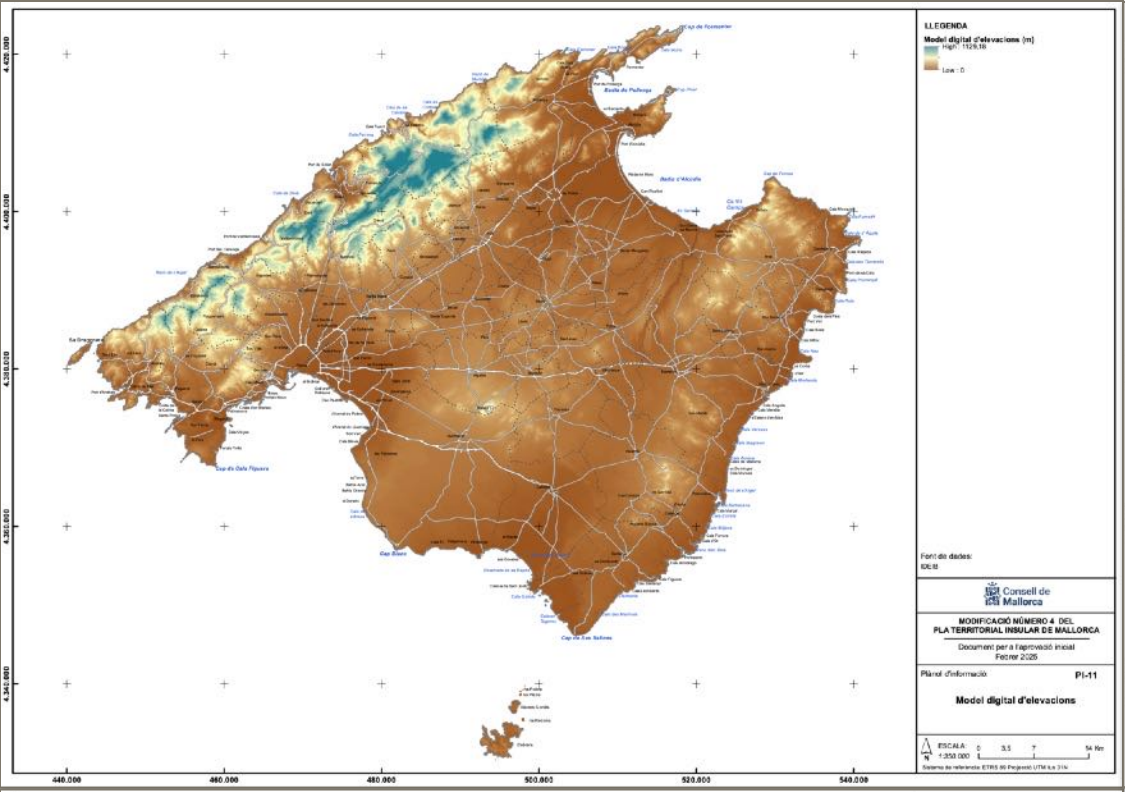

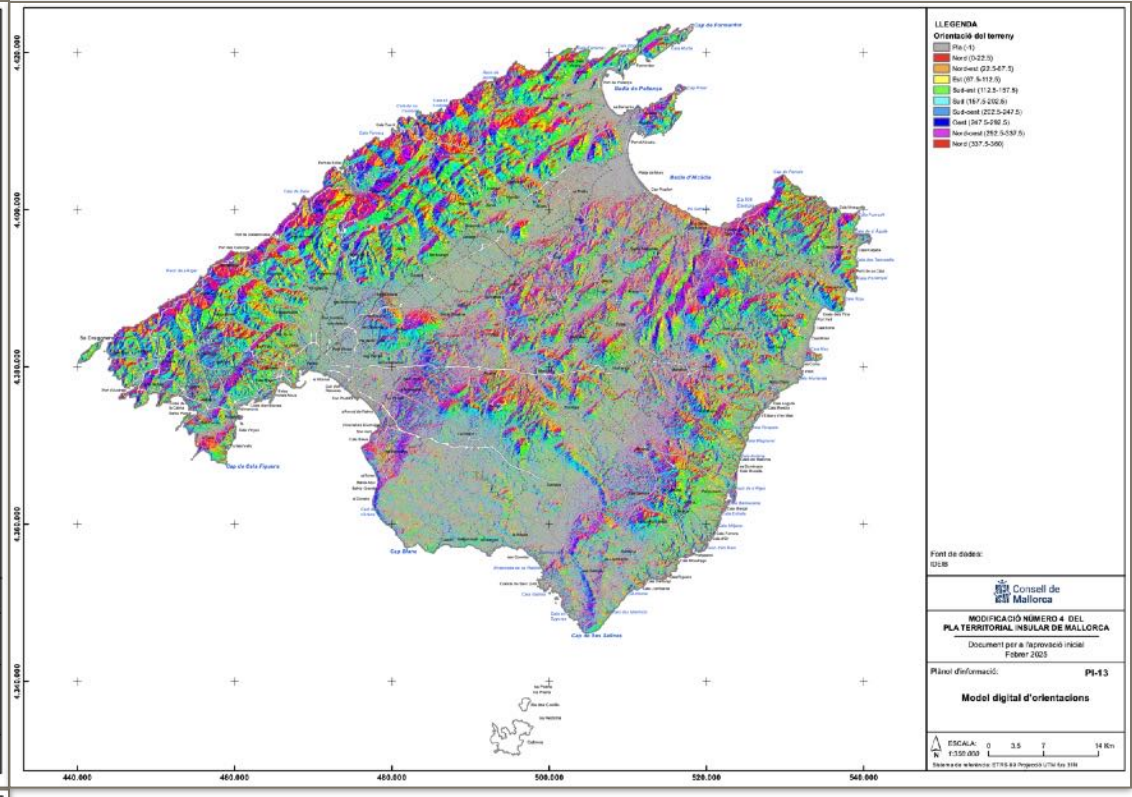

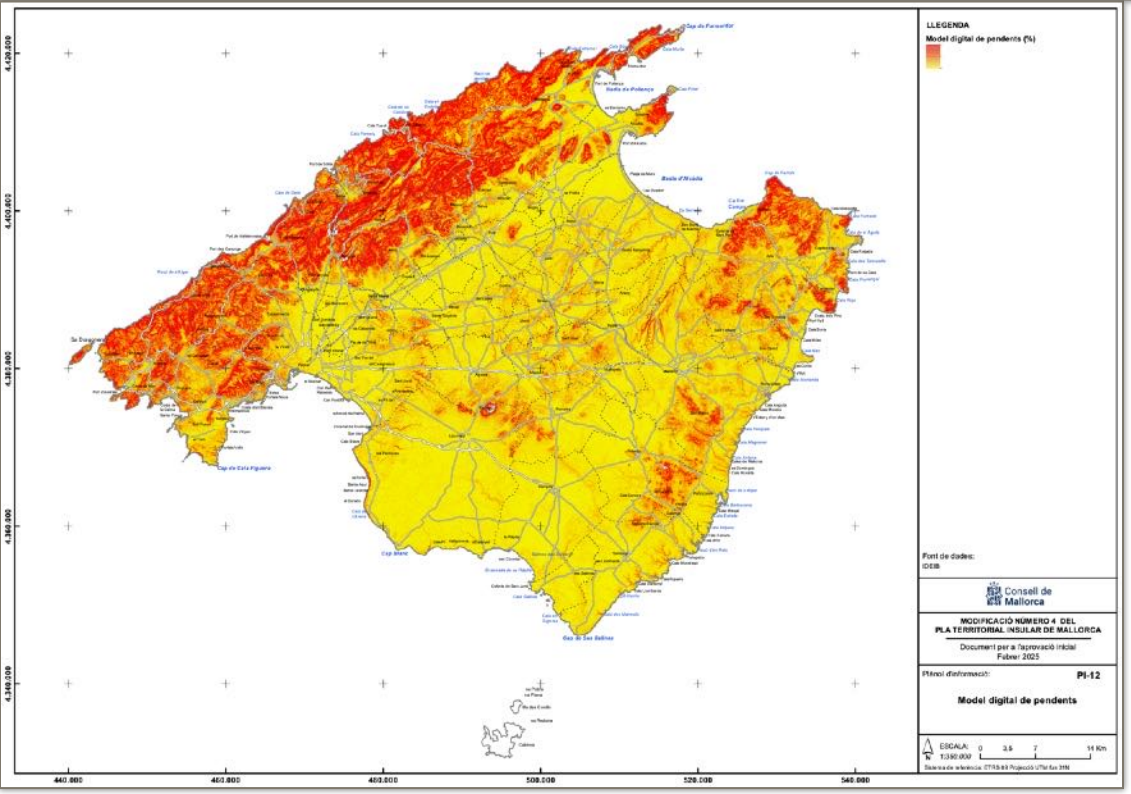

Model digital d'elevacions, model digital de pendents i model digital d'orientacions. Font: Plànols informació del PTIM.

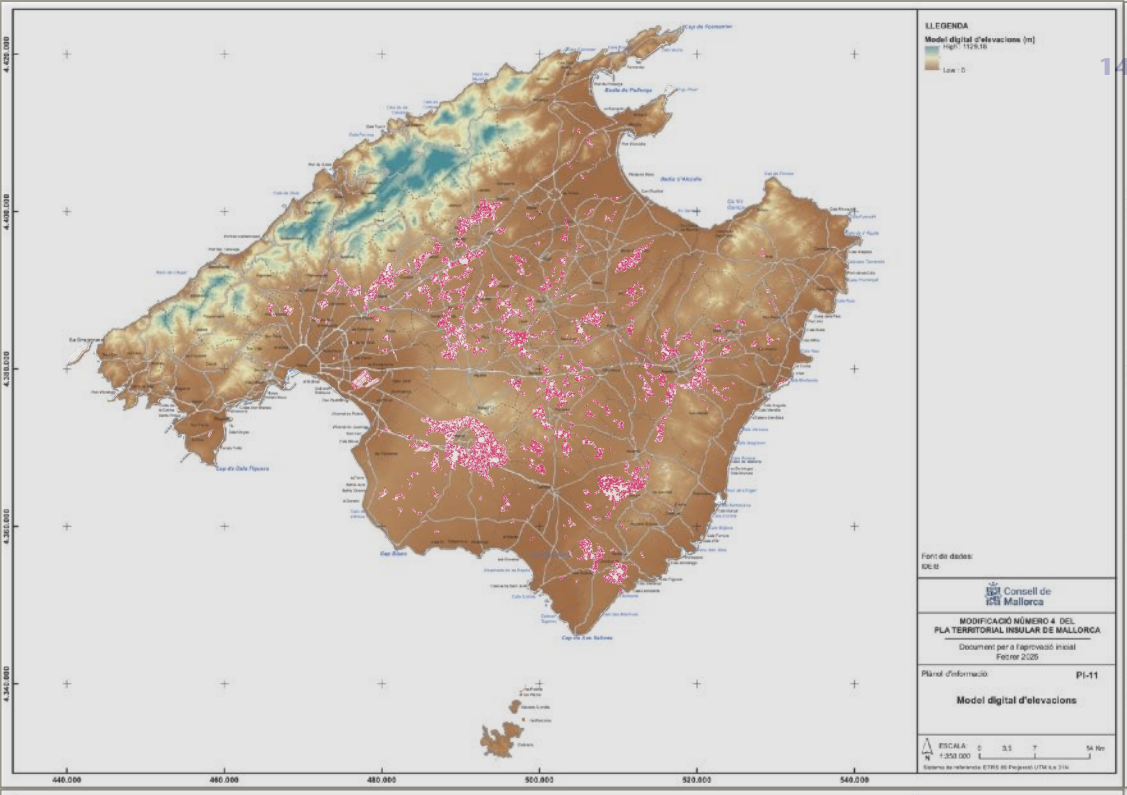

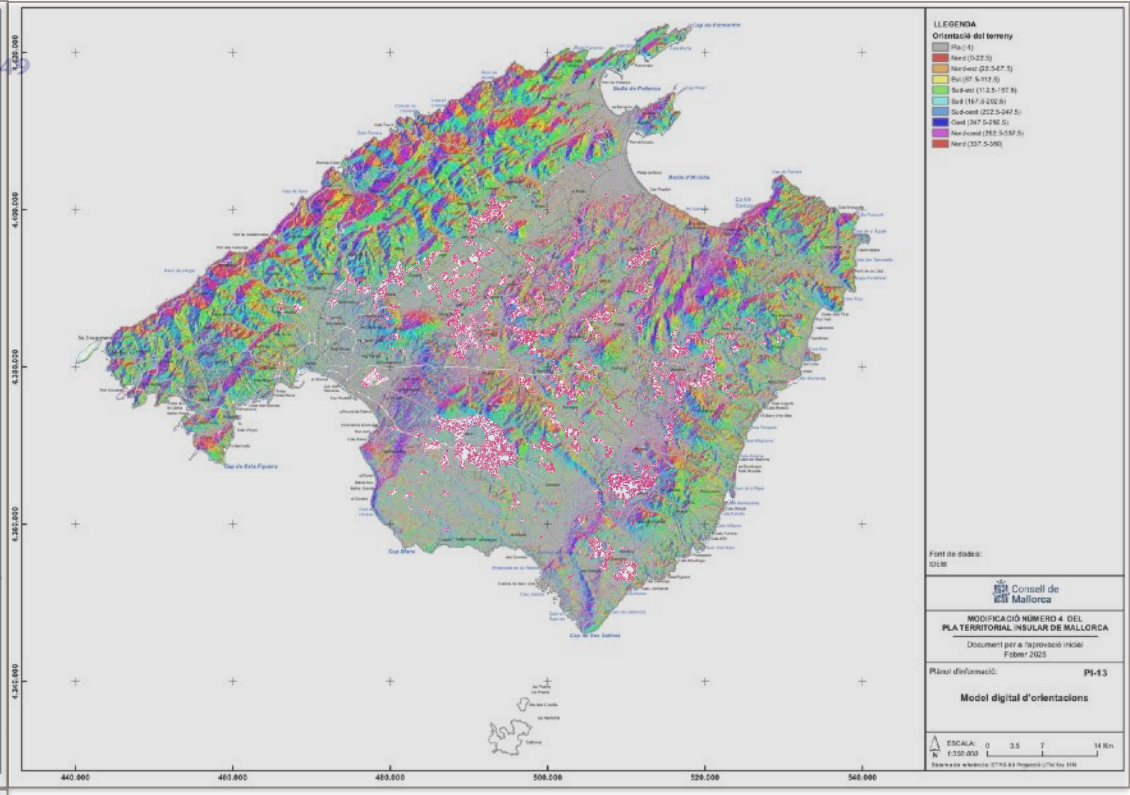

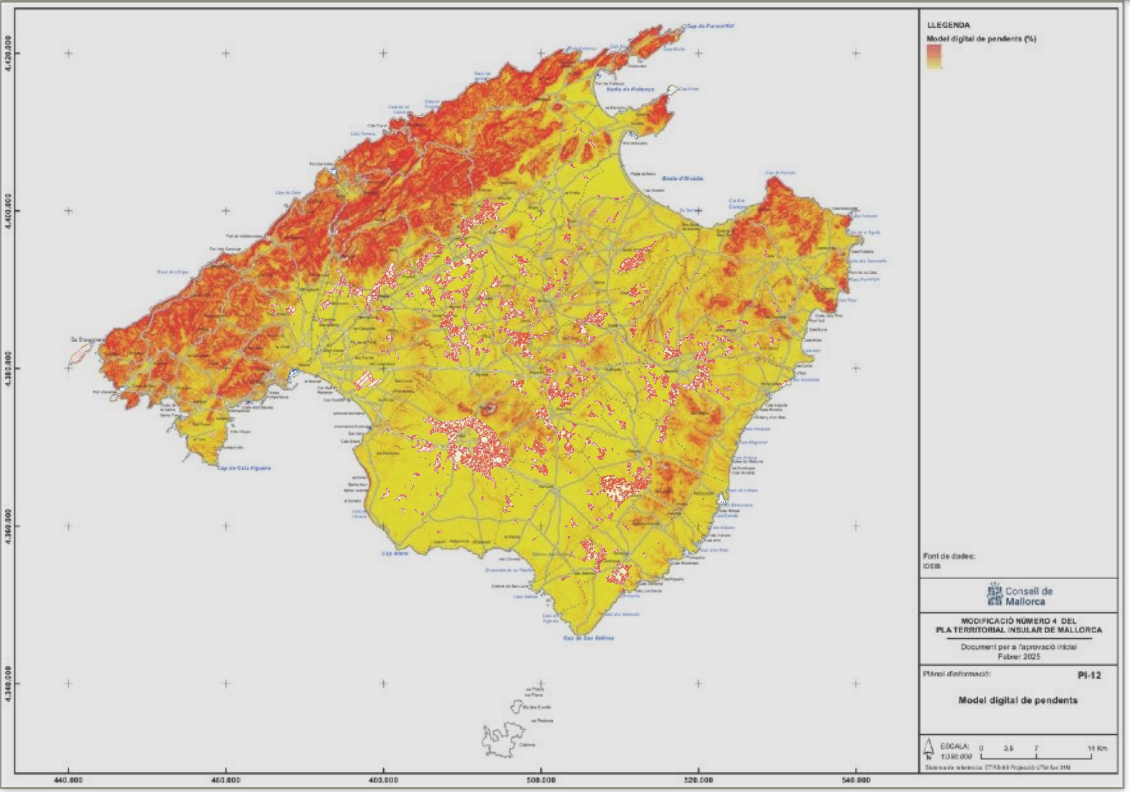

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre els plànols de MDT, orientació del terreny i MDP.
Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'ha tengut en compte l'orientació del terreny i la pendent, prioritzant zones orientades al sud, sud-est i sud-oest, al tractar-se de les orientacions amb més incidència solar, i pendent inferior al 10%.

Medi biòtic

Hàbitats d'interès comunitari

A Mallorca existeixen diversos hàbitats prioritaris per a la conservació, ja que allotgen una gran part de les espècies endèmiques o amenaçades. D'entre aquests, es destaquen especialment:

— Penya-segats

— Dunes i sistemes dunars

— Basses temporals i llits de torrents

— Illots

— Cims culminals

— Alzinars

— Praderies de *Posidonia oceanica* en el medi marí

Flora

La flora vascular és el grup més conegut i estudiat. A Mallorca s'han identificat 1.348 espècies, de les quals 125 són endèmiques (aproximadament un 9%).

Actualment, 107 tàxons de flora estan protegits mitjançant diferents instruments legals i internacionals, com el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades, el Catàleg Nacional, el Conveni de Berna, la Directiva Hàbitats i la UICN.

Un dels principals problemes per a la flora és la presència d'espècies invasores. Hi ha 304 espècies vegetals no natives, de les quals 42 es consideren invasores i 38 requereixen actuacions prioritàries. Els hàbitats més afectats són els torrents (23 espècies), les zones humides (especialment afectades per Arundo donax), les costes i penya-segats (12 espècies), i voreres de camins i camps de conreu (42 espècies).

Fauna

Pel que fa a la fauna, les Illes Balears compten amb 244 tàxons endèmics de reconeixement taxonòmic consolidat.

Tot i que espècies emblemàtiques com el ferreret (*Alytes muletensis*), el virot (*Puffinus mauretanicus*) o l'extint *Myotragus balearicus* són les més conegudes, la major part dels endemismes són invertebrats.

Dels vertebrats, d'un total de 286 tàxons presents a les illes hi ha 5 espècies i 60 subspècies endèmiques i un total de 32 tàxons amenaçats.

Els invertebrats endèmics sovint habiten en ambients molt poc alterats, com les coves marines o els illots, on s'observen fenòmens de subespeciació. També se'n troben en basses d'aigua dolça, zones litorals i en els cims de la Serra de Tramuntana, on es refugien espècies desconegudes com certs crustacis, coleòpters o aràcnids.

Finalment, cal tenir present l'aplicació del Pla Terrasse i la consideració del catàleg AIRIB (Àrees Importants per a Rapinyaires Diürns de les Illes Balears) per evitar possibles afectacions als hàbitats i espècies protegides.

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre la capa d'Hàbitats d'interès comunitari 2022.

Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han prioritzat les zones sense presència d'HIC i, a més, s'han exclòs els espais protegits, XN2000, els corredors ecològics definits pel PORN del Parc Natural de s'Albufera i les masses forestals del mapa forestal.

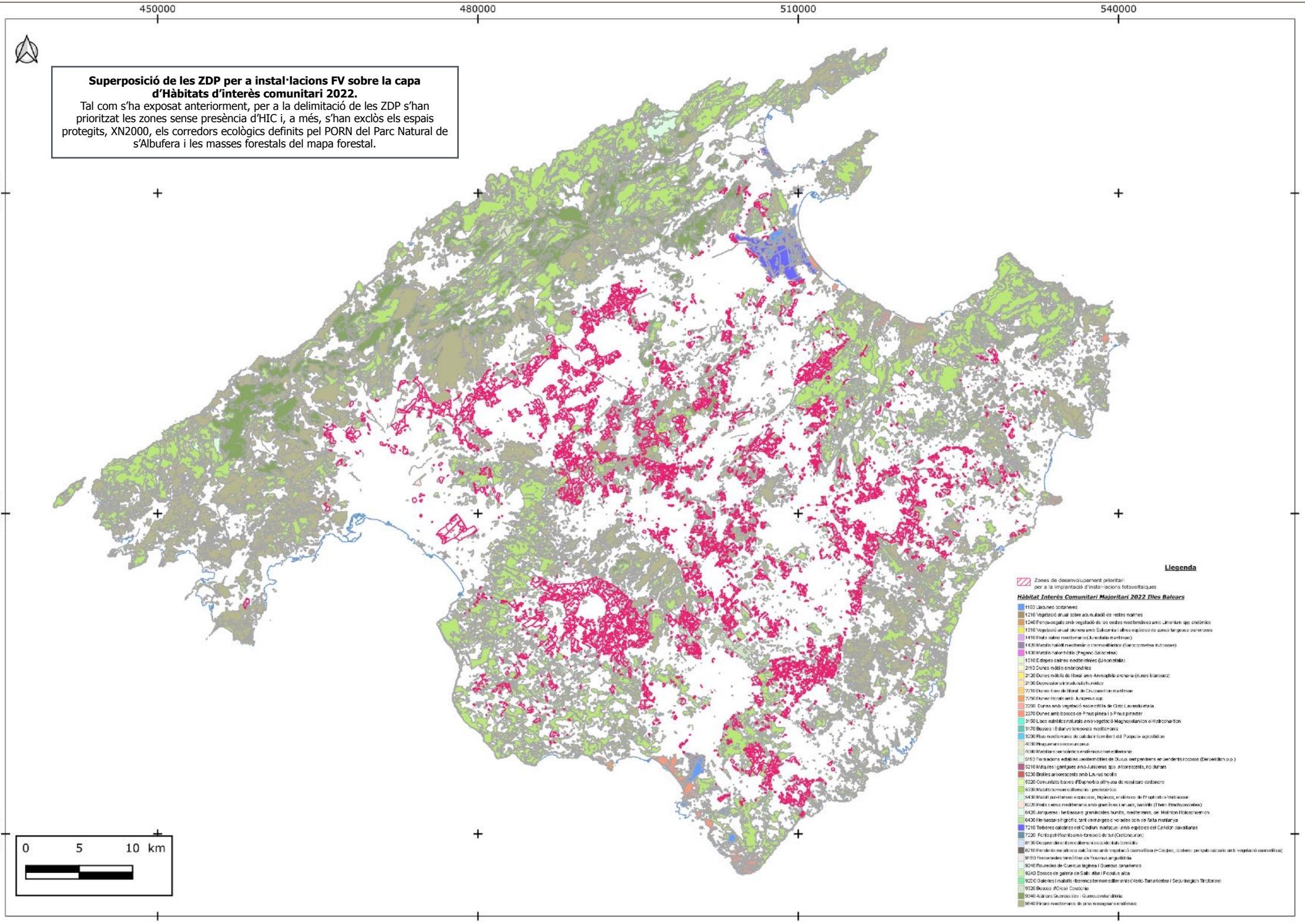

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre la capa d'Hàbitats d'interès comunitari (HIC) 2022.

Per la qual cosa, tal i com es pot observar en el següent mapa, les ZDP per a instal·lacions FV, amb caràcter general, no es superposen amb HIC. En els casos puntuals en què es produeixen possibles afeccions, sempre es produeixen fora d'espai protegit, i en la majoria de casos corresponen a hàbitats no prioritaris molt estesos al conjunt de les illes, sense problemes de conservació, com és el cas de l'hàbitat 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics.

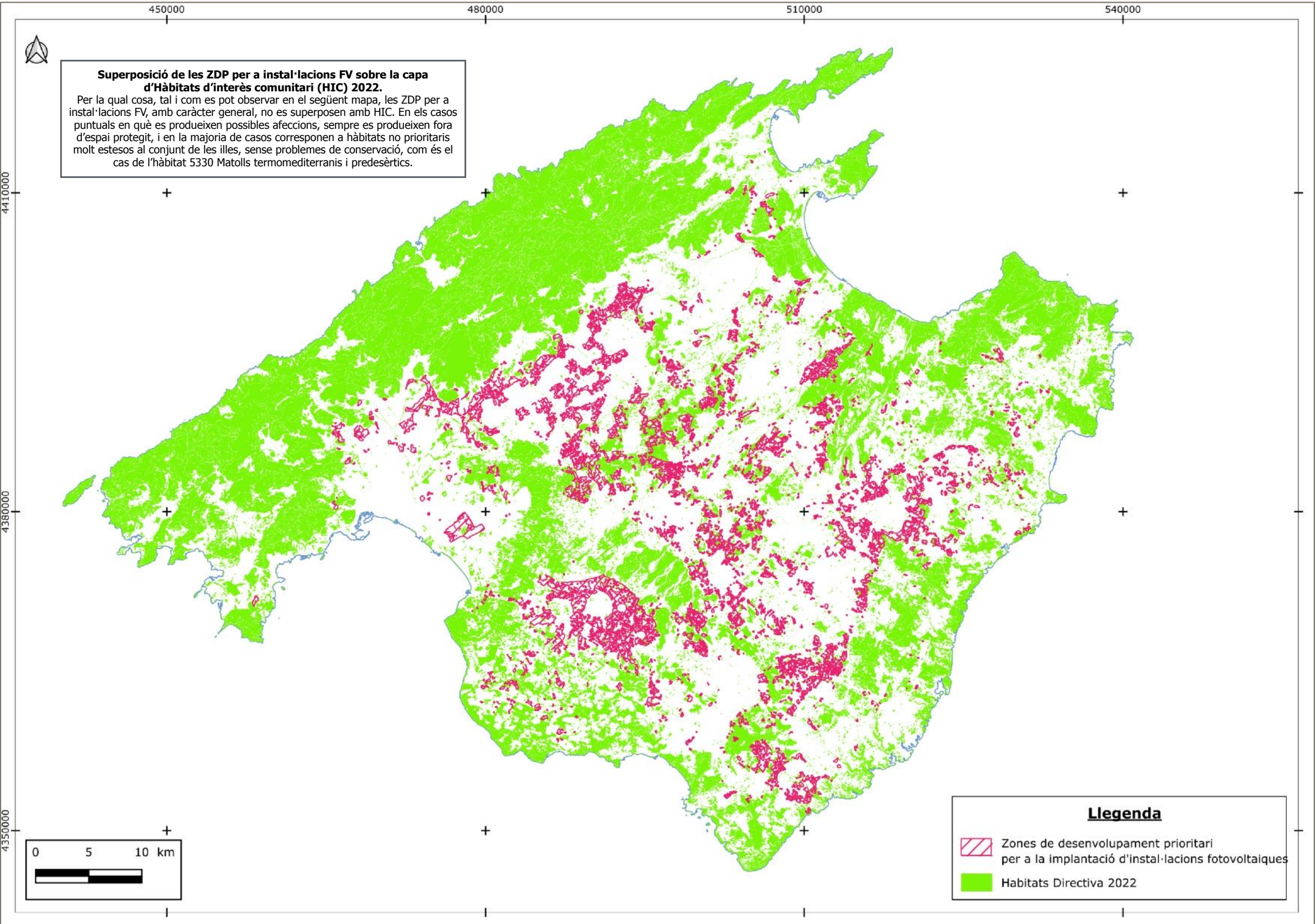

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre la capa d'Hàbitats d'interès comunitari (HIC) 2022.

Amb relació als HIC prioritaris, es pot observar que hi ha una superposició puntual amb les ZDP, sempre fora d'espai protegit, que és significativa pel que fa a l'hàbitat 6220* Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (Thero-Brachypodietea) tenint en compte la seva cobertura total. L'hàbitat 3170* correspon a una Bassa temporal catalogada.

En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que la MP incorporarà les limitacions i mesures que pugui establir l'òrgan competent, i s'inclouen una sèrie de recomanacions/ mesures en el present EAE destinades a minimitzar la potencial afecció a HIC prioritaris.

HIC prioritaris

Codi hàbitat	Superfície total Mallorca (ha)	Superfície superposada amb ZDP de FV	% de la superfície total
1150*	674,745	0	0 %
1510*	18,073	0	0 %
2250*	276,138	0	0 %
2270*	1089,450	0	0 %
3170*	3,151	0,010	0,320 %
5230*	2,487	0	0 %
6220*	804,694	65,100	8,090 %
7220*	0,037	0	0 %

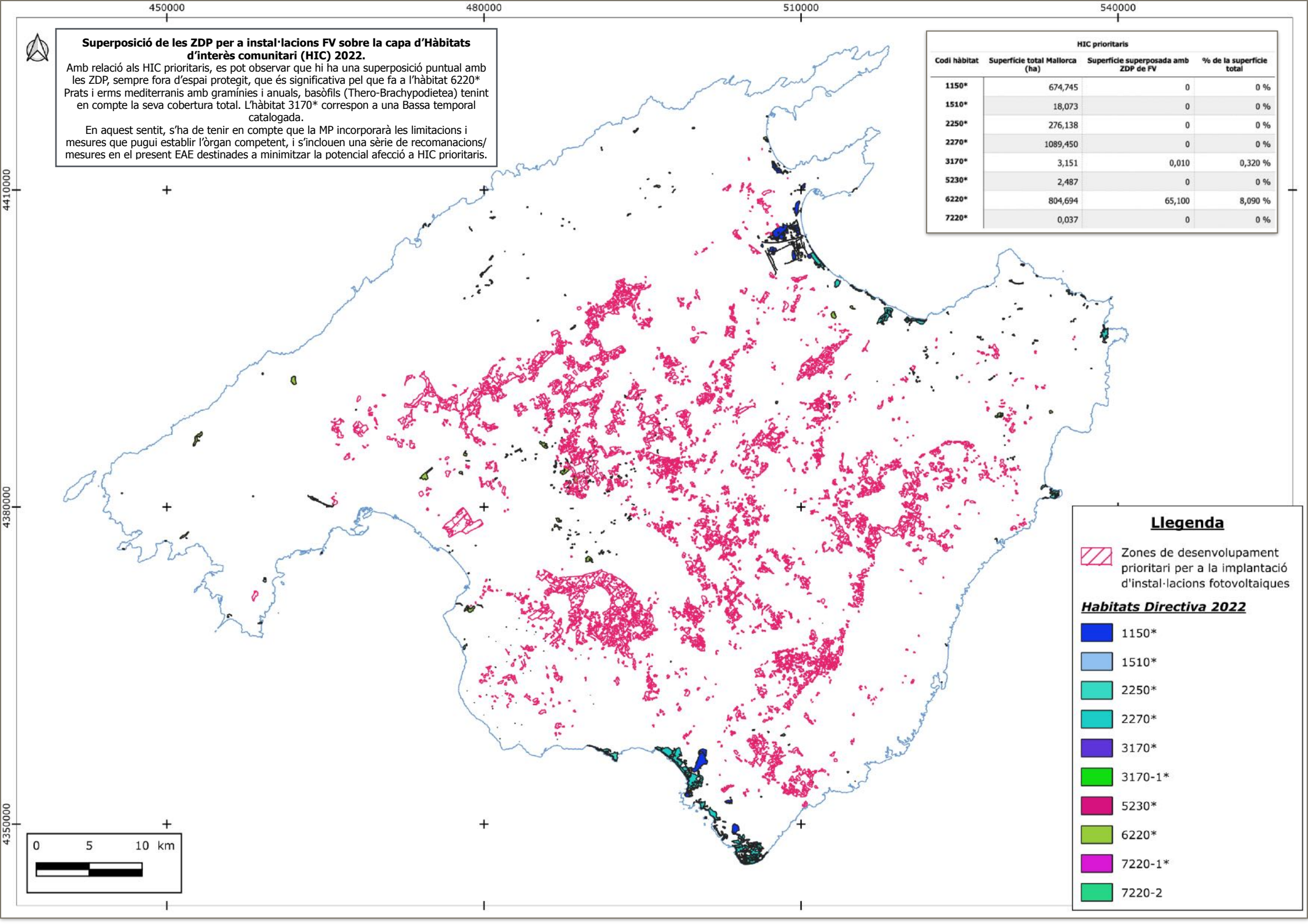

Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre la capa d'Hàbitats d'interès comunitari 2022.

Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han prioritzat les zones sense presència d'HIC i, a més, s'han exclòs els espais protegits, XN2000, els corredors ecològics definits pel PORN del Parc Natural de s'Albufera i les masses forestals del mapa forestal.

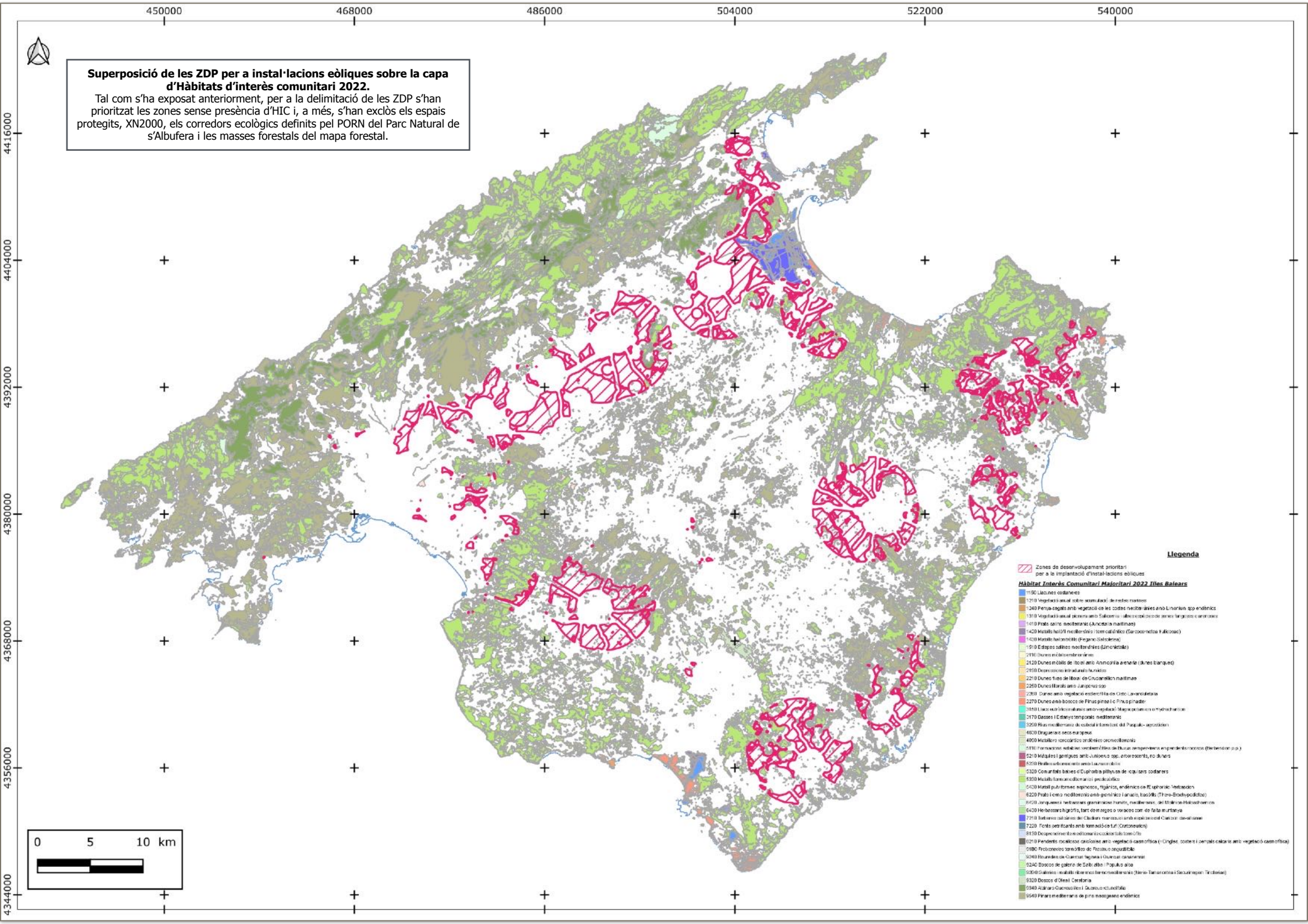

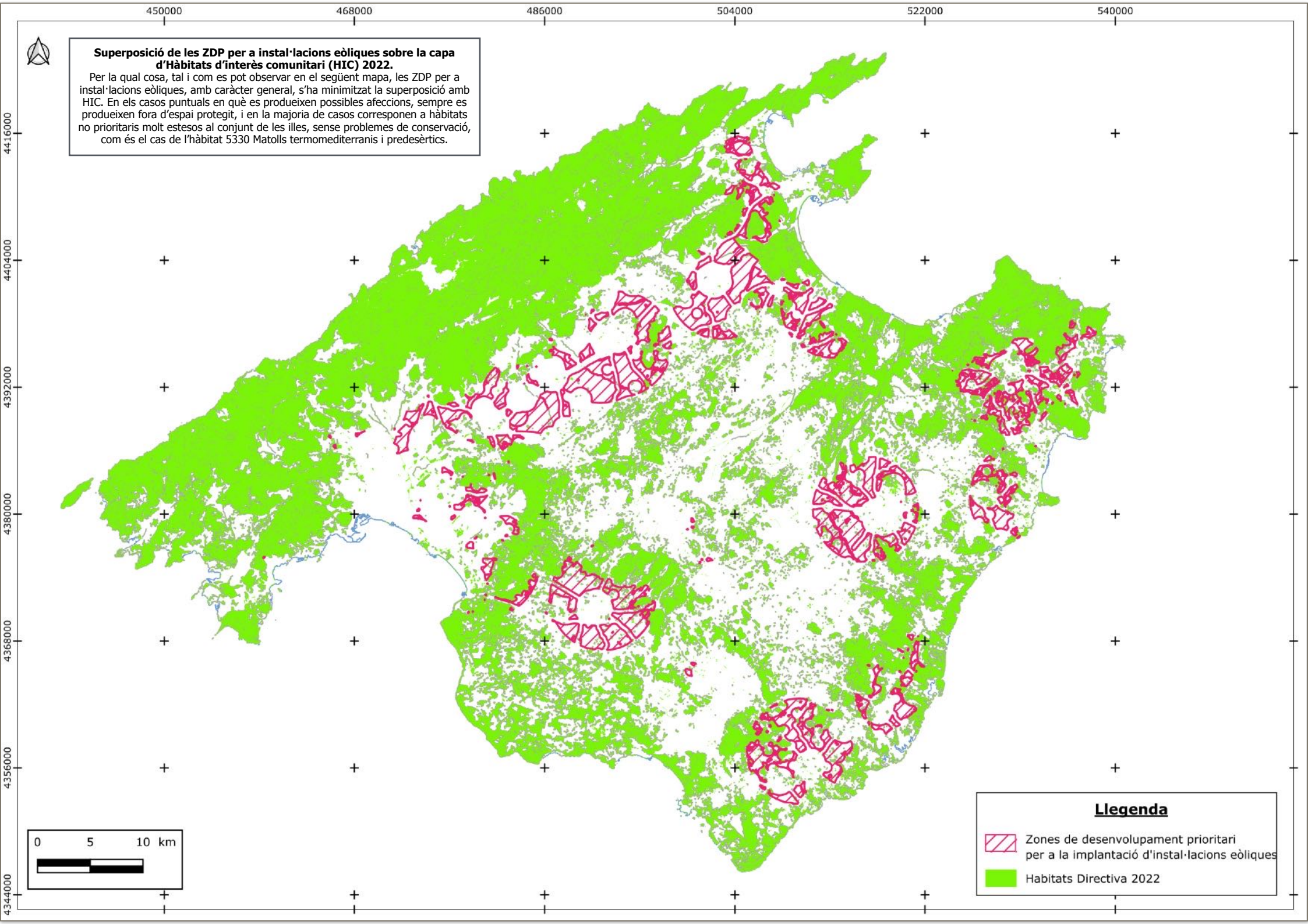
Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre la capa d'Hàbitats d'interès comunitari (HIC) 2022.
Per la qual cosa, tal i com es pot observar en el següent mapa, les ZDP per a instal·lacions eòliques, amb caràcter general, s'ha minimitzat la superposició amb HIC. En els casos puntuals en què es produeixen possibles afeccions, sempre es produeixen fora d'espai protegit, i en la majoria de casos corresponen a hàbitats no prioritaris molt estesos al conjunt de les illes, sense problemes de conservació, com és el cas de l'hàbitat 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics.
450000
468000
486000
504000
522000
540000
4416000
4404000
4392000
4380000
4368000
4356000
4344000
0
5
10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
Habitats Directiva 2022

Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre la capa d'Hàbitats d'interès comunitari (HIC) 2022.

Amb relació als HIC prioritaris, es pot observar que hi ha una superposició puntual amb les ZDP, sempre fora d'espai protegit, que és significativa pel que fa a l'hàbitat 6220* Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (Thero-Brachypodietea) tenint en compte la seva cobertura total.

En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que la MP incorporarà les limitacions i mesures que pugui establir l'òrgan competent, i s'inclouen una sèrie de recomanacions/ mesures en el present EAE destinades a minimitzar la potencial afecció a HIC prioritaris.

HIC prioritaris

Codi hàbitat	Superfície total Mallorca (ha)	Superfície superposada amb ZDP d'eòliques	% de la superfície total
1150*	674,745	0	0 %
1510*	18,073	0	0 %
2250*	276,138	0	0 %
2270*	1089,450	0	0 %
3170*	3,151	0	0 %
5230*	2,487	0	0 %
6220*	804,694	16,589	2,062 %
7220*	0,037	0	0 %

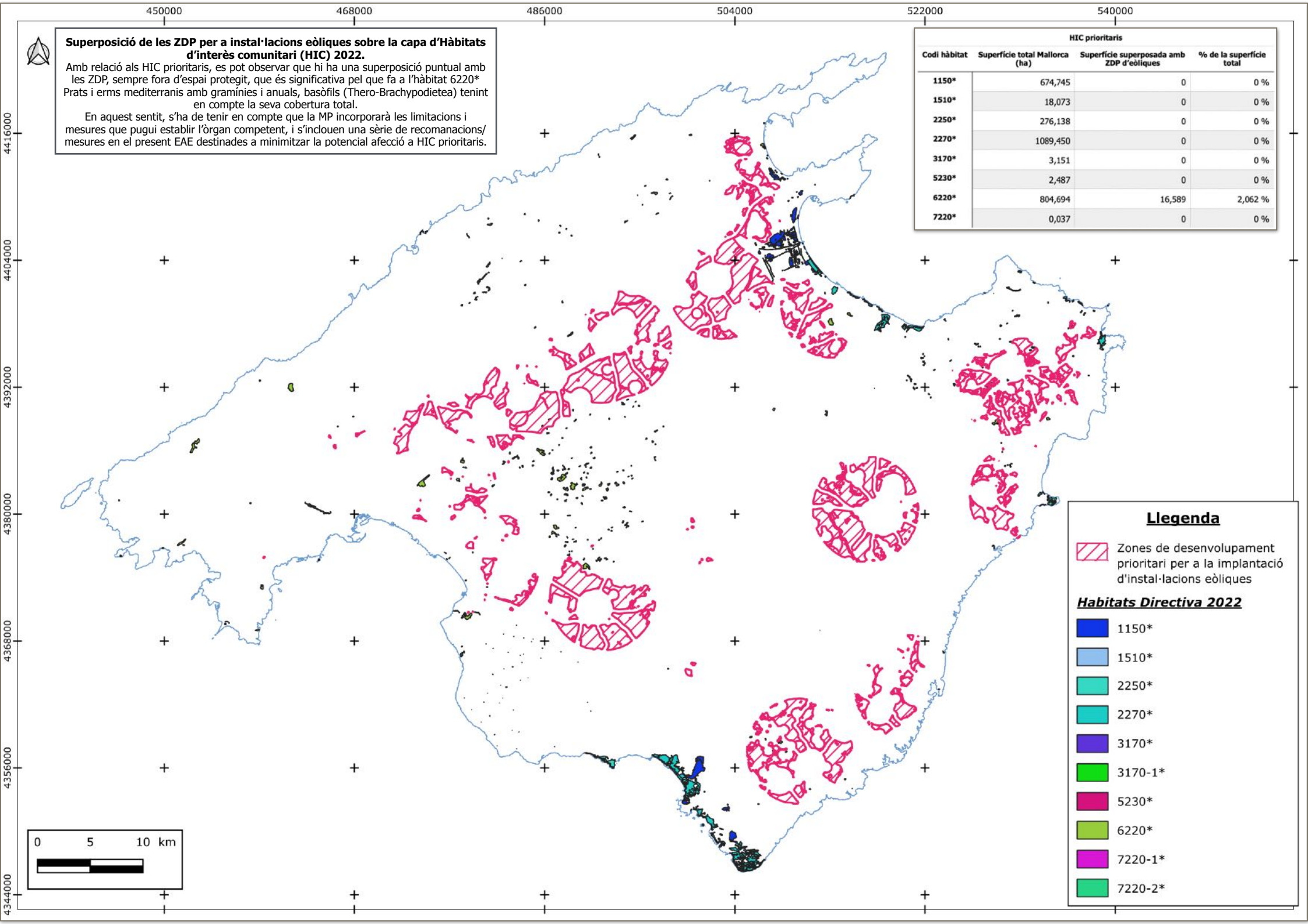

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre la capa d'Àrees importants per als Rapinyaires en reproducció i migració.

https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/d/airib/

El catàleg d'AIRIBs és una eina de caràcter tècnic i informatiu, no de protecció legal, que ofereix informació sobre zones sensibles per als rapinyaires tant reproductors i sedentaris com en migració. Totes les rapinyaires es troben legalment protegides.
Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han prioritzat les zones sense presència d'HIC i, a més, s'han exclòs els espais protegits, XN2000, els corredors ecològics definits pel PORN del Parc Natural de s'Albufera i les masses forestals del mapa forestal, per la qual cosa, les ZDP per a FV que ocupen AIRIBs és reduïda.
En qualsevol cas, es recomana en cas de desenvolupar-se projectes a AIRIB, que en el procés d'autorització es consulti al Servei de Protecció d'Espècies perquè pugui establir les mesures i limitacions escaients, cas per cas.

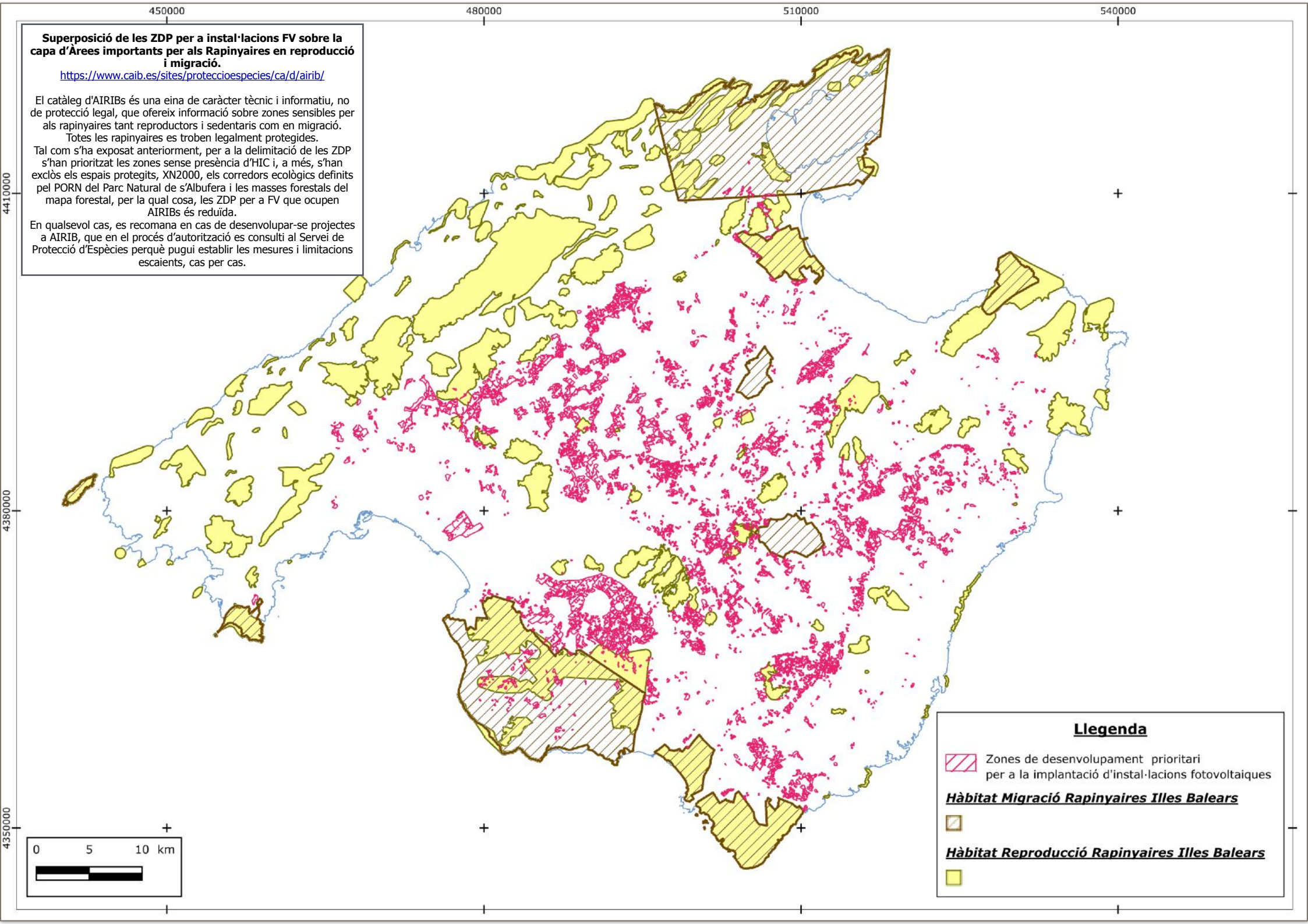

Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre la capa d'Àrees importants per als Rapinyaires en reproducció i migració.

https://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/d/airib/

Tal com s'ha indicat, en el procés de delimitació de les ZDP per instal·lacions eòliques s'han exclòs les Àrees importants per als rapinyaires a les Illes Balears (ARIB) i Àrees importants per als rapinyaires en migració a les Illes Balears (ARIB).
Tal i com es pot observar a la cartografia, s'ha detectat una errada a la zona nord-oest de l'illa, on es superposen ZDP amb AIRIB migració. S'haurà d'ajustar la cartografia d'acord als criteris establerts per a la delimitació de les ZDP de instal·lacions eòliques.

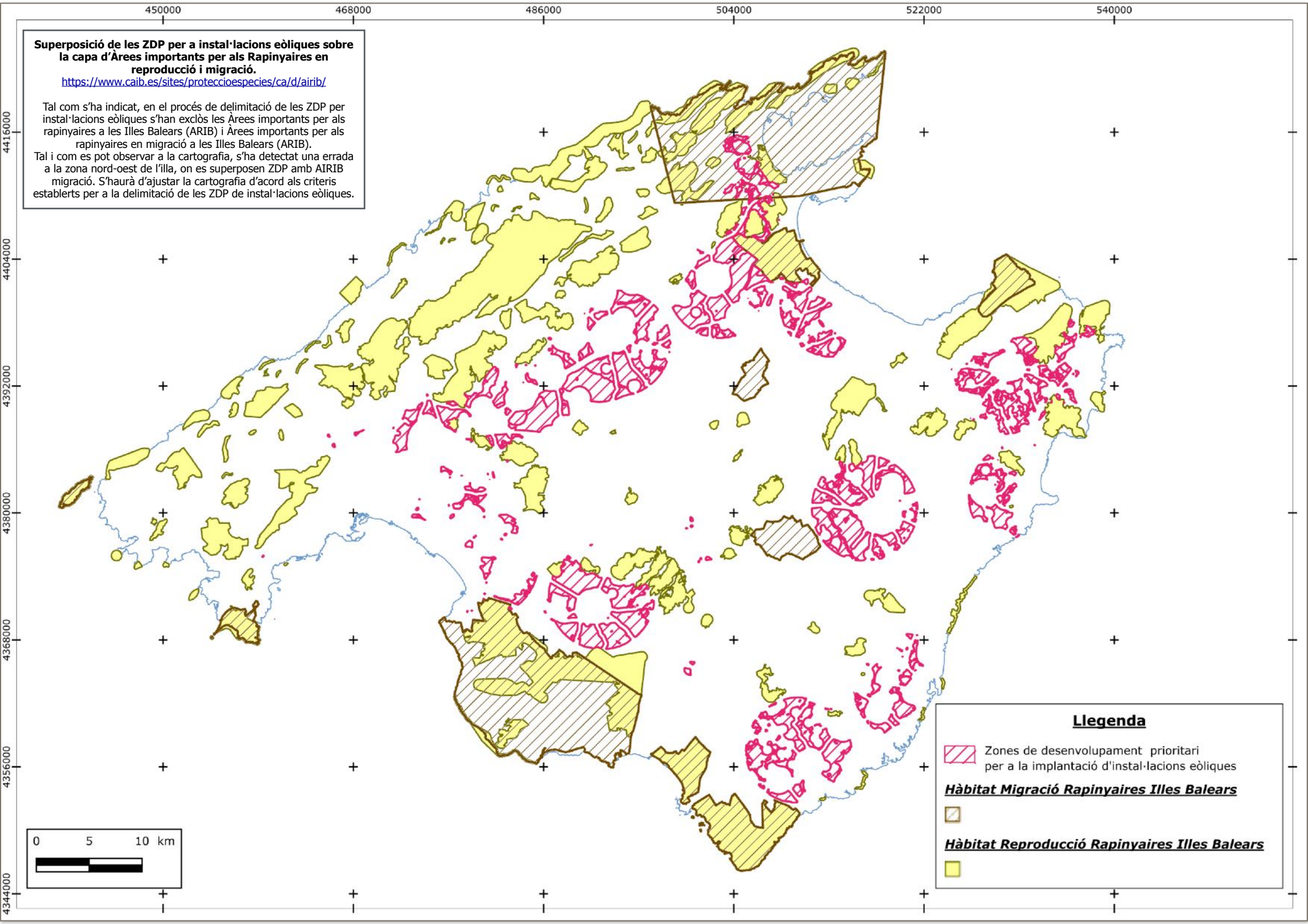

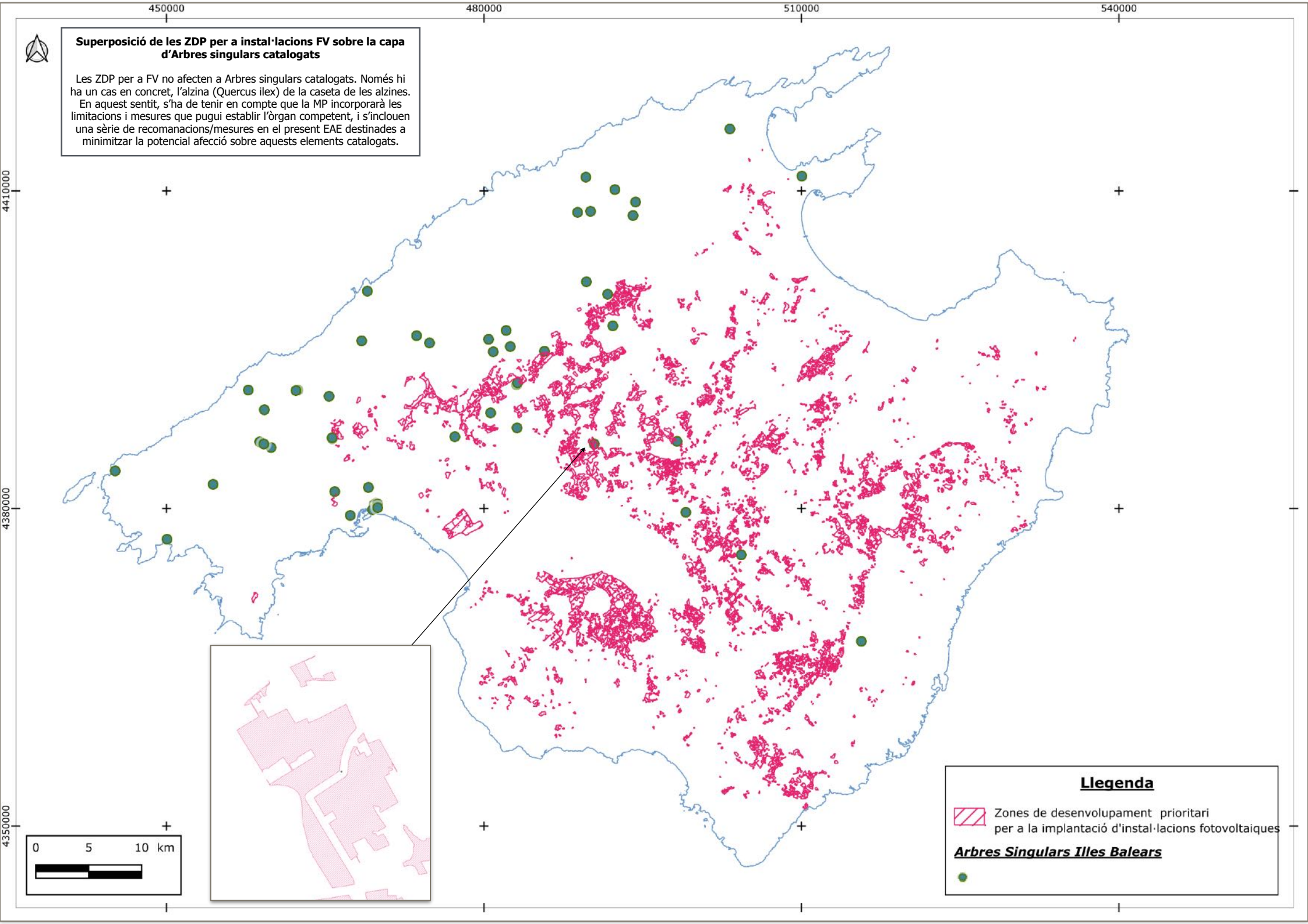
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre la capa d'Arbres singulars catalogats
Les ZDP per a FV no afecten a Arbres singulars catalogats. Només hi ha un cas en concret, l'alzina (Quercus ilex) de la caseta de les alzines. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que la MP incorporarà les limitacions i mesures que pugui establir l'òrgan competent, i s'inclouen una sèrie de recomanacions/mesures en el present EAE destinades a minimitzar la potencial afecció sobre aquests elements catalogats.
450000
480000
510000
540000
4410000
4380000
4350000
0
5
10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
Arbres Singulars Illes Balears

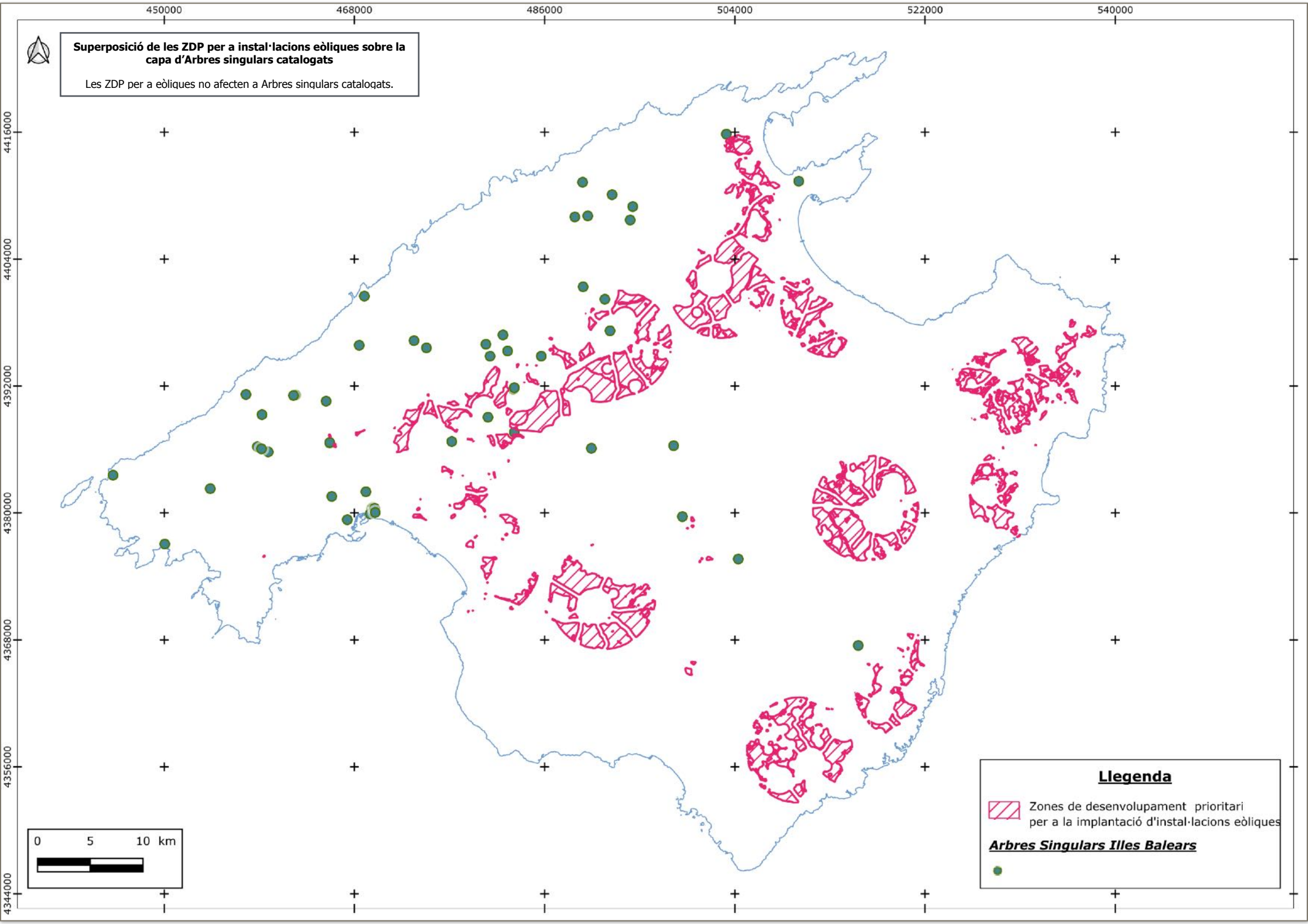
Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre la capa d'Arbres singulars catalogats
Les ZDP per a eòliques no afecten a Arbres singulars catalogats.
450000
468000
486000
504000
522000
540000
4416000
4404000
4392000
4380000
4368000
4356000
4344000
0
5
10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
Arbres Singulars Illes Balears

Espais naturals protegits

Segons la Llei 5/2005, de 25 de maig, de conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), es consideren espais naturals protegits aquells àmbits terrestres i marins declarats com a tals per la seva representativitat, singularitat, fragilitat o interès natural. Aquests es classifiquen en diverses figures de protecció segons els valors que es volen preservar.

1. Parc Nacional

És la màxima figura de protecció a nivell estatal. A Illes Balears trobam el Parc nacional marítimoterrestre de l'Arxipèlag de Cabrera, essent l'únic parc nacional a Balears. Va ser declarat el 1991 i ampliat el 2019. Té una superfície de 90.794 ha (89.478 marines, 1.316 terrestres).

2. Parcs Naturals

La declaració d'un parc natural té per objecte la preservació del seus recursos naturals per a la investigació científica, les finalitats educatives i el gaudi públic de forma compatible amb la seva conservació. No hi tenen cabuda les construccions ni les edificacions de nova planta per a usos residencials o d'altres aliens a la seva finalitat. Fins a l'actualitat hi havia 4 parcs naturals:

— Parc natural de s'Albufera de Mallorca (2036 ha).

— Parc natural de Mondragó (725 ha).

— Parc natural de sa Dragonera (274 ha).

— Parc natural de la península de Llevant (16.845 ha).

Però recentment s'ha declarat un cinquè (Llei 2/2017, de 27 de juny):

— Parc natural marítim-terrestre d'es Trenc-Salobrar de Campos (2225 ha marines i 1448 ha terrestres).

3. Paratge Natural

Els paratges naturals són espais extensos on coexisteixen activitats com l'agricultura, la ramaderia o la pesca amb la conservació del territori, configurant àrees d'alt interès ecocultural. La seva declaració cerca protegir el conjunt del territori i alhora afavorir un desenvolupament sostenible de les comunitats locals. No s'hi permeten usos que vagin en contra d'aquest objectiu. A Mallorca, l'únic paratge natural declarat és la Serra de Tramuntana, amb 63.084 ha (1.123 ha marines i 61.961 ha terrestres).

4. Reserves Naturals

Les reserves naturals són espais destinats a protegir ecosistemes o elements biològics especialment rars, fràgils o singulars. A Mallorca hi ha diverses reserves destacades: s'Albufereta (211 ha), declarada el 2001; les del cap de Farrutx (252 ha) i cap de Freu (12 ha), a la península de Llevant; i les reserves especials i integrals de la Serra de Tramuntana, amb 3.455 ha i 58 ha respectivament.

5. Monuments Naturals

Els monuments naturals són espais o elements naturals amb una singularitat, raresa o bellesa destacada que requereixen una protecció especial. Inclouen formacions geològiques, hidrològiques, biològiques o jaciments paleontològics d'interès científic, cultural o paisatgístic. A Mallorca en trobam dos: les fonts Ufanes (50 ha), declarades el 2001, i el torrent de Pareis (445 ha), declarat el 2003.

6. Llocs d'Interès Científic i Microreserves

Els llocs d'interès científic i microreserves són espais reduïts i aïllats que acullen elements naturals d'interès científic, com espècies amenaçades o hàbitats singulars, que requereixen mesures específiques de conservació. A Mallorca n'hi ha 62, entre els quals destaquen fonts, avencs i coves.

7. Xarxa Natura

També apareixen al conjunt de les Illes Balears espais que formen part de la Xarxa Natura 2000, xarxa europea per protegir hàbitats i espècies d'interès comunitari.

La Xarxa Natura 2000 és una iniciativa internacional clau per a la protecció d'hàbitats. Inclou espais ZEPA (zones d'especial protecció per a les aus) i LIC (llocs d'importància comunitària), que posteriorment es designen com a ZEC (zones d'especial conservació). A Mallorca hi ha 84 LIC, part dels quals ja es troben declarats com a ZEC, i 40 ZEPA, amb una superfície total protegida de 139.504 ha (74.008 terrestres i 65.496 marines), abastant pràcticament tots els espais naturals d'interès de l'illa.

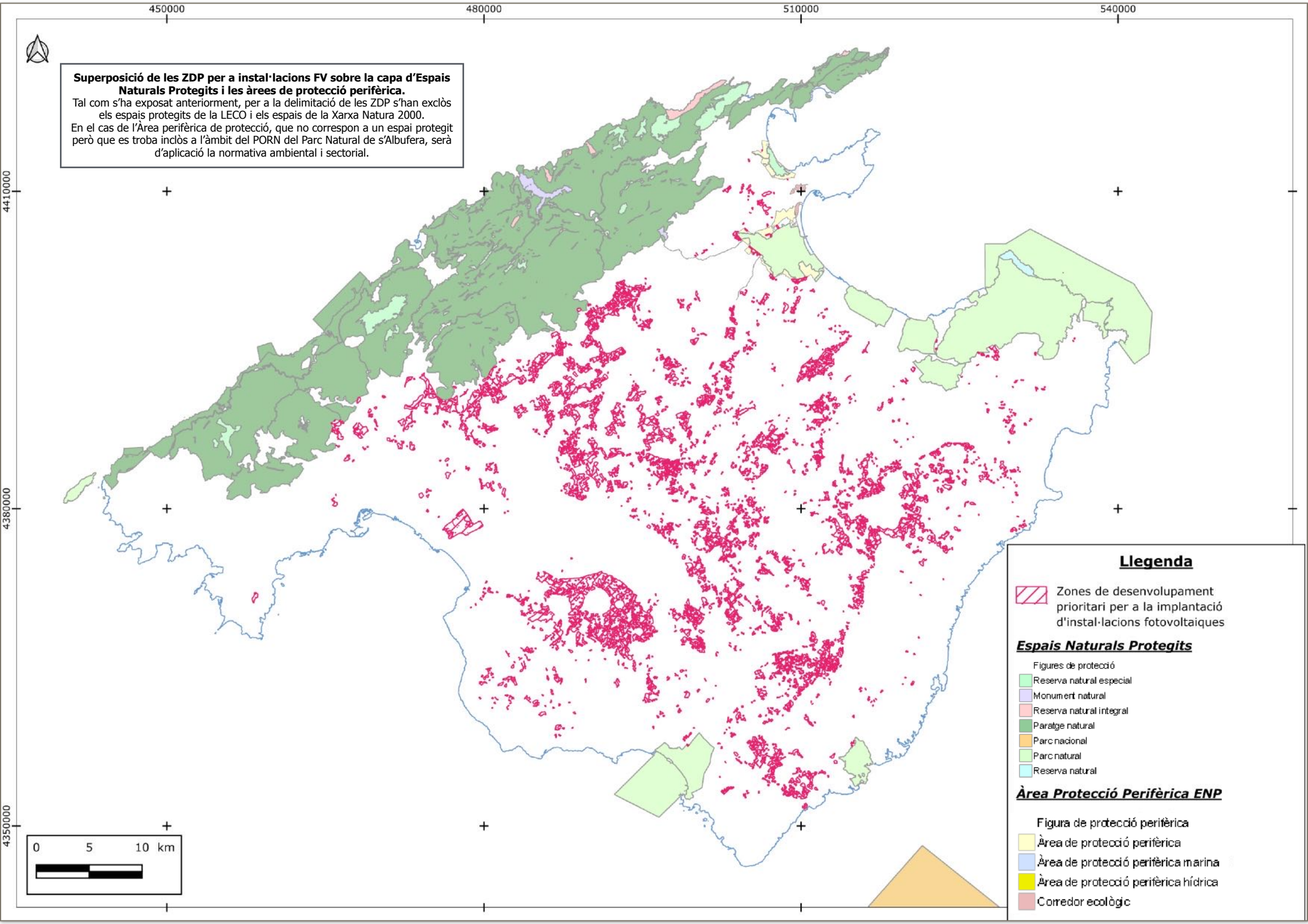
450000
480000
510000
540000
4410000
4380000
4350000
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre la capa d'Espais Naturals Protegits i les àrees de protecció perifèrica.
Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs els espais protegits de la LECO i els espais de la Xarxa Natura 2000.
En el cas de l'Àrea perifèrica de protecció, que no correspon a un espai protegit però que es troba inclòs a l'àmbit del PORN del Parc Natural de s'Albufera, serà d'aplicació la normativa ambiental i sectorial.
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
Espais Naturals Protegits
Figures de protecció
Reserva natural especial
Monument natural
Reserva natural integral
Paratge natural
Parc nacional
Parc natural
Reserva natural
Àrea Protecció Perifèrica ENP
Figura de protecció perifèrica
Àrea de protecció perifèrica
Àrea de protecció perifèrica marina
Àrea de protecció perifèrica hídrica
Corredor ecològic

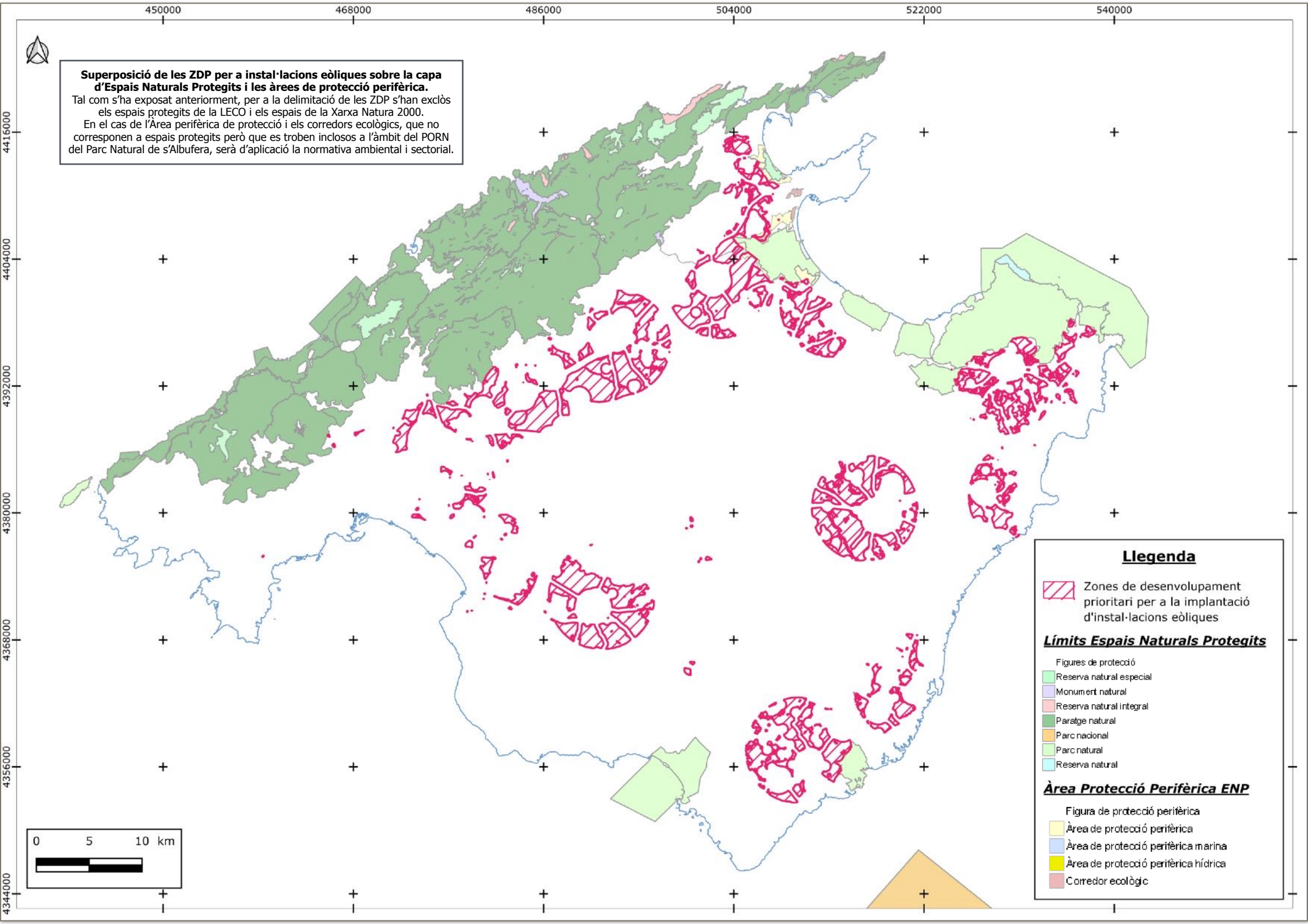
450000
468000
486000
504000
522000
540000
4416000
4404000
4392000
4380000
4368000
4356000
4344000
Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre la capa d'Espais Naturals Protegits i les àrees de protecció perifèrica.
Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs els espais protegits de la LECO i els espais de la Xarxa Natura 2000.
En el cas de l'Àrea perifèrica de protecció i els corredors ecològics, que no corresponen a espais protegits però que es troben inclosos a l'àmbit del PORN del Parc Natural de s'Albufera, serà d'aplicació la normativa ambiental i sectorial.
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
Límits Espais Naturals Protegits
Figures de protecció
Reserva natural especial
Monument natural
Reserva natural integral
Paratge natural
Parc nacional
Parc natural
Reserva natural
Àrea Protecció Perifèrica ENP
Figura de protecció perifèrica
Àrea de protecció perifèrica
Àrea de protecció perifèrica marina
Àrea de protecció perifèrica hídrica
Corredor ecològic

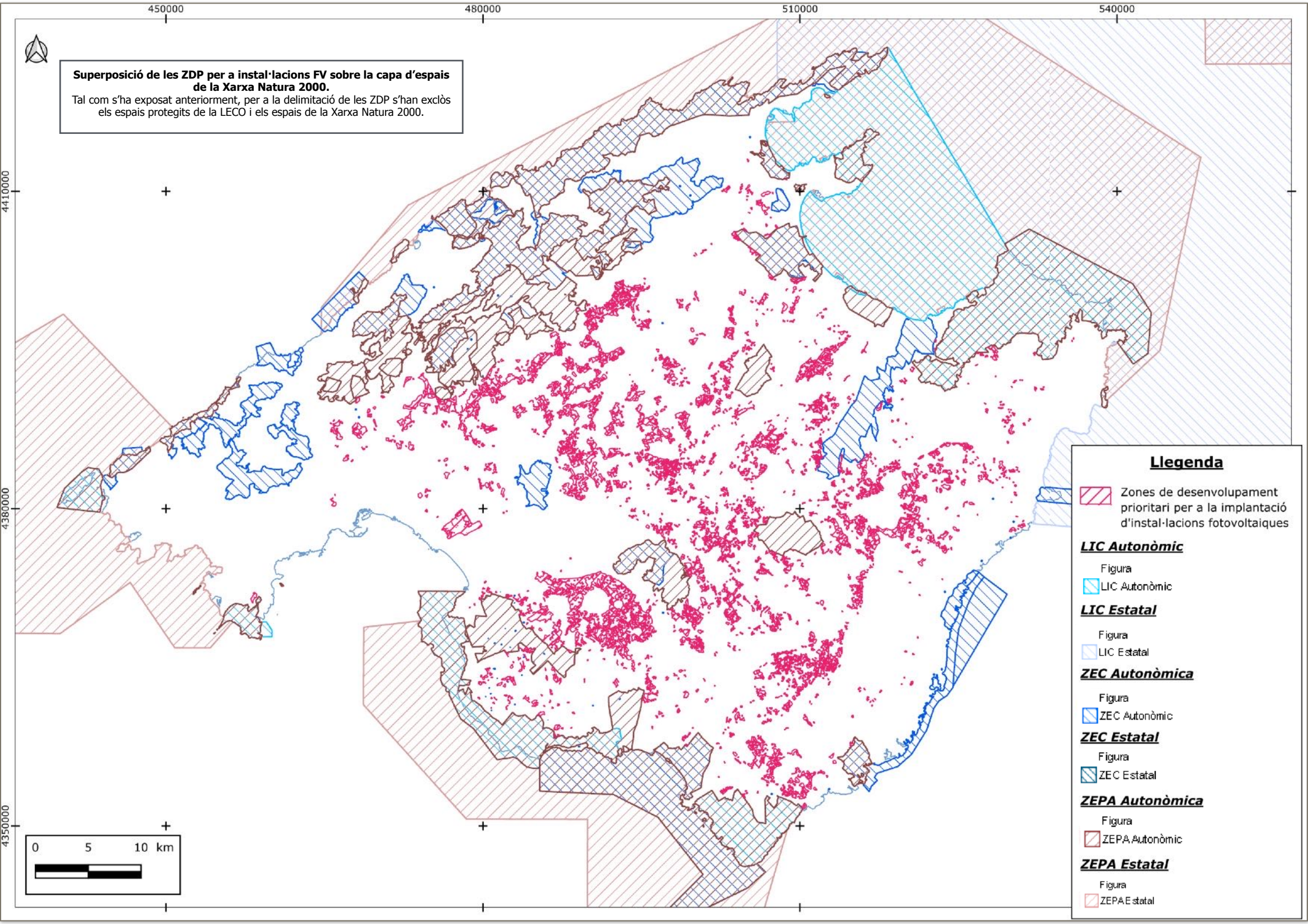
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre la capa d'espais de la Xarxa Natura 2000.
Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs els espais protegits de la LECO i els espais de la Xarxa Natura 2000.
450000
480000
510000
540000
4410000
4380000
4350000
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
LIC Autonòmic
Figura
LIC Autonòmic
LIC Estatal
Figura
LIC Estatal
ZEC Autonòmica
Figura
ZEC Autonòmic
ZEC Estatal
Figura
ZEC Estatal
ZEPA Autonòmica
Figura
ZEPA Autonòmic
ZEPA Estatal
Figura
ZEPA Estatal

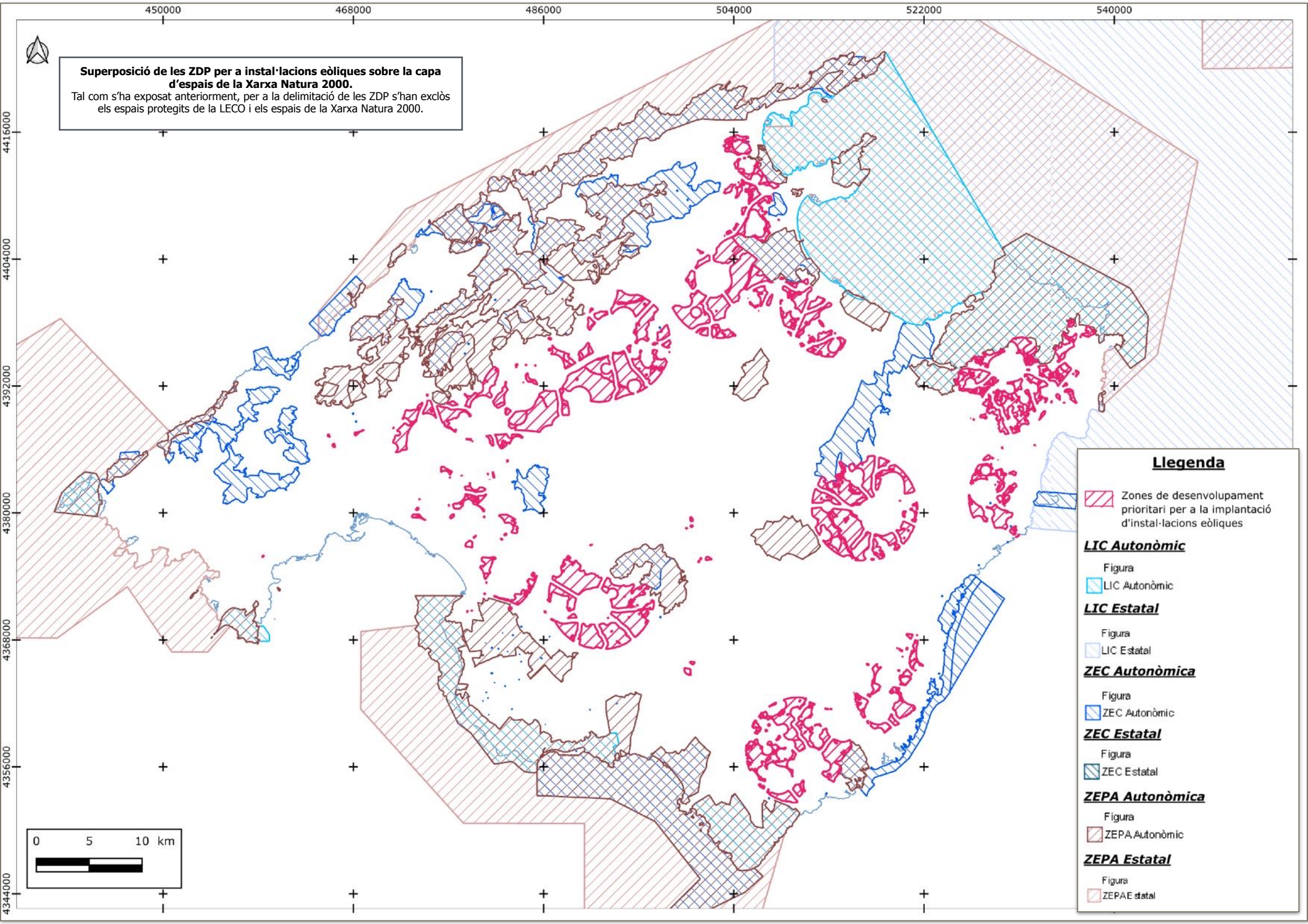
450000
468000
486000
504000
522000
540000
4416000
4404000
4392000
4380000
4368000
4356000
4344000
Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre la capa d'espais de la Xarxa Natura 2000.
Tal com s'ha exposat anteriorment, per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs els espais protegits de la LECO i els espais de la Xarxa Natura 2000.
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
LIC Autonòmic
Figura
LIC Autonòmic
LIC Estatal
Figura
LIC Estatal
ZEC Autonòmica
Figura
ZEC Autonòmic
ZEC Estatal
Figura
ZEC Estatal
ZEPA Autonòmica
Figura
ZEPA Autonòmic
ZEPA Estatal
Figura
ZEPA Estatal

Protecció del patrimoni cultural

La Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears estableix que formen part del patrimoni històric tots els béns i valors culturals que, en qualsevol de les seves manifestacions, presenten un interès històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, etnològic, antropològic, documental, social, científic o tècnic per a les Illes Balears (Art. 1.2).

Per garantir-ne la protecció, la llei preveu la possibilitat de declarar com a Béns d'Interès Cultural (BIC) o com a Béns Catalogats (BC) aquells elements del patrimoni amb major valor o significació. Els BIC són els béns més rellevants i es classifiquen en diferents categories: monument, conjunt històric, jardí històric, lloc històric, lloc d'interès etnològic, zona arqueològica i zona paleontològica (Art. 5). A Mallorca hi ha declarats 1.466 BIC, dels quals la majoria (1.386) són monuments.

Els BC són béns mobles o immobles que, sense assolir la rellevància dels BIC, presenten prou valor com per ser protegits singularment (Art. 14.1). A Mallorca hi ha 107 BC registrats.

D'altra banda, el 29 de juny de 2011, la UNESCO va declarar la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial en la categoria de paisatge cultural, en reconeixement a l'obra humana col·lectiva que, mitjançant tècniques com la pedra en sec i els sistemes hidràulics tradicionals, ha modelat un paisatge habitable i d'alt valor patrimonial.

Tant la delimitació de les ZDP per a instal·lacions FV com per a instal·lacions eòliques s'ha tengut en compte la presència dels BIC , BC i els seus entorns de protecció. D'aquesta manera, s'han exclòs de la delimitació àrees d'influència de 100 m i 500 m dels BIC i BC (incloent les pròpies àrees de protecció delimitades per Patrimoni).

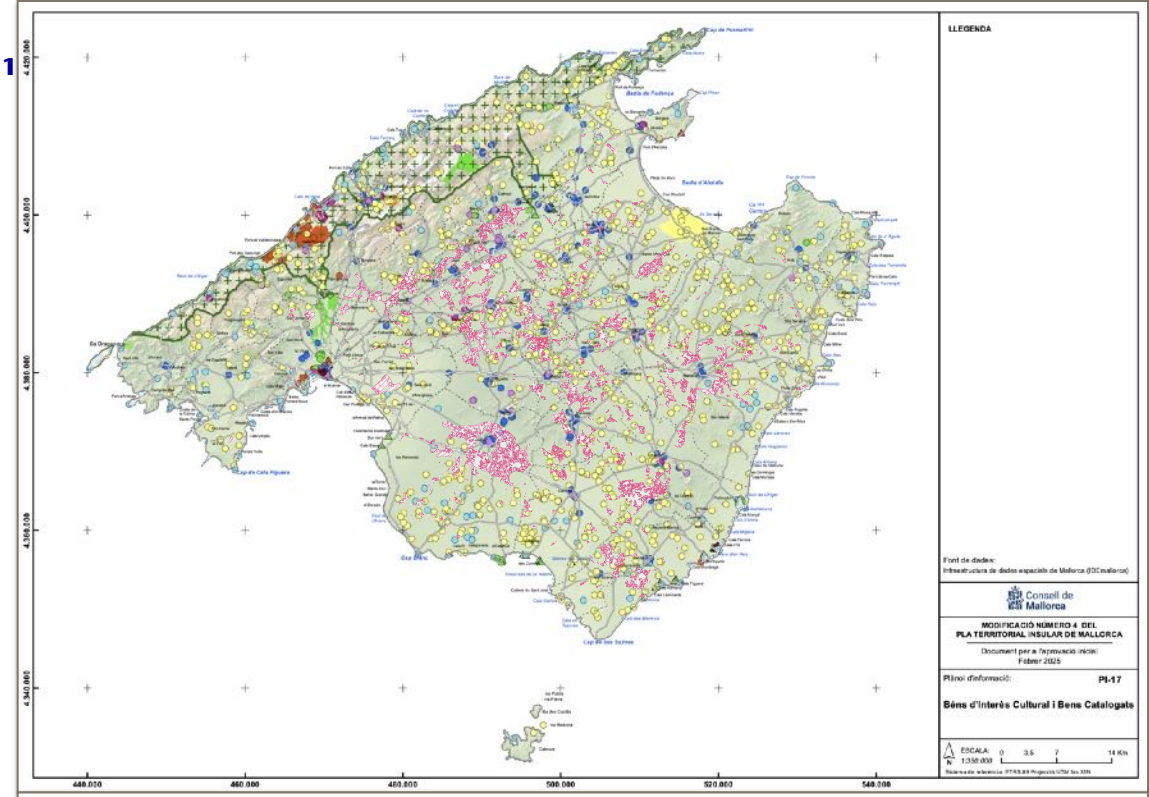

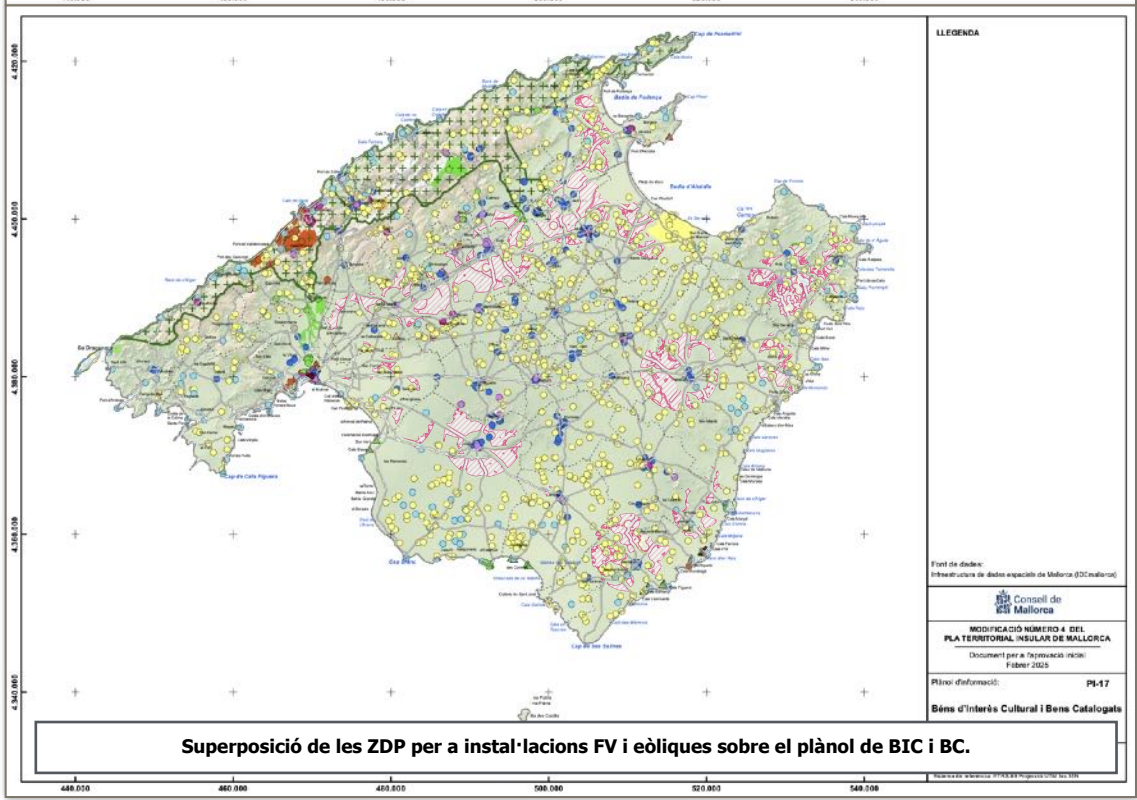

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV i eòliques sobre el plànol de BIC i BC.

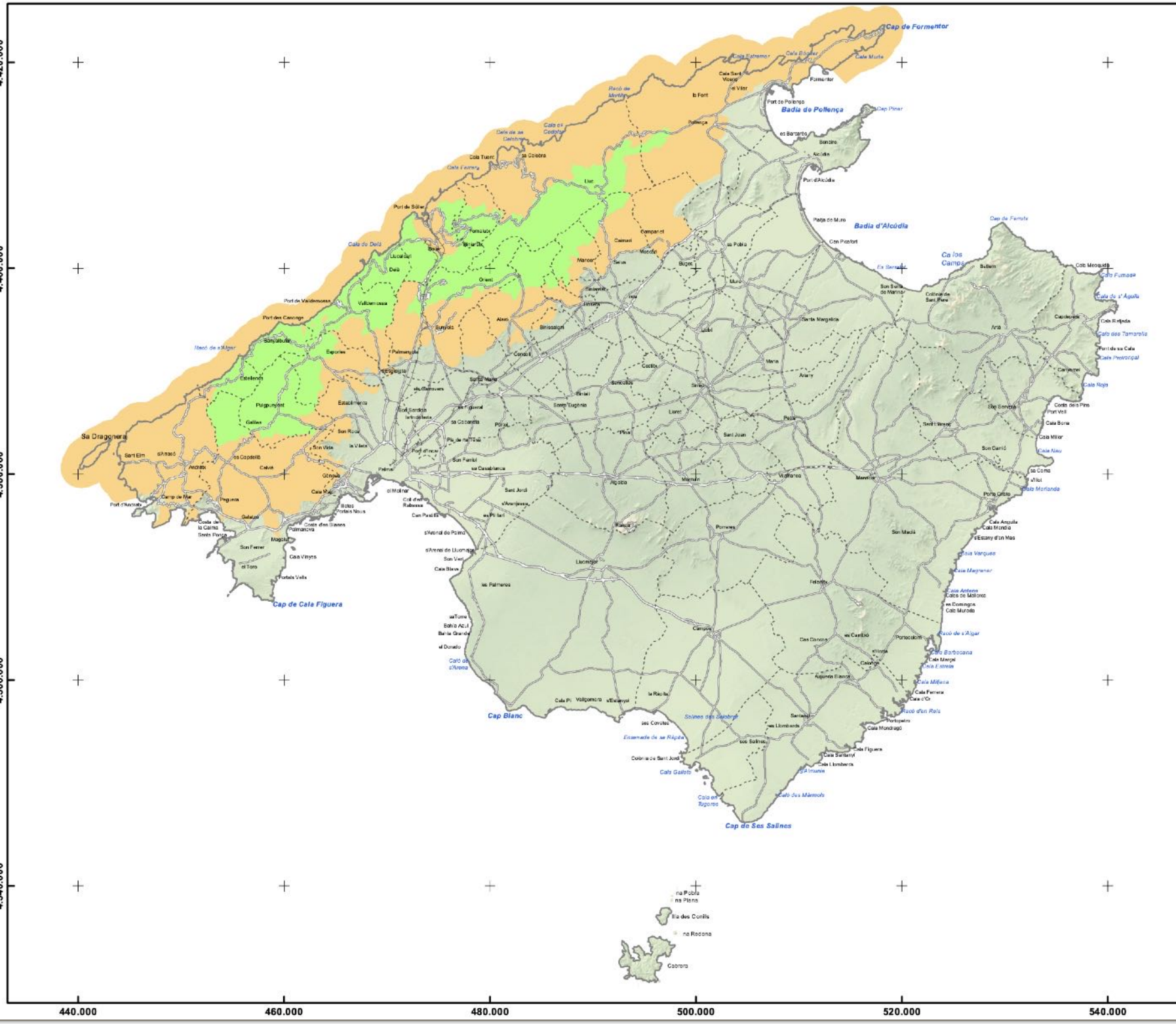
Cap de Formentor
Badia de Pollença
Badia d'Alcúdia
Cap de Femuts
Ca los Camps
Sa Dragonera
Cap de Cala Figuera
Cap Blanc
Cap de Ses Salines
Cala Figuera
Cala Gaiola
Cala Llombards
Cala Santanyí
Cala Mondragó
Portopetro
Cala Ferrera
Cala d'Or
Cala Millana
Cala Estrella
Cala Barbacana
Cala Mergal
Cala Antena
Cala Varques
Cala Magraner
Cala Anguila
Cala Mondrio
Cala Mortanda
Cala Nau
Cala Bona
Cala Millor
Cala Rajada
Cala Fumada
Cala de s'Aguila
Cala dos Tamarells
Port de sa Cala
Cala Principal
Cala Rotja
Cala Mesquida
Port de Sóller
Port de Valldemossa
Port des Canonge
Port d'Andratx
Port de Pollença
Port d'Alcúdia
Port de Formentor
Platja de Muro
Platja de Palma
Platja de Palma
Platja de Palma

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre el plànol de delimitació de la Serra de Tramuntana com a Patrimoni Mundial UNESCO.
Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs aquests espais.

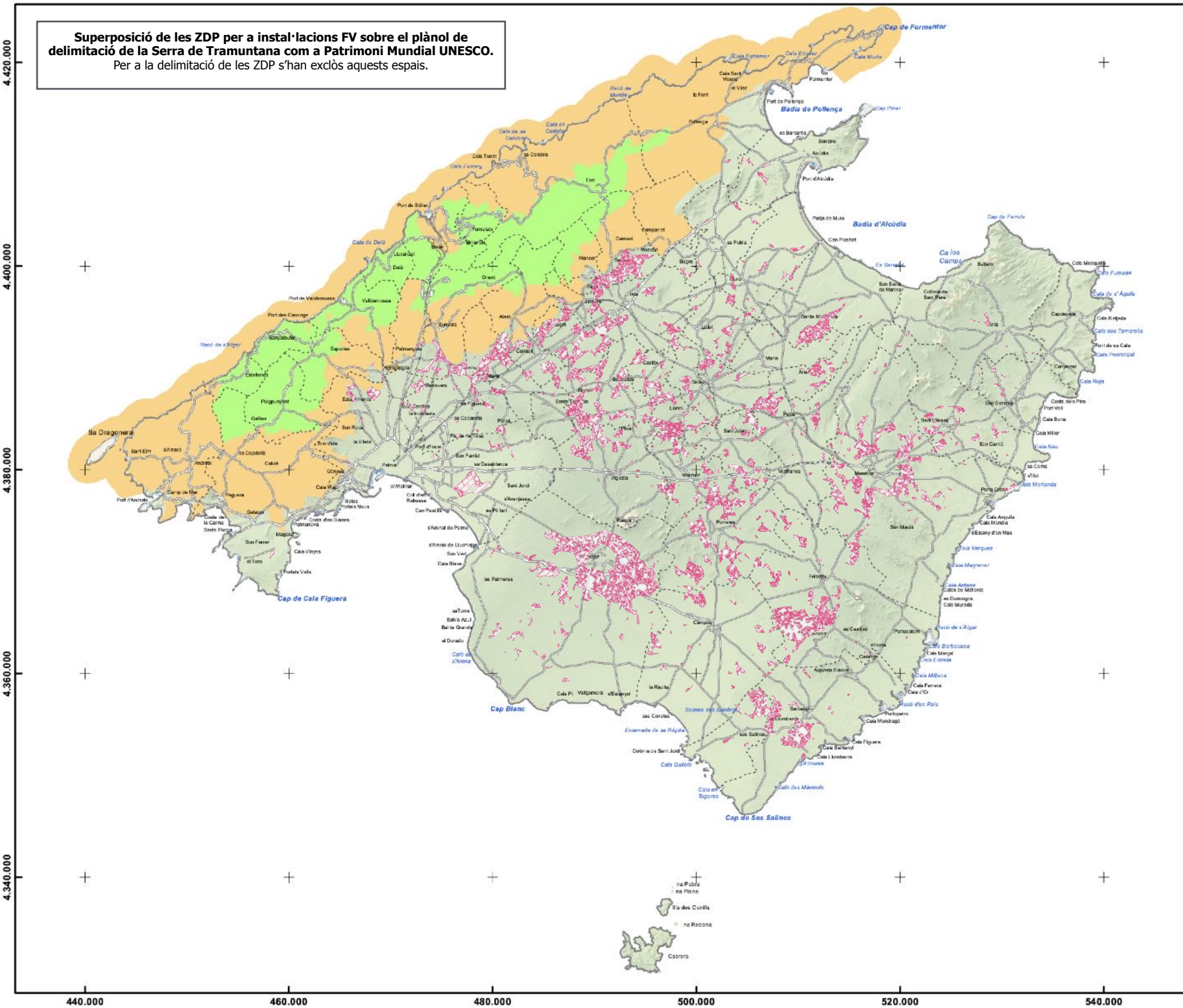

LLEGENDA

Delimitació Serra Tramuntana UNESCO

- Nucli
- Amortiment

Font de dades:
PTIM. Consell de Mallorca

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-25**

Delimitació Serra deTramuntana Patrimoni Mundial UNESCO

ESCALA: 1:350.000 — 0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques sobre el plànol de delimitació de la Serra de Tramuntana com a Patrimoni Mundial UNESCO.

Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs aquests espais.

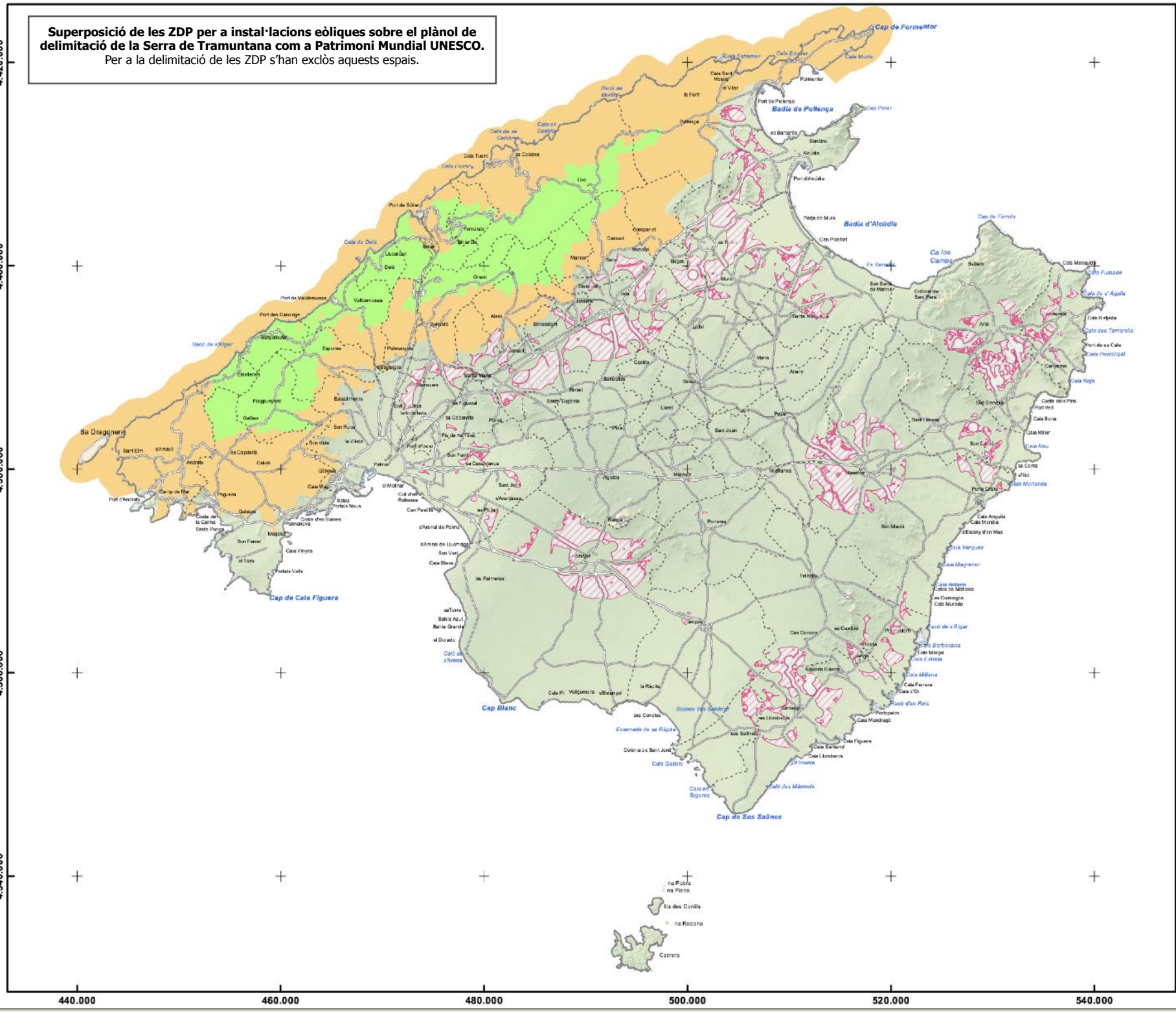

LLEGENDA

Delimitació Serra Tramuntana UNESCO

- Nucli
- Amortiment

Font de dades:
PTIM. Consell de Mallorca

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-25**

Delimitació Serra deTramuntana Patrimoni Mundial UNESCO

ESCALA: 1:350.000

0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

Cobertura del sòl i capacitat agrològica

A Mallorca, el paisatge està fortament configurat per l'activitat agrícola, que ocupa el 55,2% de la superfície de l'illa. Aquesta cobertura inclou, principalment, conreus de secà com ametllers i garrovers, planes cerealístiques, i àrees puntuals destinades a horta de regadiu i pastures. En segon lloc, un 37,6% del territori està format per masses forestals i espais amb vegetació baixa natural. Les zones artificials —corresponents a àrees urbanitzades i infraestructures— ocupen un 6,4%, mentre que les zones humides, amb prou feines representen un 0,7% del total.

Les àrees amb millor conservació de la vegetació natural es localitzen principalment a la Serra de Tramuntana, les Serres de Llevant, la península d'Artà i les Serres Centrals - Marina de Llucmajor. Pel que fa a zones humides, destaca especialment l'Albufera d'Alcúdia, mentre que les zones agrícoles de regadiu més extenses es troben a Sa Pobla, Sant Jordi i Campos. A la resta de l'illa, predominen clarament els conreus de secà.

En els darrers anys, però, s'ha detectat un increment significatiu del sòl artificialitzat, especialment lligat al creixement de l'urbanització convencional i la difusa en sòl rústic. La comparació entre 1956 i 2018 mostra un augment del 1,35% al 6,4% de sòl artificial, evidenciant una transformació progressiva del territori.

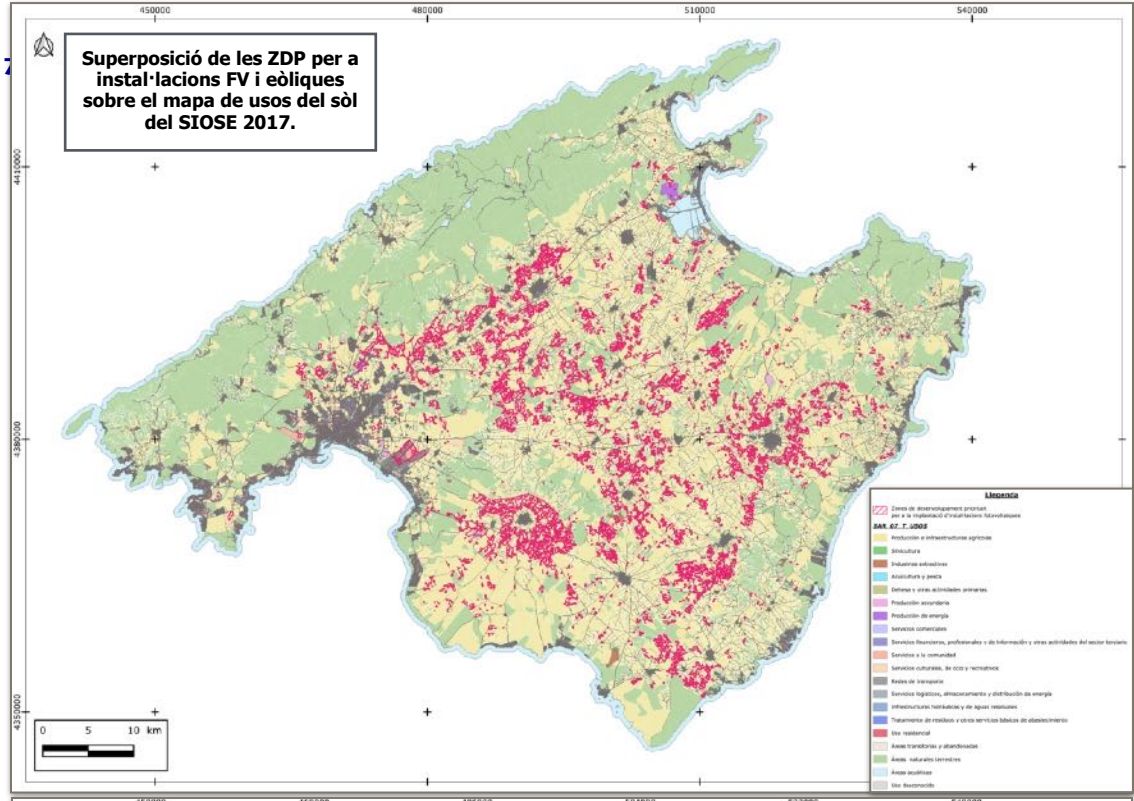

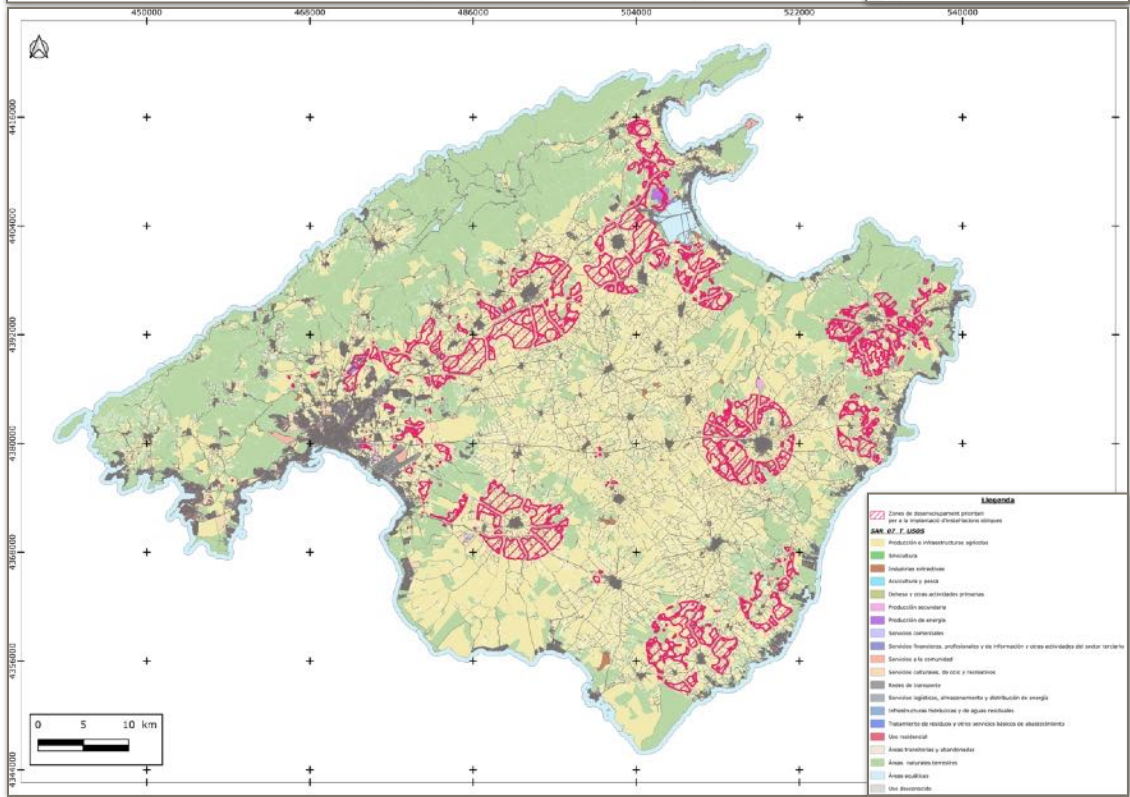

Compatibilitat de les energies renovables amb el sòl agrícola

De cara a la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable, es considera prioritari emprar terrenys de baixa productivitat agrícola, marginals o degradats, mancats de valor natural, paisatgístic o edafològic. Quan això no sigui possible, s'ha d'assegurar la seva integració efectiva amb l'activitat agrària preexistent.

En aquest sentit, per a la Modificació núm. 4 del PTIM s'han tingut en compte diverses fonts i criteris agronòmics i territorials per a la delimitació de les ZDP:

— Àrees d'interès agrari (AIA): definides pel PTIM com a zones amb alt potencial agrari, es classifiquen en intensives (AIA-I) i extensives (AIA-E). La delimitació es va basar en els mapes de cultius del Ministeri d'Agricultura dels anys 1985, 1996 i 1999, considerant vinya, olivera, zones de regadiu i cultius intensius. Les AIA queden excloses de les ZDP per a instal·lacions FV.

— Mapa de capacitat agrològica: elaborat el 2001, agrupa els sòls en funció de la seva capacitat productiva sostenible i el risc de degradació. Segons aquest mapa, a Mallorca hi ha sòls classificats en les classes II, III, IV, VI, VII i VIII (Klingebiel i Montgomery, 1961), essent els més aptes per a usos agrícoles les classes II i III, i els menys productius (i per tant, més adequats per a altres usos com l'energètic) les classes VI, VII i VIII. La capacitat agrològica s'ha tengut en compte a l'anàlisi multi-criteri per determinar l'aptitud territorial per a la implantació d'instal·lacions FV.

— Estudi de zones cerealístiques (2018): elaborat pel Servei d'Ordenació del Territori, es basa en dades de les subvencions de la PAC entre 2005 i 2017, identificant les zones amb tradició i potencial per al cultiu de cereals. Les zones cerealístiques s'han tengut en compte a l'anàlisi multi-criteri per determinar l'aptitud territorial per a la implantació d'instal·lacions FV.

— Recintes PAC declarats el 2023: s'han tingut en compte un total de 140.099 recintes parcel·laris. S'han exclòs els recintes PAC de la delimitació de ZDP per a instal·lacions FV.

— Zones regables amb aigües regenerades: s'han identificat 9.095 parcel·les connectades a basses públiques de reg en 11 localitzacions diferents (Algaida/Montuïri, Artà, Capdepera, Inca, Sant Jordi, etc.). S'han exclòs les zones regables amb aigües regenerades de la delimitació de ZDP per a instal·lacions FV.

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre el plànol d'interès agrològic del Ministeri.

La capacitat agrològica s'ha tengut en compte a l'anàlisi multi-criteri per determinar l'aptitud territorial per a la implantació d'instal·lacions FV.

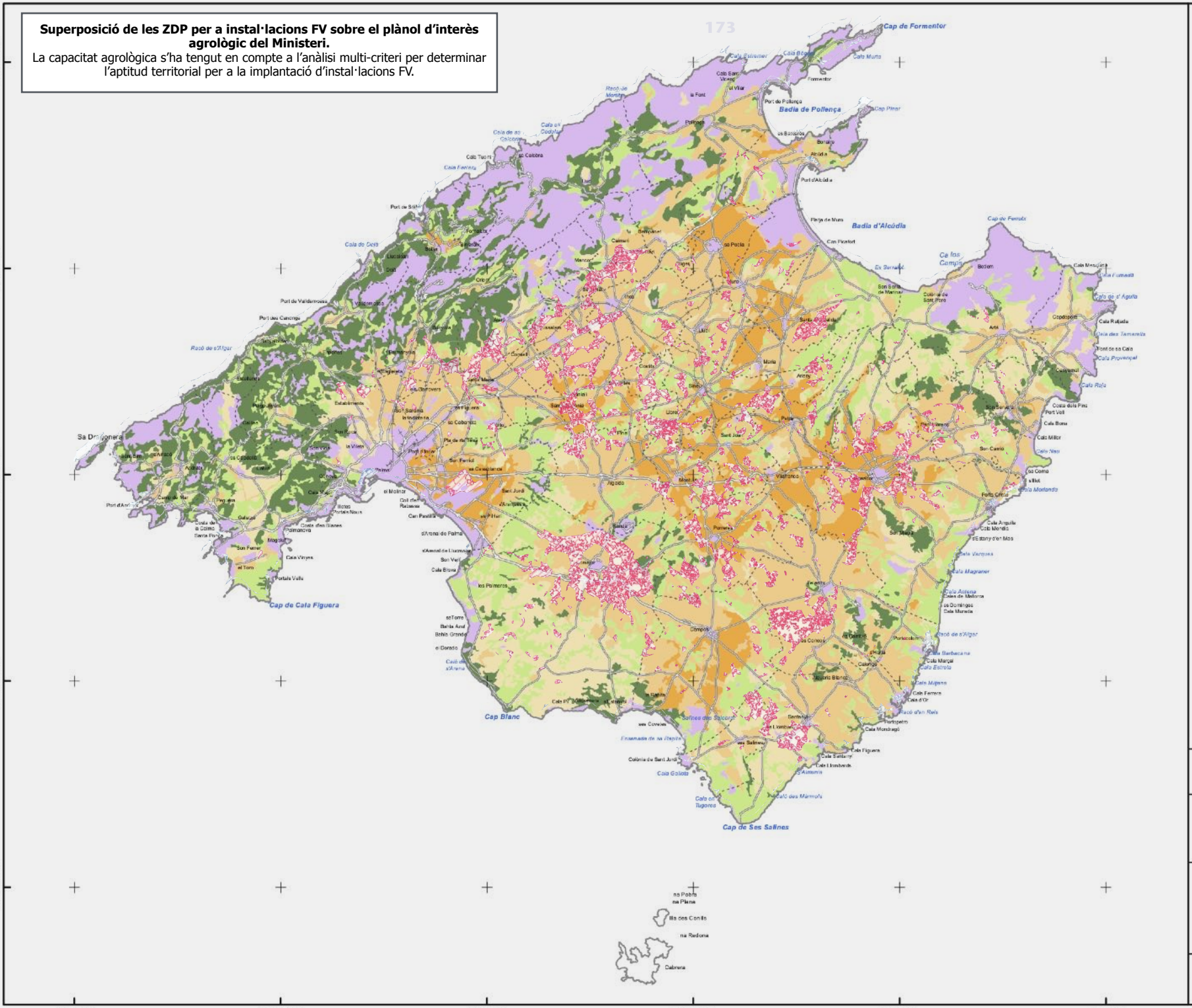

LLEGENDA

Interès agrològic

- Alt potencial productiu
- Moderadament productiu
- Aprofitament limitat
- Potencial per a pastures
- Caràcter forestal
- Improductiu

Font de dades:

Mapa de classes de capacitat agrològica 1:50.000 del Ministeri d'Agricultura i Pesca

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-18**

Interès agrològic

ESCALA: 1:350.000 — 0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre el mapa de recintes PAC 2023

S'han exclòs els recintes PAC de la delimitació de ZDP per a instal·lacions FV.

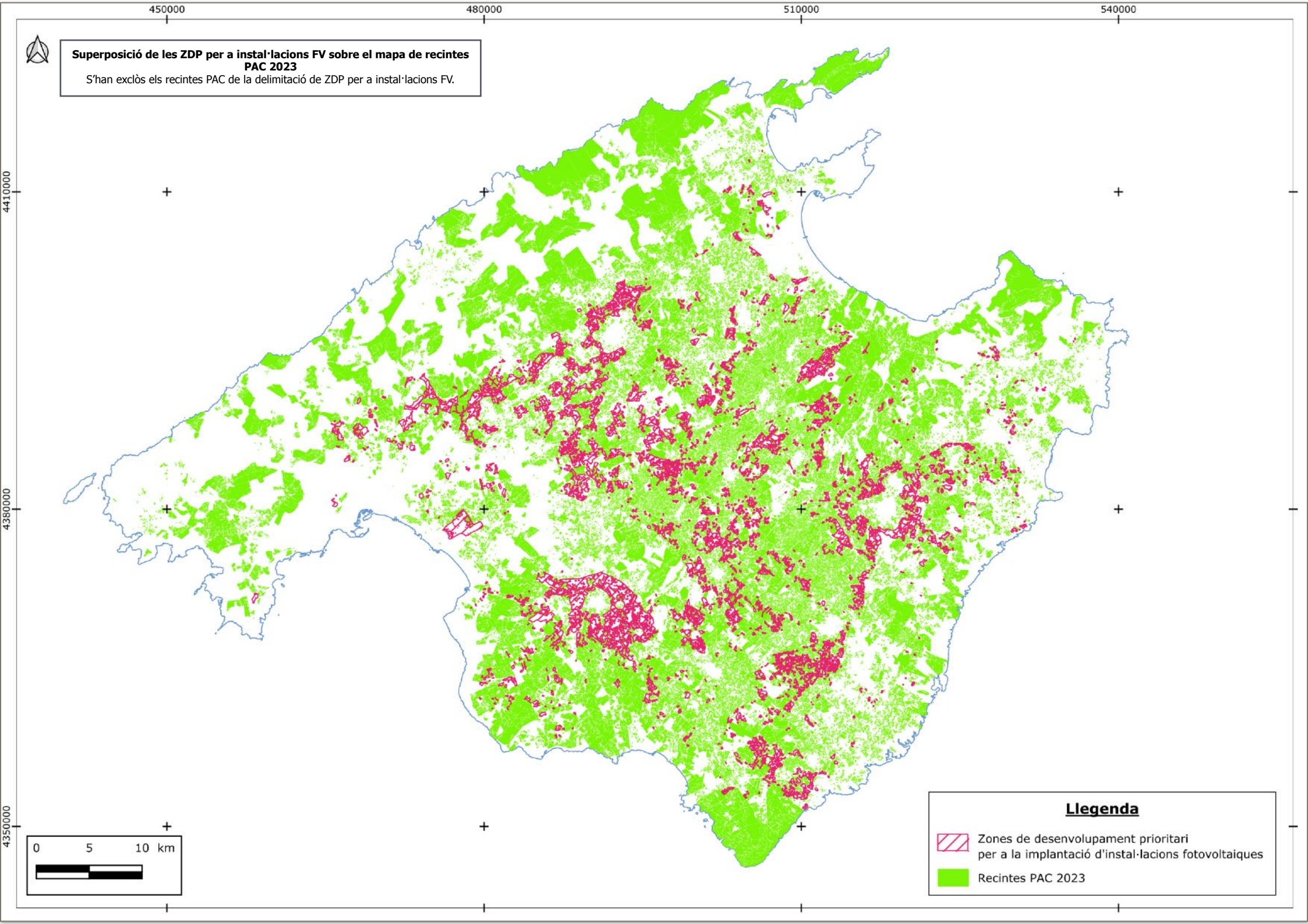

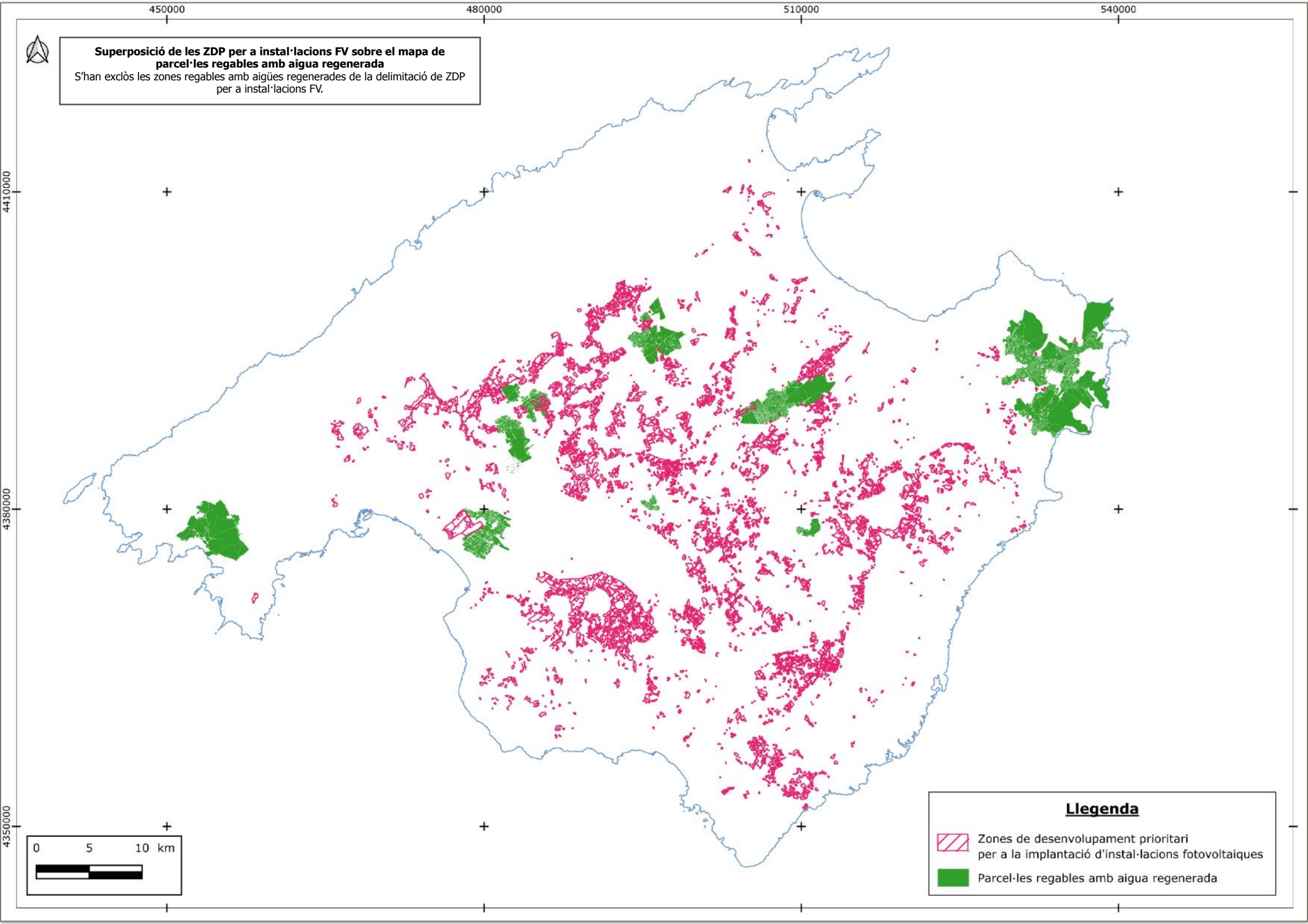
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV sobre el mapa de parcel·les regables amb aigua regenerada
S'han exclòs les zones regables amb aigües regenerades de la delimitació de ZDP per a instal·lacions FV.
450000
480000
510000
540000
4410000
4380000
4350000
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
Parcel·les regables amb aigua regenerada

Planejament territorial

En general, les ZDP per a la implantació d'energies renovables s'han delimitat en els sòls amb menor grau de protecció, tal i com es pot observar en els següents mapes.

— ZDP per a instal·lacions FV: s'exclouen la zona d'influència de 500m de les àrees de desenvolupament urbà (reservades per a les ZDP d'autoconsum col·lectiu) i les categories de sòl rústic del PTIM corresponents a AANP, ANEI, ARIP Boscós, ARIP, AIA Extensiva Oliverar, AIA Extensiva Vinya, AIA Intensiva, SRG-Forestal, AAPI a Sòl Rústic, Àrees de desenvolupament AAPI Urbà i Urbanitzable, Àrees de desenvolupament Sòl Urbà i Urbanitzable.

— ZDP per a instal·lacions eòliques: s'exclouen les categories de sòl rústic del PTIM corresponents a AANP, ANEI, ARIP Boscós i SRG-Forestal i la zona d'influència de 1 km de les àrees residencials.

— ZDP per a biomassa: delimitació s'ha fet sobre sòl rústic comú amb menor grau de protecció, les Àrees de Transició (AT) i Sòl Rústic de Règim General (SRG). També s'han inclòs les Àrees Rurals d'Interès Paisatgístic no boscoses de la Serra de Tramuntana, per la seva escassa disponibilitat de sòl rústic comú, així com les explotacions mineres inactives, en restauració o caducades.

— ZDP per autoconsum compartit o col·lectiu: es defineix com una franja de sòl rústic perimetral a les Àrees de Desenvolupament Urbà i a les Àrees d'Assentament en Paisatge d'Interès, amb una amplada equivalent a la distància màxima permesa per la normativa sectorial per a l'autoconsum a través de xarxa elèctrica. Se n'exclouen, però, els sòls qualificats com a AANP, ANEI i ARIP-B.

La delimitació de les ZDP al PTIM preval sobre el règim d'usos urbanístics, sempre que es compleixin les condicions establertes per la Llei 10/2019 i per aquesta Modificació. No obstant això, es respecta el planejament urbanístic municipal allà on l'ús d'infraestructures renovables estigui expressament prohibit o es trobi en sòl rústic protegit d'iniciativa local.

Les condicions detallades a la Modificació núm. 4 s'aplicaran de forma transitòria fins que els municipis adaptin els seus planejament urbanístics i estableixin una regulació específica per a aquestes instal·lacions.

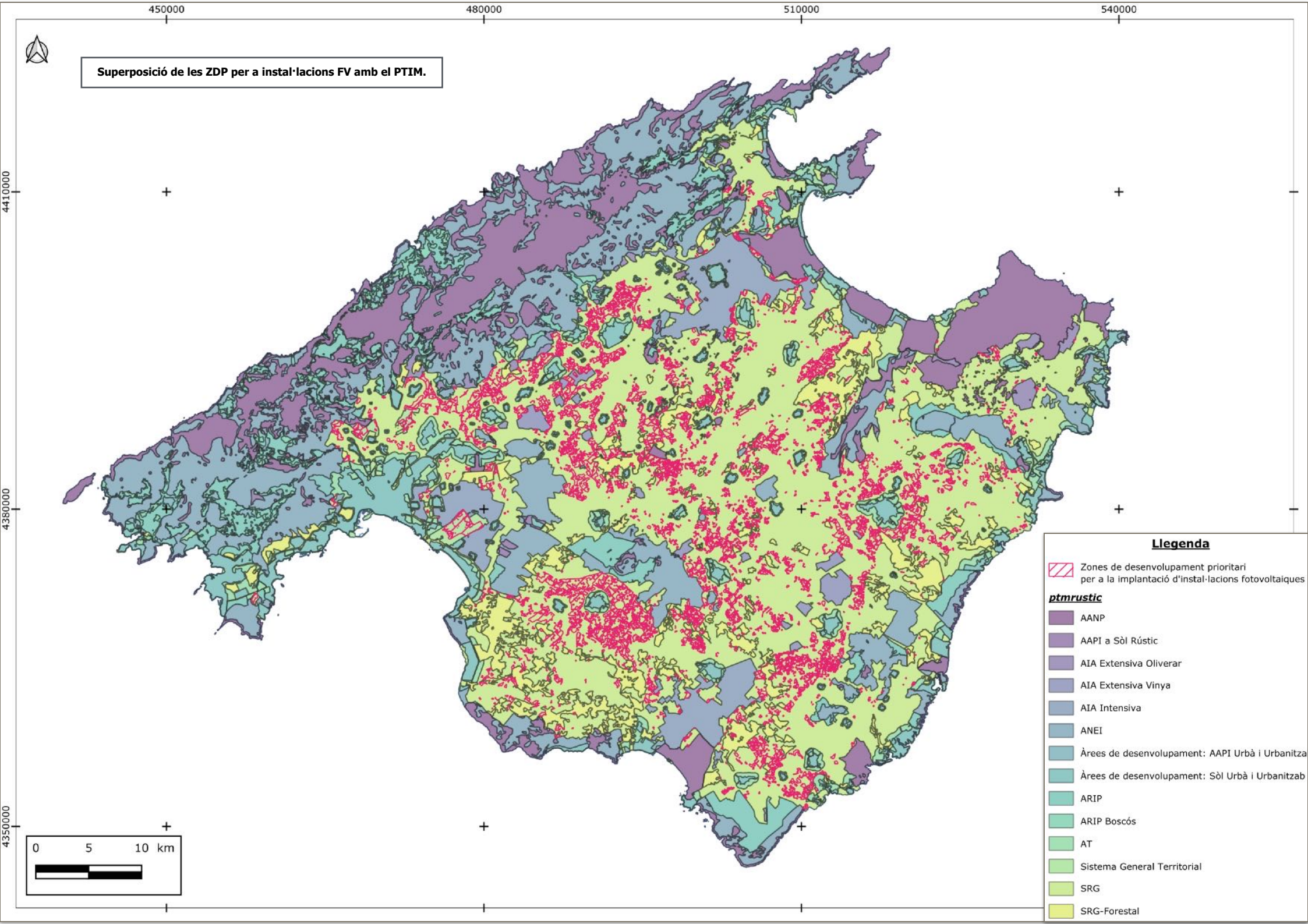
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV amb el PTIM.
450000
480000
510000
540000
4410000
4380000
4350000
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
ptmrustic
AANP
AAPI a Sòl Rústic
AIA Extensiva Oliverar
AIA Extensiva Vinya
AIA Intensiva
ANEI
Àrees de desenvolupament: AAPI Urbà i Urbanitza
Àrees de desenvolupament: Sòl Urbà i Urbanitzab
ARIP
ARIP Boscós
AT
Sistema General Territorial
SRG
SRG-Forestal

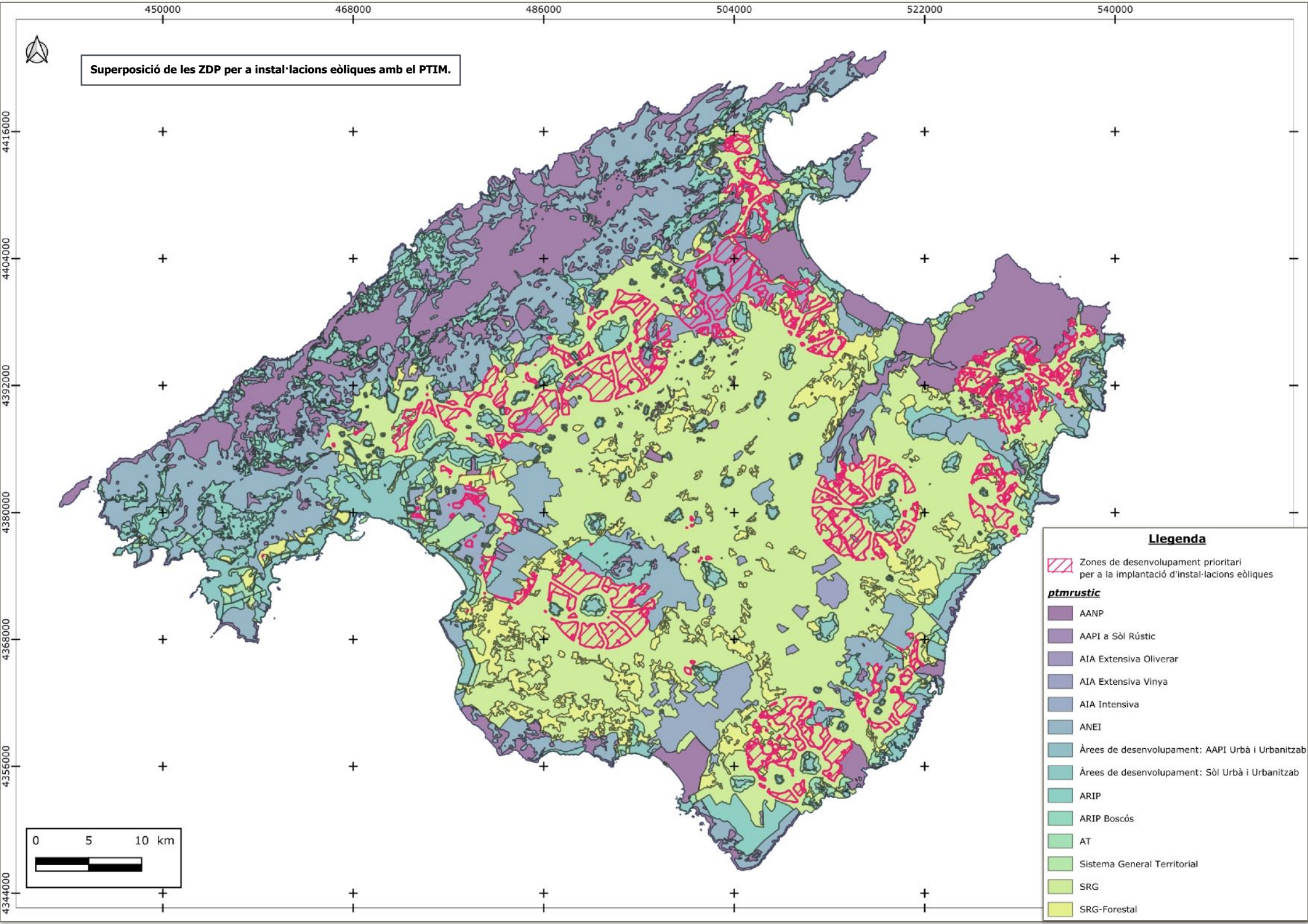
Superposició de les ZDP per a instal·lacions eòliques amb el PTIM.
450000
468000
486000
504000
522000
540000
4416000
4404000
4392000
4380000
4368000
4356000
4344000
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
ptmrustic
AANP
AAPI a Sòl Rústic
AIA Extensiva Oliverar
AIA Extensiva Vinya
AIA Intensiva
ANEI
Àrees de desenvolupament: AAPI Urbà i Urbanitzab
Àrees de desenvolupament: Sòl Urbà i Urbanitzab
ARIP
ARIP Boscós
AT
Sistema General Territorial
SRG
SRG-Forestal

Riscos

El Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM) delimita diverses Àrees de Prevenció de Risc (APR) en funció dels perills naturals que poden afectar el territori, com ara l'erosió, els esllavissaments, els incendis forestals, les inundacions i la vulnerabilitat dels aqüífers a la contaminació.

Per a la delimitació de les ZDP, a terrenys on apareixen riscos ambiental, aquest risc s'ha considerat com un factor de ponderació, però no d'exclusió necessària. S'entén que els projectes es poden dissenyar tenint en compte el risc existent, per tal de no incrementar-ho. En qualsevol cas, s'han considerat amb més aptitud les zones on no apareix aquest risc ambiental.

En qualsevol cas, s'ha de tenir en compte que s'han exclòs les masses forestals del mapa forestal, les quals es troben en ZAR.

A més, s'incorpora, com a condicionant per a les ZDP que en àrees de prevenció de riscos, cal informe favorable de l'administració competent.

1. Risc d'erosió

La major part de la plana central de Mallorca presenta un risc baix d'erosió. En canvi, el risc augmenta significativament a:

— La Serra de Tramuntana, Artà, Serres de Llevant i punts elevats del Pla de Mallorca com el massís de Randa.

— Zones amb pendent i amb gestió inadequada del sòl (rompuda de terreny, desforestació o impermeabilització).

— Penya-segats litorals exposats a l'onatge, especialment a Llucmajor i Santanyí.

2. Risc d'esllavissaments

Coincideix en bona part amb les zones d'alta erosió, especialment:

— Serra de Tramuntana, amb presència de despreniments rocosos i moviments de sòl relacionats amb la seva geologia complexa i topografia abrupta.

— Àrees puntuals elevades del Pla de Mallorca.

3. Risc d'incendi forestal

Les àrees amb més risc d'incendi són:

— Serra de Tramuntana i l'entorn d'Artà i Capdepera.

— Cims de les Serres Central i de Llevant, part de la Badia d'Alcúdia (s'Albufera) i municipis com Santa Margalida, Maria i Petra. Aquestes zones coincideixen amb importants masses de carritxera, garriga i bosc. Les Àrees de Prevenció de Risc d'Incendi (APR-I) del PTIM estan alineades amb les Zones d'Alt Risc (ZAR)definides pel Pla General contra Incendis Forestals de les Illes Balears (PGIF).

4. Risc d'inundació

S'han identificat com a zones amb alt risc d'inundació:

— La plana de Sa Pobla-Muro-Alcúdia, incloent s'Albufera.

— Zones baixes de Palma (Prat de Sant Jordi, trams finals dels torrents Gros, Na Bàrbara, Sa Riera i Magí).

— La depressió de Campos.

— Voltants dels principals torrents de l'illa (p. ex. torrents d'Almadrà i Bunyola).

A més, s'han definit com a Àrees de Risc Potencial Significatiu per Inundació (ARPSI) diversos torrents, entre els quals:

— Torrent de Na Bàrbara, Torrent Gros (Palma), Torrent de Coanegre (Palma/Marratxí), Torrent de Campos del Port (Campos), Torrent d'en Begura de Saumà i Torrent de Ca n'Amer (Sant Llorenç), entre d'altres.

5. Vulnerabilitat dels aqüífers

Es defineix com la facilitat natural amb què un contaminant pot arribar a l'aqüífer:

— 17,8% del territori presenta una vulnerabilitat baixa.

— 68,8%, una vulnerabilitat moderada.

— 13,4%, una vulnerabilitat alta.

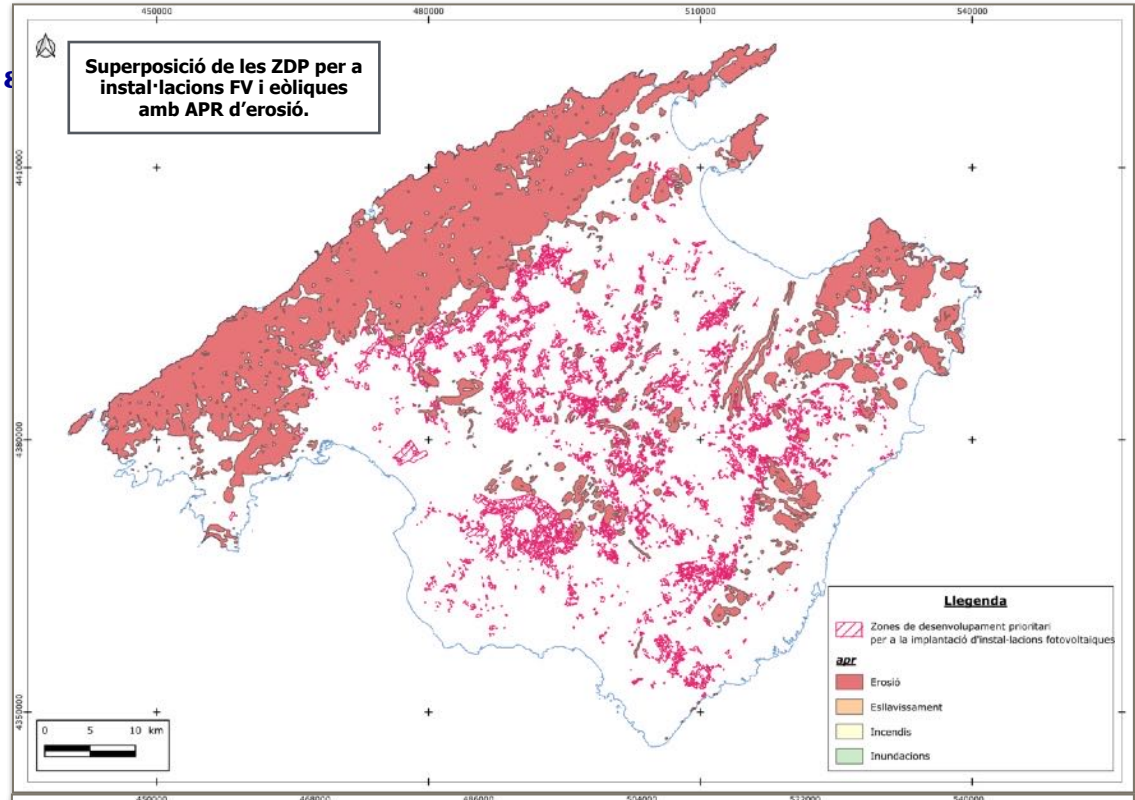

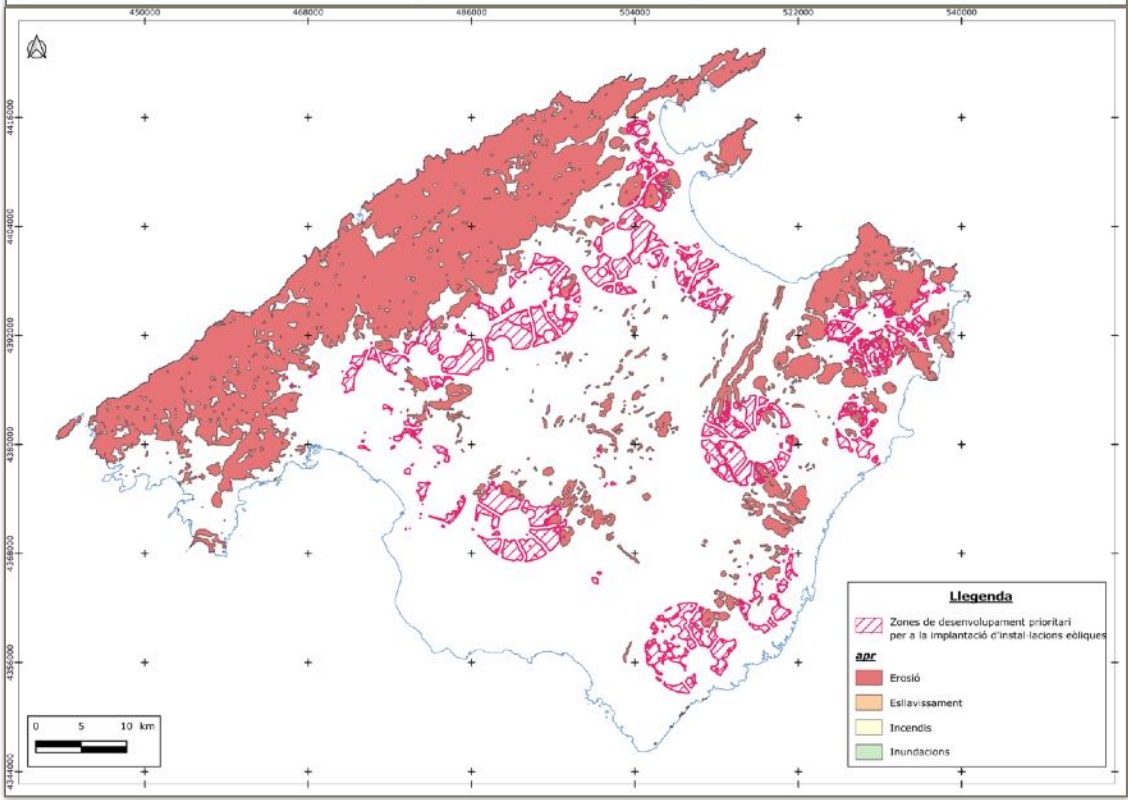

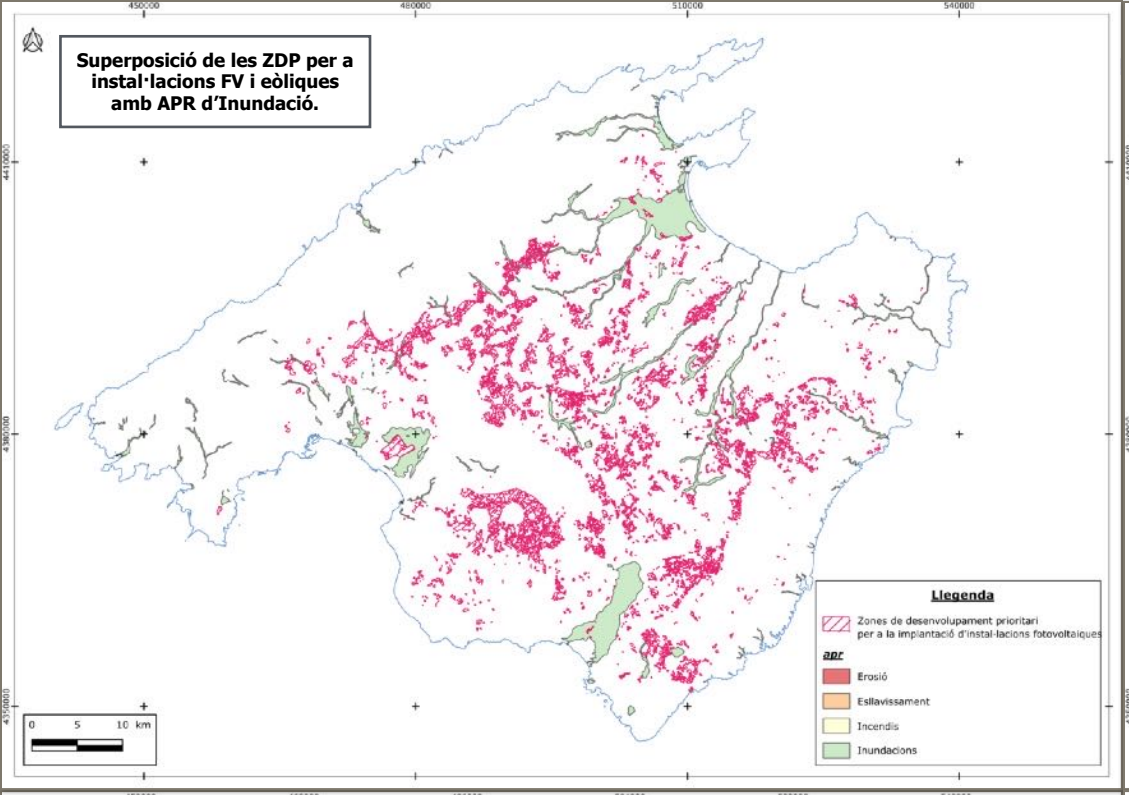
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV i eòliques amb APR d'Inundació.
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
apr
Erosió
Esllavissament
Incendis
Inundacions
0 5 10 km

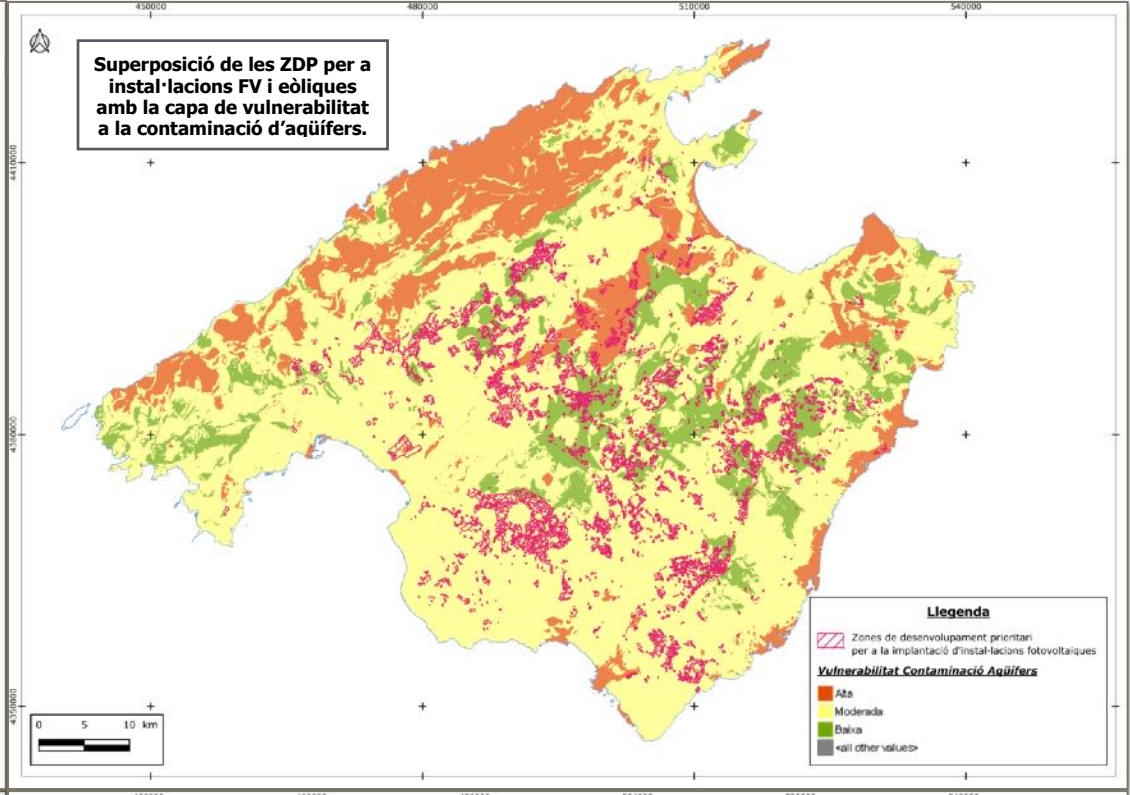
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV i eòliques amb la capa de vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers.
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
Vulnerabilitat Contaminació Aqüífers
Alta
Moderada
Baixa
<all other values>
0 5 10 km

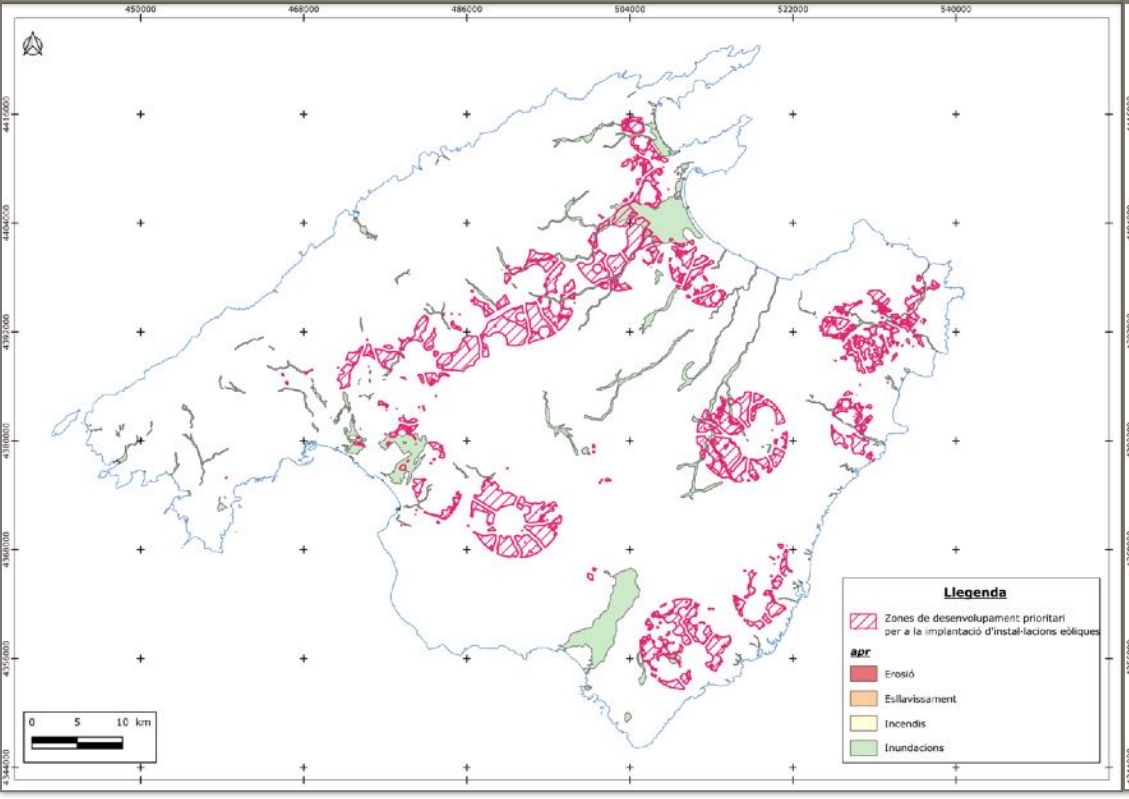
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
apr
Erosió
Esllavissament
Incendis
Inundacions
0 5 10 km

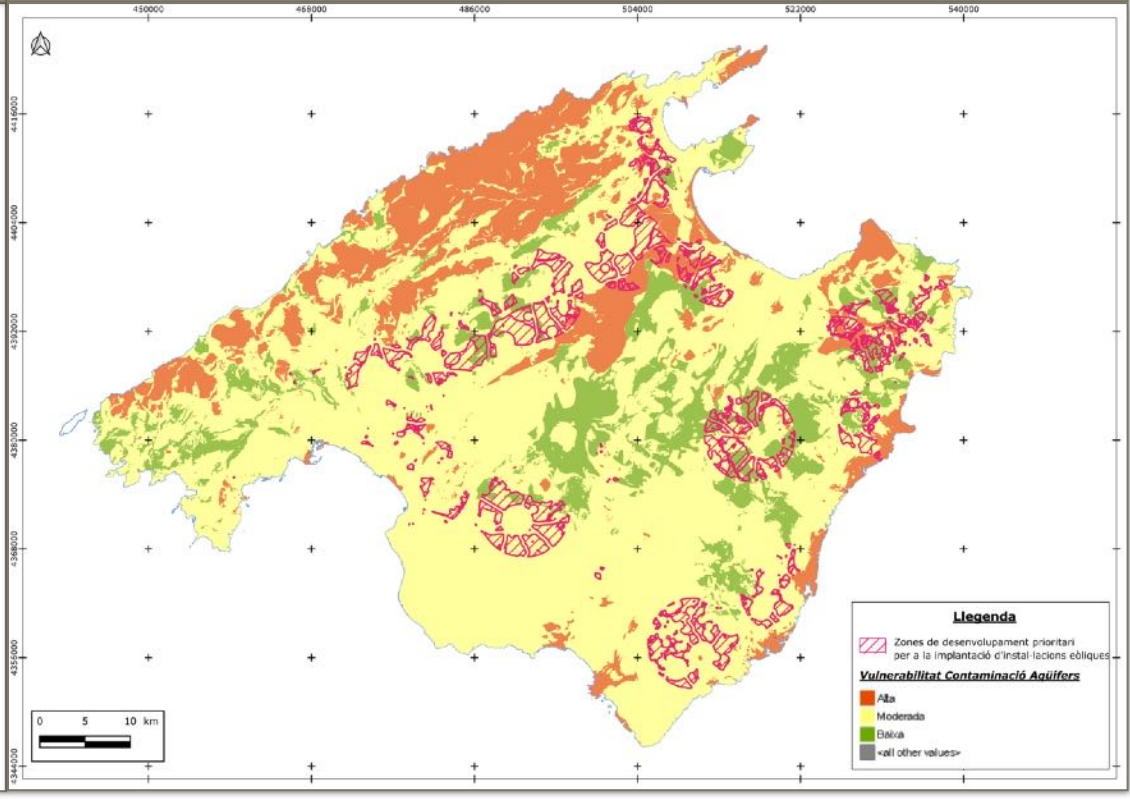
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
Vulnerabilitat Contaminació Aqüífers
Alta
Moderada
Baixa
<all other values>
0 5 10 km

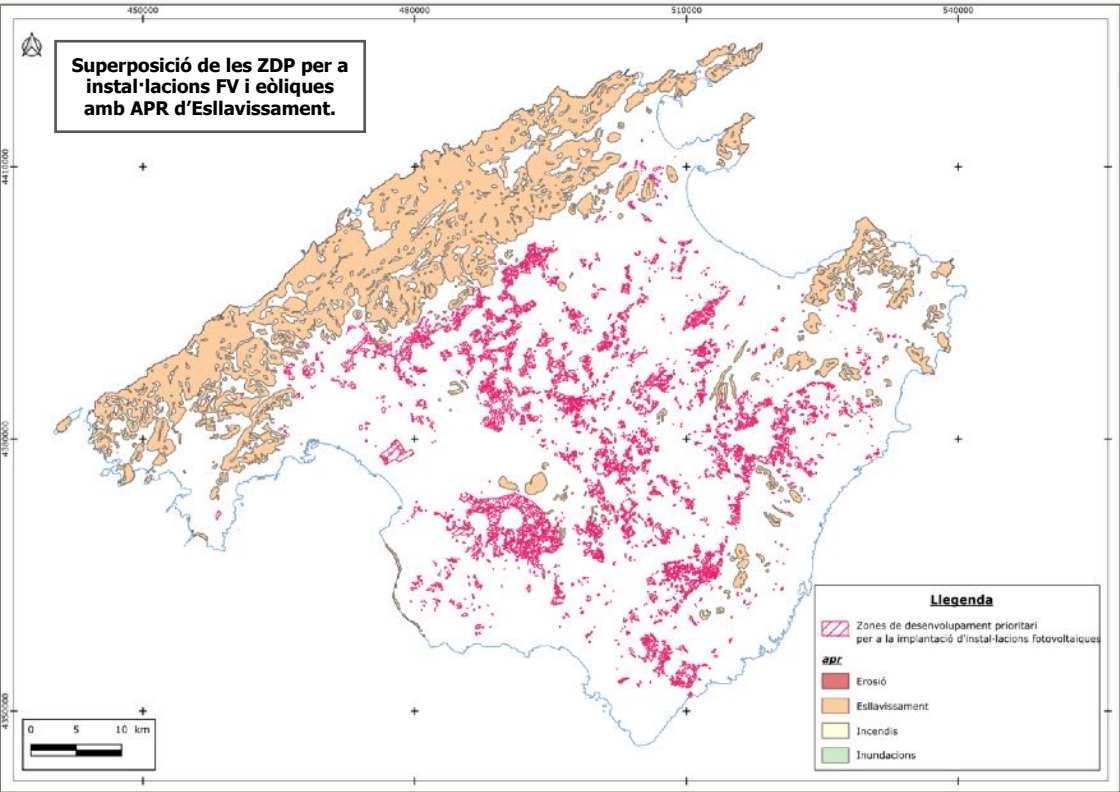
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV i eòliques amb APR d'Esllavissament.
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
apr
Erosió
Esllavissament
Incendis
Inundacions
0 5 10 km

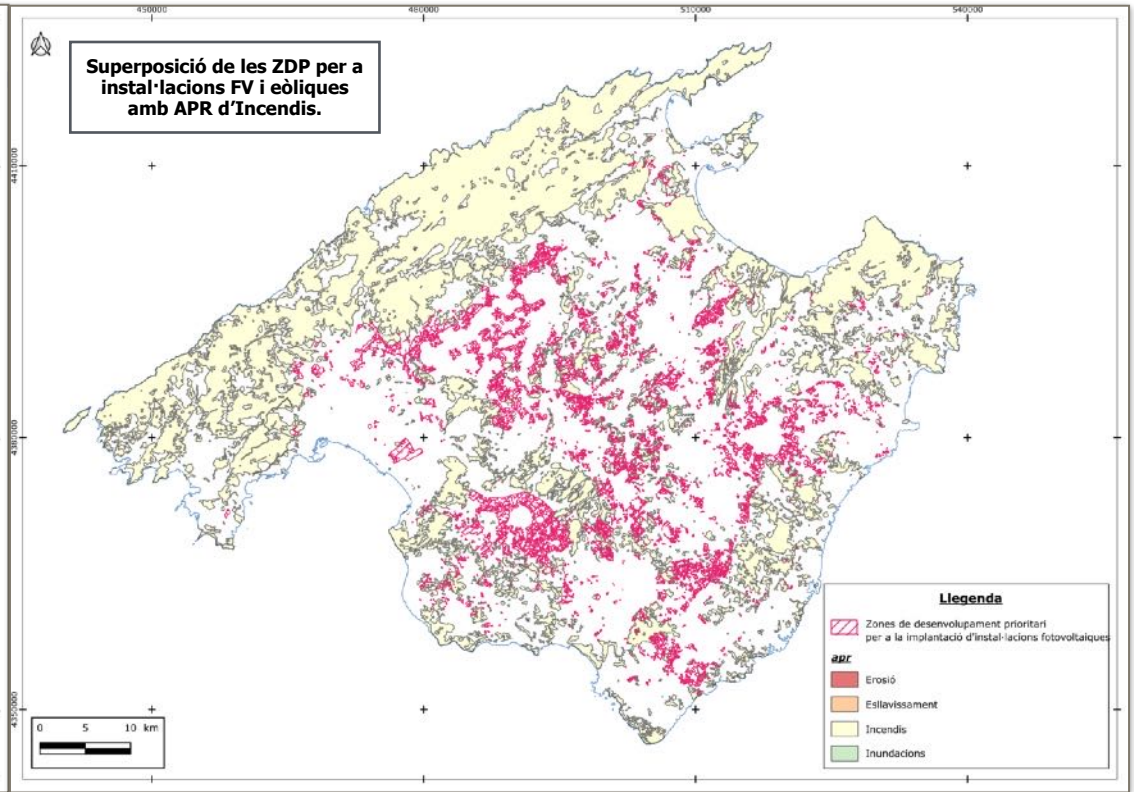
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV i eòliques amb APR d'Incendis.
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
apr
Erosió
Esllavissament
Incendis
Inundacions
0 5 10 km

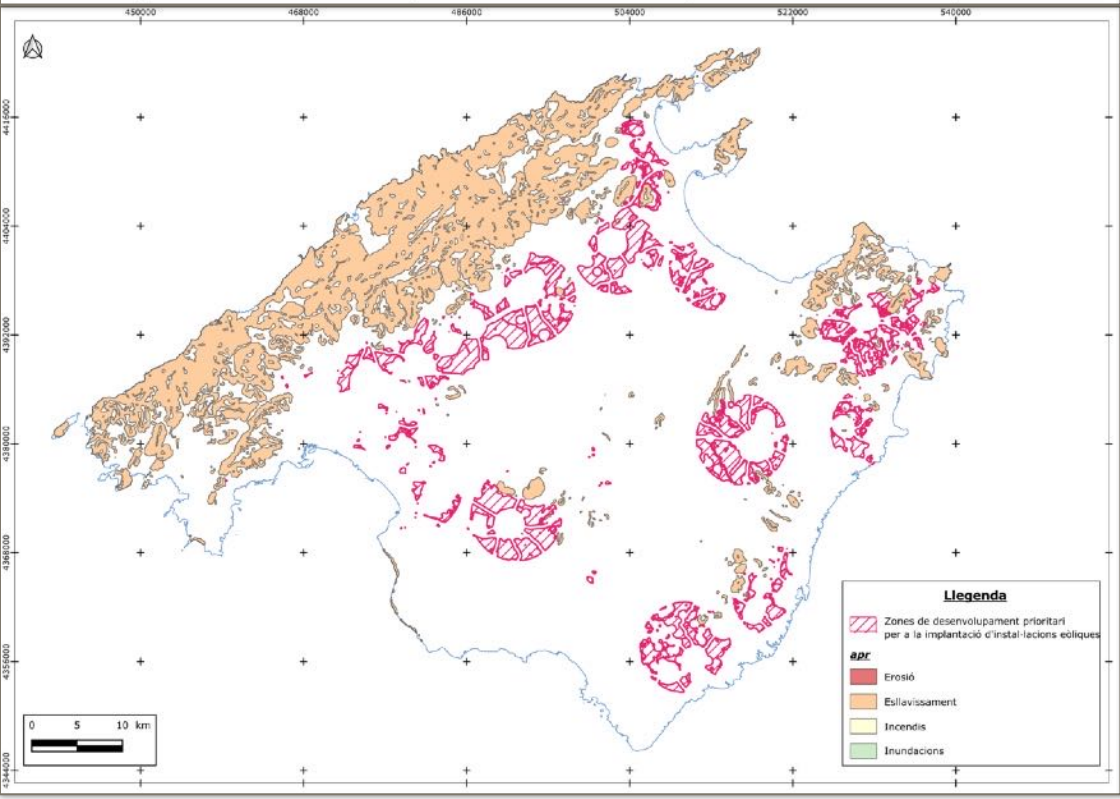
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
apr
Erosió
Esllavissament
Incendis
Inundacions
0 5 10 km

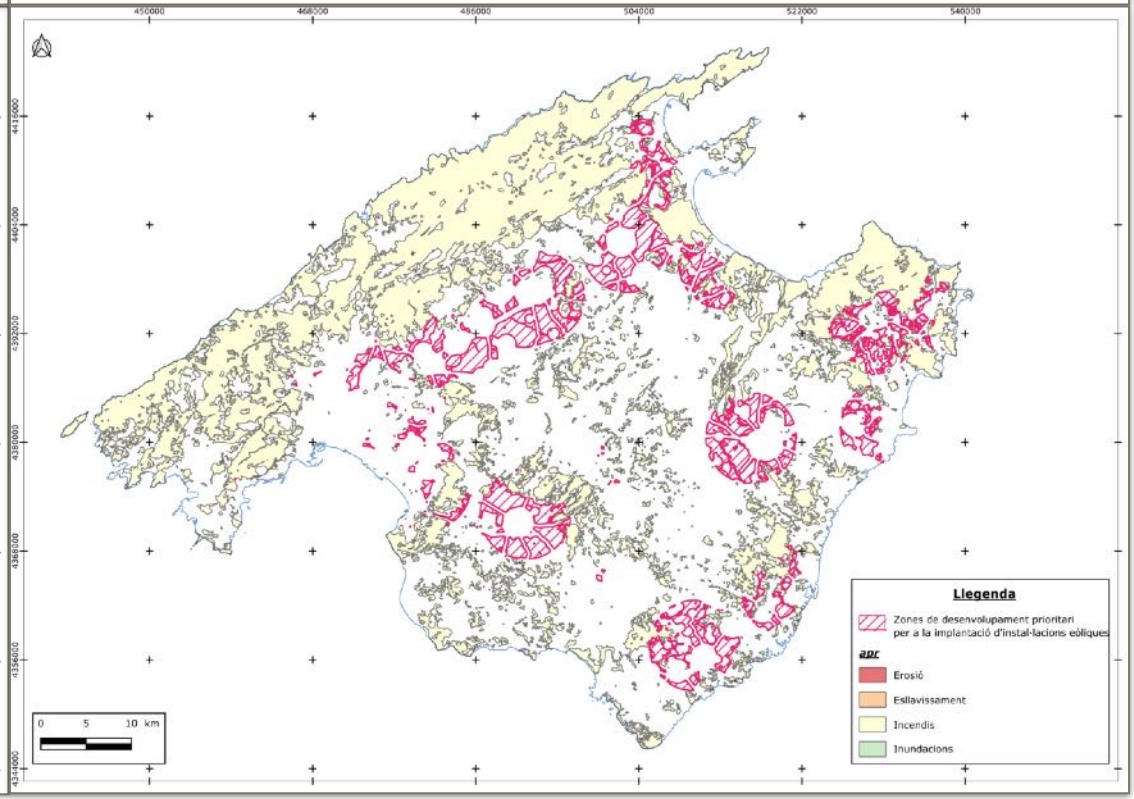
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions eòliques
apr
Erosió
Esllavissament
Incendis
Inundacions
0 5 10 km

Paisatge

Mallorca compta amb un patrimoni paisatgístic ric i divers, especialment destacable tenint en compte la seva condició insular i dimensions reduïdes. El paisatge mediterrani de l'illa es configura a partir de grans unitats geomorfològiques com la Serra de Tramuntana, les Serres de Llevant, el Pla de Mallorca, les badies del nord i sud, i altres fites singulars com el massís de Randa. Aquesta estructura s'enriqueix amb una microtopografia complexa que genera una gran varietat de patrons paisatgístics.

L'activitat agrícola tradicional ha estat un dels principals motors de transformació del paisatge, deixant una empremta visible a través de les marjades, les estructures hidràuliques, la parcel·lació, els camins rurals i les construccions com les cases de pagès i les possessions. No obstant això, en les darreres dècades, la pressió del turisme ha comportat alteracions importants, sobretot al litoral, però també, de forma indirecta, a l'interior.

Per tal de preservar aquest paisatge i minimitzar els impactes derivats de la transició energètica, el Consell de Mallorca va aprovar el 2019 l'Estratègia de Paisatge, en aplicació del Conveni Europeu del Paisatge i el Pla Territorial de Mallorca (PTIM). Aquesta estratègia estableix, entre d'altres, l'Objectiu III, dedicat a integrar la dimensió paisatgística en les polítiques sectorials, especialment en l'àmbit energètic.

Paisatge i energies renovables

L'ordenació territorial ha d'afavorir la convivència entre el desplegament d'energies renovables i la conservació del paisatge. Així, s'estableix la necessitat de:

— Avaluar l'impacte paisatgístic de les instal·lacions (especialment fotovoltaiques).

— Adoptar mesures d'integració per reduir els impactes visuals: mida, forma, materials, colors, disposició i emplaçament adaptats al context.

— Integrar estudis previs de visibilitat i paisatges oberts, incorporats com a annexos informatius al PTIM.

Unitats i subunitats del paisatge

Segons el Pla Territorial de Mallorca, es defineixen nou grans unitats de paisatge, que recullen la diversitat geomorfològica, ambiental i d'usos del sòl que caracteritzen l'illa:

1. Serra Nord i la Victòria

— Comprèn la Serra de Tramuntana i la península de la Victòria. Es divideix en 9 subunitats en funció de l'altitud (culminal, mitjana i litoral) i la situació geogràfica (nord, centre i sud).

— Litoral: Formentor, Cala Sant Vicenç, Cala Tuent, Port de Sóller, Banyalbufar, Port d'Andratx, sa Dragonera.

— Mitjana: Valls i nuclis com Lluc, Valldemossa, Esporles o Puigpunyent.

— Culminal: Cims com el Puig Major, Massanella, Teix o Galatzó.

2. Serres Centrals

Inclou les zones muntanyoses de l'interior, des de Xorrigo fins a Santueri, passant pel massís de Randa, Bonany o Sant Salvador.

3. Badies del Nord

Engloba les badies de Pollença i Alcúdia, amb nuclis turístics destacats (Port de Pollença, Port d'Alcúdia, Can Picafort), i zones humides d'alt valor ecològic com s'Albufereta i s'Albufera.

4. Badia de Palma

Aglutina la zona urbana i turística més densament poblada de l'illa, incloent Palma i la seva àrea metropolitana. S'hi troben nuclis tradicionals, zones suburbanes, polígons industrials i espais agrícoles com el Pla de Sant Jordi.

5. Península d'Artà

Tres grans àmbits:

— Muntanyes d'Artà, amb vegetació arbustiva.

— Plana agrícola i tradicional (Artà i voltants).

— Litoral turístic, especialment a la costa est.

6. Llevant

Inclou la costa oriental i les Serres de Llevant. Hi conviuen importants centres turístics (Cala Millor, Cales de Mallorca), espais naturals, pobles rurals (Son Carrió, Son Macià) i ciutats com Manacor o Felanitx.

7. Migjorn

Destaca pels seus valors naturals litorals com es Trenc, el cap de ses Salines o Mondragó. Al litoral hi trobem petits nuclis turístics i residencials. A l'interior hi ha la Marina de Llucmajor i zones rurals de Campos, Santanyí i ses Salines.

8. Raiguer

S'estén entre la Serra de Tramuntana i el Pla, incloent pobles com Santa Maria, Binissalem o Inca. També hi trobem l'horta de sa Pobla i Muro.

9. Pla de Mallorca

Paisatge rural i agrícola de l'interior, amb dues zones diferenciades:

— Nord-oest i oest: dominada pel secà (Santa Eugènia, Llubí, Costitx...).

— Est i sud-est: terres argiloses favorables als cereals (Porreres, Petra, Sineu...).

Per a la delimitació de les ZDP, les unitats paisatgístiques s'han considerat com un factor de ponderació, però no d'exclusió necessària. S'ha determinat que les UP 1 (Serra Nord i Victòria), UP2 (Serres Centrals) i UP 5 (Península d'Artà) són les menys inadequades per a la implantació d'instal·lacions FV.

Visibilitat i paisatges oberts

A la documentació del Pla, s'incorpora la cartografia elaborada pels estudis sobre el *grau de visibilitat del paisatge de Mallorca des de les principals infraestructures de comunicació* i sobre la detecció de *paisatges oberts*, perquè puguin servir de suport en l'elaboració d'estudis d'integració paisatgística.

Aquestes estudis, i la cartografia associada, es varen elaborar l'any 2022 en base a l'aplicació del Conveni europeu del Paisatge i en el marc de l'Estratègia de paisatge del Consell de Mallorca, i es troben publicats i a disposició de la ciutadania. Això no obstant, s'ha considerat convenient que quedin incorporats al PTIM com annexes, mantenint el seu caràcter consultiu i informatiu.

D'aquesta manera, per a delimitació de les ZDP per a instal·lacions FV s'han exclòs els paisatges oberts, i s'ha tengut en compte, com a factor ponderable el grau de visibilitat des de la xarxa viària i principals rutes senderistes.

Fragilitat del paisatge

Tenint en compte que el paisatge representa un dels vectors més rellevants a tenir en compte en aquesta modificació cal tenir present la qualitat i la fragilitat del paisatge de Mallorca tenint en compte els elements que són rellevants per a la seva qualitat estètica, identitat i naturalitat, així com els indrets en què possibles actuacions poden modificar les característiques del paisatge en sentit negatiu, ja sigui per l'exposició visual, els riscos o les característiques orogràfiques, i que, per tant, són àrees on el paisatge esdevé especialment sensible més enllà dels valors que contingui. És per això que, per a la delimitació de les ZDP per a instal·lacions FV, s'ha tingut en compte el mapa de valoració paisatgística de Pla Territorial de Mallorca del 2004.

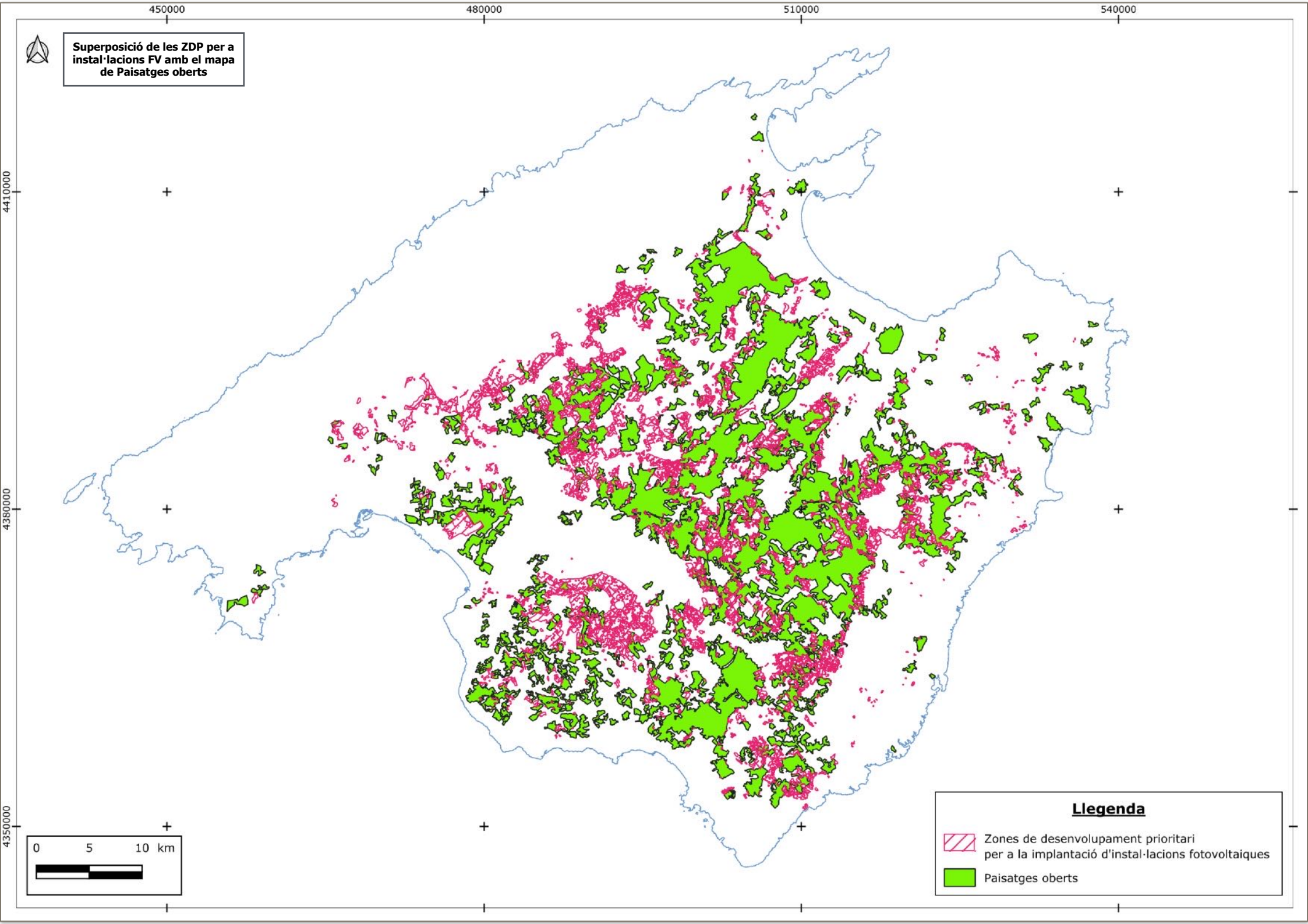
Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV amb el mapa de Paisatges oberts
450000
480000
510000
540000
4410000
4380000
4350000
0 5 10 km
Llegenda
Zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques
Paisatges oberts

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV amb el mapa de visibilitat des de les principals infraestructures de transport terrestre, les rutes senderistes i la via verda

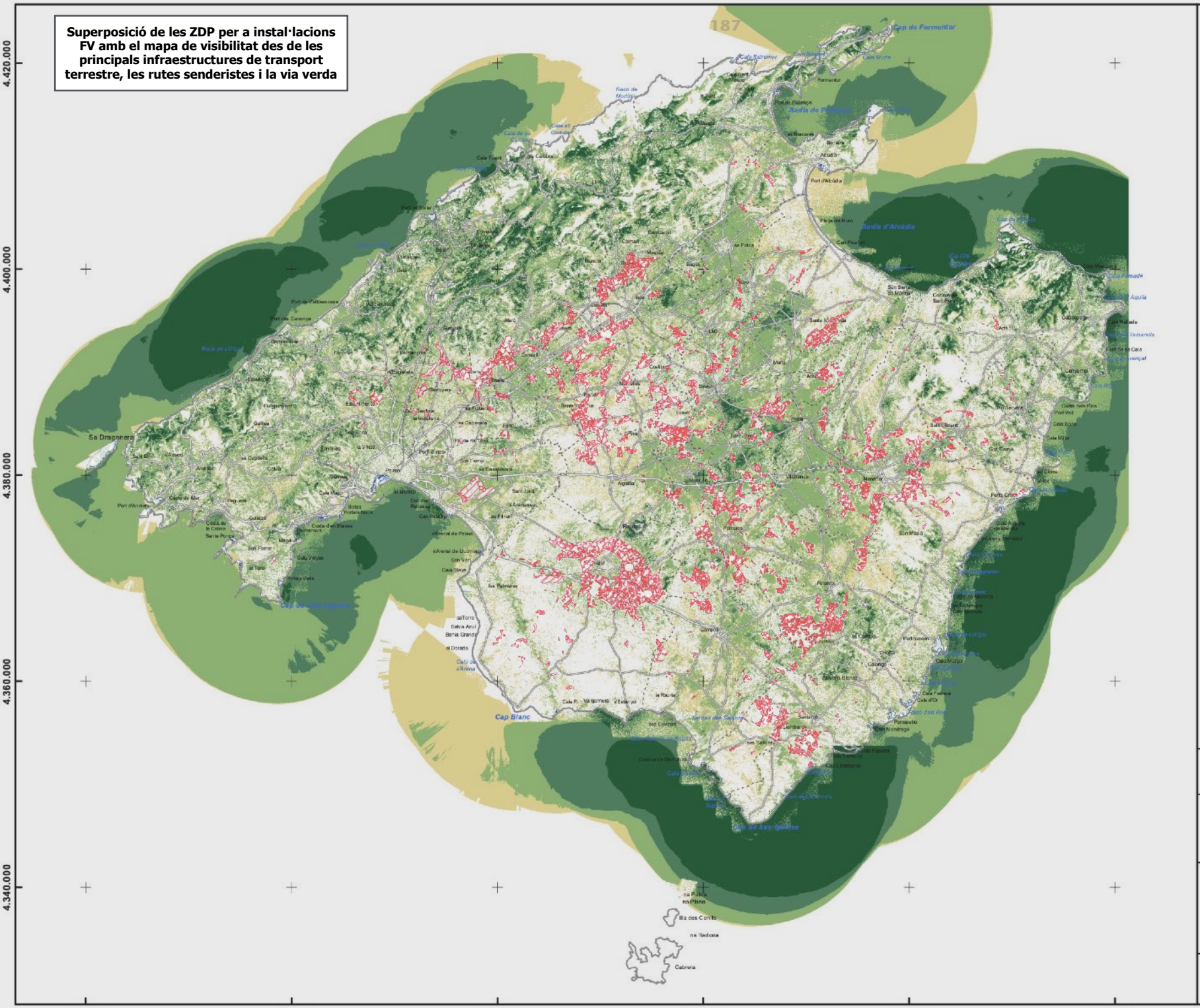

LLEGENDA

Grau de visibilitat

- No visible
- Baix
- Moderat
- Alt
- Molt alt

Font de dades:
Servei d'Ordenació del Territori del Departament deTerritori

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-21**

Visibilitat des de les principals infraestructures de transport terrestre, les rutes senderistes i la via verda

N

ESCALA: 1:350.000 — 0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

Superposició de les ZDP per a instal·lacions FV amb de valoració paisatgística del PTIM

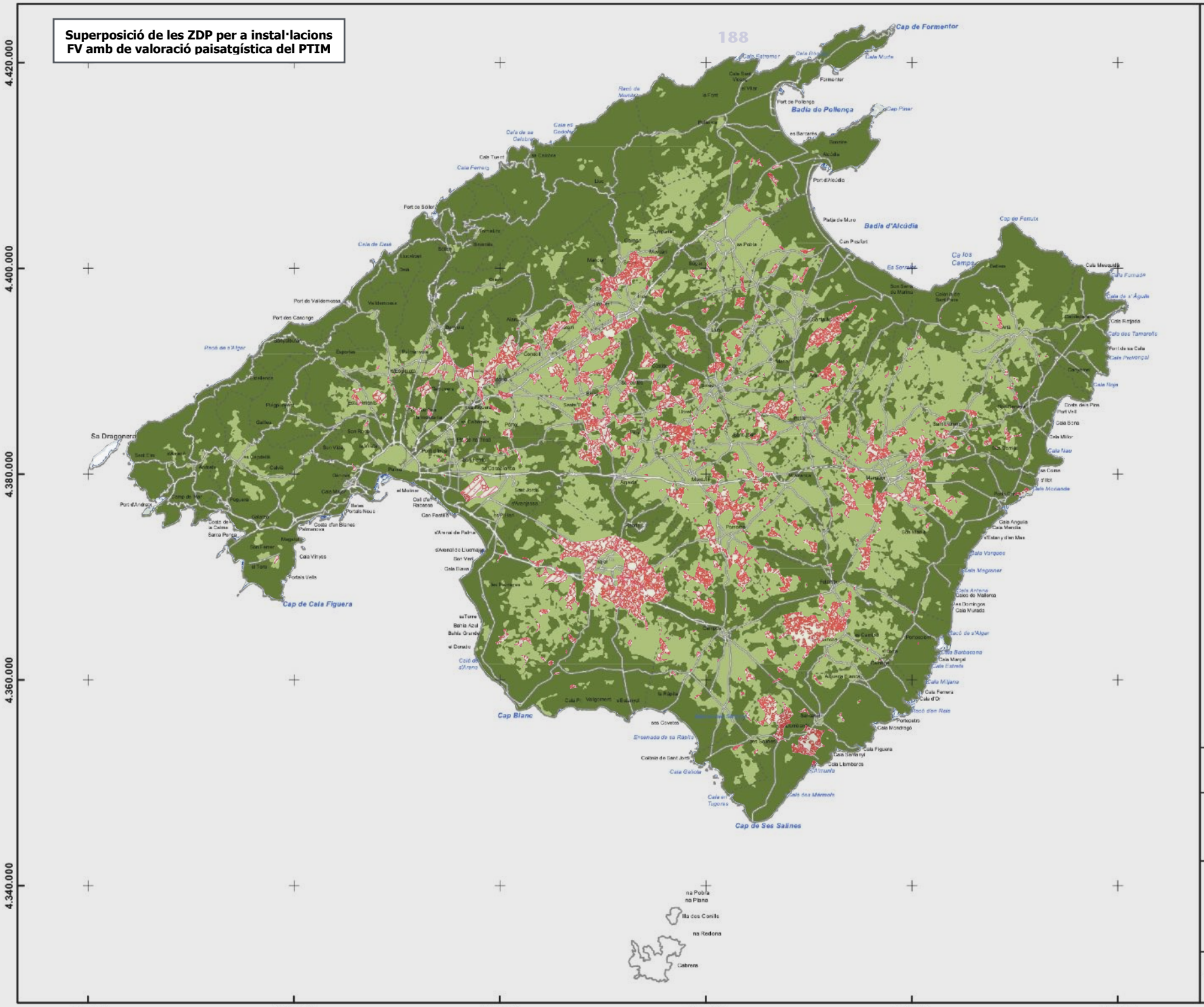

LLEGENDA

Valoració paisatgística

- Valor Alt
- Valor Moderat

Font de dades:
Servei d'Ordenació del Territori del Departament de Territori

Consell de Mallorca

MODIFICACIÓ NÚMERO 4 DEL PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

Document per a l'aprovació inicial
Febrer 2025

Plànol d'informació: **PI-24**

Valoració paisatgística

N

ESCALA: 1:350.000

0 3,5 7 14 Km

Sistema de referència: ETRS 89 Projecció UTM fus 31N

VI.- Característiques mediambientals

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	—
Annex IV	3.- Les característiques mediambientals de les zones que puguin veure's afectades de manera significativa i la seva evolució tenint en compte el canvi climàtic esperat en el termini de vigència del pla o programa.

Introducció

Les zones que podran ser afectades de manera significativa corresponen als àmbits que es troben en la proposta de Zones desenvolupament prioritari per a la implantació d'energies renovables.

S'ha de tenir en compte que, tal i com indica la pròpia figura, es tracta de zones prioritàries, la qual cosa no suposa una prohibició ni limitació d'implantació d'aquests tipus d'infraestructures fora d'aquestes zones, sempre que la normativa ho permeti.

Per tant, les ZDP faciliten i/o possibiliten la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable en les condicions previstes a la normativa, en unes zones que s'han considerat amb més aptitud territorial i ambiental per albergar aquest tipus d'infraestructures. No obstant això, cal tenir present els possibles impactes paisatgístics d'aquestes instal·lacions energètiques i, per tant, cal també establir una sèrie de requisits i limitacions en relació amb l'ocupació, volumetria, disseny i localització. Aquests criteris de localització i disseny són d'aplicació genèrica, no només per a les instal·lacions ubicades a ZDP.

S'ha de tenir en compte que la ubicació de les instal·lacions en ZDP no va en detriment del compliment de la normativa vigent que sigui d'aplicació en cada zona específica.

Finalment, cal indicar que les Zones de Desenvolupament Prioritari que es delimiten —ja sigui de manera gràfica, en el cas de l'energia fotovoltaica o eòlica, o bé de forma genèrica, en el cas de les plantes de generació amb biomassa o les instal·lacions d'autoconsum comunitari— afecten principalment al sòl rústic, exceptuant les instal·lacions d'autoconsum comunitari que també es poden ubicar a sòl urbà. Aquesta decisió respon al fet que la simplificació administrativa que es pretén mitjançant l'assignació de l'ús admès té, principalment, incidència sobre aquesta categoria de sòl.

Atès que el procediment per declarar com a ZDP ja exclou espais en aplicació del conjunt de criteris ambientals i territorials, les zones incloses en ZDP són aquelles que menys aptitud presenten per a la conservació dels valors naturals, la protecció del paisatge i/o la protecció del patrimoni. Igualment, per la resta de factors ambientals i territorials considerats, també s'han categoritzat amb major o menor grau d'aptitud, considerant, per tant, que les ZDP són aquelles zones amb major aptitud ambiental i territorial per acollir infraestructures de producció d'energia renovable.

A continuació, se senyalen les principals característiques ambientals dels espais.

ZDP per a instal·lacions fotovoltaiques

Són zones ubicades principalment a sòl rústic general o sistemes generals a sòl rústic, amb les condicions de pendent i orientació més adequades. S'exclouen de la delimitació d'aquestes ZDP per a instal·lacions FV:

— Espais naturals protegits de la LECO.

— Xarxa natura 2000.

— Àrea d'influència de 100m dels BIC i BC (incloent les pròpies àrees de protecció delimitades per Patrimoni).

— Zona d'influència de 500m de les àrees de desenvolupament urbà (reservades per a les ZDP d'autoconsum col·lectiu) i les categories de sòl rústic del PTIM corresponents a AANP, ANEI, ARIP Boscós, ARIP, AIA Extensiva Oliverar, AIA Extensiva Vinya, AIA Intensiva, SRG-Forestal, AAPI a Sòl Rústic, Àrees de desenvolupament AAPI Urbà i Urbanitzable, Àrees de desenvolupament Sòl Urbà i Urbanitzable.

— Les àrees subjectes a programes europeus de desenvolupament rural o règims d'ajuts agraris.

— Els sòls amb protecció específica derivada del planejament urbanístic municipal a l'empara de les previsions de l'article 9.2 de la LDOT, o aquells àmbits en els que el planejament urbanístic, ambiental o sectorial prohibeixi expressament la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable o d'emmagatzemament energètic.

— Els àmbits on el planejament municipal prohibeixi l'activitat d'implantació d'infraestructures d'energia renovable o d'emmagatzematge energètic de forma expressa.

— Àrees d'influència de 400m de les instal·lacions fotovoltaiques existents.

— Àrea de Protecció Territorial de Carreteres del PTIM

— Paisatges oberts dins sòl rústic comú

— Corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal i els corredors definits al PORN del Parc Natural de s'Albufera.

— Delimitació de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial.

— Recintes declarats PAC any 2023.

— Zones regables amb aigües regenerades.

En canvi, sí s'inclouen, encara que no apareguin en la cartografia:

— Sòls degradats, de baixa qualitat paisatgística i escàs interès agrològic corresponents a les explotacions mineres inactives, o caducades, els àmbits industrials obsolets.

— Parcel·les de sòl rústic comú amb habitatges unifamiliars construïts des de l'entrada en vigor de la Llei 6/1997.

En relació a la resta de factors analitzats, destacant la presència d'HIC, zones cerealístiques i d'interès agrològic, zones amb riscos ambientals i paisatge i visibilitat, les ZDP s'ubiquen a les zones amb major adequació, si bé s'inclouen en el present document una sèrie de recomanacions en relació a l'adequació d'aquestes zones. S'ha de tenir en compte que la MP incorporarà les limitacions i mesures que puguin establir els òrgans competents.

S'ha de tenir en compte, que tot i que puguin aparèixer cartogràficament representats, queden exclosos tots aquells àmbits en els que el planejament urbanístic, ambiental o sectorial prohibeixi expressament la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable o d'emmagatzemament energètic.

ZDP per a instal·lacions eòliques

Són zones ubicades a sòl rústic general, sistemes generals a sòl rústic, àrees d'interès agrari i, amb menor grau d'adequació, a àrees rurals d'interès paisatgístic. S'exclouen de la delimitació d'aquestes ZDP per a instal·lacions eòliques:

— Les categories de sòl rústic del PTIM corresponents a: AANP, ANEI, ARIP Boscós i SRG-Forestal.

— Zones aeroportuàries: Sistema general aeroportuari de l'aeroport de Palma i de l'aeroport de Son Bonet, zona de seguretat de l'aeroport de Palma i dels radiofars i zona lliure d'obstacles de l'aeroport de Palma.

— Zona d'influència de 1 km de les àrees residencials.

— Zona d'influència de 200m de les carreteres (per criteri de seguretat).

— Espais naturals protegits de la LECO.

— Xarxa natura 2000.

— Àrees importants per als rapinyaires a les Illes Balears (ARIB) i Àrees importants per als rapinyaires en migració a les Illes Balears (ARIB).

— Àrea d'influència de 500m dels BIC i BC (incloent les pròpies àrees de protecció delimitades per Patrimoni).

— Corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal.

— Delimitació de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial.

En termes generals queden fora d'aquesta delimitació la major part de la Serra de Tramuntana i de la resta de formacions muntanyenques de l'illa, els espais naturals protegits i àrees importants per a rapinyaires, zones de protecció patrimonial, algunes categories de sòl rústic (AANP, ANEI, ARIP Boscós i SRG-Forestal).

Tampoc s'ubiquen pròximes a àrees residencials ni a carreteres, ni a corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal. En relació a la resta de factors analitzats, les ZDP s'ubiquen a les zones amb major aptitud.

S'ha de tenir en compte, que tot i que puguin aparèixer cartogràficament representats, queden exclosos tots aquells àmbits en els que el planejament urbanístic, ambiental o sectorial prohibeixi expressament la implantació d'infraestructures de generació d'energia renovable o d'emmagatzemament energètic.

ZDP per a la implantació de plantes de generació amb biomassa

Zones que es corresponen amb les categories de sòl rústic comú que gaudeixen d'un menor grau de protecció: Àrees de transició (AT) i Sòl rústic de règim general (SRG), així mateix, s'hi han considerat els terrenys qualificats com Àrea Rural d'Interès Paisatgístic no boscós de la Serra de Tramuntana, per la casuística que es dona en aquesta part del territori de no disposar gairebé de terrenys amb qualificacions de sòl rústic comú.

Així mateix també s'inclouen en aquesta zona els àmbits d'explotacions mineres inactives, en restauració o caducades.

Tot i que la seva ubicació preferent són els polígons industrials, en aquells nuclis —com és el cas de la major part dels nuclis de la serra de Tramuntana o d'altres de mida menor— on no hi ha sòl adequat disponible però sí accés a fonts properes de biomassa (procedents d'activitat agrària o de gestió forestal), es pot justificar

la implantació en sòl rústic. Per tant, resulta oportú fomentar la implantació de les instal·lacions necessàries properes al recurs, en els termes que estableix la legislació agrària i de tractament de residus, i pròximes al consum per minimitzar el transport i elaborar un producte "Km 0".

Tot i que, tal com ja s'ha comentat dins aquest document, el potencial de la biomassa per produir electricitat és relativament baix, es creu convenient establir zones de desenvolupament prioritari per a la generació d'energia amb biomassa per tal de facilitar-ne la seva implantació en determinats indrets de sòl rústic on hi pugui haver dificultats de localització en altres tipus de sòl.

ZDP per autoconsum compartit o col·lectiu

Zones que es corresponen amb una franja de sòl rústic perimetral a les Àrees de desenvolupament urbà o a les Àrees d'Assentament en Paisatge d'Interès, d'una amplada equivalent a la distància regulada en la normativa sectorial en la qual és permet dur a terme l'autoconsum mitjançant xarxa elèctrica, exceptuant dels terrenys que estiguin qualificats com a AANP, ANEI, ARIP-B, APT de Carreteres o Xarxa Natura 2000.

Així mateix també s'inclouen en aquesta zona els àmbits d'explotacions mineres inactives, en restauració o caducades.

D'aquesta manera es delimiten aquestes ZDP pròximes als punts de consum, afavorint la democratització de l'accés a l'energia i el dret a l'autoconsum.

Zones per a infraestructures d'emmagatzematge energètic autònom

S'ha prioritzat la seva implantació en àrees urbanes industrials i la seva zona de transició, considerant que no és una infraestructura que s'hagi d'implantar al sòl rústic.

Línies d'evacuació

Les línies d'evacuació d'energia associades a instal·lacions renovables han de tenir un traçat el més curt possible i seguir, sempre que sigui viable tècnicament, camins públics, privats o zones públiques, evitant travessar espais naturals protegits o afectar elements patrimonials com jaciments arqueològics. El recorregut ha de ser preferentment soterrat, llevat que existeixin raons ambientals o territorials que ho desaconsellin. A més, cal garantir que no es comprometi la seguretat ni la funcionalitat dels camins, respectant-ne la configuració original. Quan no sigui possible seguir camins existents, el traçat s'ha de situar proper a les partions de les parcel·les per minimitzar-ne la fragmentació. Finalment, el desmantellament de la instal·lació ha d'incloure la retirada de les línies i la restauració de l'espai afectat.

Castell d'Alaró

Els castells roquers de Mallorca es caracteritzen per estar situats en zones elevades i de difícil accés, aprofitant l'abrupta orografia del terreny com a element defensiu. Les muralles s'adapten al relleu i els penya-segats formen part natural del sistema de protecció. Tot i que cada castell presenta solucions específiques segons l'entorn, tots responen a un mateix patró: una ubicació altament defensiva combinada amb un sistema hidràulic eficient, una capella i espais d'emmagatzematge.

A l'illa hi ha tres castells roquers: el Castell del Rei a Pollença, el Castell d'Alaró i el Castell de Santueri a Felanitx. D'aquests, els dos primers es troben a la Serra de Tramuntana. Van funcionar com a refugis naturals, amb elements artificials de defensa (murades, torres, portals amb matacans, rastells i fletxers) només als punts vulnerables. Foren utilitzats ja per les comunitats tardo-romanes i posteriorment pels musulmans durant la conquesta de Jaume I(1229), tot i que van caure ràpidament en mans cristianes. A partir del 1231, es convertiren en castells reials, excepte el de Santueri, que primer fou cedit a Nunyo Sanç.

El Castell d'Alaró, declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) des de 1931, està situat a 822 metres d'altura. Té constància històrica des del segle X, en època sarraïna, i es va mantenir operatiu militarment fins al 1741. A partir d'aleshores l'ús fou únicament religiós, amb un oratori construït el 1622. El conjunt conserva elements destacables com les murades amb cinc torres, el portal d'accés, la torre de l'homenatge (anomenada popularment Constipador) i la Presó dels Moros, sota la qual hi ha la cova de Sant Antoni, d'ocupació eremítica al segle XVII.

Destaquen també diversos elements etnològics, com els aljubs d'època musulmana, que formaven un sistema per recollir aigua corrent (cinc d'ells es conserven i tenen alt valor patrimonial), així com un forn de calç. Aquests sistemes hidràulics reforcen el valor del castell dins el paisatge cultural de la Serra de Tramuntana, reconeguda com a Patrimoni Mundial per la UNESCO.

Per tot això, es proposa que el Castell d'Alaró sigui qualificat com a sistema general supramunicipal, atenent el seu interès històric, arqueològic i paisatgístic. L'àmbit considerat per a aquesta qualificació abasta tota la mola del Puig d'Alaró fins al peu d'escarpat, amb una superfície aproximada de 205.038 m².

Tal com s'ha indicat, el Castell d'Alaró s'ubica a la Serra de Tramuntana, formant part del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, principalment com a zona d'ús limitat i puntualment com a zona d'ús compatible. A més, forma part de la Xarxa Natura 2000, com a ZEC ES5310090 Puig d'Alaró - Puig de s'Alcadena, disposant de Pla de gestió aprovat (Pla de Gestió Natura 2000 de la Serra de Tramuntana).

Actualment, el Castell d'Alaró forma part de la Ruta dels Castells, la Ruta de Pedra en Sec i el Pla de Castells.

VII.- Problemes ambientals relacionats amb la MP i de qualsevol zona de rellevància ambiental

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	–
Annex IV	4.- Qualsevol problema mediambiental existent que sigui rellevant per al pla o programa, incloent en particular els problemes relacionats amb qualsevol zona d'especial importància mediambiental, com les zones designades de conformitat amb la legislació aplicable sobre espais naturals i espècies protegides i els espais protegits de la Xarxa Natura 2000.

Delimitació de les ZDP

En relació als problemes relacionats amb la delimitació de les ZDP, cal assenyalar les següents qüestions principals:

- La MP respon a unes necessitats de facilitar-ne la implantació simplificada d'energies renovables a l'àmbit territorial que li es d'aplicació, essent un instrument per a implementar les polítiques públiques de reducció d'emissions de GEH, essent considerada aquesta emissió com un greu problema ambiental d'acord amb les hipòtesis actualment més acceptades sobre les causes del canvi climàtic.

- Les zones de desenvolupament prioritari són aquelles on, d'acord amb la llei de canvi climàtic, i sempre que es compleixin unes condicions específiques, les infraestructures de producció d'energia renovable tenen un ús admès. Per aquestes zones, es produeix una simplificació del tràmit substantiu d'obtenció de les autoritzacions, no obstant, no eximeix de la necessitat de realitzar el tràmit ambiental en aquells casos previstos per la legislació ambiental.

- Atès que els criteris d'exclusió d'espais de les ZDP es troben ben explicats a d'altres capítols (veure capítol de Descripció de la MP), no s'ha considerat adient ni necessari repetir en aquest apartat els esmentats criteris ni metodologia emprada per la delimitació de les ZDPs.

- Això no obstant, cal destacar que la delimitació de les ZDP ha tengut en compte la possible afecció a espais i elements de rellevància ambiental, per la qual cosa ha exclòs qualsevol àmbit que es trobi dins de les delimitacions d'espais naturals protegits, d'espais declarats de Xarxa Natura 2000, o que es tingui coneixement del seu interès per a les espècies protegides.

- A més, a tengut en compte el risc de fragmentació del territori i de la matriu agrícola, limitant la proximitat entre instal·lacions a ZDP i, depenent del tipus d'instal·lació, evitant la seva implantació a zona d'interès agrícola.

- Igualment s'ha tengut en compte la presència d'elements patrimonials (BIC, BC i entorns de protecció), evitant la seva afecció i establint criteris per afavorir la integració.

- S'han prioritzat les zones amb baixa qualitat paisatgística, evitant paisatges oberts i zones amb major grau de visibilitat des de les infraestructures viàries pròximes.

- Finalment, indicar que per afavorir la implantació de les renovables minimitzant-ne els impactes negatius sobre el territori, es proposen condicions específiques que s'han de complir, a més de la inclusió en un àmbit de zona de desenvolupament prioritari, per a considerar l'ús com admès

Criteris generals per les infraestructures energètiques

La Modificació Puntual pretén, amb caràcter general, regular que la producció d'energia elèctrica a partir de fonts renovables —solar, eòlica i biomassa— s'harmonitzi amb la preservació del territori i del paisatge, en consonància amb els principis establerts pel Conveni Europeu del Paisatge (Florència, 2000) i l'Estratègia del Paisatge de Mallorca, que reconeixen el paisatge com un valor d'interès públic en àmbits culturals, ecològics, ambientals i socials.

Per aquest motiu, a més de la delimitació de les ZDP i els seus condicionants específics, a la modificació puntual s'estableixen una sèrie de criteris que hauran de complir aquesta tipologia d'infraestructures energètiques, així com els sistemes d'emmagatzematge autònom i les línies d'evacuació. Aquests criteris són de caràcter general per a les instal·lacions que es pretenguin implantar a Mallorca, no només d'aplicació a les instal·lacions previstes a ZDP.

Els criteris de disseny i les condicions per a la implantació d'energies renovables es proposa que siguin desenvolupats pel planejament urbanístic municipal, sempre que aquest s'adapti a les determinacions de la Modificació Puntual núm. 4 del PTIM. Fins que aquesta adaptació no es produeixi, prevaldran els criteris més restrictius entre els establerts pel planejament vigent i els recollits en aquesta normativa. En àmbits amb figures de protecció patrimonial o paisatgística, caldrà complir les determinacions específiques del PTIM.

La inclusió d'aquests criteris permet augmentar el nivell de protecció del territori i del paisatge, descartant que puguin produir problemes a espais de rellevància ambiental.

Sistema general del Castell d'Alaró

La qualificació com a sistema general té com objectiu impulsar la seva conservació, valorització i gestió pública, tenint en compte el marc de protecció paisatgística i patrimonial que envolta la modificació puntual.

L'ordenació i regulació d'aquest sistema general es concretarà en una figura de planejament *ad hoc*, que en aquest cas seria un pla especial del bé d'interès cultural o, si escau, un pla especial d'ordenació territorial. Tot això s'ajustarà a la fitxa de determinacions que s'elabori i respectarà el règim singular de domini de l'Església Catòlica.

La qualificació com a sistema general no suposa cap problema sobre l'espai de rellevància ambiental, al contrari, té per objecte millorar la conservació i l'ús públic de l'espai (que ja es realitza actualment). La planificació o actuacions que se'n derivin hauran d'avaluar les possibles repercussions i establir mesures ambientals si és necessari.

VIII.- Motivació de les alternatives seleccionades

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	—
Annex IV	8.- Un resum dels motius de la selecció de les alternatives contemplades i una descripció de la manera en què es va realitzar l'avaluació, incloses les dificultats, com a deficiències tècniques o falta de coneixements i experiència que poguessin haver-se trobat a l'hora de recaptar la informació requerida.

Delimitació de les ZDP i incorporació de criteris de disseny i implantació

Inaplicabilitat conceptual de l'alternativa 0

Seguidament, atesa la naturalesa de la MP, es justifica, segons els criteris de l'equip redactor del present document, la inaplicabilitat conceptual de l'alternativa 0, si bé la legislació bàsica estatal no preveu específicament aquest contingut relatiu a l'alternativa 0 en l'avaluació estratègica de plans.

El concepte d'alternativa 0 consisteix en la no realització del projecte o pla, en aquest cas la Modificació Puntual.

En el present cas, a nivell conceptual i d'avaluació ambiental, atès que ens trobem davant d'una exigència legal, que respon a necessitats ambientals, i que no hi ha dispenses ni exoneracions del compliment d'aquesta obligació, entenem que no és aplicable una alternativa 0. Entenem que per a no realitzar la delimitació de les ZDP i evitar l'incompliment legal, caldria la modificació de la legislació que estableix aquestes obligacions.

Per una altra part, des del punt de vista ambiental, considerant que la obligació de la legislació s'ha introduït per motivacions ambientals i s'ha fet amb criteris ambientals adequats, la no delimitació de les ZDP també caldria considerar-la com a inadequada ambientalment.

Identificació de possibles alternatives

Les possibles alternatives les podem plantejar segons dos línies bàsiques diferents:

- Alternatives respecte a la delimitació dels àmbits, i
- Alternatives en relació a les mesures tècniques i de protecció incorporades a la norma urbanística que es modifica.

Alternatives relacionades amb la delimitació de l'àmbit

Les possibles alternatives relatives a les delimitacions dels àmbits, atès que es tracta de seleccionar el territori on, per al seva adequació ambiental i territorial, seran d'aplicació unes mesures i procediments administratius que facilitaran la implantació d'energies renovables, reduint-ne alguns filtres i tramitacions substantives, s'han plantejat com a exclusió/inclusió d'uns terrenys que complissin/incomplissin determinats criteris, identificant-se els àmbits amb més aptitud ambiental i territorial.

Cal tenir en compte que una part significativa dels criteris tenen el seu origen, o coincideixen, amb els criteris senyalats per l'administració ambiental i administracions consultades durant la tramitació ambiental.

D'aquesta manera podem considerar com alternativa la utilització de cada criteri de selecció territorial utilitzat, els quals, sintèticament, son els següents i que ja han estat desenvolupats, havent quedat exclòs qualsevol territori que no complís amb la totalitat dels criteris.

	Criteri	Alternativa seleccionada
Espais de Rellevància ambiental	Espais Naturals Protegits Xarxa Natura 2000 Árees Llei 1/1991 Zones Humides	S'han exclòs de la delimitació.
Hábitats d'Interés Comunitari (HIC)		No s'ha exclòs el criteri considerant que pot ser viable el disseny de projectes tenint en compte la presència d'HIC, si bé s'han considerat més adequats aquells espais on no hi ha presència d'hàbitats d'interès. Per aquest motiu, s'ha indicat un valor d'aptitud tenint en compte la presència o no d'HIC. S'ha de tenir en compte que les ZDP són aquelles amb aptitud territorial molt alta, considerant-se que, en general, no apareixeran HIC a les ZDP. En els casos puntuals que poguessin aparèixer (sempre fora d'espai protegit), s'ha de tenir en compte que hi ha projectes que hauran de realitzar el tràmit ambiental i que, aquests, s'hauran de dissenyar tenint en compte al presència d'aquests hàbitats d'interès, on l'administració ambiental haurà de validar les solucions proposades. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que la MP incorporarà les limitacions i mesures que pugui establir l'òrgan competent, i s'inclouen una sèrie de recomanacions/ mesures en el present EAE destinades a minimitzar la potencial afecció a HIC prioritaris.
Àrees relacionades amb la hidrologia	Xarxa de torrents i DPH	Al no estar grafiat el DPH, no s'ha incorporat a la delimitació. En qualsevol cas, els projectes hauran de complir amb la normativa vigent i obtenir les autoritzacions corresponents per part de la DG de Recursos Hídrics.
Espais d'interès amb la connectivitat ecològica	Corredors ecològics	S'han exclòs els corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal. A més, per als corredors ecològics que formen part del PORN del Parc Natural de s'Albufera s'haurà de complir en tot cas amb l'establert a la normativa sectorial i ambiental.

	Criteri	Alternativa seleccionada
Àrees amb riscos ambientals (instal·lacions fotovoltaiques)	Risc d'inundació Risc d'Erossió Risc d'Incendi Forestal Risc d'esllavissament Zones amb vulnerabilitat d'aqüífers elevada.	No s'ha exclòs el criteri considerant que es viable el disseny de projectes tenint en compte la presència de riscos ambientals, si bé s'han considerat més adequats aquells espais on no hi ha presència de riscos. S'ha indicat un valor d'aptitud tenint en compte la presència o no de riscos ambientals. S'ha de tenir en compte que les ZDP són aquelles amb aptitud territorial molt alta, considerant-se que, en general, no apareixeran riscos ambientals a les ZDP. En els casos puntuals que poguessin aparèixer, s'ha de tenir en compte que els projectes hauran comptar amb informe favorable de l'òrgan competent.
Característiques físiques	Orientació i pendent del terreny	El pendent s'ha considerat un factor de ponderació per a la delimitació de les ZDP per a la implantació d'energia fotovoltaica, però no d'exclusió necessària. Per a la resta de modalitats, no s'ha considerat com a factor de ponderació tenint en compte la resta de factors limitants i de ponderació. Tal com es pot veure als mapes de pendents que s'aporten en el present document, les ZDP corresponen a les zones amb menys pendents. A més, s'ha de tenir en compte que en els criteris generals d'implantació d'instal·lacions FV incorporats a la normativa del PTIM, s'indica que l'àrea ocupada per la instal·lació s'ha d'ubicar en terrenys de pendent inferior al 10%. Aquesta limitació és d'aplicació per a les ZDP i per a la resta de projectes.
Àrees biològiques crítiques	Limonium barceloi (Fontanelles) Limonium (Prat de Magaluf) Orquis palustris (Albufera)	S'han exclòs de la delimitació.
Àrees d'interès per als quiròpters	Refugis reconeguts com a importants per a quiròpters Àrees habituals de concentració de sobrevol per als quiròpters	En el present moment no hi ha declarades àrees biològiques crítiques per a quiròpter ni es disposa d'informació sobre les àrees d'interès per a quiròpters, més enllà de les cavitats declarades com a Xarxa Natura 2000 (que ja s'han exclòs).

Criteri		Alternativa seleccionada
AIRIB I AIRIB-Migració (instal·lacions eòliques)	Àrees importants per als rapinyaires a les Illes Balears (ARIB) i Àrees importants per als rapinyaires en migració a les Illes Balears (ARIB)	S'han exclòs de la delimitació de les ZDP per instal·lacions eòliques. Per a la resta de modalitats no s'ha considerat un factor excloent, en qualsevol cas, es recomana en cas de desenvolupar-se projectes a AIRIB, que en el procés d'autorització es consulti al Servei de Protecció d'Espècies perquè pugui establir les mesures i limitacions escaients, cas per cas.
Masses forestals	Masses delimitades Alzinars protegits	S'han exclòs els corredors ecològics tenint en compte les masses forestals del mapa forestal. També s'han exclòs les zones amb categoria d'ARIP-Boscós i SRG-Forestal.
Llocs d'interès geològic		No es disposa per a la illa de Mallorca d'un inventari aprovat de llocs d'interès geològic Ha existit algun projecte legislatiu per a declarar llocs d'interès geològic, que no ha estat aprovat. La proposta de Llocs d'Interés Geològic de 2007, aquests es troben a espais protegits, i la costa, trobant-se fora dels espais proposats.
Espais i elements amb elements d'interès patrimonial. BIC, BC i delimitació de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial		S'han exclòs de la delimitació les àrees de 100 m dels BIC i BC (incloent les pròpies àrees de protecció delimitades per Patrimoni) per a instal·lacions fotovoltaiques i 500 m per a instal·lacions eòliques i la delimitació de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial.

Criteri		Alternativa seleccionada
Productivitat agrària (instal·lacions fotovoltaiques, ja que es considera que les instal·lacions eòliques són més compatibles amb els usos agrícoles)	Zones d'alta productivitat	Per una banda, per a ZDP per a instal·lacions FV s'han exclòs les categories de sòl rústic del PTM corresponents a àrees d'interès agrari: AIA Extensiva Oliverar, AIA Extensiva Vinya i AIA Intensiva. També s'han exclòs les àrees subjectes a programes europeus de desenvolupament rural o règims d'ajuts agraris i les àrees regables amb aigües regenerades. Per la resta de zones, s'ha determinat l'interès agrari segons si es tracta de zones cerealístiques o zones d'interès agrològic, havent-se considerat un factor de ponderació, però no d'exclusió necessària. Per a la resta de modalitats, exceptuant l'eòlica, tampoc s'ha previst la implantació a AIA. La modalitat eòlica no es considera incompatible amb la productivitat agrícola. S'ha de tenir en compte que les ZDP són aquelles amb aptitud territorial molt alta, considerant-se que, en general, no apareixeran zones d'interès agrari rellevant a les ZDP.
Espais degradats (instal·lacions fotovoltaiques i de biomassa)	Pedreres inactives, en restauració o caducades i altres espais degradats	S'han incorporat.
Categories territorials segons el PTI (instal·lacions fotovoltaiques)	AANP, ANEI, ARIP Boscós, ARIP, AIA Extensiva Oliverar, AIA Extensiva Vinya, AIA Intensiva, SRG-Forestal, AAPI a Sòl Rústic, Àrees de desenvolupament: AAPI Urbà i Urbanitzable, Àrees de desenvolupament: Sòl Urbà i Urbanitzable	S'han exclòs de la delimitació. S'han inclòs, amb un factor de ponderació, el SRG, àrees de transició i sistemes generals en sòl rústic.
Categories territorials segons el PTI (instal·lacions eòliques)	AANP, ANEI, ARIP Boscós i SRG-Forestal	S'han exclòs de la delimitació. S'han inclòs, amb un factor de ponderació, les ARIP, AIA extensiva oliverar, AIA extensiva vinya, AIA intensiva, el SRG, àrees de transició i sistemes generals en sòl rústic, considerat que aquest tipus d'instal·lacions és més compatible amb els sòls amb més aptitud agrícola.

Criteri		Alternativa seleccionada
Categories territorials segons el PTI (biomassa)	Zones que es corresponen amb les categories de sòl rústic comú que gaudeixen d'un menor grau de protecció: Àrees de transició (AT) i Sòl rústic de règim general (SRG), així mateix, s'hi han considerat els terrenys qualificats com Àrea Rural d'Interès Paisatgístic no boscós de la Serra de Tramuntana, per la casuística que es dona en aquesta part del territori de no disposar gairebé de terrenys amb qualificacions de sòl rústic comú.	
Categories territorials segons el PTI (instal·lacions fotovoltaiques autoconsum col·lectiu)	Zones que es corresponen amb una franja de sòl rústic perimetral a les Àrees de desenvolupament urbà o a les Àrees d'Assentament en Paisatge d'Interès, d'una amplada equivalent a la distància regulada en la normativa sectorial en la qual és permet dur a terme l'autoconsum mitjançant xarxa elèctrica, exceptuant dels terrenys que estiguin qualificats com a AANP, ANEI, ARIP-B, APT de Carreteres o Xarxa Natura 2000.	
Usos del sòl	Usos residencials	ZDP eòlica: S'han exclòs de la delimitació les zones d'influència de 1 km de les àrees residencials.
		ZDP FV: S'ha exclòs la zona d'influència de 500m de les àrees de desenvolupament urbà (reservades per a les ZDP d'autoconsum col·lectiu)
		ZDP autoconsum col·lectiu: es fomenten pròximes als punts de consum
Infraestructures	Carreteres	ZDP eòlica: S'han exclòs de la delimitació les zones d'influència de 200m de les carreteres (per criteri de seguretat).
		ZDP FV: s'han exclòs les APT de carreteres.
Zones aeroportuàries (instal·lacions eòliques)	Sistema general aeroporturai de l'aeroport de Palma i de l'aeroport de Son Bonet, zona de segureta de l'aeroport de Palma i dels radiofars i zona lliure d'obstacles de l'aeroport de Palma	S'han exclòs de la delimitació.
Zones allunyades de la xarxa per a evaquació energètica		S'ha considerat un valor de ponderació però no d'exclusió, considerant-se més adequades aquelles zones amb una distància inferior a 1 km de les subestacions i línies de MT existents.

Criteri	Alternativa seleccionada
Paisatge	La delimitació ha exclòs les àrees consideres més sensibles paisatgísticament. S'han exclòs els paisatges oberts dins sòl rústic comú, la delimitació de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial i àrees d'influència d'instal·lacions existents. La resta de factors paisatgístics analitzats, no s'han exclòs, s'han ponderat, tenint en compte el grau d'adequació ambiental i territorial. En relació amb les Unitats paisatgístiques, s'han considerat més adequats els emplaçaments situats dins les UP 3, 4, 6, 7, 8 i 9, tenint en compte els valors paisatgístics de les UP 1, 2 i 5. S'ha de tenir en compte, que part de les zones amb major valor paisatgístic d'acord amb les UP del PTM, ja es troben excloses per la presència d'espais protegits o elements patrimonials. Per altra banda, també s'ha analitzat i inclòs a la ponderació el grau de visibilitat des de focus d'observació considerats rellevants, tractant-se de la xarxa viària i principals rutes senderistes, considerant-se més adequades aquelles zones no visibles o amb un grau de visibilitat baix. Amb relació a la valoració paisatgística del PTIM, no s'ha considerat un factor d'exclusió, si no de ponderació, donat el grau de detall de la informació disponible. En qualsevol cas s'han considerat més adequades les zones amb valor moderat. Per altra banda, s'ha de tenir en compte que la normativa ha previst unes mesures de protecció a aplicar, no exonerant-se de l'obligació de realitzar un procediment d'avaluació quan ho preveu la llei, ni de les mesures de protecció que preveu el PDS específic.

Aquests factors ponderats o exclosos han permès obtenir, per a les instal·lacions fotovoltaiques i eòliques, el mapa d'aptitud territorial i ambiental per a la implantació d'aquest tipus d'infraestructures, amb cinc categories, que van de molt baixa a molt alta.

En aquest sentit, s'ha considerat com a l'alternativa més adequada la delimitació com a ZDP únicament de les zones amb una aptitud territorial i ambiental molt alta. D'aquesta manera, s'assegura que es tracta de zones amb un major grau d'adequació ambiental i al mateix temps es compleixen les objectius establers a la Llei de canvi climàtic. Es considera que aquesta alternativa és la que millor integra la necessària protecció ambiental i paisatgística del territori per a la definició d'aquestes zones prioritàries. Aquesta alternativa cerca la compatibilització de la implantació de les energies renovables i la preservació de la biodiversitat i el paisatge, alhora que garanteix la suficiència de la delimitació d'acord amb la necessitat plantejada.

Aquestes zones de desenvolupament prioritari són aquelles on, d'acord amb la llei de canvi climàtic, i sempre que es compleixin unes condicions específiques, les infraestructures de producció d'energia renovable tenen un ús admès. Per aquestes zones, es produeix una simplificació del tràmit substantiu d'obtenció de les autoritzacions, no obstant, no eximeix de la necessitat de realitzar el tràmit ambiental en aquells casos previstos per la legislació ambiental.

S'ha de tenir en compte que, tal i com indica la pròpia figura, es tracta de zones prioritàries, la qual cosa no suposa una prohibició ni limitació d'implantació d'aquests tipus d'infraestructures fora d'aquestes zones, sempre que la normativa ho permeti.

Per tant, les ZDP faciliten i/o possibiliten la implantació d'infraestructures de producció d'energia renovable en les condicions previstes a la normativa, en unes zones que s'han considerat amb més aptitud territorial i ambiental per albergar aquest tipus d'infraestructures.

No obstant això, cal tenir present els possibles impactes paisatgístics d'aquestes instal·lacions energètiques i, per tant, cal també establir una sèrie de requisits i limitacions en relació amb l'ocupació, volumetria, disseny i localització. Aquests criteris de localització i disseny són d'aplicació genèrica, no només per a les instal·lacions ubicades a ZDP. A més, s'estableix una sèrie de criteris per a la implantació de les línies d'evacuació i, atenent a l'increment d'aquesta tipologia de projectes, també s'incorporen a la normativa criteris específics per als sistemes d'emmagatzematge d'energia autònoms.

Alternatives en relació a les mesures tècniques i de protecció incorporades a la norma urbanística que es modifica

En el marc d'aquesta modificació, la protecció paisatgística i patrimonial és una prioritat per evitar que la transició energètica es faci principalment a costa de la degradació del paisatge de l'illa, per això cal buscar una harmonia entre la necessitat de transitar cap a la descarbonització i protegir el nostre patrimoni cultural, natural i paisatgístic.

Per aquest motiu, s'ha considerat convenient introduir unes condicions específiques per a les instal·lacions ubicades dins ZDP (per poder considerar l'ús admès) i, a més, d'uns criteris de disseny i condicions d'implantació de les energies renovables per a les infraestructures ubicades en el conjunt de l'illa. A més, s'estableix una sèrie de criteris per a la implantació de les línies d'evacuació i, atenent a l'increment d'aquesta tipologia de projectes, també s'incorporen a la normativa criteris específics per als sistemes d'emmagatzematge d'energia autònoms.

Amb caràcter general es regula que la producció d'energia elèctrica procedent d'energia solar, eòlica i biomassa s'ha d'harmonitzar amb la preservació territorial i paisatgística, tenint en compte el reconeixement que fan el Conveni Europeu del Paisatge (Florència, 2000) i l'Estratègia del paisatge de Mallorca a la importància del paisatge per a l'interès públic en els àmbits cultural, ecològic, ambiental i social. Així mateix, entre diferents alternatives considerades, s'ha comptat amb les propostes sorgides del procés de participació ciutadana realitzat.

Es considera ambientalment més adequat introduir criteris de disseny i implantació dins la normativa urbanística, per tenir, d'aquesta manera, les màximes garanties per tal de minimitzar els impactes derivats de la implantació d'energies renovables.

Sistema general del Castell d'Alaró

La qualificació com a sistema general té com objectiu impulsar la seva conservació, valorització i gestió pública, tenint en compte el marc de protecció paisatgística i patrimonial que envolta la modificació puntual.

L'ordenació i regulació d'aquest sistema general es concretarà en una figura de planejament *ad hoc*, que en aquest cas seria un pla especial del bé d'interès cultural o, si escau, un pla especial d'ordenació territorial. Tot això s'ajustarà a la fitxa de determinacions que s'elabori i respectarà el règim singular de domini de l'Església Catòlica.

La no qualificació de l'espai suposaria el manteniment de la situació actual, on es considera ambientalment més adequat disposar d'una figura que permeti millorar el seu nivell de conservació i protecció, així com millorar la gestió d'un espai de gran rellevància ambiental i patrimonial.

Altres modificacions previstes a la MP4

La resta de modificacions previstes per la MP responen a la necessitat d'esmena d'errades a la normativa i la cartografia, o millora i clarificació del redactat, la incorporació i/o actualització de les rutes d'interès, així com incorporació de cartografia de consulta, descartant la necessitat de plantejar alternatives, atenent la naturalesa d'aquestes modificacions.

IX.- Impactes ambientals potencials del desenvolupament del Pla prenent en consideració el canvi climàtic

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	—
Annex IV	6.- Els probables efectes significatius en el medi ambient, inclosos aspectes com la biodiversitat, la població, la salut humana, la fauna, la flora, la terra, l'aigua, l'aire, els factors climàtics, la seva incidència en el canvi climàtic, en particular una avaluació adequada de la petjada de carboni associada al pla o programa, els béns materials, el patrimoni cultural, el paisatge i la interrelació entre aquests factors. Aquests efectes han de comprendre els efectes secundaris, acumulatius, sinèrgics, a curt, mitjà i llarg termini, permanents i temporals, positius i negatius.

Introducció

Ateses les característiques de la Modificació del Pla, es considera que els aspectes més rellevants a efectes de la valoració són:

- Delimitació de les ZDP i els efectes dels projectes que s'hi puguin desenvolupar.
- Introducció de normativa protectora, que haurà de ser d'aplicació als projectes que es desenvolupin a les ZDP, i a l'illa en general, minimitzant part dels impactes residuals, incloent també criteris per a la implantació de sistemes d'emmagatzematge autònom i per la implantació de les línies elèctriques.

Els efectes ambientals derivats de la modificació puntual, corresponen bàsicament als derivats de seleccionar els indrets més adequats per la delimitació de les ZDP, enfront a altres indrets més inadequats, donant acompliment dels criteris que marca la legislació superior.

En aquest sentit, han estat exclosos els indrets on que a priori la implantació d'instal·lacions pogués tenir més transcendència ambiental, si bé els efectes que es materialitzassin dependrien de les característiques precises de cada indret i de les característiques precises de cada projecte d'instal·lacions.

S'ha de tenir en compte que la Modificació puntual no suposa, necessàriament, efectes directes sobre el medi ambient, ja que únicament estableix la delimitació d'aquestes zones prioritàries i defineix característiques i condicions que han de complir el projectes que se'n derivin (tant a les ZDP com en caràcter general). No s'han de derivar, necessàriament, de forma directe, actuacions en el territori i en la totalitat de les ZDP per la MP. En qualsevol cas, tenint en compte la necessitat d'assolir els objectius de la Llei de canvi climàtic, i amb la previsió d'execució de diferents projectes d'infraestructures d'energia renovable, s'avaluarán els efectes indirectes que podrà suposar la MP sobre els projectes que es desenvolupin a les ZDP, i quan sigui necessari, en el conjunt del territori.

Atès que no es poden avaluar els efectes particulars de cada indret, però sí els efectes genèrics, s'ha considerat convenient fer una avaluació qualitativa dels efectes, atès que, entre d'altres motius, és inviable fer una valoració quantitativa.

Avaluació dels impactes de la MP

En el present apartat s'identifiquen i s'avaluen els impactes de les delimitacions definides, tenint en compte els recursos ambientals i les mesures protectores i correctores establertes a la pròpia normativa.

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Qualitat de l'aire	Qualitat acústica i emissions de pols	Execució	El desenvolupament d'aquest tipus de projectes a ZDP, i en general, implica, a la fase d'execució, petites emissions de pols i soroll que poden disminuir lleugerament la qualitat de l'aire. Aquestes emissions es poden produir principalment per la circulació dels vehicles i la maquinària, i per l'execució de moviments de terres. Cal tenir en compte que aquestes emissions no seran constants, dependran dels diferents treballs que es facin i de la maquinària utilitzada.	Entorn immediat	Es descarten efectes negatius apreciables a les ZDP, atès que no es preveu l'afectació a zones especialment sensibles, havent-se exclòs o havent-se ponderat amb menor grau d'aptitud. Es considera, amb caràcter general, que les emissions seran reduïdes, temporals i localitzades, podent incorporar cada projecte específic mesures ambientals. Seria molt recomanable que, en cas de desenvolupar-se projectes a AIRIB o AIRIB-Migració, en el procés d'autorització, es consulti al Servei de Protecció d'Espècies perquè pugui establir les mesures i limitacions escaients, cas per cas. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.				Sense efectes directes derivats de la MP. Compatible. Sense efectes significatius pel desenvolupament de projectes en ZDP
Qualitat de l'aire	Qualitat acústica i emissions	Explotació	Sense emissions de pols ni acústiques durant l'explotació de l'energia fotovoltaica. Renous moderats per l'energia eòlica, sense concentracions importants d'elements. Emissions molt reduïdes de pols i emissions acústiques a instal·lacions biomassa.	Entorn immediat	Es descarten efectes negatius apreciables a les ZDP, atès que, tenint en compte les modalitats proposades, no es preveu l'afectació a zones especialment sensibles, havent-se exclòs o havent-se ponderat amb menor grau d'aptitud. Es considera, amb caràcter general, que les emissions seran reduïdes i localitzades, podent incorporar cada projecte específic mesures ambientals. Seria molt recomanable que, en cas de desenvolupar-se projectes a AIRIB o AIRIB-Migració, en el procés d'autorització, es consulti al Servei de Protecció d'Espècies perquè pugui establir les mesures i limitacions escaients, cas per cas. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.				Sense efectes directes derivats de la MP. Compatible. Sense efectes significatius pel desenvolupament de projectes en ZDP
Clima	Canvi climàtic	Execució	Les principals emissions durant l'execució de les obres corresponen a la maquinària i els vehicles utilitzats, i a les emissions pròpies de la fabricació o obtenció del material.	Medi ambient general	Donades les característiques dels projectes que es poden desenvolupar a ZDP amb condició d'ús admès, es considera que es tracta d'un impacte temporal i de magnitud molt reduïda, que no tindrà efectes significatius sobre el clima i el canvi climàtic. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB. Els projectes que es puguin desenvolupar podran incorporar la perspectiva climàtica, incorporant mesures per reduir les emissions de GEH durant la fase d'execució. En aquest sentit, es podran tenir en compte les bones pràctiques previstes a la Guia per al control de les emissions de pols de la construcció i demolició (https://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construcció_i_demolició-30632)				Sense efectes directes derivats de la MP. Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Clima	Canvi climàtic	Execució	El funcionament d'aquest tipus d'intal·lacions implica substituir energies fòssils per energies renovables. Actualment el consum energètic a la CAIB depèn dels recursos energètics fòssils, els quals impliquen emissions de CO_2 que contribueixen als problemes ambientals globals. La substitució de fonts energètiques es considera positiva i es tracta d'una producció rellevant.	Medi ambient general	La delimitació de les ZDP permet compatibilitzar la implantació de les energies renovables i la preservació de la biodiversitat i el paisatge. Es tracta de zones amb un major grau d'adequació ambiental i al mateix temps es compleixen les objectius establers a la Llei de canvi climàtic. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB, a més dels criteris establerts a la MP.			—	Efectes positius indirectes de la MP per contribució
Terra Sol	Relleu i caràcter topogràfic	Execució	Les transformacions del territori poden implicar canvis en el relleu i eliminar elements valuosos pel relleu.	Espai ocupat	Es considera que aquest tipus d'instal·lacions es poden adaptar a les condicions del relleu, no obstant, a la MP, per a la delimitació de ZDP, s'han considerat més adequades les zones amb menors pendents, havent-se prioritzat aquestes zones. En concret, per a instal·lacions FV amb caràcter general, a la normativa s'estableix el següent criteri: l'àrea ocupada per la instal·lació s'ha d'ubicar en terrenys de pendent inferior al 10%. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB. S'haurà de preveure la fase de desmantellament i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge i ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació			El disseny de les instal·lacions haurà de tenir en compte les condicions físiques del terreny, proposant sol·lucions adequades. A la normativa del pla s'estableix com a criteri general per a les instal·lacions de biomassa que s'ubiquin en la zona de la parcel·la que suposi el mínim impacte ambiental i paisatgístic. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions establertes per la normativa vigent.	El disseny de les instal·lacions haurà de tenir en compte les condicions físiques del terreny, proposant sol·lucions adequades.	Efectes positius indirectes derivats de la MP per la limitació d'instal·lacions a zones de menor pendent i menor incidència visual Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Terra Sol	Recursos minerals del sòl	Execució	L'ocupació de l'espai podria implicar la pèrdua de recursos minerals del sòl, si la zona tingués aquest tipus de valors.	Espai ocupat	Les ZDP d'instal·lacions FV (instal·lacions i autoconsum) i de biomassa han incorporat els àmbits d'explotacions mineres inactives, en restauració o caducades, com a zones territorialment i ambientalment adequades per a la implantació d'aquests tipus d'instal·lacions. S'ha de tenir en compte que la possible execució d'aquesta tipologia de projectes, independentment de si es troben en ZDP o no, a zones d'interès miner o zones mineres autoritzades, es trobaria sotmesa a la normativa sectorial que n'és d'aplicació. S'haurà de preveure la fase de desmantellament i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge i ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació			—	Efectes positius indirectes derivats de la MP Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Terra Sol	Recursos edàfics	Execució	La nova ocupació del territori pot implicar la pèrdua o el desaprofitament d'un recurs ambiental que requereix llargs períodes de temps per a la seva formació. El risc de pèrdua del recurs depèn de la gestió que es realitzi, ja que es pot reaprofitar en altres llocs.	Espai ocupat	A les ZDP s'han definit una sèrie de condicionats per poder considerar les instal·lacions com a ús admès, incloent la limitació de les dimensions de les infraestructures, preveient-se, per tant, que aquestes tendran unes dimensions menors i suposaran una menor ocupació del sòl. A més de les limitacions per a ZDP, s'estableixen una serie de criteris de disseny i implantació de caràcter general per a totes les instal·lacions, independentment de si es troben en ZDP o no, destinades igualment a disminuir els potencials efectes derivats de l'ocupació del territori. S'haurà de preveure la fase de desmantellament i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge i ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació.				Efectes positius indirectes derivats de la MP
					Els efectes sobre els recursos edàfics derivats de la implantació d'instal·lacions d'energia fotovoltaica, eòlica i de biomassa poden ser molt diferents segons la tecnologia, el disseny i la gestió de la implantació. En general, les instal·lacions FV i eòliques requereixen una superfície pavimentada més reduïda. De totes maneres, per poder considerar aquestes infraestructures a ZDP com a ús admès, s'inclou una limitació de les dimensions. En qualsevol cas, es considera que les instal·lacions són compatibles amb el manteniment dels recursos edàfics. En cas de produir-se excedents de sòl que poguessin produir-se seran reutilitzats a als propis àmbits dels projectes. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.			En general, la implantació de sistemes d'emmagatzematge autònom no suposa grans superfícies pavimentades, si bé serà necessari dissenyar adequadament les instal·lacions per disminuir les ocupacions. S'ha prohibit la implantació d'aquest tipus d'infraestructura en sòl rústic. S'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.	Compatibles. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Agua	Hidrologia superficial: - Funcionalitat xarxa de torrents i DPH. - Qualitat de les aigües superficials - Risc d'inundació.	Execució i explotació	Els projectes que es desenvolupin a les ZDP delimitades a la MP podrien afectar a l'hidrologia superficial.	Espai ocupat	Al no estar grafiat el DPH, no s'ha incorporat a la delimitació. En qualsevol cas, els projectes hauran de complir amb la normativa vigent i obtenir les autoritzacions corresponents per part de la DG de Recursos Hídrics. En relació a la qualitat de les aigües superficials, els projectes específics hauran d'incorporar mesures en cas que sigui necessari. Amb relació al risc d'inundació, d'acord amb l'establert a la MP, en cas d'ubicació en una Àrea de prevenció de risc, comptar amb l'informe favorable de l'administració competent en la matèria. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB. S'haurà de preveure la fase de desmantellament i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge i ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació.				Sense efectes directes derivats de la MP. Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP
Aigua	Hidrologia subterrània, qualitat i quantitat del recurs	Execució i explotació	Els projectes que es desenvolupin a les ZDP delimitades a la MP podrien afectar a l'hidrologia subterrània.	Espai ocupat	A les ZDP s'han definit una sèrie de condicionats per poder considerar les instal·lacions com a ús admès, incloent la limitació de les dimensions de les infraestructures, preveient-se, per tant, que aquestes tendran unes dimensions menors i suposaran una menor ocupació del sòl. A més de les limitacions per a ZDP, s'estableixen una serie de criteris de disseny i implantació de caràcter general per a totes les instal·lacions, independentment de si es troben en ZDP o no, destinades igualment a disminuir els potencials efectes derivats de l'ocupació del territori. S'haurà de preveure la fase de desmantellament i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge i ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació.				Efectes positius indirectes derivats de la MP
					No es preveuen variacions significatives d'infiltració del recurs hídric pel desenvolupament dels projectes a ZDP, i més tenint en compte els condicionants establerts a la normativa. No es preveuen riscos apreciables d'emissions de substàncies contaminants que puguin afectar els recursos hídrics, i en qualsevol cas, els projectes específics hauran d'incorporar mesures en cas que sigui necessari i obtenir les autoritzacions i informes pertinents. No es preveuen consums significatius d'aigua per les instal·lacions situades a ZDP tenint en compte les limitacions establertes, i en qualsevol cas, els projectes específics hauran d'incorporar mesures en cas que sigui necessari. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.				Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Recursos biológics	Vegetació amb valor biològic elevat. Hàbitats de la directiva hàbitats	Execució	Els projectes que es desenvolupin a ZDP podrien afectar hàbitats de la Directiva.	Espai ocupat i espai proper	Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs els espais protegits i zones forestals, on hi pot aparèixer vegetació amb elevat valor biològic. També s'estableixen criteris per al disseny i implantació dels sistemes d'emmagatzematge autònom i les línies d'evacuació, amb caràcter general, destinades a disminuir els efectes sobre el territori.				Efectes positius indirectes derivats de la MP
					Per a la delimitació de les ZDP s'han utilitzat criteris de protecció de les comunitats vegetals més rellevants. Per a la delimitació de les ZDP s'ha considerat que pot ser viable el disseny de projectes tenint en compte la presència d'HIC, si bé s'han considerat més adequats aquells espais on no hi ha presència d'hàbitats d'interès. Per altra banda, per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs els espais protegits i zones forestals, on hi pot aparèixer vegetació amb elevat valor biològic. S'ha de tenir en compte que les ZDP són aquelles amb aptitud territorial molt alta, considerant-se que, en general, no apareixeran HIC a les ZDP. En els casos puntuals que poguessin aparèixer HIC (sempre fora d'espai protegit), s'ha de tenir en compte que hi ha projectes que hauran de realitzar el tràmit ambiental i que, aquests, s'hauran de dissenyar tenint en compte al presència d'aquests hàbitats d'interès, on l'administració ambiental haurà de validar les solucions proposades. En general, es recomanable que els projectes que es puguin desenvolupar a zones amb presència d'HIC (fora d'espai protegit), tenguin en compte la qualitat i extensió d'aquest hàbitat en el conjunt de l'illa, evitant, sempre que sigui viable, la seva afecció. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte que la MP incorporarà les limitacions i mesures que pugui establir l'òrgan competent, i s'inclouen una sèrie de recomanacions/mesures en el present EAE destinades a minimitzar la potencial afecció a HIC prioritaris. Es recomana excloure de les ZDP els Hàbitats d'interès comunitari prioritaris o establir mesures específiques per evitar-ne l'afecció. A més, s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.				Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP si es tenen en compte les recomanacions establertes.

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Recursos biológics	Fauna hábitats faunístics	Execucio i permanència	Els projectes podrien afectar a hàbitats faunístics d'interès.	Espai ocupat i espai proper	Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs els espais protegits, zones d'interès per a l'avifauna (instal·lacions eòliques) i zones forestals, on hi pot aparèixer fauna d'interès. Per tant, es considera que les zones delimitades exclouen, en general, els indrets amb hàbitats faunístics més rellevants i els corredors ecològics.			S'estableixen criteris per al disseny i implantació dels sistemes d'emmagatzematge autònom i les línies d'evacuació, amb caràcter general, destinades a disminuir els efectes sobre el territori.	Efectes positius indirectes derivats de la MP
					Per a l'execució d'instal·lacions en hàbitats faunístics no singulars, la incidència dependrà del tipus d'instal·lació projectada i de les mesures específiques, que en general es considera no significativa tenint en compte els condicionants establerts a les ZDP. Seria molt recomanable que, en cas de desenvolupar-se projectes a AIRIB o AIRIB-Migració, en el procés d'autorització, es consulti al Servei de Protecció d'Espècies perquè pugui establir les mesures i limitacions escaients, cas per cas. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.				Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP si es tenen en compte les recomanacions establertes.
Economia	Activitats econòmiques afectades i induïdes	Execució i permanencia	L'execució dels projectes i el funcionament de les instal·lacions impliquen el desenvolupament d'una nova activitat econòmica i la creació i el manteniment d'ocupació.	Espai ocupat	Es considera que l'aposta per un model energètic renovable té efectes positius sobre l'economia insular. No es preveuen afeccions a les activitats econòmiques existents, atès que és previsible una millora de les rendes dels espais, ja sigui per venda d'energia a la xarxa com per millores quan a l'autoconsum.				Efectes positius indirectes derivats de la MP
Població	Població	Execució i explotació	L'execució i funcionament d'instal·lacions a ZDP podria suposar efectes sobre la població existent.	Municipi	Per a la delimitació de les ZDP s'ha exclòs el sòl urbà i urbanitzable, quedant exclusivament destinat a l'autoconsum, per a la proximitat a les fonts de consum. El sistemes d'emmagatzematge autònom s'implantaran preferentment en àrees de desenvolupament urbà d'ús distint al residencial, turístic, dotacional o mixt. En qualsevol cas, tenint en compte la tipologia de projectes que es poden derivar de la MP, i tenint en compte els criteris establerts a la normativa, es descarten efectes rellevants sobre la població derivats de l'execució i el funcionament de les instal·lacions. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.				Efectes positius indirectes derivats de la MP Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Usos del territori	Usos existents	Execució i explotació	La implantació d'instal·lacions a ZDP podria suposar efectes sobre els usos del territori existents als àmbits seleccionats i a l'entorn.	Espai ocupat	Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs o ponderat a la baixa, en general, els sòls amb major interès agrícola d'acord amb el PTIM (AIA Extensiva Oliverar, AIA Extensiva Vinya, AIA Intensiva), els recintes PAC i zones regables amb aigües regenerades, els sòls amb usos forestals (mapa forestal, ARIP-Boscós i SRG-Forestal), així com els sòls amb usos de conservació i protecció (espais protegits, xarxa natura, sòl rústic protegit, exceptuant les ARIP per a les instal·lacions de biomassa i autoconsum col·lectiu). A més, a la normativa s'estableixen una sèrie de condicions per poder considerar les infraestructures com ús admès, que suposaran efectes positius indirectes sobre els usos del territori. També s'estableixen criteris per al disseny i implantació dels sistemes d'emmagatzematge autònom i les línies d'evacuació, amb caràcter general, destinades a disminuir els efectes sobre el territori.				Efectes positius indirectes derivats de la MP
					En general s'ha afavorit la preservació d'aquells espais amb més valor. En qualsevol cas, la incidència dependrà del tipus d'instal·lació projectada i de les mesures específiques, que en general es considera no significativa. A més, a la normativa s'estableixen una sèrie de condicions per poder considerar les infraestructures com ús admès, que suposaran efectes positius indirectes sobre els usos del territori. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent, i la tramitació davant l'administració agrària, i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB. S'haurà de preveure la fase de desmantellament i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge i ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació.				Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP
Valors d'interés	Històric i cultural	Execució i explotació	L'execució i funcionament d'instal·lacions a ZDP podria suposar efectes sobre els valors patrimonials existents.	Espai ocupat	Han estat exclosos de les zonificacions els elements amb vàlua històrica i cultural, no preveient-se efectes negatius, al no haver-hi afectació o pèrdua d'elements d'interès catalogats. A més, a la normativa s'estableixen una sèrie de condicions per poder considerar les infraestructures com ús admès, que suposaran efectes positius indirectes sobre la protecció del patrimoni.			S'estableixen criteris per al disseny i implantació dels sistemes d'emmagatzematge autònom i les línies d'evacuació, amb caràcter general, destinades a disminuir els efectes sobre el patrimoni.	Efectes positius indirectes derivats de la MP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Valors d'interés	Espais protegits	Execució i explotació	L'execució i funcionament d'instal·lacions a ZDP podria suposar efectes sobre els espais protegits.	Espai ocupat	Per a la delimitació de les ZDP a la MP s'han exclòs els espais protegits, no preveient-se, per tant, efectes negatius pel desenvolupament de projectes a ZDP.			S'estableixen criteris per al disseny i implantació dels sistemes d'emmagatzematge autònom i les línies d'evacuació, amb caràcter general, destinades a disminuir els efectes sobre els espais protegits.	Efectes positius indirectes derivats de la MP
Infraestrcutures i Equipaments	Afectació a infraestrcutures i Equipaments	Execució i explotació	El desenvolupament de projectes a ZDP podria contribuir a la saturació de les infraestructures existents i/o afectar al seu funcionament.	Espai ocupat i entorn pròxim	Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs les APT de carreteres o les àrees d'influència pròximes a carreteres. A més, s'han prioritzat les zones pròximes a subestacions i línies de MT existents.			S'estableixen criteris per al disseny i implantació de les línies d'evacuació, amb caràcter general, destinades a disminuir els efectes sobre el territori, fomentant els traçat soterrats per viari existent.	Efectes positius indirectes derivats de la MP
					En qualsevol cas, la incidència dependrà del tipus d'instal·lació projectada i de les mesures específiques, que en general es considera no significativa, podent-se establir mesures específiques en cada cas. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent, i la tramitació davant l'administració agrària, i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB. S'hauran de complir els criteris i condicionats establerts a la normativa del Pla. S'haurà de preveure la fase de desmantellament i restauració de l'estat original de l'emplaçament de la instal·lació d'energia renovable o d'emmagatzematge i ha d'incloure el traçat de les línies d'evacuació.				Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP

Factor	Subfactor	Fase / Acció	Efecte/ Descripció de l'efecte	Extensió	Possibles efectes Fotovoltaica	Possibles efectes Eòlica	Possibles efectes Biomassa	Bateries autònomes i línies d'evacuació	Valoració
Salut humana	Riscos naturals	Execució i explotació	La implantació d'instal·lacions a ZDP podria suposar efectes sobre els riscos ambientals existents.	Espai ocupat i entorn pròxim	L'afecció sobre els riscos ambientals és assimilable a qualsevol activitat antròpica, estant subjecte a les mateixes determinacions que qualsevol altre implantació sobre el territori. Per a la delimitació de els ZDP no s'han exclòs les zones amb presència de riscos ambientals, considerant que es viable el disseny de projectes tenint en compte la els riscos existents, si bé s'han considerat més adequats aquells espais on no hi ha presència de riscos. D'acord amb l'establer a la MP, els projectes que s'ubiquin en zona de risc ambiental hauran de comptar amb informe favorable de l'òrgan competent. S'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB.				Efectes positius indirectes derivats de la MP Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP
Salut humana i seguretatd	Efectes sobre la salut humana	Explotació	La implantació d'instal·lacions a ZDP podria suposar efectes sobre la salut humana, si bé, en general no es consideren instal·lacions perilloses i cada projecte haurà de dur les mesures de seguretat específiques.	Espai ocupat i entorn pròxim	Per a la delimitació de les ZDP s'ha exclòs el sòl urbà i urbanitzable, quedant exclusivament destinat a l'autoconsum, per a la proximitat a les fonts de consum. A més, el sistemes d'emmagatzematge autònom s'implantaran preferentment en àrees de desenvolupament urbà d'ús distint al residencial, turístic, dotacional o mixt. En aquest sentit, degut a la proximitat a zones poblades, es podrien produir efectes sobre la salut humana. En qualsevol cas, tenint en compte la tipologia de projectes que es poden derivar de la MP, i tenint en compte els criteris establerts a la normativa, es descarten efectes rellevants sobre la població derivats de l'execució i el funcionament de les instal·lacions. S'ha tenir en compte que els projectes específics hauran de realitzar la tramitació ambiental en el cas de que així ho estableixi la legislació vigent i s'hauran de complir les condicions de l'Annex F del PDSEIB. A més, per a l'execució i el funcionament habitual d'aquest tipus d'instal·lacions ja s'implanten les mesures de seguretat necessàries i establertes per la legislació vigent per evitar efectes sobre la salut humana i la seva seguretat.				Compatible. Sense efectes apreciables derivats de la MP Compatible. Sense efectes apreciables pel desenvolupament de projectes en ZDP
Paisatge	Paisaje	Execució i explotació	Transformació visual amb posibles efectes paisatgístics	Espai ocupat i entorn pròxim	En caràcter general, no només a les ZDP, la implantació d'aquests tipus d'infraestructures suposa efectes paisatgístics, que s'han de minimitzar amb la incorporació de mesures d'integració paisatgística. Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs, entre d'altres, els paisatges oberts en sòl rústic, les àrees d'influència al voltant d'instal·lacions existents (fotovoltaiques) i la zona delimitada de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial, i s'han prioritzat les zones amb valor paisatgístic més baix i menys visibles. A més, la MP incorpora a la normativa criteris de disseny i condicions d'implantació de les energies renovables i sistemes d'emmagatzematge autònom, que seran d'aplicació tant a les ZDP com pels projectes previstos al conjunt del territori. Es considera que la MP té efectes positius indirectes sobre el paisatge, ja que prioritza la localització d'instal·lacions a zones de menor valor paisatgístic i menor visibilitat, i estableix a la normativa criteris d'obligat compliment que afavoriran la integració paisatgística de les instal·lacions.				Efectes positius indirectes derivats de la MP

Avaluació dels impactes relatius a la qualificació com a Sistema general al Castell d'Alaró

Introducció

En execució de les determinacions específiques previstes per a la Serra de Tramuntana, pel seu caràcter com a Patrimoni Mundial d'UNESCO, i en desplegament del que estableix la normativa i a petició de l'Ajuntament d'Alaró, la MP preveu una actuació específica en qualificar el recinte del Castell d'Alaró com a sistema general per a protegir el patrimoni i el paisatge.

El desenvolupament del l'espai es desenvolupará mitjançant un pla especial específic, el qual haurà de tenir la seva tramitació ambiental específica.

Avaluació dels efectes

Entenem que els efectes de la delimitació són positius de forma genèrica, ja que preveuen un sistema general per a la protecció de l'indret.

Entenem igualment que el Pla Especial haurà de revisar i corregir en el seu cas, els efectes del funcionament i de l'ús públic de l'espai, amb revisió de la idoneïtat dels sistemes de subministrament i eliminació de residus i aigües, així com els relacionats amb la mobilitat, considerant-se que la redacció del pla especial, a priori, ha de ser ambientalment positiva, tant en termes culturals com en termes ambientals.

Altres modificacions previstes a la MP4

La resta de modificacions previstes per la MP responen a la necessitat d'esmena d'errades a la normativa i la cartografia, o millora i clarificació del redactat, la incorporació i/o actualització de les rutes d'interès, així com incorporació de cartografia de consulta, descartant que aquestes suposin efectes ambientals derivats de la MP, atenent la naturalesa d'aquestes modificacions.

X.- Avaluació de les repercussions sobre Xarxa Natura 2000

	Llei 5/2005/CAIB, de 25 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO)
Art. 39.2	2. El promotor del pla, programa o projecte ha de presentar davant l'òrgan substantiu, juntament amb el pla, projecte o programa, un document en què s'han de descriure i localitzar totes les actuacions susceptibles de produir impactes, així com les mesures correctores o protectores destinades a minimitzar-los.
Art. 39.3	3. Mitjançant una resolució del conseller competent en matèria de Xarxa Natura 2000, dictada en el marc del títol IV de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, cal establir la documentació que l'òrgan competent en aquesta matèria pot requerir el promotor per valorar de manera adequada la possible afecció en el lloc. A més, aquest requeriment pot incloure propostes alternatives o millores que contribueixin a mitigar les possibles repercussions sobre els espais de la Xarxa Natura 2000.

Delimitació de ZDP

En el present cas, la delimitació de les ZDP ha exclòs els Llocs d'Interès Comunitari (LIC), les Zones d'Especial Protecció per als Ocells (ZEPA) i les Zones d'Especial Conservació (ZEC), per la qual cosa no es requereix que l'estudi ambiental estratègic inclogui l'esmentat estudi d'avaluació de les repercussions ambientals sobre un lloc de la Xarxa Natura 2000 al respecte, entenent-se com a justificada aquesta no-necessitat.

Sistema general del Castell d'Alaró

Es proposa que el Castell d'Alaró sigui qualificat com a sistema general supramunicipal, atenent el seu interès històric, arqueològic i paisatgístic. L'àmbit considerat per a aquesta qualificació abasta tota la mola del Puig d'Alaró fins al peu d'escarpat, amb una superfície aproximada de 205.038 m².

Tal com s'ha indicat, el Castell d'Alaró s'ubica a la Serra de Tramuntana, formant part del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, principalment com a zona d'ús limitat i puntualment com a zona d'ús compatible. A més, forma part de la Xarxa Natura 2000, com a ZEC ES5310090 Puig d'Alaró - Puig de s'Alcadena, disposant de Pla de gestió aprovat (Pla de Gestió Natura 2000 de la Serra de Tramuntana).

Actualment, el Castell d'Alaró forma part de la Ruta dels Castells, la Ruta de Pedra en Sec i el Pla de Castells.

L'ordenació i regulació d'aquest sistema general es concretarà en una figura de planejament *ad hoc*, que en aquest cas seria un pla especial del bé d'interès cultural o, si escau, un pla especial d'ordenació territorial. Tot això s'ajustarà a la fitxa de determinacions que s'elabori i respectarà el règim singular de domini de l'Església Catòlica.

La qualificació com a sistema general no suposa cap efecte directe sobre aquest espai de rellevància ambiental, al contrari, té per objecte millorar la conservació i l'ús públic de l'espai (que ja es realitza actualment). Això no obstant, la planificació o actuacions que se'n derivin si que hauran d'avaluar les possibles repercussions i establir mesures ambientals si és necessari, d'acord amb les determinacions i actuacions que es prevegin.

XI.- Estudi d'integració paisatgística

D'acord amb en Pla Territorial de Mallorca, les modificacions del plans generals han d'incorporar estudis d'integració paisatgística.

Norma 7 (quater). Estudi d'integració paisatgística EIP (AP)[21]

1. S'haurà de realitzar un estudi d'integració paisatgística tant als instruments de planejament com dels projectes significatius, tot això sense perjudici del desenvolupament posterior dels instruments esmentats en la Norma 7bis, que comportarà la incorporació dels seus criteris.

2. L'estudi d'integració paisatgística i la seva documentació servirà per a l'avaluació dels instruments d'ordenació en la fase de tramitació pels organismes competents en funció del tipus d'instrument i abast.

3. S'haurà de desenvolupar un estudi d'integració paisatgística en el procés d'elaboració, revisió i en les modificacions dels plans generals i en els plans d'ordenació detallada l'impacte paisatgístic dels quals pugui ser rellevant. Es consideren com a tals: els plans generals, els plans d'ordenació detallada com a plans parcials, alguns plans especials i estudis de detall, i tots aquells instruments o modificacions que requereixin una avaluació estratègica ordinària.

4. En els casos assenyalats en l'apartat anterior, l'estudi d'integració paisatgística és una documentació que s'ha d'integrar en la memòria justificativa i que ha de contenir els elements bàsics que garanteixin una correcta avaluació dels impactes previsibles. El contingut de l'estudi d'integració paisatgística de planejament és el següent:

a. Diagnosi de l'estat actual del paisatge: principals components, valors paisatgístics, visibilitat i fragilitat del paisatge.

b. Identificació dels impactes previsibles dels plans o projectes sobre els elements que configuren el paisatge.

c. Criteris i mesures a adoptar per a aconseguir la integració paisatgística de les previsions dels plans i projectes.

d. Una altra documentació que es pugui implementar en el cas que es disposi del desenvolupament de les eines citades en l'apartat 2 de la norma 7 (bis) anterior (Catàlegs i Directrius) o d'una altra documentació oficial complementària que sigui útil per al seu objecte.

6. Tant en els instruments de planejament citats com en els projectes a avaluar es tindran en compte els següents aspectes:

a. Es prestarà especial atenció a les perspectives externes dels conjunts urbans, als recorreguts d'accés i als recorreguts, miradors i altres punts d'observació.

b. En funció de l'abast del document es desenvoluparan així mateix els següents aspectes:

i. La comprensió del context territorial, del lloc, dels seus components, valors i la dinàmica o dinàmiques que l'han generat.

ii. Una avaluació de les propostes d'ordenació i de les seves necessitats.

iii. La identificació dels possibles impactes (intrusió, destrucció d'elements, addició de nous elements, fragmentació, etc.).

iv. La definició de l'estratègia d'integració paisatgística adequada a les característiques del context .

v. Les mesures que materialitzaran la integració paisatgística preferiblement preventives i, en el seu cas, correctores o pal·liatives.

En el present cas ens trobam davant una modificació puntual on la protecció paisatgística i patrimonial és una prioritat per evitar que la transició energètica es faci principalment a costa de la degradació del paisatge de l'illa, per això cal buscar una harmonia entre la necessitat de transitar cap a la descarbonització i protegir el nostre patrimoni cultural, natural i paisatgístic, en consonància amb els principis establerts pel Conveni Europeu del Paisatge (Florència, 2000) i l'Estratègia del Paisatge de Mallorca, que reconeixen el paisatge com un valor d'interès públic en àmbits culturals, ecològics, ambientals i socials.

Per aquest motiu, tant en la fase de delimitació de les ZDP, com per al conjunt d'infraestructures energètiques s'ha tengut en compte la perspectiva paisatgística.

Per a la delimitació de les ZDP s'han exclòs, entre d'altres, els paisatges oberts en sòl rústic, les àrees d'influència al voltant d'instal·lacions existents i la zona delimitada de la Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial, i s'han prioritzat les zones amb valor

paisatgístic més baix i menys visibles des de les vies de comunicació.

A més de la delimitació de les ZDP i els seus condicionants específics, a la modificació puntual s'estableixen una sèrie de criteris que hauran de complir aquesta tipologia d'infraestructures energètiques. Aquests criteris són de caràcter general per a les instal·lacions que es pretenguin implantar a Mallorca, no només d'aplicació a les instal·lacions previstes a ZDP.

Els criteris de disseny i les condicions per a la implantació d'energies renovables es proposa que siguin desenvolupats pel planejament urbanístic municipal, sempre que aquest s'adapti a les determinacions de la Modificació Puntual núm. 4 del PTIM. Fins que aquesta adaptació no es produeixi, prevaldran els criteris més restrictius entre els establerts pel planejament vigent i els recollits en aquesta normativa. En àmbits amb figures de protecció patrimonial o paisatgística, caldrà complir les determinacions específiques del PTIM.

Tots els aspectes relatius a la protecció paisatgística queden incorporats a la normativa del PTIM:

- Regulació i continguts referents als Estudis d'Integració Paisatgística (Norma 7 quarter).
- Criteris generals per diferents tipus d'instal·lacions d'autoconsum (Normes 77, 78).
- Criteris per als parcs fotovoltaics (Norma 79).
- Criteris per a les instal·lacions eòliques i aerogeneradors. (Norma 80 i 81).
- Criteris per a les instal·lacions d' aprofitament de biomassa. (Norma 82 i 83).
- Criteris per a la implantació de sistemes d'emmagatzematge autònom d'energia elèctrica (Norma 84).
- Criteris per a la implantació de línies d'evacuació d'energia elèctrica (Norma 85).

Per altra banda, i seguint amb la prioritat de protecció paisatgística i patrimonial, s'ha inclòs la qualificació del Castell d'Alaró com a sistema general, amb l'objectiu de millorar la conservació i l'ús públic de l'espai (que ja es realitza actualment), entenent que tendrà repercussions positives sobre el manteniment de la qualitat paisatgística. Això no obstant, la planificació o actuacions que se'n derivin si que hauran d'avaluar les possibles efectes sobre el paisatge i establir mesures ambientals si és necessari, d'acord amb les determinacions i actuacions que es prevegin.

XII.- Perspectiva climàtica de la MP

Introducció

D'acord amb l'article 10/2019/caib de 22 de febrer, de *canvi climàtic de les Illes Balears,* els processos d'adaptació d'instruments de planificació han d'incorporar la perspectiva climàtica en el procés de planificació. La modificació puntual és una adaptació a la Llei de Canvi Climàtic, sense suposar una revisió del PTI.

Els Plans Territorials insulars són, d'acord amb la Llei 8/1987, d'1 d'abril, d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i amb la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries són instruments d'ordenació del territori, i per tant instruments de planificació.

***Llei 10/2019**, de 22 de febrer, de canvi climàtic de les Illes Balears*

Article 20. Perspectiva climàtica en els instruments de planificació

1. *La nova formulació, adaptació o revisió dels plans directors sectorials, els plans territorials insulars i els instruments de planejament municipal, així com qualsevol altre pla sotmès a avaluació ambiental estratègica, incorporaran la perspectiva climàtica en el procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, incorporaran:*
   - *a) Una anàlisi del seu impacte sobre les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle directes i induïdes, així com mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar.*
   - *b) Una anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.*
   - *c) Una avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per a minimitzar-les i per a garantir la generació d'energia d'origen renovable.*
2. *En els nous desenvolupaments urbanístics que prevegin els instruments recollits en l'apartat anterior es reservarà una àrea de sòl destinada a la generació d'energia renovable amb una superfície suficient per a generar l'equivalent anual a les necessitats energètiques d'aquest desenvolupament.*

A continuació es justifiquen els aspectes relacionats amb la introducció de la perspectiva climàtica de la modificació puntual de objecte d'avaluació.

En qualsevol cas, entenem que l'objectiu d'aquesta modificació puntual és reforçar i ampliar els aspectes de la perspectiva climàtica ja recollits en el Pla Territorial Insular. Atès que no es tracta d'una revisió completa del PTI, sinó d'una modificació amb un àmbit específic, és aquesta mateixa modificació la que integra i desenvolupa la perspectiva climàtica, en coherència amb la seva naturalesa i objectius.

Cal destacar que aquesta modificació no contempla el desenvolupament de noves actuacions que impliquin un increment del consum energètic. Per tant, no es generen noves demandes que justifiquin, per si mateixes, la incorporació addicional de la perspectiva climàtica, ja que aquesta s'ha abordat de manera específica i adequada en el marc de la pròpia modificació.

Anàlisi de l'impacte sobre les emissions de GEH derivades de la Modificació del Pla

> *Anàlisi de l'impacte* [de l'adaptació del Pla a la Llei de Canvi Climàtic] *sobre les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle directes i induïdes,i mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar*

Entenem que la modificació puntual del PTI no planifica actuacions que impliquin nous creixements de consums energètics ni d'altres accions que poguessin generar increment de les emissions de GIH, sinó que desenvolupa i incorpora les previsions de la Llei de Canvi Climàtic, les quals es troben orientades a facilitar-ne la implantació d'energies renovables que puguin contribuir a la reducció progressiva de les emissions de GEH.

Anàlisi de la vulnerabilitat del efectes del canvi climàtic

> *Anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista* [de l'adaptació del Pla a la Llei de Canvi Climàtic] *davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.*

La vulnerabilitat davant del canvi climàtic està definida com el grau de susceptibilitat o d'incapacitat d'un sistema per fer front als efectes adversos del canvi climàtic i, en particular, la variabilitat del clima i els fenòmens extrems.

S'hi inclouen l'augment del nivell del mar, l'estrès per calor, les precipitacions extremes, les inundacions, la sequera, l'augment de l'aridesa i l'escassetat d'aigua. Se'n deriven impactes negatius i generalitzats sobre els mitjans de subsistència i la salut de les poblacions urbanes, així com sobre els ecosistemes i les economies locals i nacionals.

Entenem que, atès que aquesta modificació puntual del PTI no constitueix una revisió del planejament general i no preveu nous desenvolupaments urbanístics ni altres actuacions que puguin resultar vulnerables als efectes del canvi climàtic, no és procedent realitzar una avaluació específica sobre aquesta qüestió ni incorporar-hi mesures correctores per mitigar aquestes eventuals vulnerabilitats. Per tant, consideram que la norma no és aplicable en aquest cas concret, tot i que sí ho seria en el marc d'un procés de revisió global del PTI.

Per una banda, s'ha de tenir en compte que l'objecte principal de la MP és desenvolupar els objectius de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica (Llei CCiTE) per a fomentar la implantació d'energies renovables, en relació als aspectes que requereixen desenvolupament a través dels plans territorials insulars, i que es troben establerts per la Llei esmentada, contribuint a la reducció de les emissions de GEH i per tant als efectes derivats del canvi climàtic.

Per altra banda, s'ha de tenir en compte que la Modificació puntual no suposa, necessàriament, efectes directes, ja que únicament estableix la delimitació de zones prioritàries i defineix característiques i condicions que han de complir els projectes que se'n derivin (tant a les ZDP com en caràcter general). No s'han de derivar, necessàriament, de forma directe, actuacions en el territori i en la totalitat de les ZDP per la MP. Per tant, no es poden avaluar els efectes particulars de cada indret, que s'hauran de tenir en compte per a cada projecte en concret, però sí els efectes genèrics, considerant que, pel que fa a les instal·lacions que la Llei de Canvi Climàtic pretén fomentar, les plantes d'energia renovable, en general, no són susceptibles de ser afectades per les projeccions d'impacte climàtic, i per tant no poden ser considerades infraestructures vulnerables en aquest sentit.

	Afectació a la funcionalitat y seguritat de les persones
Estrès de calor	No es preveu que les instal·lacions d'energies renovables siguin sensibles a aquestes situacions derivades del canvi climàtic.
Increment de l'escassetat de recursos hídrics.	
Increment de l'aridesa	L'increment de l'aridesa podria tenir efectes sobre la biomassa disponible. En tot cas, tal i com s'ha exposat, s'ha de tenir en compte que segons la publicació "Energies renovables i eficiència energètica a les Illes Balears" (2015), la producció elèctrica per unitat de superfície de la biomassa (especialment amb cultius energètics) és molt inferior a la d'altres tecnologies com la solar o l'eòlica, per tant, en cas de ser necessari, podrien fomentar-se altres modalitats més eficients.
Augment del nivell de la mar	No es preveu que les ZDP que puguin ser afectades per un increment del nivell de la mar, tenint en compte la tipologia d'infraestructures i la seva ubicació. En casos concrets que es poguessin veure afectats, s'hauria d'avaluar i dissenyar específicament el projecte.
Inundacions *Precipitacions extremes*	El projectes que es puguin desenvolupar a ZDP han de comptar amb informe favorable de l'administració tutelar del risc ambiental, en cas de situar-se en zona inundable.

Avaluació de les necessitats energètiques de la MP

Avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per a minimitzar-les i per a garantir la generació d'energia d'origen renovable.

Entenem que la modificació puntual del PTI no planifica actuacions que impliquin nous creixements de consums energètics, sinó que desenvolupa i incorpora les previsions de la Llei de Canvi Climàtic, les quals es troben orientades a facilitar-ne la implantació d'energies renovables.

Entenem, d'aquesta manera, que la MP es troba orientada, d'acord amb el que va establir la Llei de Canvi Climàtic, a facilitar-ne la implantació de les energies renovables, de forma equilibrada amb la qualitat territorial i ambiental, adequant-se als objectius d'aquest aspecte de la Llei de Canvi Climàtic.

En els projectes que es puguin derivar de la MP, es podrà aplicar, cas per cas, la perspectiva climàtica, adoptant, si és necessari, mesures per reduir potencials consums energètics i emissions d'efecte hivernacle que es poguessin derivar de la fase d'execució, funcionament o desmantellament.

No necessitat de reserva de sòl per a energies renovables

2. *En els nous desenvolupaments urbanístics que prevegin els instruments recollits en l'apartat anterior es reservarà una àrea de sòl destinada a la generació d'energia renovable amb una superfície suficient per a generar l'equivalent anual a les necessitats energètiques d'aquest desenvolupament.*

Entenem que la modificació puntual del PTI no planifica actuacions que impliquen nous creixements de consums energètics, sinó que desenvolupa i incorpora les previsions de la Llei de Canvi Climàtic, les quals es troben orientades a facilitar-ne la implantació d'energies renovables, per la qual cosa no hi ha, per a la Modificació Puntual, la necessitat ni obligació d'establir reserves de sòl vinculades a actuacions planificades.

XIII.- Mesures ambientals

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	–
Annex IV	7.- Les mesures previstes per a prevenir, reduir i, en la mesura que sigui possible, compensar qualsevol efecte negatiu important en el medi ambient de l'aplicació del pla o programa, incloent-hi aquelles per a mitigar la seva incidència sobre el canvi climàtic i permetre la seva adaptació a aquest.

El PTI és un instrument d'ordenació del territori, amb capacitat normativa. Per desenvolupar els objectius i determinacions de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica, la MP ha previst la delimitació de les ZDP, així com normativa de caràcter urbanístic a aplicar, en el marc de les seves competències, que afecta tant a les ZDP com a totes les instal·lacions que es desenvolupin a qualsevol classe de sòl.

D'aquesta manera, les mesures ambientals per a prevenir els efectes de l'aplicació del Pla, un cop delimitades les ZDP, han estat introduïdes dins les noves normes del PTI i es troben desenvolupades al capítol de descripció de la MP, si bé sintèticament s'assenyalen més endavant. (Vegeu Canvis Introduïts a la normativa del PTI).

Per una altra part, cal tenir present que la MP no exonera de tramitació ambiental a aquelles instal·lacions que la legislació d'avaluació d'impacte ambiental preveu, o prevegi en el futur, que requereixen procediments d'avaluació simplificada o ordinària.

Igualment, la MP no exonera del compliment de les mesures ambientals que l'òrgan substantiu aplica per a les instal·lacions que no requereixen de procediment d'avaluació ambiental, definides pel PDS d'Energia.

S'incorporaran a la MP les mesures que puguin establir les administracions competents.

Mesures ambientals previstes a la normativa del PTIM

Protecció del paisatge

- Regulació i continguts referents als Estudis d'Integració Paisatgística (Norma 7 quarter).
- Criteris generals per diferents tipus d'instal·lacions d'autoconsum (Normes 77, 78).
- Criteris per als parcs fotovoltaics (Norma 79).
- Criteris per a les instal·lacions eòliques i aerogeneradors. (Norma 80 i 81).
- Criteris per a les instal·lacions d' aprofitament de biomassa. (Norma 82 i 83).
- Criteris per a la implantació de sistemes d'emmagatzematge autònom d'energia elèctrica (Norma 84).
- Criteris per a la implantació de línies d'evacuació d'energia elèctrica (Norma 85).

Protecció del Patrimoni

- Limitació de implantació de instal·lacions d'autoconsum a elements patrimonials, amb una regulació dels procediments d'excepcionalitat (Norma 77 i 78).
- Rutes d'interès cultural (Norma 49).
- Rutes d'Interès paisatgístic (Norma 50).

Mesures ambientals previstes a la memòria de la MP

Criteris generals d'integració paisatgística

S'estableixen uns criteris generals d'integració paisatgística en matèria d'implantació d'energies renovables. Es considera que la implantació d'energies renovables pot arribar a dotar de més valors al paisatge sempre que es tengui en compte l'on i el com s'implanten.

En aquest sentit, resulta cabdal una localització adequada de les instal·lacions, una forma d'emplaçament encertada, que tengui en compte factors com l'espai concret que s'ocupa dins una unitat de paisatge, la relació amb els fons escènics, la fragilitat del paisatge, el patrimoni i memòria històrica del lloc, les conques visuals, la concentració/dispersió d'instal·lacions, la disposició en relació al parcel·lari i separació a les partions i elements preexistents, la dimensió ocupada o el guany en valors paisatgístics.

A partir dels estudis realitzats i l'experiència prèvia, s'han considerat les següents bones pràctiques per a fomentar una millor integració paisatgística:

En relació amb l'emplaçament:

— Optar per la instal·lació dels parcs fotovoltaics en terrenys planers.

— Evitar la generació de grans conques visuals.

— Reduir la incidència visual de les instal·lacions.

— Allunyar-se de llocs o elements catalogats.

— Vetllar per no afectar la qualitat paisatgística existent.

— Evitar la concentració de plantes fotovoltaiques en un mateix àmbit territorial.

— Limitar l'extensió dels parcs fotovoltaics per fomentar una major integració.

— Respectar la distribució parcel·lària existent sense produir grans canvis morfològics.

— Utilitzar els camins ja existents per accedir a les instal·lacions fotovoltaiques.

En relació amb la mitigació/integració de l'energia fotovoltaica:

— Usar tanques perimetrals integrades amb les instal·lacions i el seu entorn.

— Aprofitar els murs de pedra preexistents.

— Fomentar l'ús de pantalles vegetals on s'hagin de corregir impactes paisatgístics que no es puguin corregir mitjançant altres mecanismes.

— Soterrar el cablejat.

— Seguir un esquema d'ordenació adaptat al lloc (respectar el parcel·lari).

— Utilitzar i integrar les construccions ja existents dins del parc.

— Utilització de vegetació en els marges i espais intersticials.

— Compatibilitzar amb l'activitat agrària tradicional.

— Adaptar-se al relleu en les zones de pendent.

— Utilitzar una gama de colors pròpia de l'entorn paisatgístic.

— No instal·lar cartells amb finalitats publicitàries.

En relació amb la integració de l'energia eòlica:

— Necessitat d'ubicar-se en zones de potencial eòlic elevat.

— Emplaçament proper a vies de comunicació existents i a la xarxa elèctrica.

— Evitar la instal·lació en espais protegits, elements catalogats o fons simbòlics.

— Evitar l'efecte acumulatiu en un mateix àmbit territorial.

— Proporcionar ordre visual i evitar el desordre.

— Vetllar per la qualitat de les perspectives visuals.

— Formes i patrons homogènies en el parc.

— Colors homogenis i integrats.

— Mesures de mitigació del soroll dels generadors.

— Establir una velocitat de rotació en relació a les dimensions dels aerogeneradors.

— Soterrar el cablejat.

— Aprofitar i integrar construccions preexistents.

— Compatibilitzar amb l'activitat agrària tradicional.

En relació a l'entorn urbà i periurbà:

— Analitzar la ciutat/zona urbana en el seu conjunt per establir una asimetria normativa en coherència amb la diversitat urbanística i arquitectònica.

— Restringir les instal·lacions en espais o edificis catalogats, supeditant-ho a estudis d'impacte.

— Evitar la visió de les instal·lacions fotovoltaiques des de l'espai públic immediat, a no ser que formin part del disseny arquitectònic i supeditat a estudis d'impacte.

— Si no és possible evitar la visió, aplicar mesures de mitigació.

— Incentivar la col·locació d'instal·lacions de renovables com a elements de valorització del paisatge urbà.

— Mitigar la generació de reflexos en les instal·lacions en façana.

— Fomentar la instal·lació de generadors en elements de l'espai públic (marquesines, pèrgoles, etc.) com a part estructurant del mateix i afavorint la valorització paisatgística.

Estratègies específiques d'integració

Entre les diferents estratègies d'integració que es contemplen es poden considerar, individualment o en combinació, les següents:

— Naturalització: Recuperar la imatge de naturalitat dels llocs mitjançant la potenciació de la presència dels elements naturals (sòl, aigua, vegetació, etc.) i el restabliment de l'equilibri ecològic.

— Contextualització: Establir una continuïtat entre els elements preexistents i els nous, adoptant determinades pautes formals (tipològiques, volumètriques, escalars, etc.).

— Ocultació: Amagar totalment o parcialment la visió de certs elements que es considerin distorsionadors des de certs punts de vista, mitjançant la interposició d'elements propis del paisatge de l'entorn (vegetació, moviments de terres, elements constructius, etc.).

— Mimetització: Confondre els elements propis del projecte amb elements preexistents mitjançant la repetició de patrons existents al lloc (cromàtics, materials, formals, etc.).

— Singularització: Establiment de noves relacions amb els elements del paisatge a partir del protagonisme atorgat a la presència d'un nou element mitjançant el contrast en els projectes com a recurs expressiu i relacional.

En definitiva, la integració paisatgística de les energies renovables no respon a fórmules tancades, sinó que requereix una anàlisi cas per cas, tenint en compte les característiques físiques, visuals, patrimonials i ecològiques del lloc, amb l'objectiu de construir un model territorial sostenible i coherent amb els valors de Mallorca.

Recomanacions per a l'aprovació definitiva de la MP

Ajustos tècnics i correccions a la cartografia

Es recomana fer els següents ajustos a la cartografia de ZDP:

— Excloure de les ZDP els Hàbitats d'interès comunitari prioritaris o establir mesures específiques per evitar-ne l'afecció.

— Ajustar la delimitació de les ZDP al PORN del Parc Natural de s'Albufera. En qualsevol cas, les ZDP exclouen qualsevol espai on no puguin desenvolupar-se aquest tipus d'infraestructura d'acord amb la normativa ambiental i sectorial.

— Ajustar la delimitació de les ZDP al viari públic, atès que les ZDP exclouen qualsevol espai on no puguin desenvolupar-se aquest tipus d'infraestructura d'acord amb la normativa ambiental i sectorial.

— Excloure de la delimitació de les ZDP les basses temporals i zones humides. Encara que només s'hagi detectat casos puntuals, es recomana excloure aquestes zones o establir mesures específiques per evitar-ne l'afecció.

— Corregir la delimitació de les ZDP per a infraestructures eòliques excloent les zones ubicades a AIRIB-migració.

— Amb caràcter general, ajustar la cartografia de les ZDP en aquelles zones on la normativa sectorial i/o ambiental no permeti aquest tipus d'infraestructures.

— Excloure de la delimitació de les ZDP els Arbres singulars catalogats. Encara que només s'hagi detectat un cas concret, es recomana excloure aquestes zones o establir mesures específiques per evitar-ne l'afecció.

Altres recomanacions

— Els projectes que es puguin derivar de la MP podran incorporar la perspectiva climàtica, incorporant mesures per reduir les emissions de GEH durant la fase d'execució. En aquest sentit, es podran tenir en compte les bones pràctiques previstes a la Guia per al control de les emissions de pols de la construcció i demolició (https://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construcció_i_demolició-30632).

— Es recomana en cas de desenvolupar-se projectes a AIRIB o AIRIB-Migració, que en el procés d'autorització es consulti al Servei de Protecció d'Espècies perquè pugui establir les mesures i limitacions escaients, cas per cas.

— Es recomana que els projectes que es puguin derivar de la delimitació de les ZDP incorporin, independentment de si requereixen tràmit ambiental o no, mesures preventives i correctores destinades a evitar i/o disminuir els potencials impactes ambientals d'acord amb el previst a l'Annex F del PDSEIB.

— Es recomanable que els projectes que es puguin desenvolupar a zones amb presència d'HIC (fora d'espai protegit), tenguin en compte la qualitat i extensió d'aquest hàbitat en el conjunt de l'illa, evitant, sempre que sigui viable, la seva afecció.

— Clarificar o matisar la normativa, principalment pel que fa als criteris de disseny i implantació de les diferents infraestructures, en aquells casos en que es produeixin ambigüitats o dificultats d'interpretació.

XIV.- Programa de Vigilància ambiental

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	—
Annex IV	9.- Un programa de vigilància ambiental en el qual es descriguin les mesures previstes per al seguiment.

S'ha previst que el seguiment dels aspectes de la MP, i del PTI que s'ha modificat, es desenvolupi mitjançant els indicadors específics de seguiment del PTI, no havent-se considerat adient un pla de vigilància dels projectes que es puguin desenvolupar, atès que les competències del seguiment corresponen en propietat a l'òrgan substantiu que autoritzi les instal·lacions i ha de vetllar per a que la execució dels projectes s'ajusti a les condicions de les llicències i a les condicions, en el seu cas, de les declaracions d'impacte ambiental que es puguin haver formulat:

INDICADORS DE SEGUIMENT D'ENERGIES RENOVABLES PLA TERRITORIAL DE MALLORCA			
Codi	Denominació de l'indicador	Definició de l'indicador	Objectiu de l'indicador
	PARCS FOTOVOLTAICS		
Z1-1	Nombre de parcs fotovoltaics autoritzats	Nombre de parcs fotovoltaics autoritzats per municipi #*	Conèixer el progrés del nombre de parcs fotovoltaics autoritzats per municipis
Z1-2	Potència de parcs fotovoltaics autoritzats	Potència de parcs fotovoltaics o agrupacions autoritzats per municipi (Mw)*	Conèixer el progrés de la potència autoritzada dels parcs fotovoltaics autoritzats per municipi.
Z1-3	Potència de parcs fotovoltaics en funcionament	Potència de parcs fotovoltaics o agrupacions en funcionament per municipi (Mw)*	Conèixer el progrés de la potència instal·lada dels parcs fotovoltaics autoritzats per municipi.
Z1-4	Superfície de Sòl Rústic destinada a parc fotovoltaic	Superfície de Sòl Rústic destinada a parc fotovoltaic, per categoria de sòl i municipi (ha)*	Conèixer el consum de territori dels parcs fotovoltaics, per cada categoria de sòl rústic i municipi
Z1-5	Nombre de parcs fotovoltaics autoritzats en ZDP1	Nombre de parcs fotovoltaics o agrupacions autoritzats en ZDP1 per municipi #*	Conèixer el progrés del nombre de parcs fotovoltaics autoritzats en ZDP1 per municipis
Z1-6	Potència de parcs fotovoltaics autoritzats en zones de desenvolupament prioritari	Potència de parcs fotovoltaics autoritzats o agrupacions en ZDP1 per municipi (Mw)*	Conèixer el progrés de la potència autoritzada dels parcs fotovoltaics autoritzats en ZDP1 per municipi
Z1-7	Superfície de ZDP1 destinada a parc fotovoltaic	Superfície de Zona de desenvolupament prioritari tipus 1 destinada a parc fotovoltaic.	Conèixer el grau de desenvolupament de parcs fotovoltaics en zones prioritàries.
	Observacions:	* Desglossat segons superfície dels parcs: <4 ha, <10 ha, <20 ha, <50 ha, 50 ha	
	PARCS EÒLICS		
Z2-1	Nombre de parcs eòlics autoritzats	Nombre de parcs eòlics autoritzats o agrupacions per municipi #	Conèixer el progrés del nombre de parcs eòlics autoritzats per municipis
Z2-2	Potència de parcs eòlics autoritzats	Potència de parcs eòlics autoritzats o agrupacions per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència autoritzada dels parcs eòlics autoritzats per municipi
Z2-3	Potència de parcs eòlics en funcionament	Potència de parcs eòlics o agrupacions en funcionament per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència instal·lada dels parcs eòlics per municipi.
Z2-4	Nombre de parcs eòlics autoritzats en ZDP2	Nombre de parcs eòlics o agrupacions autoritzats en ZDP2 per municipi #	Conèixer el progrés del nombre de parcs eòlics autoritzats en ZDP2 per municipis

Z2-5	Nombre d'aerogeneradors en parc eòlics	Nombre d'aerogeneradors en parcs eòlics o agrupacions, per categoria de sòl i municipi (ha)	Conèixer el consum de paisatge dels parcs eòlics, per cada categoria de sòl rústic i municipi
Z2-6	Potència de parcs eòlics autoritzats en zones de desenvolupament prioritari	Potència de parcs eòlics o agrupacions autoritzats en ZDP2 per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència autoritzada dels parcs eòlics autoritzats en ZDP2 per municipi.
Z2-7	Nombre d'aerogeneradors en parcs eòlics en ZDP2	Nombre d'aerogeneradors en parcs eòlics o agrupacions en ZDP2, per categoria de sòl i municipi (ha)	Conèixer el consum de paisatge dels parcs eòlics en ZDP2, per cada categoria de sòl rústic i municipi
	PLANTES AMB BIOMASSA		
Z3-1	Nombre de plantes de generació amb biomassa autoritzats	Nombre de plantes de generació amb biomassa autoritzats per municipi (sense agrupar) #	Conèixer el progrés del nombre de plantes de generació amb biomassa autoritzats per municipis
Z3-2	Potència de generació de plantes amb biomassa autoritzats	Potència de plantes de generació amb biomassa autoritzats per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència autoritzada de plantes de generació amb biomassa per municipi.
Z3-3	Potència de generació de plantes amb biomassa en funcionament	Potència de plantes de generació amb biomassa en funcionament per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència instal·lada de plantes de generació amb biomassa per municipi.
Z3-4	Superfície de Sòl Rústic destinada a plantes de generació amb biomassa	Superfície de Sòl Rústic destinada a plantes de generació amb biomassa, per categoria de sòl i municipi (ha)	Conèixer el consum de territori a plantes de generació amb biomassa, per cada categoria de sòl rústic i municipi
Z3-5	Nombre de plantes de generació amb biomassa autoritzats en ZDP3	Nombre de parcs fotovoltaics autoritzats en ZDP3 per municipi (sense agrupar) #	Conèixer el progrés del nombre de parcs fotovoltaics autoritzats en ZDP3 per municipis
Z3-6	Potència de generació de plantes amb biomassa autoritzats en zones de desenvolupament prioritari	Potència de plantes de generació amb biomassa autoritzats en ZDP3 per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència autoritzada de les plantes de generació amb biomassa autoritzats en ZDP3 per municipi.

	AUTOCONSUM COMUNITARI		
Z4-1	Nombre d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats	Nombre d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats per municipi (sense agrupar) #	Conèixer el progrés del nombre d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats per municipis
Z4-2	Potència d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats	Potència d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència autoritzada d'instal·lacions d'autoconsum comunitari per municipi.
Z4-3	Potència d'instal·lacions d'autoconsum comunitari en funcionament	Potència d'instal·lacions d'autoconsum comunitari en funcionament per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència instal·lada d'instal·lacions d'autoconsum comunitari per municipi.
Z4-4	Superfície de Sòl Rústic destinada a instal·lacions d'autoconsum comunitari	Superfície de Sòl Rústic destinada a instal·lacions d'autoconsum comunitari, per categoria de sòl i municipi (ha)	Conèixer el consum de territori de les d'instal·lacions d'autoconsum comunitari, per cada categoria de sòl rústic i municipi
Z4-5	Nombre d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats en ZDP4	Nombre d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats en ZDP4 per municipi (sense agrupar) #	Conèixer el progrés del nombre d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats en ZDP4 per municipis
Z4-6	Potència d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats en zones de desenvolupament prioritari	Potència d'instal·lacions d'autoconsum comunitari autoritzats en ZDP4 per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència autoritzada d'instal·lacions d'autoconsum comunitari en ZDP4 per municipi.
Z4-7	Superfície de ZDP4 destinada a instal·lacions d'autoconsum comunitari	Superfície de Zona de desenvolupament prioritari tipus 4 destinada a instal·lacions d'autoconsum comunitari.	Conèixer el grau de desenvolupament de instal·lacions d'autoconsum comunitari en zones prioritàries.
	AUTOCONSUM INDIVIDUAL		
Z5-1	Potència d'instal·lacions d'autoconsum individual en funcionament	Potència d'instal·lacions d'autoconsum individual autoritzats per municipi (Mw)	Conèixer el progrés de la potència autoritzada d'instal·lacions d'autoconsum individual per municipi.

XV.- Conclusions i resum no tècnic

Continguts de l'Estudi Ambiental Estratègic

Article 20	—
Annex IV	10.-Un resum de caràcter no tècnic de la informació facilitada en virtut dels epígrafs precedents.

1.- L'objecte principal del present document és realitzar l'avaluació dels efectes ambientals derivats de la Modificació Puntual núm. 4 del PTI de Mallorca.

2. La Modificació Puntual té com a finalitat principal l'adaptació a la legislació sobrevinguda de la *Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica*, la qual estableix algunes obligacions per als plans territorials.

Les característiques d'aquestes obligacions fan aconsellable que l'adaptació de la legislació es realitzi mitjançant una modificació puntual, sense esperar a un procés de revisió del PTI de Mallorca, atesa, entre d'altres, la situació d'emergència climàtica en la que ens trobam.

3.- Les obligacions, sintèticament, per al PTI, es centren en definir la ubicació de les zones de desenvolupament prioritari (ZDP) d'energies renovables així com la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, segons diferents criteris.

4.- Els efectes quan la tramitació de projectes en aquestes zones ZDP, i de la tipologia de les instal·lacions, és que, quan compleixin les condicions establertes a la MP, tendran consideració d'ús admès, si bé no queden exonerades de les obligacions d'avaluació d'impacte ambiental, ni de les mesures ambientals que l'òrgan substantiu aplica per a les instal·lacions que no requereixen de procediment d'avaluació ambiental, definides pel PDS d'Energia.

5.- La Modificació Puntual, introdueix, al PTI, noves normes de naturalesa territorial i paisatgística, que estableixen criteris per a la implantació d'instal·lacions d'energies renovables, les quals tenen com a objectiu la millor integració ambiental i paisatgística en els aspectes en els quals el PTI és competent.

6.- En aquest sentit, s'han incorporat, entre d'altres:

- Criteris generals per diferents tipus d'instal·lacions d'autoconsum.
- Criteris per als parcs fotovoltaics.
- Criteris per a les instal·lacions eòliques i aerogeneradors.
- Criteris per a les instal·lacions d' aprofitament de biomassa.
- Criteris per a la implantació d'instal·lacions d'emmagatzematge autònom i línies d'evacuació.
- Limitació de implantació de instal·lacions d'autoconsum a elements patrimonials, amb regulació dels procediments d'excepcionalitat.

En el procés de delimitació de les Zones d'Interés Prioritària per a la implantació d'energies renovables (ZDP), la MP del PTI ha tingut els criteris establers per l'article 46.2 de la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica:

a) La suficiència de la font d'energia.

b) L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.

c) La baixa productivitat o interès agrari de la zona.

d) La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.

e) L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.

f) La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.

g) Les necessitats energètiques dels municipis afectats.

8.- Igualment, entre d'altres, s'han tingut en consideració, a més dels criteris propis de l'equip redactor de la MP i de la coherència amb els altres criteris del PTI, els aspectes assenyalats en els informes tècnics de les administracions interessades i en l'informe de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears emesos durant el procediment d'avaluació ambiental estratègica, de forma que hagin quedat exclosos els indrets de la illa de Mallorca amb més vàlua ambiental, i els que s'ha pogut preveure que la implantació d'energies renovables podria generar efectes ambientals més significatius.

9.- En relació als efectes ambientals derivats del desenvolupament del Pla, és important assenyalar el següent:

9.1.- Els efectes de la modificació puntual s'emmarquen jeràrquicament en les previsions de normativa superior, ja sigui la legislació específica com els objectius dels instruments internacionals, on el PTI desenvolupa els aspectes que marquen aquests instruments, com un procés de planificació més detallat, però que els efectes no són pròpiament imputables a aquest element que només forma part d'una cadena d'instruments per a aconseguir els objectius de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

9.2.- Els efectes ambientals derivats de la modificació puntual, corresponen bàsicament als derivats de seleccionar els indrets més adequats per la delimitació de les ZDP, enfront a altres indrets més inadequats, donant acompliment dels criteris que marca la legislació superior.

En aquest sentit, han estat exclosos els indrets on que a priori la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques pogués tenir més transcendència ambiental, si bé els efectes que es materialitzassin dependrien de les característiques precises de cada indret i de les característiques precises de cada projecte d'instal·lacions.

9.3.- La MP ha incorporat a la normativa del PTI un conjunt de mesures i criteris, per tal de millorar la integració ambiental i paisatgística de les instal·lacions de captació d'energia renovable.

En aquest sentit cal tenir en compte que la necessitat de les instal·lacions d'energies renovables no prové del PTI i de la seva planificació, sinó que el PTI dona resposta per a que aquesta necessitat es pugui resoldre de la forma més adequada possible, en els aspectes en que té competència, en els aspectes de naturalesa urbanística i en la integració ambiental i paisatgística dels nous elements que necessàriament s'han d'incorporar en el entorn humà.

9.4.- D'aquesta manera, la implantació d'instal·lacions d'energies renovables, mitjançant la nova normativa del PTI, serà més harmoniosa amb el medi humà i

amb el medi ambient en general, per la qual cosa es considera que, genèricament, aquesta regulació té efectes ambientals clarament positius.

10.- En relació als efectes ambientals de la implantació de instal·lacions, en els àmbits de les ZDP i amb la regulació prevista, amb els filtres administratius disponibles, en el seu cas de l'administració ambiental, i amb les normes de protecció aplicades per l'administració substantiva, així com les bones pràctiques ambientals i recomanacions, es considera que:

10.1.- No es preveuen efectes apreciables sobre la qualitat de l'aire que afecti la població propera, en relació a les emissions de pols i de renous.

10.2.- En relació al clima i les emissions de gasos d'efecte hivernacle la MP incorpora els mecanismes i mesures per a contribuir, en la mesura de les seves capacitats i competències, en les previsions fetes des de la legislació i instruments de rang superior.

10.3.- Les actuacions es podran desenvolupar sense generar efectes apreciables sobre el recurs edàfic i sobre els recursos minerals explotables, aplicant les bones pràctiques ambientals adients durant la construcció.

10.4- No es preveu que la implantació de les diferents insta·lacions pugui generar efectes apreciables sobre els recursos biològics de valor mitjà o alt.

10.5.- No es preveu que la implantació de les diferents insta·lacions pugui generar efectes apreciables sobre els recursos culturals i patrimonials catalogats, atès que han estat exclosos els espais amb aquest tipus de recursos, i que s'han establit limitacions i criteris per a les actuacions que excepcionalment es puguin desenvolupar sobre elements protegits.

10.6.- No es preveu que la implantació pugui afectar espais protegits, atès que en la delimitació s'han exclòs.

10.7.- S'ha analitzat i descartat que el desenvolupament del pla tingui incidència rellevant, ni que modifiqui, els riscos ambientals. La MP estableix la necessitat de que es disposi d'informe favorable per part de l'administració competent.

10.9.- S'ha descartat que el desenvolupament d'instal·lacions a les zones delimitades pugui considerar-se, com a norma general, com a projectes vulnerables davant del risc d'accidents greus i catàstrofes rellevants, incloent-hi accidents greus on intervinguin substàncies perillores (SEVESO).

11.- La MP ha introduït mesures ambientals en la delimitació de les ZDP (excloent-hi les zones considerades ambientalment sensibles i espais protegits), i mitjançant la normativa.

12.- S'ha previst que la vigilància ambiental de la MP, i del PTI que s'ha modificat, es desenvolupi mitjançant els indicadors específics de seguiment del PTI, els quals es troben recollits en el capítol específic.

13.- En el present document, i en els aspectes que podien afectar el contingut de la MP i la delimitació de les ZDP, s'ha tingut en compte els continguts establerts a l'Informe d'abast de l'estudi ambiental estratègic de 10 de gener de 2023.

L'informe d'abast inclou referencia al contingut dels informes de les diferents administracions consultades, si bé en el moment de tancament de la seva redacció no s'ha pogut disposar de la còpia o reproducció dels informes esmentats.

14.- Sense que estigui relacionat amb la adaptació del PTI a la Llei de Canvi Climàtic, la MP incorpora, a més, la creació d'un espai d'interpretació històric i arqueològic al Castell d'Alaró,

amb la previsió de qualificar l'espai com a sistema general per a protegir el patrimoni i el desenvolupament mitjançant un pla especial específic, el qual haurà de tenir la seva tramitació ambiental específica i resoldre i planificar els aspectes de l'ús humà de l'espai.

Aquest aspecte s'incorpora en execució de les determinacions específiques previstes per a la Serra de Tramuntana, pel seu caràcter com a Patrimoni Mundial d'UNESCO, i en desplegament del que estableix la normativa, la MP preveu una actuació específica en qualificar el recinte del Castell d'Alaró com a sistema general per a protegir el patrimoni.

Entenem que els efectes de la delimitació com a sistema general són positius de forma genèrica, ja que preveuen un sistema general per a la protecció de l'indret.

Entenem igualment que el Pla Especial haurà de revisar i corregir en el seu cas, els efectes del funcionament i de l'ús públic de l'espai, amb revisió de la idoneïtat dels sistemes de subministrament i eliminació de residus i aigües, així com els relacionats amb la mobilitat, considerant-se que la redacció del pla especial, a priori, ha de ser ambientalment positiva, tant en termes culturals com en termes ambientals.

Document sota custòdia a la Seu Electrònica

Consell de Mallorca

NIF: S0711002F

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Document VII - Estudi Ambiental Estratègic - SEFYCU 3888231

Podeu accedir a aquest document en format PDF - PAdES i comprovar la seva autenticitat a la Seu Electrònica utilitzant el codi CSV següent:

URL (adreça a Internet) de la Seu Electrònica: https://cim.secimallorca.net/

Codi Segur de Verificació (CSV): K7AA DUYQ AWLU 3YPU PMNC

En aquesta adreça podeu obtenir més informació tècnica sobre el procés de signatura, així com descarregar les signatures i segells en format XAdES corresponents.

Resum de signatures i/o segells electrònics d'aquest document

Petjada del document per al signant	Text de la signatura	Dades addicionals de la signatura
	Jose Manuel Gomez Gonzalez Cap de servei jurídic d'Ordenació del Territori	Signatura electrònica avançada - FNMT-RCM - 31/3/2025 8:36 JOSE MANUEL GOMEZ GONZALEZ
	Joan Carles Fuster Guasp Cap de servei tècnic d'Ordenació del Territori	Signatura electrònica avançada - FNMT-RCM - 31/3/2025 8:46 JUAN CARLOS FUSTER GUASP
	El document original conté almenys una signatura realitzada fora de la Seu Electrònica i que no s'ha pogut validar. Si necessiteu obtenir el document amb les signatures originals, accediu amb el CSV a la Seu Electrònica.	